

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας- Αττικής, Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης και άλλες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ 1^ο

Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας- Αττικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Άρθρο 1

Ορισμός και περιεχόμενο του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας- Αττικής

1. Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας- Αττικής (εφεξής νέο ΡΣΑ) είναι το σύνολο των στόχων, των κατευθύνσεων πολιτικής, των προτεραιοτήτων, των μέτρων και των προγραμμάτων που προβλέπονται από το νόμο αυτό ως αναγκαίων για τη χωροταξική, πολεοδομική και οικιστική οργάνωση της Αττικής και την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.
2. Πεδίο εφαρμογής του νέου ΡΣΑ είναι το σύνολο της Περιφέρειας Αττικής, όπως αυτή ορίζεται με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3852/2010 (Α' 90), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, καθώς και η νήσος Μακρόνησος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.
3. Το νέο ΡΣΑ διατυπώνει στρατηγικές επιλογές για την ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη της Αττικής στο πλαίσιο της εθνικής οικονομικής, κοινωνικής και χωροταξικής πολιτικής. Περιλαμβάνει κατευθύνσεις και ρυθμίσεις που ενισχύουν και συμπληρώνουν τον εθνικό αναπτυξιακό προγραμματισμό για την Αττική και που αφορούν στον προσδιορισμό του ρόλου της στο εθνικό επίπεδο και στο ευρωπαϊκό και διεθνές πλαίσιο.
Οι κατευθύνσεις του νέου ΡΣΑ αναφέρονται κυρίως:
  - α) στην κοινωνικοοικονομική ανασυγκρότηση του χώρου,
  - β) στη χωροταξική δομή και οργάνωση των δραστηριοτήτων,
  - γ) στην προστασία, αναβάθμιση και ανάδειξη του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος, του τοπίου και των πολιτιστικών πόρων,
  - δ) στη χωρική διάρθρωση των βασικών δικτύων και υποδομών μεταφορικής, τεχνικής, διοικητικής και κοινωνικής υποδομής
  - ε) στην πολεοδομική οργάνωση,
  - στ) στην πολιτική γης,
  - ζ) στο σχεδιασμό περιοχών ή ζωνών ειδικού ενδιαφέροντος ή ειδικών προβλημάτων,
  - η) στο συντονισμό των μελετών και προγραμμάτων που έχουν σχέση με το ΡΣΑ και ιδίως στο σχεδιασμό παρεμβάσεων μητροπολιτικής σημασίας,
  - θ) στο συντονισμό με τα περιφερειακά πλαίσια των όμορων περιφερειών.
4. Το νέο ΡΣΑ επέχει ταυτόχρονα και θέση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Αττικής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 2742/1999 (Α' 207), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
5. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του εκάστοτε αρμόδιου υπουργού, ύστερα από γνώμη της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας (ΟΡΣΑ), εξειδικεύονται και διευκρινίζονται οι κατευθύνσεις του νέου ΡΣΑ.

Άρθρο 2 **Χρονική διάρκεια**

Το νέο ΡΣΑ στηρίζεται σε προβολές πληθυσμιακών και οικονομικών μεγεθών και αναπτυξιακών προβλέψεων με χρονική διάρκεια έως και το έτος 2021. Για την εφαρμογή του νέου ΡΣΑ δεν προβλέπονται ενδιάμεσες προγραμματικές περιόδους. Η προσέγγιση των στόχων, η προώθηση των πολιτικών, καθώς και ο ρυθμός και η έκταση υλοποίησης των προβλεπόμενων ρυθμίσεων παρακολουθούνται με σταθερά μέσα από το σύστημα κριτηρίων, με βάση τις περιγραφόμενες στο παρόν διαδικασίες, λαμβάνοντας τα αναγκαία οργανωτικά και λειτουργικά μέτρα για τη βελτίωση των επιδόσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β **ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΡΣΑ – ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ**

Άρθρο 3 **Στρατηγικοί στόχοι του νέου ΡΣΑ**

Οι στρατηγικοί στόχοι του νέου ΡΣΑ εντάσσονται στο πλαίσιο της εθνικής και ευρωπαϊκής αναπτυξιακής και της χωρικής πολιτικής. Σε αυτό το πλαίσιο, οι στρατηγικοί στόχοι του νέου ΡΣΑ προσδιορίζονται, για τη χρονική περίοδο 2014-2021, σε τρεις ενότητες συμπληρωματικών στρατηγικών στόχων:

- α) Ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Αθήνας- Αττικής, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων.
- β) Βιώσιμη χωρική ανάπτυξη, εξοικονόμηση πόρων, αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.
- γ) Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, εξισορρόπηση στην κατανομή των πόρων και των ωφελειών από την ανάπτυξη.

Άρθρο 4 **Ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη, ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Αθήνας - Αττικής, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων.**

1. Η ενδυνάμωση του διεθνούς ρόλου της Αθήνας συναρτάται στρατηγικά με την οικονομική ανάπτυξη. Ο διεθνής ρόλος συναρτάται και ολοκληρώνεται με το ρόλο της Αττικής ως πόλου ενίσχυσης της αναπτυξιακής δυναμικής της χώρας, καθώς και με την προώθηση και βελτίωση δικτύωσης με τα άλλα αστικά κέντρα και τις όμορες Περιφέρειες.
2. Η έμφαση στις διεθνείς δικτυώσεις επιδιώκεται για την ανάπτυξη κοινών δράσεων και συνεργασιών ως εξής :
  - α) με τις ευρωπαϊκές μητροπόλεις της Μεσογείου, της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και των παραδουνάβιων περιοχών,
  - β) με την Αφρική ως επιχειρηματικού συνδέσμου της Ευρωπαϊκής Ένωσης , με τη Μέση Ανατολή και τις χώρες της Ασίας, καθώς και, από κοινού με τη Θεσσαλονίκη, με τη Νοτιοανατολική Ευρώπη και τις χώρες του Εύξεινου Πόντου,
  - γ) με αξιοποίηση της υπερτοπικής προσπελασιμότητας της Περιφέρειας και λειτουργική ένταξη της στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, για την ενίσχυση του ρόλου της ως διεθνούς κόμβου μεταφορών.
3. Ο ρόλος σε εθνικό και διαπεριφερειακό επίπεδο ισχυροποιείται με:
  - α) συμπληρωματικότητα των πόλεων Αθήνας και Θεσσαλονίκης και ενίσχυση του διακριτού ρόλου τους ως προς το Μεσογειακό και Νοτιοανατολικό τόξο.
  - β) δικτύωση με διεθνείς κυκλοφοριακούς άξονες και τα όμορα περιφερειακά αστικά κέντρα.
  - γ) συντονισμό πολιτικών και διαχείρισης με τις όμορες Περιφέρειες για θέματα παραγωγικών δραστηριοτήτων, μεταφορών και περιβάλλοντος όπως ενδεικτικά εξειδικεύονται στο Παράρτημα Ι.
4. Η ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Αθήνας-Αττικής και η χωρικά στοχευμένη εξειδίκευση σε σχέση με τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα επιδιώκεται με τους παρακάτω τρόπους:

- α) διατήρηση του ρόλου των κέντρων Αθήνας και Πειραιά, ως κέντρων επιτελικών και διοικητικών υπηρεσιών,
- β) χωρική αναδιάρθρωση των παραγωγικών κλάδων με κατεύθυνση την ανάπτυξη δυναμικών, υπερεθνικής σημασίας, κλάδων σε στρατηγικούς τομείς,
- γ) εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων δραστηριοτήτων, διατήρηση της ισορροπίας της παραγωγικής βάσης και αντιμετώπιση της ανεργίας,
- δ) ενίσχυση της βιομηχανίας και της επιχειρηματικότητας με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος και επιδίωξη οργάνωσης των επιχειρήσεων σε συστάδες ομοειδών ή και συμπληρωματικών (clusters),
- ε) αύξηση της ελκυστικότητας της Αθήνας- Αττικής ως τουριστικού προορισμού με διεθνή ακτινοβολία, με:
  - αα) ενίσχυση της τουριστικής υποδομής, διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, επέκταση της τουριστικής περιόδου και
  - ββ) δικτύωση των πολιτιστικών πόλων και του φυσικού περιβάλλοντος,
  - στ) υποστήριξη του χονδρεμπορίου και του διαμετακομιστικού εμπορίου, με προώθηση συνδυασμένων μεταφορών και οργάνωση εμπορευματικών πάρκων παροχής υπηρεσιών εφοδιαστικής διαχείρισης (logistics),
  - ζ) αξιοποίηση και εντατικοποίηση της χρήσης των Ολυμπιακών Εγκαταστάσεων και άλλων αθλητικών υποδομών,
  - η) αξιοποίηση αστικών κενών,
  - θ) ανάπτυξη του κλάδου υγείας, πρόνοιας και περίθαλψης,
  - ι) έλεγχο της αδόμητης γης, με ταυτόχρονη διαφύλαξη της γεωργικής γης, της βιοποικιλότητας και του αγροτικού τοπίου.

Άρθρο 5

Βιώσιμη χωρική ανάπτυξη, εξοικονόμηση πόρων, αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

1. Επιδιώκεται η διαφύλαξη των πόρων της Αττικής ως πολύτιμων και πεπερασμένων με τους εξής τρόπους:
  - α) προστασία και οικολογική διαχείριση των φυσικών οικοσυστημάτων, της βιοποικιλότητας και της γεωργικής γης,
  - β) διασφάλιση της ορθολογικής χρήσης των επιφανειακών, παράκτιων και υπόγειων υδάτων,
  - γ) διαμόρφωση δικτύου προστατευόμενων περιοχών και οικολογική διαχείριση των περιοχών αυτών ως πυρήνων βιοποικιλότητας,
  - δ) ανάδειξη των ορεινών όγκων ως αδιάκοπης συνέχειας πρασίνου, υπό μορφή «πράσινου τόξου», από το Σαρωνικό και τον Κορινθιακό κόλπο μέχρι τον Ευβοϊκό,
  - ε) διαμόρφωση εντός του αστικού ιστού, δικτύου κοινόχρηστων χώρων πρασίνου για τη δημιουργία ευνοϊκών μικροκλιματικών συνθηκών.
2. Επιδιώκεται η κάλυψη των οικιστικών αναγκών, κυρίως εντός της θεσμοθετημένης αστικής γης, με βάση την αρχή της συμπαγούς πόλης με τους εξής τρόπους:
  - α) βελτίωση της εσωτερικής συνοχής του συστήματος χωρικού σχεδιασμού και χωρικής διακυβέρνησης και διατύπωση κατευθύνσεων προς τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού,
  - β) προώθηση ενός πολυκεντρικού και ιεραρχημένου συστήματος χωρικής οργάνωσης και αντιμετώπιση του μη δομημένου περιβάλλοντος ως κρίσιμου παράγοντα για τη βιωσιμότητα,
  - γ) οργάνωση της Αττικής σε ολοκληρωμένες Χωροταξικές Ενότητες (Χ.Ε.) με σχετική λειτουργική αυτοτέλεια, ιδιαίτερη φυσιογνωμία και συμπληρωματικότητα,
  - δ) δραστικό περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης, μέσω της σταδιακής κατάργησης των παρεκκλίσεων,
  - ε) προώθηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων αστικής αναζωογόνησης,
  - στ) ανάπτυξη πολύπλευρου πλέγματος παρεμβάσεων μικρής, τοπικής κλίμακας, ένταξη των αστικών κενών στη λειτουργία της πόλης και επανάχρηση εγκαταλελειμμένων κτηρίων,
  - ζ) συγκρότηση συνεχούς δικτύου σημαντικών χώρων πρασίνου και αξιοποίηση ευνοϊκών χώρων για την ανάπτυξη της αστικής φύτευσης,
  - η) ουσιαστική βελτίωση της ποιότητας ζωής για όλους τους κατοίκους και τους επισκέπτες.
3. Επιδιώκεται η εναρμόνιση της προστασίας της φύσης και της διαφύλαξης και ανάδειξης της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, με την οικονομική ανάπτυξη και τη χωρική συνοχή με τους εξής τρόπους:
  - α) ενίσχυση της ταυτότητας της Αθήνας -Αττικής και ανάδειξη της διαχρονικότητας του πολιτισμού της,
  - β) εμπλουτισμό πολιτιστικών υποδομών της Αττικής, ενίσχυση πολιτιστικών θεσμών και σχετικών εκπαιδευτικών υποδομών, προώθηση έρευνας, καινοτομικής παραγωγής και πολιτιστικής οικονομίας,

- γ) ανάδειξη της διαχρονικότητας μνημείων και τοπιών, με τη δημιουργία δικτύων και διαδρομών που συνδυάζονται με το δίκτυο χώρων πρασίνου,
- δ) αναβάθμιση του δημόσιου χώρου και της καθημερινότητας στην πόλη, ως συστατικό στοιχείο της πολιτιστικής της ταυτότητας,
- ε) αξιοποίηση του κενού κτηριακού αποθέματος για την εγκατάσταση πολιτιστικών δραστηριοτήτων και επιχειρήσεων πολιτιστικής οικονομίας,
- στ) ενίσχυση πολιτικής προστασίας ιστορικών κέντρων, συνόλων και μεμονωμένων εγκαταστάσεων μέσω των υποκειμένων επιπέδων σχεδιασμού και συντονισμό με την πολιτική των αναπλάσεων.
4. Επιδιώκεται η ανάπτυξη του συστήματος μεταφορών στην κατεύθυνση της βιώσιμης κινητικότητας και της αειφορίας με τους εξής τρόπους:
- α) με τον ενιαίο πολεοδομικό και κυκλοφοριακό σχεδιασμό και προσανατολισμό της χωρικής ανάπτυξης, κυρίως, προς τα δίκτυα των μέσων σταθερής τροχιάς και σε συνάρθρωση με τα μέσα μαζικής μεταφοράς, β) με την ολοκλήρωση του βασικού οδικού δικτύου Αττικής,
- γ) με κυκλοφοριακή αναδιοργάνωση σε επίπεδο Πολεοδομικής Ενότητας με βάση τις αρχές της βιώσιμης αστικής κινητικότητας,
- δ) με έμφαση στα ήπια μέσα μετακίνησης,
- ε) με τη χωροθέτηση βασικών μονάδων εφοδιαστικής διαχείρισης και πρακτορείων μεταφορών, σε συνάρτηση με τη χωροταξική οργάνωση.
5. Επιδιώκεται η ολοκληρωμένη θέρωση της διαχείρισης κινδύνων και καταστροφών με α) την προετοιμασία για την αντιμετώπιση βιομηχανικών ατυχημάτων, ετσεισοδίων ρύπανσης και λοιπών περιβαλλοντικών καταστροφών και β) την ενίσχυση των πολιτικών πρόληψης καταστροφών και μετριασμού των κινδύνων.

Άρθρο 6

Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και εξισορρόπηση στην κατανομή των πόρων και των ωφελειών από την ανάπτυξη

1. Επιδιώκεται η άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων και η καταπολέμηση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού που έχουν χωρική διάσταση ως εξής:
- α) με τη μείωση των αποστάσεων κατοικίας, εργασίας, κατανάλωσης και αναψυχής, με ανακατανομή των οικονομικών και κεντρικών λειτουργιών βάσει ενός ιεραρχημένου πλέγματος κέντρων σε όλη την έκταση της Περιφέρειας, με την αύξηση της προσπελασιμότητας από όλους, αλλά παράλληλα και με τη μείωση του συνολικού όγκου των μετακινήσεων και συνακόλουθα με τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και των εκπεμπόμενων ρύπων,
- β) με την ενδυνάμωση της πολυλειτουργικότητας των κέντρων όλων των βαθμίδων, με χρήσεις που αποτείνονται σε ομάδες διαφορετικής οικονομικής, ηλικιακής και πολιτισμικής ταυτότητας,
- γ) με την ανάδειξη της πολυλειτουργικής φυσιογνωμίας των Κέντρων Αθήνας - Πειραιά ως πολιτισμικού αγαθού που χαρακτηρίζει την ιστορική πορεία τους,
- δ) με την προώθηση τοπικού σχεδιασμού για την ένταξη των παρεμβάσεων μικρής κλίμακας σε δίκτυο πρασίνου,
- ε) με την άσκηση πολιτικών για την εξασφάλιση κοινωνικής κατοικίας ή κατοικίας προσιτής τιμής για συγκεκριμένες ευάλωτες ή στοχευμένες ομάδες του πληθυσμού.
2. Επιδιώκεται ισόρροπη χωρική κατανομή κοινωνικών εξυπηρετήσεων, αναπτυξιακών έργων και επενδύσεων και αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος σε όλες τις περιοχές ως εξής :
- α) με τη βελτίωση του συστήματος αστικών υποδομών και αναβάθμιση των υπηρεσιών,
- β) με την ολοκλήρωση του δικτύου παροχών υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας,
- γ) με πολιτικές για την αύξηση της προσπελασιμότητας με ΜΜΜ και μορφές βιώσιμης κινητικότητας,
- δ) με προώθηση πολιτικών απασχόλησης,
- ε) με πολιτικές στήριξης Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ).
3. Επιδιώκεται η βελτίωση της ποιότητας ζωής, της καθημερινής λειτουργίας και της εικόνας της πόλης, με έμφαση στην ποικιλότητα, στη δυνατότητα πολλαπλών επιλογών , όπως διεύρυνση των επιλογών κατοικίας, εργασίας και αναψυχής, και την ισότητα πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες και υποδομές για όλους τους κατοίκους ως εξής:
- α) με την ολοκλήρωση του σχεδιασμού και προγραμματισμού της πολεοδομικής και οικιστικής ανάπτυξης, με προτεραιότητες την αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και της ποιότητας κατοικίας,
- β) με αναπλάσεις των μειονεκτικών περιοχών,
- γ) με εφαρμογή κοινωνικής πολιτικής κατοικίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ
ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 7
Πρότυπο Χωρικής Οργάνωσης

Το πρότυπο χωρικής οργάνωσης της Αττικής διαμορφώνεται βάσει των στρατηγικών στόχων για την Περιφέρεια, ανταποκρίνεται στις αρχές της συμπαγούς πόλης και στην ορθολογική χρήση φυσικών πόρων, εδαφών και ενέργειας και αποδίδει βαρύτητα τόσο στον αστικό όσο και στον εξωαστικό χώρο, με την αντιμετώπιση τους ως συμπληρωματικών συνιστωσών ενός ενιαίου λειτουργικού συνόλου.

Ειδικότερα:

α) Ο αστικός χώρος αποτελεί ιεραρχημένο πολυκεντρικό σύστημα σαφώς οριοθετημένων αστικών συγκεντρώσεων. Το σύστημα αυτό συγκροτείται με κέντρο βάρους το συμπαγές αστικό συγκρότημα Αθήνας-Πειραιά και περιλαμβάνει τους συμπαγείς δορυφορικούς αστικούς πυρήνες και υποδοχείς παραγωγικών δραστηριοτήτων στις περιοχές εκτός του Λεκανοπεδίου. Στις ως άνω περιοχές επιδιώκεται να αναπτυχθούν σχετική λειτουργική αυτοτέλεια, καθώς και οριζόντιες λειτουργικές αλληλεξαρτήσεις.

β) Ο εξωαστικός χώρος συγκροτείται ως ενιαία αυτόνομη οντότητα και προστατεύεται ως ζωτικός χώρος για την ποιότητα ζωής των κατοίκων και τη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας, ως παραγωγικός χώρος για τη διατήρηση της πρωτογενούς παραγωγής, ως συστατικό στοιχείο της πολιτισμικής ταυτότητας και του τοπίου της Αττικής, αλλά και ως συγκριτικό αναπτυξιακό πλεονέκτημα που βελτιώνει την ελκυστικότητά της.

Άρθρο 8
Χωροταξική οργάνωση

1. Ο χώρος της Αττικής διαμορφώνεται βάσει χωρικών ενοτήτων, αξόνων και πόλων ανάπτυξης, οι οποίοι αποτελούν τις περιοχές κλειδιά που αναλαμβάνουν δομικό ρόλο στη διάρθρωση του χώρου, όπου εστιάζονται οι δράσεις και τα μέσα για την υλοποίηση των στόχων του νέου ΡΣΑ, στο πλαίσιο της σύνθεσης των τομεακών πολιτικών στο χώρο.

2. Καθορίζονται τέσσερις (4) Χωρικές Ενότητες, με διάκριση σε επιμέρους Χωρικές Υποενότητες, για τη βέλτιστη χωροταξική οργάνωση, με βάση τη γεωγραφική διάρθρωση και τα επιμέρους φυσιογνωμικά τους χαρακτηριστικά, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα διοικητική διάρθρωση, όπως αυτή ορίζεται στη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3852/2010 (Α' 90), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Συγκεκριμένα καθορίζονται ως εξής:

α) Χωρική Ενότητα Αθήνας – Πειραιά, η οποία αποτελείται από τις Χωρικές Υποενότητες Κεντρικής Αθήνας, Βόρειας Αθήνας, Νότιας Αθήνας Δυτικής Αθήνας και Πειραιά. Ειδικότερα:αα) Η Χωρική Υποενότητα Κεντρικής Αθήνας περιλαμβάνει τους δήμους Αθηναίων, Φιλαδέλφειας – Χαλκηδόνος, Γαλασίου, Ζωγράφου, Καισαριανής, Βύρωνα, Ηλιούπολης και Δάφνης – Υμηττού.

ββ) Η Χωρική Υποενότητα Βόρειας Αθήνας περιλαμβάνει τους δήμους Πεντέλης, Κηφισιάς, Μεταμορφώσεως, Πεύκης – Λυκόβρυσσης, Αμαρουσίου, Ψυχικού – Φιλοθέης, Χολαργού – Παπάγου, Νέας Ιωνίας, Ηρακλείου, Βριλησίων, Αγ. Παρασκευής και Χαλανδρίου.

γγ) Η Χωρική Υποενότητα Νότιας Αθήνας περιλαμβάνει τους δήμους Γλυφάδας, Ελληνικού – Αργυρούπολης, Αλίμου, Νέας Σμύρνης, Μοσχάτου – Ταύρου, Καλλιθέας, Παλαιού Φαλήρου και Αγίου Δημητρίου.

δδ) Η Χωρική Υποενότητα Δυτικής Αθήνας περιλαμβάνει τους δήμους Αιγάλεω, Περιστερίου, Πετρούπολης, Χαϊδαρίου, Αγίας Βαρβάρας, Ιλίου και Αγ. Αναργύρων – Καματερού.

εε) Η Χωρική Υποενότητα Πειραιά περιλαμβάνει τους δήμους Πειραιώς, Κορυδαλλού, Νίκαιας – Αγ. Ιωάννη Ρέντη, Κερατσινίου – Δραπετσώνας και Περάματος.

β) Χωρική Ενότητα Ανατολικής Αττικής, η οποία αποτελείται από τις Χωρικές Υποενότητες Μεσογείων, Λαυρεωτικής και Βόρειας Αττικής. Ειδικότερα:

αα) Η Χωρική Υποενότητα Μεσογείων περιλαμβάνει τους δήμους Ραφήνας – Πικερμίου, Παλλήνης, Παιανίας, Σπάτων – Αρτέμιδας, Κρωπίας, Μαρκοπούλου Μεσογαίας και Βάρης – Βούλας – Βουλιαγμένης.

ββ) Η Χωρική Υποενότητα Λαυρεωτικής περιλαμβάνει τους δήμους Λαυρεωτικής και Σαρωνικού, καθώς και τη νήσο Μακρόνησο του Δήμου Κέας.

γγ) Η Χωρική Υποενότητα Βόρειας Αττικής περιλαμβάνει τους δήμους Ωρωπού, Μαραθώνα, Διονύσου και Αχαρνών.

γ) Χωρική Ενότητα Δυτικής Αττικής η οποία αποτελείται από τις υποενότητες Θριασίου και Μεγαριδας. Ειδικότερα:

αα) Η Χωρική Υποενότητα Θριασίου περιλαμβάνει τους δήμους Ελευσίνας, Ασπροπύργου, Φυλής.

- ββ) Η Χωρική Υποενότητα Μεγαρίδας περιλαμβάνει τους δήμους Μεγάρων, Μάνδρας – Ειδυλλίας.
δ) Χωρική Ενότητα Νησιωτικής Αττικής, η οποία περιλαμβάνει τους δήμους Αίγινας, Τροιζηνίας, Αγκιστρίου, Σαλαμίνας, Σπετσών, Ύδρας, Πόρου και Κυθήρων, καθώς και την κοινότητα Αντικυθήρων.

Άρθρο 9

Κατευθύνσεις για την Οργάνωση Χωρικών Ενοτήτων

Για τη χωρική οργάνωση της Περιφέρειας Αττικής συγκροτούνται οι Χωρικές Ενότητες, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 8, για τις οποίες δίδονται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

1. Χωρική Ενότητα Αθήνας – Πειραιά:

Η Χωρική Ενότητα Αθήνας- Πειραιά παραμένει η κύρια περιοχή συγκέντρωσης πληθυσμού και δραστηριοτήτων και ιδιαίτερα μητροπολιτικών λειτουργιών, με συνεχή οικιστικό ιστό. Βασική προτεραιότητα είναι η αστική αναζωογόνηση η οποία περιλαμβάνει και τη συμπλήρωση και αναβάθμιση των αστικών υποδομών, με προτεραιότητα το ιστορικό κέντρο, τις περιοχές με στοιχεία πολεοδομικής υποβάθμισης, το γερασμένο κτηριακό απόθεμα και τις μεγάλες πυκνότητες.

Η ως άνω Χωρική Ενότητα διακρίνεται από ανισότητες που αφορούν την πρόσβαση σε κοινωνικό και αστικό εξοπλισμό, αλλά και την ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος. Προτεραιότητα αποτελεί η άμβλυση των ανισοτήτων μέσω της χωροθέτησης υποδομών σε συσχετισμό με την αύξηση και την ανισοκατανομή του πληθυσμού εντός της Χωρικής Ενότητας και μέσω της βελτίωσης του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος στις περιοχές που παρουσιάζουν υστέρηση.

1.1. Χωρική Υποενότητα Κεντρικής Αθήνας:

Το Μητροπολιτικό κέντρο Αθήνας αποτελεί το επιτελικό κέντρο της Μητροπολιτικής Περιοχής και της χώρας, με πολλαπλότητα λειτουργιών και παρουσία επιτελικών δραστηριοτήτων, κυρίως με δραστηριότητες επιτελικής διοίκησης, χρηματοπιστωτικές, γραφείων και εδρών επιχειρήσεων, εμπορίου, τουρισμού, εκπαίδευσης και πολιτισμού.

Επιδιώκεται, σε όλους τους τομείς η γενικότερη ενίσχυση του ρόλου του σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με μέτρα που απασκοπούν στην ποιοτική αναβάθμιση παραδοσιακών ζωνών κεντρικών λειτουργιών, με παράλληλη τόνωση και νέων πυρήνων μητροπολιτικών δραστηριοτήτων, καθώς επίσης και στη βελτίωση των παραμέτρων, που συνδέονται με την ποιότητα διαβίωσης στο κέντρο της πόλης και τη συγκράτηση του πληθυσμού που διαμένει σε αυτό. Στο πλαίσιο αυτό επιδιώκεται η αναβάθμιση των πολιτιστικών της πόρων, η συμπλήρωση και η αναβάθμιση των πολιτιστικών υποδομών Μητροπολιτικού επιπέδου στην κατεύθυνση προώθησης του αστικού τουρισμού, όπως συνεδριακού, εκθεσιακού, αθλητικού, επιχειρηματικού, πολιτιστικού, αναψυχής, υγείας, καθώς και η βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και της εικόνας της πόλης και η αναβάθμιση του κοινωνικού εξοπλισμού.

1.2. Χωρική Υποενότητα Πειραιά:

- α) Η Μητροπολιτική περιοχή Πειραιά συνιστά τη Νότια Πύλη του Πολεοδομικού Συγκροτήματος του λεκανοπεδίου, με δραστηριότητες διεθνούς εμβέλειας και σημασίας για την οικονομία της χώρας, που συνδέονται με τη ναυτιλία και τη διαμετακόμιση. Κεντρικός στόχος είναι η ενίσχυση του ρόλου της ως διαμετακομιστικού κέντρου στη μεσογειακή λεκάνη με την παράλληλη αναβάθμιση των λιμενικών εγκαταστάσεων σε κόμβο συνδυασμένων μεταφορών και τη βελτίωση του περιβάλλοντος αστικού ιστού του δήμου, εξασφαλίζοντας καλύτερη λειτουργική διασύνδεση μεταξύ τους. Στο πλαίσιο αυτό επιδιώκεται η ανασυγκρότηση του παραγωγικού ιστού της πόλης, η διάσωση της παραδοσιακής αγοράς και του λιανικού εμπορίου, της βιοτεχνίας και της μεταποίησης.

- β) Στη Χωρική Υποενότητα Πειραιά υπάρχει παραδοσιακά σημαντική δυναμική, η οποία, με την επανενεργοποίησή της, παράλληλα με την εφαρμογή βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών, μπορεί να δράσει καταλυτικά στην ανάπτυξη της Περιφέρειας και της χώρας. Η δυναμική αυτή εντοπίζεται στην παράκτια ζώνη και στις χωροθετημένες δραστηριότητες του ναυπηγοεπισκευαστικού τομέα..

- γ) Προτεραιότητα αποτελεί και η ενεργοποίηση της περιοχής που περικλείεται από τις οδούς Πειραιώς – Θηβών – Αλιπέδου και Κηφισού στα Καμίνια – Αγ. Ιωάννη Ρέντη, όπως επίσης και της περιοχής της Κεντρικής Αγοράς Αθηνών, με την επανάχρηση του ανενεργού κτηριακού αποθέματος και τη χωροθέτηση δραστηριοτήτων του δευτερογενή και τριτογενή τομέα.

1.3. Χωρική Υποενότητα Δυτικής Αθήνας:

Διατηρείται και ενισχύεται ο χαρακτήρας της ως περιοχής κυρίως κατοικίας με παράλληλη στήριξη της παραγωγικής βάσης. Προωθείται η αναζωογόνηση των περιοχών που παρουσιάζουν προβλήματα αστικής υποβάθμισης, καθώς επίσης και η αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος. Προτεραιότητα αποτελεί και η χωροθέτηση υποδομών υγείας, περίθαλψης και πρόνοιας, όπως επίσης και η διαδημοτική σύνδεση των δήμων της με μέσα μαζικής μεταφοράς.

1.4. Χωρική Υποενοότητα Βόρειας Αθήνας:

Διατηρείται ο χαρακτήρας της ως περιοχής κυρίως κατοικίας, αλλά και εμπορίου, υπηρεσιών και αναψυχής. Κατεύθυνση αποτελεί η πολεοδομική οργάνωση των περιοχών, κυρίως με τον σχεδιασμό των χρήσεων μέσω των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, προς την κατεύθυνση της εξισορρόπησης των συγκρούσεων χρήσεων γης, κυρίως όσον αφορά την κατοικία, τις υπηρεσίες και το εμπόριο.

1.5. Χωρική Υποενοότητα Νότιας Αθήνας:

Διατηρείται ο χαρακτήρας της ως περιοχής κυρίως κατοικίας, αλλά και τουρισμού, αναψυχής και εμπορίου. Κατεύθυνση αποτελεί η πολεοδομική οργάνωση των περιοχών, κυρίως με τον έλεγχο των χρήσεων μέσω των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, προς την κατεύθυνση της εξισορρόπησης των συγκρούσεων χρήσεων γης κυρίως όσον αφορά την κατοικία και την αναψυχή. Προωθείται η καλύτερη δικτύωση της Υποενοότητας και η χωροθέτηση υποδομών υγείας, περίθαλψης και πρόνοιας.

2. Χωρική Ενοότητα Ανατολικής Αττικής

2.1. Χωρική Υποενοότητα Μεσογείων

- α) Η Χωρική Υποενοότητα Μεσογείων συνιστά την ευρύτερη περιοχή του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών, του οποίου ο ρόλος ως κυρίας από αέρος πύλης εισόδου στην χώρα απαιτεί τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου περιβάλλοντος χώρου.
- β) Η ως άνω Υποενοότητα αποτελεί υποδοχέα νέων οικονομικών δραστηριοτήτων και περιλαμβάνει σημαντικές διαπεριφερειακές λειτουργίες και οικονομικές δραστηριότητες, αποτελώντας πόλο ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας. Η άμεση προστασία και οργάνωση των μη αστικών περιοχών αποτελούν μείζονα προτεραιότητα του νέου ΡΣΑ.
- γ) Βασικοί πόλοι ανάπτυξης για την περιοχή αποτελούν οι οργανωμένες περιοχές παραγωγικών δραστηριοτήτων, σε θέσεις με πολύ καλή υπερτοπική προσπελασιμότητα, όπου θα πρέπει να εγκατασταθούν κατά προτεραιότητα εξαρτημένες και ελκυσόμενες από το Διεθνή Αερολιμένα δραστηριότητες. Προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση της συγκέντρωσης δραστηριοτήτων υψηλής τεχνολογίας, έρευνας και καινοτομίας στους θεσμοθετημένους υποδοχείς αναπτυξιακών δραστηριοτήτων και του ευρύτερου Πόλου περιοχής Αεροδρομίου, ταυτόχρονα με την οργάνωση των διαμεταφορών και των υπηρεσιών διαχείρισης εφοδιασμού.
- δ) Κατεύθυνση για τη Χωρική Υποενοότητα αποτελεί επίσης η προώθηση κατά προτεραιότητα του συνεδριακού, επιχειρηματικού, πολιτιστικού και περιηγητικού τουρισμού και η λειτουργική της συσχέτιση και με τη Χωρική Ενοότητα Λεκανοπεδίου και τις Χωρικές Υποενοότητες Λαυρεωτικής και Βόρειας Αττικής, όπως επίσης και η ανάπτυξη υπηρεσιών υγείας εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας.
- ε) Προωθείται επίσης, η ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα, ιδιαίτερα των παραδοσιακών καλλιεργειών και η προστασία της γεωργικής γης της Υποενοότητας και η σύνδεση της οιοπαγωγής με την τουριστική ανάπτυξη.
- στ) Τμήμα της Υποενοότητας Μεσογείων, αποτελεί ο Καλλικρατικός Δήμος Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης, ο οποίος όμως λειτουργικά αποτελεί τμήμα της Χωρικής Υποενοότητας Νότιας Αθήνας με τα ίδια χαρακτηριστικά με αυτή και με τις αναφερόμενες κατευθύνσεις της παρ. 1.5 να ισχύουν και στη συγκεκριμένη περίπτωση.

2.2. Χωρική Υποενοότητα Λαυρεωτικής:

- α) Η Χωρική Υποενοότητα Λαυρεωτικής έχει ρόλο φυσικού αποθέματος, καθώς και υποδοχής δραστηριοτήτων πρώτης και δεύτερης κατοικίας και αναψυχής, που θα κατευθυνθούν κυρίως στο εσωτερικό των υφιστάμενων οικισμών. Η άμεση παρέμβαση για την οργάνωσή τους, καθώς και η άμεση προστασία των εκτός σχεδίου περιοχών, αποτελούν μείζονα προτεραιότητα του νέου ΡΣΑ.
- β) Με βάση τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής και την ύπαρξη πολιτιστικής κληρονομιάς διεθνούς ακτινοβολίας, βασική προωθητική δραστηριότητα για την περιοχή αποτελεί η ανάδειξη αυτών των στοιχείων και η αναβάθμιση της τουριστικής δραστηριότητας στην περιοχή.
- γ) Η αναβάθμιση του Λιμένα του Λαυρίου σε δεύτερο λιμένα της Αττικής, με την ολοκλήρωση των μεταφορικών αξόνων, πρόκειται να συντελέσει στην παραγωγική αναδιάρθρωση των αναπτυξιακών υποδοχέων της Χωρικής Υποενοότητας Λαυρεωτικής με τη διεύρυνση του φάσματος παραγωγικών δραστηριοτήτων.

δ) Προωθείται η ισχυροποίηση της δυναμικής του Λαυρίου με ανάδειξη της βιομηχανικής κληρονομιάς του και σύνδεσή της με την έρευνα και καινοτομία, η οργάνωση των δραστηριοτήτων και η ενίσχυση υποδομών του τουρισμού.

ε) Κατεύθυνση αποτελεί η ανάδειξη του χαρακτήρα της Μακρονήσου ως τόπου μνήμης της ιστορίας της νεότερης Ελλάδας.

2.3. Χωρική Υποενοότητα Βόρειας Αττικής

α) Η Βόρεια Αττική χαρακτηρίζεται από σημαντικούς φυσικούς και παραγωγικούς πόρους που συνεισφέρουν στη βιωσιμότητα του συνόλου της Αττικής, περιλαμβάνει δε σημαντικές διαπεριφερειακές λειτουργίες, στο ευρύτερο αναπτυξιακό πλέγμα της. Άμεση προτεραιότητα αποτελεί η οργάνωση των συγκεντρώσεων κύριας και παραθεριστικής κατοικίας προς τις οποίες κατευθύνονται οι πιέσεις αστικοποίησης.

β) Υποδοχείς ανάπτυξης για τη Χωρική Υποενοότητα Βόρειας Αττικής αποτελούν οι ήδη θεσμοθετημένες περιοχές παραγωγικών δραστηριοτήτων, καθώς και νέες που χωροθετούνται στην πύλη εισόδου της Αττικής και κοντά στο εθνικό οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο.

γ) Προτεραιότητες για τη χωρική οργάνωση Χωρικής Υποενοότητας Βόρειας Αττικής αποτελούν:

αα) Η προστασία του περιβάλλοντος και της αγροτικής γης που καταλαμβάνουν σημαντική έκταση, διασφαλίζοντας τον παραγωγικό της χώρο στον πρωτογενή τομέα. Επίσης, η ενθάρρυνση νέων δραστηριοτήτων που να κατευθύνονται σε πειραματικές οικολογικές καλλιέργειες σε συνεργασία με τα πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα.

ββ) Η οργάνωση της αστικής ανάπτυξης, κυρίως στο οικιστικό σύμπλεγμα που στρέφεται προς το βορειοανατολικό Πολεοδομικό Συγκρότημα, με λελογισμένη ανάπτυξη κύριας και παραθεριστικής κατοικίας στους ηπειρωτικούς και παράκτιους οικισμούς.

γγ) Η πολεοδομική οργάνωση των παραγωγικών ζωνών που συμπεριλαμβάνονται εκατέρωθεν του εθνικού και σιδηροδρομικού δικτύου και αποτελούν τμήμα του στρατηγικού αναπτυξιακού άξονα Βορρά – Νότου (Διεθνούς και Εθνικής εμβέλειας) με σημαντικούς πόλους ανάπτυξης στις περιοχές του Αυλώνα (Βόρεια πύλη Περιφέρειας Αττικής) και του Αγίου Στεφάνου – Κρουονερίου (Βόρεια Πύλη του Μητροπολιτικού συγκροτήματος της Αθήνας), καθώς και η οργάνωση των ήδη θεσμοθετημένων περιοχών παραγωγικών δραστηριοτήτων.

δδ) Η προωθητική δραστηριότητα για την περιοχή είναι επίσης η γεωργία – κτηνοτροφία για την κάλυψη των αναγκών της Περιφέρειας, σε συνδυασμό με τις σχετικές με τα παραγόμενα προϊόντα μεταποιητικές μονάδες.

εε) Η δημιουργία υπερτοπικών πόλων αναψυχής και πολιτισμού με ήπιες δραστηριότητες και λειτουργίες, σε συνάρτηση με το πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής για την προβολή της φυσιογνωμίας της και την απόδοση κοινωφελών και κοινόχρηστων λειτουργιών στους πολίτες της Περιφέρειας.

στστ) Η ανάδειξη του ιστορικού τόπου του Μαραθώνα, ο οποίος αποτελεί Παγκόσμια Μητρόπολη του αθλήματος του Μαραθωνίου Δρόμου και περιοχή συμπύκνωσης αρχαιολογικών μνημείων διεθνούς ακτινοβολίας.

3. Χωρική Ενοότητα Δυτικής Αττικής

3.1. Χωρική Υποενοότητα Θριασίου

Οι αναπτυξιακές κατευθύνσεις για την περιοχή στοχεύουν στη δημιουργία οργανωμένων επιχειρηματικών περιοχών και την ανάδειξη νέων προωθητικών δραστηριοτήτων, την ενίσχυση του ρόλου της περιοχής της Ελευσίνας ως πολιτιστικού και τουριστικού κέντρου, τη δημιουργία αξόνων ανάπτυξης με την αξιοποίηση των νέων μεγάλων οδικών και σιδηροδρομικών αξόνων που διαπερνούν την περιοχή και την ενσωμάτωση προηγμένης τεχνολογίας στις παραγωγικές δραστηριότητες και στις υπηρεσίες.

Άξονες προτεραιότητας είναι:

α) Η οργάνωση ισχυρού αναπτυξιακού και επιχειρηματικού πόλου του δευτερογενή τομέα, του χονδρεμπορίου και του διαμετακομιστικού εμπορίου.

β) Η κλαδική ανάπτυξη και η ανάδειξη νέων προωθητικών δραστηριοτήτων.

γ) Ο περιορισμός της επέκτασης βιομηχανικής ανάπτυξης, παράλληλης προς την ακτή, με εξαίρεση τις μονάδες που αποδεδειγμένα λειτουργούν σε άμεση σχέση με τη θάλασσα.

δ) Η χωροθέτηση νέων ζωνών χονδρεμπορίου κοντά στην Εθνική και Αττική οδό, που ήδη λειτουργούν σε περιοχές εκτός σχεδίου και σε θέσεις με καλή προσπελασιμότητα.

ε) Η ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου των αστικών κέντρων, η οργάνωση και ανάδειξη δικτύου πολιτιστικών πόρων διεθνούς κληρονομιάς, σε συνδυασμό με την ενίσχυση επιλεκτικών μορφών τουρισμού και συμπληρωματικών δράσεων.

στ) Η κατάρτιση προγράμματος αναβάθμισης του περιβάλλοντος και άρσης των συνεπειών που επέφερε στην ευρύτερη περιοχή, κατ'επέκταση και στην χωρική υποενοότητα Δυτικής Αττικής, ο χώρος Ολοκληρωμένης Εγκατάστασης Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΕΔΑ) Δυτικής Αττικής.

ζ) Η ενίσχυση του πολιτιστικού και τουριστικού χαρακτήρα της Ελευσίνας, η οποία αποτελεί περιοχή αρχαιολογικών μνημείων διεθνούς ακτινοβολίας.

η) Η εξυγίανση του βυθού του κόλπου Ελευσίνας-Ασπροπύργου και η διαχρονική παρακολούθηση αναβάθμισης του Σαρωνικού. Πρόγραμμα εντοπισμού ρυπασμένων εδαφών και υπόγειων υδάτων, σημειακών πηγών παραγωγής επικίνδυνων αποβλήτων, απορρύπανσης και αποκατάστασης των φυσικών πόρων και τοπίου.

θ) Η κατάρτιση Σχεδίου Διαχείρισης για την περίπτωση τεχνολογικών ατυχημάτων.

3.2. Χωρική Υποενοότητα Μεγαρίδας

α) Επιδιώκεται η ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων στον πρωτογενή τομέα, η διασφάλιση και ενίσχυση του πρωτογενή τομέα, στις περιοχές Μεγάρων, Ερυθρών και Οινόης με προοπτική πρωτογενούς καθετοποίησης και σύνδεση της αγροτικής παραγωγής με την τουριστική ανάπτυξη.

β) Προωθείται η οργάνωση πόλου διαπεριφερειακής σημασίας στην περιοχή των Μεγάρων με ενίσχυση των υποδοχέων μεταποίησης ιδιαίτερα του πρωτογενούς τομέα και χονδρεμπορίου.

γ) Προωθούνται ισχυρά μέτρα προστασίας των φυσικών, παράκτιων και άλλων εκτός σχεδίου περιοχών που αποτελούν τους βασικούς πόλους έλξης για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων αναψυχής, παραθερισμού και τουρισμού.

δ) Προωθείται η δημιουργία Τεχνολογικού Πάρκου στα Μέγαρα, με ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, με έμφαση στον πρωτογενή τομέα, εγκαταστάσεις υψηλής τεχνολογίας και αγροτουριστικές μονάδες.

Η Χωρική Υποενοότητα Μεγαρίδας αποτελεί απόθεμα γης για τη μελλοντική (μέσο-μακροπρόθεσμη) εσωτερική αποκέντρωση της Αττικής, μέσω νέων μορφών οργανωμένης χωρικής ανάπτυξης σε θέσεις με πολύ καλή υπερτοπική προσπελασιμότητα.

4. Χωρική Ενοότητα Νησιωτικής Αττικής

α) Προωθείται η ανάπτυξη του τουρισμού υπό το πρίσμα της δικτύωσης με την περιοχή της Αθήνας-Αττικής, προκειμένου ο νησιωτικός χώρος της Περιφέρειας να αποτελεί συνδυασμένο προορισμό διεθνούς εμβέλειας.

β) Προκρίνεται η ήπια ανάπτυξη, ανάλογα με τα κατά τόπους συγκριτικά πλεονεκτήματα, με έμφαση στο σεβασμό της ευαισθησίας του νησιώτικου και παράκτιου τοπίου και περιβάλλοντος. Η ήπια οικιστική ανάπτυξη πρέπει να συσχετίζεται με την αναζωογόνηση των φθινόντων οικισμών και την περιορισμένη επέκταση των υπαρχόντων.

γ) Προωθούνται ειδικά επιλεγμένες μορφές τουρισμού και η διασύνδεσή τους με δίκτυο πολιτισμικών και τουριστικών, χερσαίων και θαλάσσιων διαδρομών.

δ) Επιδιώκεται η διατήρηση του πρωτογενούς τομέα, όπου υπάρχουν οι προϋποθέσεις ανάπτυξής του, όπως σε Αίγινα, Σαλαμίνα, Πόρο, Τροιζηνία, με επιπλέον ανάπτυξη ειδικών καλλιεργειών και δραστηριοτήτων εκμετάλλευσής τους. Επιβάλλεται, παράλληλα, η διατήρηση και αξιοποίηση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα, σε συνδυασμό με τις λοιπές αναπτυξιακές δραστηριότητες των νησιών.

ε) Επιδιώκεται η οργάνωση των νησιών του Αργοσαρωνικού με ενίσχυση των συνδέσεων και λειτουργική μεταξύ τους συσχέτιση, η βελτίωση της θαλάσσιας σύνδεσης της Αίγινας με τη μεταφορά των πορθμειακών και θαλάσσιων εμπορευματικών συνδέσεων στο Λεόντι καθώς και των εσωτερικών οδικών συνδέσεων του νησιού.

στ) Επιδιώκεται, κατά προτεραιότητα, η βελτίωση των υποδομών των δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης ακαθάρτων και βιολογικών καθαρισμών, δικτύων όμβριων και αντιπλημμυρικής προστασίας και η λήψη μέτρων αντιμετώπισης της υφαλμύρωσης των υδάτων και της υπεράντλησης από τις γεωτρήσεις και η οργάνωση των χώρων διάθεσης αποβλήτων και ανακύκλωσης.

ζ) Εκδίδεται προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ναυτιλίας και Αιγαίου και του εκάστοτε συναρμόδιου υπουργού που εξειδικεύει τις ρυθμίσεις του παρόντος για τα νησιά των Κυθέρων και Αντικυθήρων.

η) Οργανώνονται οι μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας, με την εξειδίκευση των κατευθύνσεων του τομεακού Ειδικού Πλαισίου.

Άρθρο 10

Οικιστικό Δίκτυο και Δίκτυο Πολεοδομικών Κέντρων

1. Για την υποστήριξη της ισόρροπης ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής, προωθείται η πολυκεντρική δομή και η ιεράρχηση ενός Οικιστικού Δικτύου Πολεοδομικών Κέντρων μητροπολιτικής, ευρείας και τοπικής εμβέλειας, το οποίο βασίζεται στη συμπληρωματικότητα, στην πολλαπλότητα των δραστηριοτήτων, στη διαφύλαξη της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας και στην αξιοποίηση των συνεργιών. Ο διευρυμένος ρόλος αυτών των κέντρων ενισχύει την κοινωνική και οικονομική ζωή στην περιοχή εμβέλειάς τους, καθορίζοντας την εικόνα και την αναγνωρισιμότητά της. Τα κέντρα αυτά συγκεντρώνουν ευρύ φάσμα πολλαπλών δραστηριοτήτων και εξυπηρετήσεων όπως, κατοικία, διοικητικές υπηρεσίες, υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, λιανικό εμπόριο, αναψυχή, πολιτιστικές και παραγωγικές δραστηριότητες.

2. Για την ανάπτυξη των πολεοδομικών κέντρων επιδιώκεται η ενίσχυση των κέντρων-πυρήνων των δήμων, η αποθάρρυνση της περαιτέρω ανά άξονες ανάπτυξης των κεντρικών λειτουργιών και η αποφυγή της χωροθέτησης ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων μεγάλης κλίμακας σε περιοχές εκτός κέντρων και σε αδύμητη γη, για λόγους στήριξης της δυναμικότητας και της ζωτικότητας των κέντρων αλλά και αποτελεσματικότερης διαχείρισης του εδαφικού πόρου και της κυκλοφορίας.

3. Το Οικιστικό Δίκτυο, το οποίο διαμορφώνεται στη βάση των αρχών της ισόρροπης ανάπτυξης και συμπληρωματικότητας, οργανώνεται σε τρία ιεραρχικά επίπεδα: Μητροπολιτικά Κέντρα, Διαδημοτικά Κέντρα Ευρείας Ακτινοβολίας, Δημοτικά Κέντρα.

3.1. Μητροπολιτικά Κέντρα Αθήνας – Πειραιά

Τα κέντρα αυτά αποτελούν διπολικό σύστημα και λειτουργούν ταυτόχρονα σε τρία ιεραρχικά επίπεδα: ως Μητροπολιτικό κέντρο του εθνικού χώρου, της Περιφέρειας Αττικής και ως κέντρο της Χωρικής Ενότητας Αθήνας - Πειραιά.

Σε αυτά επιδιώκεται η συνολική αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και των λειτουργιών και η επιλεκτική ενίσχυση μητροπολιτικών δραστηριοτήτων, προκειμένου να ανταποκρίνονται στο μητροπολιτικό ρόλο τους.

α) Για το Μητροπολιτικό Κέντρο Αθήνας, επιδιώκεται :

αα) Η ανάδειξη σε κέντρο διεθνούς ακτινοβολίας, πολιτισμού, δημιουργικότητας και καινοτομίας.

ββ) Η παροχή εξυπηρετήσεων και η ευρύτητα επιλογών υψηλού επιπέδου και ποιότητας.

γγ) Η αξιοποίηση των ιστορικών, πολιτιστικών και λοιπών διακριτών στοιχείων της ταυτότητάς του.

δδ) Η βελτίωση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος.

εε) Ο καθορισμός του ως αυτοτελούς τουριστικού προορισμού.

β) Για το Μητροπολιτικό Κέντρο Πειραιά, επιδιώκεται:

αα) Η αναβάθμισή του ως κεντρικού Λιμένα και κόμβου συνδυασμένων μεταφορών, με αποτελεσματική διασύνδεση μεσογειακού, διευρωπαϊκού και διεθνούς επιπέδου.

ββ) Η περιβαλλοντική αναβάθμιση του Λιμένα του Πειραιά με τη δημιουργία σύγχρονων υποδομών βάσει των προτύπων της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τη διαχείριση των υγρών αποβλήτων των πλοίων, πέριξ και εγγύς της θεσμοθετημένης λιμενικής ζώνης.

γγ) Η ισχυροποίησή του ως κέντρου πολυλειτουργικού χαρακτήρα, με ταυτόχρονη διατήρηση της κατοικίας και ανάδειξη της πολιτιστικής του κληρονομιάς.

δδ) Η ενίσχυση και ανασυγκρότηση της παραγωγικής και οικονομικής βάσης, σε κατεύθυνση σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

εε) Η λειτουργική διασύνδεση των λιμενικών δραστηριοτήτων με τον αστικό ιστό.

στστ) Η βελτίωση του αστικού ιστού και των υποδομών με ταυτόχρονη διαφύλαξη του κοινόχρηστου χαρακτήρα του Θαλάσσιου Μετώπου.

3.2. Διαδημοτικά Κέντρα Ευρείας Ακτινοβολίας

Τα Διαδημοτικά Κέντρα Ευρείας Ακτινοβολίας αποτελούν τα δευτερεύοντα κέντρα ή συστήματα κέντρων της Χωρικής Ενότητας Λεκανοπεδίου που συγκεντρώνουν πολυδιάστατη ανάπτυξη και έχουν σημαντική εμβέλεια μέσα στη Χωρική Ενότητα στην οποία ανήκουν, αναδεικνύοντας τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της και μπορεί να περιλαμβάνουν και ορισμένες συμπληρωματικές δραστηριότητες μητροπολιτικής ακτινοβολίας. Συνιστούν δίκτυο συμπληρωματικών κέντρων πολλαπλών δραστηριοτήτων, τα οποία διατηρούν ταυτόχρονα τη λειτουργική τους αυτοτέλεια και ετερογένεια, προωθώντας την εσωτερική συνοχή και την ισόρροπη ανάπτυξη.

Τα κέντρα αυτά κατηγοριοποιούνται με βάση πολλαπλά κριτήρια, όπως η γεωγραφική θέση στο ευρύτερο οικιστικό δίκτυο, η βέλτιστη διασύνδεση με εθνικές και διαπεριφερειακές μεταφορές, το επίπεδο παρεχομένων υπηρεσιών διοίκησης, πρόνοιας, εκπαίδευσης, το πληθυσμιακό μέγεθος, το

επίπεδο απασχόλησης, το επίπεδο κοινωνικής συνοχής, η πολυλειτουργικότητα, οι προοπτικές ανάπτυξης χρήσης κατοικίας και η προσβασιμότητα στα μέσα σταθερής τροχιάς .

Τα Διαδημοτικά Κέντρα Ευρείας Ακτινοβολίας εντός Χωρικής Ενότητας Λεκανοπεδίου είναι οι δήμοι Καλλιθέας, Γλυφάδας, Αμαρουσίου, Νέας Ιωνίας και Περιστερίου καθώς και οι δημοτικές ενότητες Κηφισιάς, Κερατσινίου και Δραπετσώνας. Αντίστοιχα, τα Διαδημοτικά Κέντρα Ευρείας Ακτινοβολίας εκτός Χωρικής Ενότητας Λεκανοπεδίου είναι οι δήμοι Παλλήνης, Κρωπίας, Ραφήνας, Λαυρίου, Αχαρνών και Αιγίνης καθώς και οι δημοτικές ενότητες Ωρωπού, Ελευσίνας, Ασπροπύργου, Μεγάρων και η δημοτική ενότητα Αγ. Στεφάνου του δήμου Διονύσου.

3.3. Δημοτικά Κέντρα

Για τα Δημοτικά Κέντρα, τα οποία συνιστούν έδρες Καλλικρατικών Δήμων κατεύθυνση είναι η ενίσχυση της επάρκειάς τους για την κάλυψη των τοπικών αναγκών σε υπηρεσίες και αγαθά, χωρίς την προσθήκη κυκλοφοριακών φόρτων, καθώς και για την πρόσβαση σε εξυπηρετήσεις των κατοίκων που δεν έχουν δυνατότητα χρήσης ιδιωτικού αυτοκινήτου. Η πολυλειτουργικότητά τους είναι στρατηγικής σημασίας για τη λειτουργία της πολυκεντρικής Περιφέρειας.

4. Νέες περιοχές κεντρικών λειτουργιών με οργανωμένη μορφή είναι δυνατόν να χωροθετούνται μέσα στον αστικό ιστό ή και σε περιοχές απαξιωμένων, ανενεργών αστικών χρήσεων (brownfields). Οι περιοχές αυτές αναπτύσσονται συμπληρωματικά ως προς τα πολεοδομικά κέντρα ανάλογα με τη θέση και τη δυναμικότητά τους. Τα μεγέθη ανάπτυξης αυτών των περιοχών προκύπτουν ύστερα από εκτίμηση της συνολικής δυναμικότητας της περιοχής επιρροής, για να μην υποθηκεύεται η βιωσιμότητα των υφιστάμενων κέντρων. Υπεύθυνος φορέας για τη διαδικασία, τη μελέτη και την εκτίμηση των χωρικών επιπτώσεων είναι ο Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας (ΟΡΣΑ).

5. Η υλοποίηση των στόχων του παρόντος άρθρου γίνεται μετά από εισήγηση του ΟΡΣΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 8 έως 17 και 22 του ν. 2508/1997 και των παρ. 2 και 3 του άρθρου 99 του ν. 1892/1990, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Άρθρο 11

Οργάνωση αξόνων και πόλων ανάπτυξης

1. Συγκροτείται και ενισχύεται πλέγμα αναπτυξιακών αξόνων και πόλων με στρατηγικό χαρακτήρα που εκτείνεται σε όλες τις Χωρικές Ενότητες, το οποίο αποτελεί το βασικό σκελετό για τη χωρική διάρθρωση των οικονομικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων και επιδιώκεται να λειτουργήσει ως κινητήρια δύναμη για την ολοκληρωμένη χωρική και οικονομική ανάπτυξη της Περιφέρειας Αττικής.

2. Το πλέγμα των αναπτυξιακών αξόνων διαρθρώνεται ως εξής:

2.1. Αναπτυξιακοί Άξονες διεθνούς και εθνικής εμβέλειας

α) Κεντρικός Άξονας του Πολεοδομικού Συγκροτήματος:

Αρχίζει από την περιοχή του Επιβατικού Λιμένα και την κεντρική περιοχή του Πειραιά, διέρχεται από την περιοχή του Γηπέδου Καραϊσκάκη, τις περιοχές περί τον Φαληρικό Όρμο με το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας και τις λοιπές Ολυμπιακές εγκαταστάσεις, την περιοχή του πρώην Ιπποδρόμου, και στη συνέχεια αναπτύσσεται με βορειοανατολική κατεύθυνση, ακολουθώντας τον άξονα της Λ. Συγγρού, διασχίζει τον βασικό πόλο του κέντρου της Αθήνας, συνεχίζει κατά μήκος του άξονα τριτογενών δραστηριοτήτων της Λ. Κηφισίας και καταλήγει στον αναπτυξιακό πόλο του Αμαρουσίου, όπου συναντάται με τον αναπτυξιακό άξονα Ανατολής - Δύσης.

Κατά μήκος αυτού του άξονα αναπτύσσονται πλέγματα λειτουργιών μητροπολιτικής και διεθνούς εμβέλειας, με κύριο χαρακτήρα τις τριτογενείς επιχειρηματικές δραστηριότητες, και ιδιαίτερα τους γραφειακούς χώρους και τις έδρες επιχειρήσεων, τις τουριστικές υπηρεσίες, τις πολιτιστικές λειτουργίες, τις υπηρεσίες υγείας και τον αθλητισμό.

β) Αναπτυξιακός Άξονας Βορρά - Νότου:

Ο άξονας αυτός ξεκινά με δύο κλάδους από τα μεγάλα εμπορικά λιμάνια της Περιφέρειας, την Ελευσίνα και τον Εμπορικό Λιμένα Πειραιά/ Ικονίου και ακολουθεί την κατεύθυνση του οδικού άξονα ΠΑΘΕ, διασχίζει τις δυτικές περιοχές του Πολεοδομικού Συγκροτήματος, Λ. Αθηνών, Πέτρου Ράλλη, Θηβών, Ελαιώνα, Κηφισού. Στη συνέχεια διασχίζει τις βόρειες και βορειοδυτικές περιοχές του Λεκανοπεδίου, Νέα Φιλαδέλφεια, Μεταμόρφωση, Κηφισιά και τη Χωρική Ενότητα Βόρειας Αττικής, Αγ. Στέφανο, Αφίδνες, και καταλήγει στη Βόρεια Πύλη της Περιφέρειας Αττικής, στην περιοχή του Αυλώνα, απ' όπου και συνδέει την Περιφέρεια με την άμεσα συναρτώμενη βιομηχανική συγκέντρωση των Οινόφυτων και συνεχίζει ως βασικός αναπτυξιακός άξονας του εθνικού χώρου.

Ο άξονας αυτός αποτελεί τον κύριο κορμό του παραγωγικού ιστού, κυρίως της δευτερογενούς παραγωγής, της Περιφέρειας και κατά μήκος του αναπτύσσονται περιοχές επαγγελματικών εγκαταστάσεων μικτού χαρακτήρα, όπως βιομηχανικών και βιοτεχνικών, χονδρεμπορίου και

εμπορευματικών μεταφορών, αντιπροσωπειών και εμπορικών εκθέσεων, αλλά και εδρών επιχειρήσεων, τεχνοπόλεων και τεχνολογικών πάρκων.

γ) Αναπτυξιακός Άξονας Ανατολής-Δύσης

Ο άξονας αυτός αναπτύσσεται ακολουθώντας την κατεύθυνση της Αττικής Οδού και του δυτικού σκέλους του οδικού άξονα ΠΑΘΕ. Αρχίζει από την ευρύτερη περιοχή του Διεθνούς Αερολιμένα, συνδέεται με τους αναπτυξιακούς πόλους Κορωπίου-Παιανίας και Σταυρού-Παλλήνης, διέρχεται από τον πόλο του Αμαρουσίου, την περιοχή Συγκοινωνιακού Κέντρου Αχαρνών, διασχίζει το Βόρειο Θριάσιο με το Εμπορευματικό Κέντρο και το Σταθμό Διαλογής ΟΣΕ και καταλήγει στη Δυτική Πύλη της Περιφέρειας (ευρύτερη περιοχή Μεγάρων), από όπου εισέρχονται στην Αττική οι άξονες διασύνδεσης με τη Δυτική Ευρώπη.

Ο χαρακτήρας αυτού του άξονα διαφοροποιείται από τα ανατολικά προς τα δυτικά, με έμφαση στις επιχειρηματικές δραστηριότητες επιτελικού χαρακτήρα και στις υπηρεσίες τριτογενούς τομέα στο ανατολικό και κεντρικό τμήμα του, καθώς και στις μεταποιητικές, εμπορευματικές, μεταφορικές και αποθηκευτικές λειτουργίες στο δυτικό τμήμα του.

2.2. Αναπτυξιακοί Άξονες μητροπολιτικής ακτινοβολίας είναι οι εξής:

α) Άξονας Θαλάσσιου Μετώπου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος, από τον Φαληρικό όρμο μέχρι τη Βουλιαγμένη, του οποίου ο βασικός προσανατολισμός συνίσταται στην εξασφάλιση του ανοίγματος του μητροπολιτικού συγκροτήματος της Αθήνας προς το παραλιακό μέτωπο και της λειτουργικής διασύνδεσης με αυτό, με την ανάπτυξη χρήσεων πολιτισμού, τουρισμού, αναψυχής και αθλητισμού μητροπολιτικής εμβέλειας, καθώς και στη διασφάλιση της συνέχειας και της προσπελασιμότητας της παράκτιας ζώνης για όλους τους κατοίκους και τους επισκέπτες της πόλης.

β) Άξονας Οδού Πειραιώς, με έμφαση στις πολιτιστικές λειτουργίες και στις δραστηριότητες αναψυχής. Επιδιώκεται η ανάδειξη των παραπάνω δύο αξόνων ως βασικών στοιχείων της εικόνας και της ταυτότητας της πόλης ως διεθνούς πολιτιστικής και τουριστικής μητρόπολης.

2.3. Αναπτυξιακοί Άξονες ενδοπεριφερειακής σημασίας είναι οι εξής:

α) Άξονας Λ. Βουλιαγμένης, από την κεντρική περιοχή της Αθήνας προς Ελληνικό και Βουλιαγμένη

β) Άξονας Λ. Μεσογείων – Σταυρού - Ραφήνας

γ) Άξονας Αεροδρομίου – Λαυρίου

3. Βασικοί Πόλοι Ανάπτυξης

Οι πόλοι ανάπτυξης συντίθενται με τους άξονες ανάπτυξης, περιλαμβάνουν πλέγματα υπερτοπικών δραστηριοτήτων, είτε σύνθετα και πολυδιάστατα είτε με εξειδικευμένο προσανατολισμό, και διαρθρώνονται στις παρακάτω κατηγορίες:

3.1. Πόλοι διεθνούς και εθνικής εμβέλειας

α) Πόλος Αθήνας - Πειραιά

Δυναμικά συστατικά στοιχεία του οποίου αποτελούν:

αα) Το Μητροπολιτικό Κέντρο Αθήνας - Μητροπολιτικό Κέντρο Πειραιά.

Αποτελούν το παραδοσιακό επιτελικό και οικονομικό κέντρο της Περιφέρειας και της χώρας με πολυδιάστατο φάσμα δραστηριοτήτων ολοκληρωμένου χαρακτήρα: Επιτελική διοίκηση, εκπαίδευση, πολιτισμός, γραφεία, έδρες επιχειρήσεων, μεταποίηση με ενίσχυση συνεργατικών σχηματισμών επιχειρήσεων, εμπόριο και τουρισμός.

ββ) Η Περιοχή Επιβατικού Λιμένα Πειραιά, σε συνδυασμό με τον Εμπορευματικό Λιμένα Ικονίου - Κερατσινίου. Αποτελεί τη Νότια Πύλη της Περιφέρειας και τη σημαντικότερη θαλάσσια πύλη της χώρας. Επιδιώκεται η ενίσχυσή του ως ναυτιλιακού κέντρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 9 παρ. 1.2β και 10 παρ. 3.1β περ. ββ, και κόμβου συνδυασμένων μεταφορών και υπηρεσιών διαχείρισης εφοδιασμού, όπως είναι η ακτοπλοΐα και οι εξυπηρετήσεις κρουαζιερόπλοιων, ο τουρισμός και ο πολιτισμός.

γγ) Ελαιώνας. Αποτελεί περιοχή στρατηγικής σημασίας για την ενίσχυση της αναπτυξιακής δυναμικής και ανταγωνιστικότητας της Περιφέρειας και περιοχή διασύνδεσης των Κέντρων Αθήνας και Πειραιά. Επιδιώκεται η ανάδειξή του σε υποδοχέα καινοτομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας και εν γένει λειτουργιών υψηλής προστιθέμενης αξίας σε αναβαθμισμένο αστικό περιβάλλον, όπως μεταποιητικές δραστηριότητες σε συνδυασμό με ανεπτυγμένο τριτογενή τομέα, μεταφορές, εκπαίδευση και έρευνα, τεχνολογία, πολιτισμός, αθλητισμός, υγεία, περίθαλψη, πρόνοια. Λόγω της κρίσιμης θέσης της περιοχής του Ελαιώνα σε σχέση με τις υπάρχουσες συγκοινωνιακές υποδομές σε συνδυασμό με την ανεπάρκεια στην Αττική κατάλληλων εκτάσεων για την επιχειρηματικότητα, προτείνεται η πρόβλεψη της δημιουργίας Επιχειρηματικών Πάρκων του ν. 3982/2011, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει, τόσο για τις μεταποιητικές και ερευνητικές όσο και για τις τριτογενείς δραστηριότητες στα οποία περιλαμβάνονται και επιχειρηματικά πάρκα ειδικού τύπου. Σε περίπτωση που συγκεκριμένες χωρικές ενότητες του Ελαιώνα έχουν το χαρακτήρα Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων και πληρούνται οι

εκ του ν.3982/2011 προϋποθέσεις, τα Επιχειρηματικά Πάρκα έχουν τη μορφή των Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης.

β) Μητροπολιτικός Πόλος Ελληνικού – Αγίου Κοσμά.

Το τέως Αεροδρόμιο Ελληνικού, σε συνδυασμό με την παράκτια Ολυμπιακή ζώνη του Αγίου Κοσμά (Ολυμπιακό Κέντρο Ιστιοπλοΐας του Αγίου Κοσμά και έκταση όμορων αθλητικών εγκαταστάσεων Αγίου Κοσμά), αναπτύσσεται ως μητροπολιτικός πόλος διεθνούς ακτινοβολίας, με στόχο την ανάδειξη της πρωτεύουσας σε σημαντικό κέντρο οικονομικής, περιβαλλοντικής και καινοτομικής ανάπτυξης και την ενίσχυση της Αθήνας ως τουριστικού προορισμού, επιχειρηματικού κέντρου και χώρου αναψυχής στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Στο χώρο αυτό προωθείται πρόγραμμα ολοκληρωμένης ανάπτυξης και μικτών λειτουργιών, το οποίο, πέραν του χώρου που θα διατεθεί για τη δημιουργία κεντρικού πάρκου, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα VII, εμπλουτισμένου με τις χρήσεις και δραστηριότητες που προβλέπονται στις διατάξεις του ν.4062/2012 (Α΄30) μπορεί να περιλαμβάνει ενδεικτικώς χρήσεις εκπαίδευσης, έρευνας και υγείας, τουρισμού-αναψυχής, αθλητισμού, πολιτισμού, εμπορικών δραστηριοτήτων, κοινωνικών εξυπηρετήσεων, υπηρεσιών, κατοικίας και επιχειρηματικού κέντρου. Κατά τη διαμόρφωση του σχεδίου ανάπτυξης του πιο πάνω πόλου, πρέπει να λαμβάνονται μέριμνα για την εφαρμογή πρότυπων μεθόδων αστικής περιβαλλοντολογικής ανάπτυξης, τη λειτουργική σύνδεση του πόλου με τις οικιστικές περιοχές των παρακείμενων δήμων, τη διατήρηση και επαναχρησιμοποίηση των αξιόλογων αρχιτεκτονικών κτηρίων, με συμβατές προς τον χαρακτήρα τους χρήσεις γης, την ενίσχυση της προσπέλασης του πόλου με τα μέσα σταθερής τροχιάς, την ανάπτυξη του πρασίνου με είδη της μεσογειακής χλωρίδας και την προστασία του υδροφόρου ορίζοντα, με χρήση μεθόδων ανακύκλωσης των υδάτων και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

γ) Σύστημα συμπληρωματικών πόλων Σταυρός – Παλλήνη και Παιανία – Κορωπί στην περιοχή του Διεθνούς Αερολιμένα, από αέρος Διεθνούς Πύλης εισόδου στη χώρα, με εξειδίκευση στις επιχειρήσεις, στις μεταφορές, στην αγροτική παραγωγή, στη μεταποίηση, στην υψηλή τεχνολογία και τις δραστηριότητες του τριτογενούς τομέα.

δ) Πόλος Φαληρικού Όρμου, που περιλαμβάνει το Μητροπολιτικό Πάρκο Φαληρικού Όρμου και την περιοχή του παλαιού Ιπποδρόμου.

Βασική επιδίωξη είναι η διασφάλιση της συνέχειας και της λειτουργικής διασύνδεσης του παραλιακού μετώπου με τον Κεντρικό Άξονα του Πολεοδομικού Συγκροτήματος. Λειτουργεί συμπληρωματικά στο πλαίσιο του Πόλου Αθήνας - Πειραιά, αλλά και διακριτά, ενισχύοντας την ανάδειξη του Θαλάσσιου Μετώπου ως συστατικού στοιχείου της φυσιογνωμίας της Αθήνας-Αττικής και περιλαμβάνει χρήσεις πολιτισμού και επιστήμης, αναψυχής, αθλητισμού, και τουρισμού.

3.2. Πόλοι εθνικής και μητροπολιτικής εμβέλειας

α) Θριάσιο (Λιμένας Ελευσίνας - Υποδοχείς Παραγωγικών Δραστηριοτήτων Θριασίου): με εξειδίκευση στις εμπορευματικές μεταφορές, στη βιομηχανία και ενέργεια, στις επιχειρήσεις και στην τεχνολογία και εφαρμοσμένη έρευνα.

Οι Υποδοχείς Παραγωγικών Δραστηριοτήτων Θριασίου συγκροτούν τον κύριο πόλο συγκέντρωσης εμπορευματικών πάρκων και ζωνών χονδρεμπορίου σε σύνδεση με το λιμάνι του Πειραιά και κομβική θέση στις οδικές και σιδηροδρομικές συνδέσεις Περιφερειακής σημασίας και τη μεγαλύτερη συγκέντρωση υποδοχέων και μονάδων του δευτερογενούς τομέα της Περιφέρειας.

β) Ερευνητικός - εκπαιδευτικός πόλος Ζωγράφου - Αγ. Παρασκευής περιλαμβάνει:

πανεπιστημιακά συγκροτήματα, ερευνητικά κέντρα, νοσοκομεία. Συγκέντρωση ήδη εγκατεστημένων σημαντικών λειτουργιών εκπαιδευτικού και ερευνητικού χαρακτήρα, όπως είναι το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το Ιατροβιολογικό Κέντρο της Ακαδημίας Αθηνών, το Εθνικό Κέντρο Ερευνάς Φυσικών Επιστημών (ΕΚΕΦΕ) Δημόκριτος και συγκρότημα μεγάλων Νοσοκομείων του Δημοσίου Τομέα. Λειτουργεί συμπληρωματικά, αλλά διακριτά στο πλαίσιο του Πόλου Αθήνας -Πειραιά και η ανάπτυξή του έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στο πλαίσιο των στόχων του παρόντος. Προωθείται η εξασφάλιση ειδικών υποστηρικτικών υποδομών για την περαιτέρω ανάπτυξη της έρευνας.

γ) Μαρούσι: με εξειδίκευση στις επιχειρήσεις, το υπερτοπικό εμπόριο, την αναψυχή, τις υπηρεσίες υγείας, τον αθλητισμό και τη διοίκηση.

3.3. Πόλοι ενδοπεριφερειακής εμβέλειας

α) Στις Αχαρνές, μεταξύ Εθνικής Οδού και Συγκοινωνιακού Κέντρου, με εξειδίκευση στη μεταποίηση και στις μεταφορές.

β) Στη Ραφήνα, με εξειδίκευση στις μεταφορές, τον τουρισμό και την αναψυχή

γ) Στο Λαύριο, με εξειδίκευση στις μεταφορές, τον τουρισμό και τις πολιτιστικές δραστηριότητες.

δ) Στον Αυλώνα και την ευρύτερη περιοχή του, με κατεύθυνση τις επιχειρήσεις και τις εμπορευματικές μεταφορές

- ε) Στα Μέγαρα, παρά τον ΠΑΘΕ και τη γραμμή του υπεραστικού σιδηροδρόμου, με εξειδίκευση στην αγροτική παραγωγή, τις επιχειρήσεις και τις εμπορευματικές δραστηριότητες.
4. Κατά μήκος των ως άνω αξόνων και στους αναπτυξιακούς πόλους, για την υλοποίηση των σκοπών αυτού του άρθρου, στα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού:
- α) Εναρμονίζονται οι χρήσεις γης και οι όροι δόμησης με το στρατηγικό αναπτυξιακό ρόλο αυτών των αξόνων και πόλων.
- β) Ενισχύεται η λειτουργική εξειδίκευση των επιμέρους τμημάτων τους, με περιορισμό των επιτρεπόμενων χρήσεων σε εκείνες που συνάδουν με τον κυρίαρχο αναπτυξιακό προσανατολισμό τους, και με αντίστοιχη διαφοροποίηση, κατά χρήση, των όρων δόμησης για την επίτευξη της επιθυμητής μίξης χρήσεων.
- γ) Πρωθούνται προγράμματα στρατηγικών παρεμβάσεων μητροπολιτικού χαρακτήρα στις περιοχές όπου απαιτείται αναβάθμιση για λόγους προβολής της μητροπολιτικής «εικόνας» και στις περιοχές που μπορούν να λειτουργήσουν ως εστίες διάχυσης της αναβάθμισης και ανάπτυξης.
- δ) Χωροθετούνται οι εγκαταστάσεις διοικητικών, κοινωφελών και πολιτιστικών υποδομών μητροπολιτικού επιπέδου.
- ε) Χωροθετούνται κατά προτεραιότητα οι νέοι οργανωμένοι υποδοχείς σύγχρονων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον τεκμηριώνεται η προς τούτο αναγκαιότητα.
- στ) Προωθείται η οργάνωση και αναμόρφωση των ήδη θεσμοθετημένων και διαμορφωμένων επιχειρηματικών ζωνών, καθώς και των εγκατεστημένων τεχνολόγων και τεχνολογικών πάρκων.
- ζ) Υποστηρίζεται η εφαρμογή στις παραγωγικές και επιχειρηματικές ζώνες μορφών οργανωμένης ανάπτυξης και διαχείρισης.
5. Στο πλαίσιο της στρατηγικά προσανατολισμένης ανάπτυξης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στο δίκτυο των αναπτυξιακών πόλων, για τη διευκόλυνση της εγκατάστασης μονάδων που ασκούν δραστηριότητες σχετικές με τον κυρίαρχο χαρακτήρα του πόλου προβλέπονται τα εξής:
- α) Με κοινή απόφαση των υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας καθορίζονται οι διαδικασίες επίστευσης της αδειοδότησης για την εγκατάσταση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, εφόσον αυτές ανταποκρίνονται στις επιμέρους εξειδικεύσεις του προσανατολισμού των πόλων που προβλέπονται στο παρόν.
- β) Με αναθεώρηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου είναι δυνατή η κατ' εξαίρεση επέκταση, η κατ' εξαίρεση εντοπισμένη, σημειακή αναθεώρηση του καθεστώτος των υφιστάμενων θεσμοθετημένων επιχειρηματικών υποδοχέων και των ακινήτων τα οποία διαχειρίζονται φορείς του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως και τα όμορα αυτών ακίνητα, στους αναπτυξιακούς πόλους για την εγκατάσταση σημαντικών μονάδων του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα στους τομείς συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Αττικής, με τη μόνη προϋπόθεση ότι η χρήση περιλαμβάνεται στον αναπτυξιακό προσανατολισμό του κατά περίπτωση πόλου και προκύπτει η αναγκαιότητα εγκατάστασής της. Η αναγκαιότητα εγκατάστασης τεκμηριώνεται από έκθεση που υποβάλλεται στον ΟΡΣΑ από τον επισπεύδοντα και περιλαμβάνει αξιολόγηση βάσει κριτηρίων ανάλογων με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 του ν. 3908/2011 (Α' 88) και ειδικότερα: ως προς τη βιωσιμότητα και αποδοτικότητα του επενδυτικού φορέα, ως προς την προώθηση τεχνολογικής ανάπτυξης, καινοτομίας και νέων προϊόντων και υπηρεσιών, και ως προς τη συμβολή της επένδυσης στην οικονομία και στην περιφερειακή ανάπτυξη, καθώς και ως προς την προστασία του θαλάσσιου και χερσαίου περιβάλλοντος. Επίσης, απαιτείται θεώρηση της συγκεκριμένης χωροθέτησης ως προς το σύνολο της Χωρικής Ενότητας ή Υποενότητας και ως προς την όμορη ζώνη του επιχειρηματικού Υποδοχέα, καθώς και η υποχρεωτική εξασφάλιση των απαιτούμενων κυκλοφοριακών και περιβαλλοντικών υποδομών από τον επενδυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ **ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ** **ΕΞΩΑΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ**

Άρθρο 12

Οικιστική Ανάπτυξη και Πολεοδομική Οργάνωση

1. Αρχές για την Οικιστική Ανάπτυξη :

- α) Για την προώθηση της βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης υιοθετείται ένα πρότυπο οικιστικής ανάπτυξης, σύμφωνα με την αρχή της συμπαγούς πόλης, στο πλαίσιο του οποίου η κάλυψη των οικιστικών αναγκών επιδιώκεται κυρίως μέσα στην ήδη θεσμοθετημένη αστική γη. Η οικιστική ανάπτυξη διοχετεύεται καταρχήν στις υφιστάμενες πόλεις και οικισμούς με αποφυγή κατάληψης περισπαστικού και εξωαστικού χώρου, ενώ οι επεκτάσεις των σχεδίων πόλης ή οι νέες αναπτύξεις είναι περιορισμένες.

β) Για την αύξηση της αποτελεσματικότητας και την τόνωση της εσωτερικής συνοχής του συστήματος χωρικού σχεδιασμού στην Αττική, τίθενται οι εξής ειδικότεροι στόχοι:

αα) Σύνδεση του στρατηγικού χωροταξικού σχεδιασμού με την πολεοδομική πολιτική μέσω των κατώτερων επιπέδων σχεδιασμού και θεσμικών εργαλείων. Ενίσχυση της κανονιστικής – ρυθμιστικής πολιτικής του χωρικού σχεδιασμού μέσω της βέλτιστης αξιοποίησης κάθε επιπέδου του και τη συστηματοποίηση των ρυθμίσεών του, ιδίως όσον αφορά τα σχέδια χρήσεων γης.

ββ) Ενίσχυση των διαδικασιών συμμετοχής και διαβούλευσης με τους κοινωνικούς φορείς και τις παραγωγικές τάξεις. Προώθηση θεσμών κάθετης και οριζόντιας συνεργασίας μεταξύ αυτοδιοικητικών και κρατικών φορέων.

γγ) Ενίσχυση της επιχειρησιακής διάστασης του σχεδιασμού και καθιέρωση ευελιξίας στη συνεργασία δημόσιου – ιδιωτικού τομέα.

2. Μέτρα για την Οικιστική Ανάπτυξη

α) Η οικιστική ανάπτυξη κύριας και παραθεριστικής κατοικίας διοχετεύεται στις θεσμοθετημένες οικιστικές περιοχές. Νέες επεκτάσεις ή αναπτύξεις είναι αποδεκτές μόνον εφόσον η αναγκαιότητά τους τεκμηριώνεται, στις περιπτώσεις που ο υφιστάμενος πολεοδομικός χώρος είναι διαπιστωμένα ανεπαρκής, είτε χαρακτηρίζεται από ακαμψίες που δεν επιτρέπουν εξάντληση της χωρητικότητάς του μέχρι το σύνθηδες ποσοστό κορεσμού. Η τεκμηρίωση γίνεται με βάση τα εκτιμώμενα όρια κορεσμού των οικιστικών περιοχών και της κατανομής των προβλεπόμενων προγραμματικών μεγεθών ανά Χωρική Ενότητα. Οι επεκτάσεις αυτές πρέπει, επίσης, να είναι συμβατές με το χωροταξικό ρόλο κάθε Χωρικής Ενότητας. Από την παρούσα διάταξη εξαιρούνται τα ακίνητα που εμπίπτουν στον ν. 3986/2011 (Α' 152), για τα σχέδια αξιοποίησης των οποίων ο ΟΡΣΑ γνωμοδοτεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

β) Οι επεκτάσεις και οι νέες οικιστικές αναπτύξεις γίνονται μόνο κατά οργανικές πολεοδομικές ενότητες (γειτονίες) με εξασφάλιση όλων των αναγκαίων χώρων για κοινωνική και τεχνική υποδομή και εξασφάλιση της χρηματοδότησης για την κατασκευή των βασικών έργων υποδομής.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται μετά τη σύνταξη ειδικής τεχνικής μελέτης, είναι δυνατή η μετατροπή του καθεστώτος περιοχών που έχουν ενταχθεί στο σχέδιο ως περιοχές παραθεριστικής κατοικίας, σε περιοχές κύριας κατοικίας, μετά από επαρκή τεκμηρίωση ή όταν δικαιολογείται από την κατασκευή μεταφορικών υποδομών σταθερής τροχιάς που θα επιταχύνουν διαφαινόμενη τάση και με την προϋπόθεση ότι με την μετατροπή δεν θίγεται η προστασία του οικιστικού περιβάλλοντος και ότι αυτή αποσκοπεί στην κάλυψη των συμπληρωματικών αναγκών σε κοινωνική υποδομή και εξυπηρέτησεων και δεν συνεπάγεται την αύξηση του συντελεστή δόμησης.

δ) Τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΓΠΣ) της Αττικής αποτελούν τα Πολεοδομικά Σχέδια εξειδίκευσης του νέου ΡΣΑ ανά δήμο και αποσκοπούν στη θεσμοθέτηση των κανόνων τοπικής ανάπτυξης, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η εφαρμογή των στόχων και των κατευθύνσεων πολιτικής του νέου ΡΣΑ, καθώς και η επίτευξη χωρικής συνοχής σε ενδοπεριφερειακό και τοπικό επίπεδο. Εκπονούνται ανά δήμους αλλά είναι δυνατόν, με απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Αθήνας, να προσδιοριστούν ομάδες δήμων ανά Χωρική Υποενότητα, οι οποίες οφείλουν να μελετήσουν ενιαία ή σε συνεργασία, τα ΓΠΣ ή ορισμένα από τα στοιχεία τους σε επίπεδο ανάλυσης ή προκαταρκτικής πρότασης, σύμφωνα με τις εκάστοτε σχετικές προδιαγραφές. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνωμοδότηση του ΟΡΣΑ, δίνονται κίνητρα για την από κοινού εκπόνηση και έγκριση των ΓΠΣ όμορων Δημοτικών Ενότητων.

3. Προστασία και ολοκληρωμένη διαχείριση του εξωαστικού χώρου – Περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης.

α) Η εφαρμογή του παρόντος αφορά το σύνολο των εκτάσεων της Αττικής που βρίσκονται εκτός εγκεκριμένων σχεδίων και εκτός ορίων οικισμών, καθώς και εκτός των θεσμοθετημένων προς πολεοδομική ή για την υποδοχή παραγωγικών δραστηριοτήτων περιοχών,

β) Ο εξωαστικός χώρος αντιμετωπίζεται παράλληλα με τον αστικό, ως συμπληρωματική συνιστώσα ενός ενιαίου λειτουργικού συνόλου. Κατεύθυνση του παρόντος είναι η ολοκληρωμένη διαχείρισή του, με την προστασία του περιβάλλοντος, την εξισορρόπηση των πιέσεων, αλλά και των αναγκών που δημιουργούνται.

γ) Ο εξωαστικός χώρος προστατεύεται ως κρίσιμος παράγοντας για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την οικολογική ισορροπία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της Αττικής, σύμφωνα με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

αα) Για τον έλεγχο της οικιστικής διάχυσης, τη διατήρηση και την προστασία του, ο εξωαστικός χώρος ρυθμίζεται στο σύνολό του με σχέδια χρήσεων γης και όρων δόμησης ή και καθεστώτα προστασίας, τα οποία θεσμοθετούνται με τα ΓΠΣ του ν. 2508/1997, όπως ισχύει, ή με προεδρικό διάταγμα εξειδίκευσης του νέου ΡΣΑ σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 1 ή σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3937/2011.

ββ) Προτεραιότητα για το σχεδιασμό του εξωαστικού χώρου, αποτελεί ο εξορθολογισμός του θεσμικού καθεστώτος που τον διέπει.

γγ) Με ευθύνη του ΟΡΣΑ, μετά τη θεσμοθέτηση του παρόντος καταρτίζεται πρόγραμμα αξιολόγησης του θεσμικού πλαισίου ρύθμισης του εξωαστικού χώρου της Περιφέρειας.

4. Κατευθύνσεις Πολεοδομικής Οργάνωσης για το Μητροπολιτικό Κέντρο

α) Το Μητροπολιτικό Κέντρο της Πρωτεύουσας συγκροτείται από τα κέντρα Αθήνας και Πειραιά, που αποτελούν τη σημαντικότερη συνιστώσα του διεθνούς και εθνικής εμβέλειας αναπτυξιακού πόλου της Αττικής. Βασικός στόχος για τα κέντρα Αθήνας και Πειραιά, είναι η ολοκληρωμένη ανασυγκρότηση, οικονομικού, κοινωνικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα, με παράλληλες συντονισμένες δράσεις κοινωνικής πολιτικής, πολιτικής απασχόλησης και πολεοδομικών παρεμβάσεων ποικίλης εμβέλειας, που αξιοποιούν το ιστορικό βάθος και την πολυμορφία.

β) Κύριοι άξονες πολιτικής για την ανασυγκρότηση των κέντρων Αθήνας και Πειραιά, είναι οι εξής:

αα) Διατήρηση του ρόλου τους, ως τόπων συμπύκνωσης των κοινωνικών και πολιτικών θεσμών, με την τόνωσή τους ως κέντρων επιτελικής διοίκησης και συγκεντρώσεων γραφείων και την οργάνωση και επέκτασή τους.

ββ) Επαναπροσδιορισμός και πολύπλευρη ανάδειξη του αστικού χαρακτήρα και της ταυτότητάς τους, με στόχο να διατηρήσουν και να ενδυναμώσουν την κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική τους λειτουργία.

γγ) Ενίσχυση δραστηριοτήτων και θέσεων απασχόλησης, διαφορετικών βαθμίδων και εξειδικεύσεων.

δδ) Προώθηση πολιτικών για τη διατήρηση και ενίσχυση της υφιστάμενης κατοικίας και ανάπτυξη νέας.

εε) Ένεργοποίηση του κενού κτηριακού αποθέματος.

στστ) Καθιέρωση πολιτικών εξισορρόπησης, με διατήρηση της ιδιαίτερης ταυτότητας και κοινωνικής πολυσυλλεκτικότητας, ιδίως στις επιμέρους περιοχές με φαινόμενα κοινωνικής πόλωσης και στοχοποίησης.

ζζ) Ενίσχυση των προσβάσεων στα κέντρα με τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς και ιδιαίτερα με Μέσα Σταθερής Τροχιάς (ΜΣΤ), καθώς επίσης και ανάδειξη της προτεραιότητας του πεζού και του ποδηλάτη.

ηη) Βελτίωση της εικόνας και της αστικής δομής των κεντρικών περιοχών, η ποιοτική αναβάθμιση του δημόσιου χώρου.

θθ) Κάλυψη των αναγκών κοινωνικής και τεχνικής υποδομής.

γ) Για την επίτευξη των στόχων και κατευθύνσεων και την ενιαία και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των φαινομένων κρίσης στις περιοχές των κέντρων καταρτίζονται Σχέδια Ολοκληρωμένης Οικιστικής Παρέμβασης (ΣΟΑΠ), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 2742/1999 (Α'207).

δ) Για το κέντρο της Αθήνας προβλέπονται τα εξής:

αα) Προωθείται η ανάδειξη του πολυδιάστατου χαρακτήρα του, με έμφαση στην ανάσχεση της απομάκρυνσης κατοίκων, την προσέλκυση νέων, την προσέλκυση επιχειρήσεων, την ανάδειξή του σε τουριστικό προορισμό διεθνούς εμβέλειας και την αναβάθμιση του δημόσιου χώρου. Προτεραιότητα για την αναζωογόνησή του κέντρου της Αθήνας, αποτελεί το εμπορικό τρίγωνο και το θεσμικά καθορισμένο υπερτοπικό κέντρο.

ββ) Για τη διατήρηση της πολυδιάστατης λειτουργικότητας, προωθούνται συνδυασμένες ενέργειες που θα ενισχύσουν τις επαγγελματικές ή παραγωγικές δραστηριότητες που φθίνουν και θα προσελκύσουν νέες, οι οποίες θα πυκνώσουν την οικονομία, το εμπόριο, τον τουρισμό και την αναψυχή, την καλλιτεχνική και τη μεταποιητική παραγωγή και ταυτόχρονα θα ενισχύσουν την κατοικία και τις συναφείς εξυπηρετήσεις, στη λογική της κοινωνικής διαστρωμάτωσης. Ιδιαίτερη έμφαση σε αυτό το πλαίσιο έχει η υποστήριξη των αναδυόμενων πολιτιστικών χώρων, ιδιαίτερα στις δυτικές περιοχές του κέντρου, όπου δραστηριοποιούνται νέοι δημιουργοί και συλλογικότητες με ιδιαίτερες κουλτούρες, καθώς και νέες δημιουργικές επιχειρήσεις.

Σε ενίσχυση των ανωτέρω προωθούνται μητροπολιτικές παρεμβάσεις σε περιοχές του ευρύτερου κέντρου της Αθήνας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 14.

ε) Για το κέντρο του Πειραιά προβλέπονται τα εξής:

αα) Τόνωση των διασυνδέσεων και θετικών επιδράσεων της λιμενικής δραστηριότητας με τις άλλες οικονομικές λειτουργίες της πόλης. Βελτίωση της λειτουργίας του λιμένα με παράλληλη μέριμνα για ορθολογική διαχείριση των οδικών μετακινήσεων αιχμής, με σύνδεση των λιμενικών επιβατικών σταθμών με το δίκτυο μέσων σταθερής τροχιάς και περιορισμό της όχλησης προς τον παρακείμενο αστικό ιστό.

ββ) Ενίσχυση των κεντρικών χρήσεων των λιμενικών και ναυτιλιακών υπηρεσιών. Ανάδειξη του ρόλου ως Νότιας Πύλης του Πολεοδομικού Συγκροτήματος και λειτουργική σύνδεση του κέντρου του Πειραιά με αυτό της Αθήνας.

γγ) Λειτουργική ανασύνταξη και εξειδίκευση των χρήσεων στο κεντρικό τμήμα του λιμένα με έμφαση στις υπηρεσίες, στην αναψυχή και στον πολιτισμό (πολιτιστική ακτή), προστασία της παραδοσιακής αγοράς, αναζωογόνηση των περιοχών κατοικίας και συνολική αναβάθμιση του παράκτιου χώρου, σε συνδυασμό με ολοκληρωμένη πολιτική στάθμευσης.

δδ) Επέκταση του δικτύου μέσων σταθερής τροχιάς για τη σύνδεση του κέντρου με τις παραδοσιακές περιοχές κατοικίας του ευρύτερου Πειραιά και των δυτικών δήμων μέχρι το Πέραμα.

εε) Ενεργοποίηση ακτοπλοϊκής συγκοινωνίας τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος για την ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων και της μοναδικής ιστορικής σημασίας των ακτών του Αργοσαρωνικού, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και η παράκτια ζώνη από Πειραιά προς Σαλαμίνα – Κυνόσουρα, Ελευσίνα, Κακιά Σκάλα.

στστ) Ανάπλαση της παραλιακής και της αρχαιολογικής ζώνης και προώθηση των εξής δύο σημαντικών παρεμβάσεων σε περιοχές του ευρύτερου κέντρου του Πειραιά: της ονομαζόμενης «Νότιας Πύλης» που περιλαμβάνει την περιοχή από το Γήπεδο Καραϊσκάκη μέχρι τον Άγιο Διονύσιο και της «Λιμενοβιομηχανικής Ζώνης Δραπετσώνας- Κερασινίου».

ζζ) Ολοκληρωμένος κυκλοφοριακός σχεδιασμός με έμφαση στη σύνδεση των συνδυασμένων μεταφορών και της τοπικής συγκοινωνίας.

στ) Για τον Ελαιώνα προβλέπεται η αναβάθμισή του, προκειμένου να αναδειχθεί ως προνομιακή «ενδιάμεση ζώνη» με ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές, η οποία υποστηρίζεται από τους ακόλουθους στρατηγικούς στόχους και αρχές πολιτικής:

αα) Ανάδειξή του, σε περιοχή στρατηγικής σημασίας για την ενίσχυση της αναπτυξιακής δυναμικής και ανταγωνιστικότητας της Αττικής, με αιχμή τη μετατροπή του σε υποδοχέα καινοτομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα και λειτουργιών υψηλής προστιθέμενης αξίας με αξιοποίηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιοχής.

ββ) Βελτίωση των όρων εγκατάστασης και λειτουργίας βασικών μητροπολιτικών λειτουργιών και υποδομών, για τις οποίες ο Ελαιώνας λειτουργεί ως κύριος υποδοχέας.

γγ) Έλεγχος των διαδικασιών παραγωγικής αναδιάρθρωσης με διατήρηση και ενίσχυση της μεταποιητικής δραστηριότητας και, ώστε να συνυπάρχει και να συνεργάζεται με τις εγκαταστάσεις τριτογενούς τομέα, της επιτελικής δημόσιας διοίκησης.

δδ) Επανεξέταση του πλαισίου χρήσεων γης σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του παρόντος

εε) Ανάδειξη του υφιστάμενου ή μελλοντικού δυναμικού πολιτιστικών και φυσικών σημαντικών χώρων ως στοιχείων ιδιαίτερης ταυτότητας και σύνδεση με τους παρακείμενους πολιτιστικούς πόλους και άξονες.

στστ) Τόνωση του πολυλειτουργικού χαρακτήρα της περιοχής με αναβάθμιση και διεύρυνση της κατοικίας.

ζζ) Συντονισμένη, κατά προτεραιότητα, υλοποίηση των βασικών έργων υποδομής, όπως οδικό δίκτυο, διευθέτηση ρέματος Προφήτη Δανιήλ.

5. Οριζόντιες Δράσεις Διαχείρισης του Αστικού Χώρου

Στο πλαίσιο των μη χωρικά εξειδικευμένων, οριζόντιων δράσεων για την υλοποίηση των στόχων του νέου ΡΣΑ για την αναγέννηση της πόλης, προβλέπονται τα παρακάτω:

α) Για την ανάκτηση και αναβάθμιση του δημόσιου χώρου της πόλης βασικές κατευθύνσεις είναι οι εξής:

αα) Η λήψη μέτρων για την αποτελεσματική διαχείριση και τη διαφύλαξη του κοινόχρηστου χαρακτήρα του δημόσιου χώρου.

ββ) Η προώθηση ειδικών προγραμμάτων και μέτρων για την αναβάθμιση του αστικού τοπίου.

β) Για την εξισορρόπηση των χωρικών ανισοτήτων και την αντιμετώπιση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής, βασικές κατευθύνσεις είναι οι εξής:

αα) Η συμπλήρωση των ελλείψεων του κοινωνικού εξοπλισμού, πρασίνου και ελεύθερων χώρων με προτεραιότητα την επίτευξη ικανοποιητικού βαθμού ισοκατανομής μεταξύ περιοχών, τόσο με όρους φυσικής παρουσίας όσο και με όρους λειτουργίας και ποιότητας. Τα αναπτυξιακά προγράμματα των αρμόδιων δημόσιων φορέων πρέπει να ενσωματώνουν συγκεκριμένα σχετικά πολεοδομικά κριτήρια.

ββ) Η βελτίωση της ισοκατανομής των κοινόχρηστων χώρων μέσα στην πόλη, και στο μέτρο του δυνατού η αύξησή τους με απόλυτους όρους. Στο πλαίσιο αυτό χρησιμοποιούνται μηχανισμοί ανακατανομής, εργαλεία αντισταθμιστικού χαρακτήρα και εργαλεία πολιτικής γης.

γγ) Ο καθορισμός προδιαγραφών σχεδιασμού του δημόσιου χώρου, που λαμβάνει υπόψη του τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

γ) Οι βασικές κατευθύνσεις για την πολιτική χρήσεων γης στον αστικό χώρο, η εξειδίκευση των οποίων γίνεται στο Παράρτημα ΙΙ, είναι οι εξής:

αα) Η ισορροπία μεταξύ της επιθυμητής ανάμειξης συμβατών χρήσεων γης και της αποφυγής συγκρούσεων μεταξύ ασύμβατων χρήσεων.

ββ) Ο έλεγχος της έρπουσας γραμμικής ανάπτυξης κεντρικών λειτουργιών κατά μήκος των βασικών οδικών αξόνων.

6. Έλεγχος αστικής ανάπτυξης σε ευρύτερες ζώνες επιρροής των οδικών αξόνων και των σταθμών των Μέσων Σταθερής Τροχιάς.

α) Για την ενίσχυση της συμπαγούς πόλης και της πολυκεντρικότητας και την ανάσχεση της διάχυσης λειτουργιών στις ευρύτερες ζώνες επιρροής των νέων υπεραστικών- περιαστικών οδικών αξόνων ορίζεται ότι στις περιπτώσεις χάραξης των νέων υπεραστικών, περιαστικών οδικών αξόνων, απαιτείται ο έλεγχος χρήσεων γης στις ευρύτερες ζώνες επιρροής μέσω εργαλείων του πολεοδομικού σχεδιασμού. Σκοπός είναι ο έλεγχος της αστικής διάχυσης και της εξάπλωσης της πόλης, όπως επίσης και η εξασφάλιση της αναγκαίας γης για τη λειτουργία του οδικού δικτύου.

β) Για την εύρυθμη λειτουργία της περιοχής επιρροής των σταθμών των Μέσων Σταθερής Τροχιάς και την αποφυγή φαινομένων συγκρούσεων χρήσεων γης σε αυτές, προωθείται κατά προτεραιότητα ο κυκλοφοριακός σχεδιασμός και ο έλεγχος των χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης, μέσω εργαλείων του πολεοδομικού σχεδιασμού.

Άρθρο 13

Αστική αναζωογόνηση

1. Οι ολοκληρωμένες αναπλάσεις, θα αποτελέσουν βασικό πυλώνα για την υλοποίηση των στόχων του νέου ΡΣΑ σχετικά με την αναγέννηση του υφιστάμενου αστικού ιστού.
2. Οι αναπλάσεις συμπεριλαμβάνουν ένα ευρύτερο φάσμα δράσεων, μεταξύ των οποίων ο αποτελεσματικός έλεγχος των χρήσεων γης, η διαχείριση της λειτουργίας του δημόσιου χώρου, η χρήση εργαλείων οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής και η χρήση λοιπών διαθέσιμων πολεοδομικών εργαλείων.
3. Για την προώθηση των αναπλάσεων ενεργοποιούνται οι δυνατότητες της ισχύουσας νομοθεσίας σε συντονισμό με δράσεις κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής.
4. Γενική τυπολογία των περιοχών αναπλάσεων, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

Άρθρο 14

Μητροπολιτικές Παρεμβάσεις

Για την υλοποίηση του στόχου της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας και του διεθνούς ρόλου της Μητρόπολης, καθώς και του ειδικότερου στόχου της επίτευξης της κοινωνικής και χωρικής συνοχής της, καθορίζονται και προωθούνται προγράμματα ειδικών παρεμβάσεων Μητροπολιτικού χαρακτήρα.

1. Ως Μητροπολιτικές Παρεμβάσεις νοούνται τα προγράμματα αναπλάσεων ή χωρικής αναδιάρθρωσης πολυτομεακού χαρακτήρα σε ζωτικές εκτάσεις του αστικού ιστού που έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

α) Στρατηγικό χαρακτήρα με αποφασιστική συμβολή στην προώθηση και εφαρμογή των στόχων του νέου ΡΣΑ.

β) Πολυτομεακό χαρακτήρα με αυξημένες απαιτήσεις συντονισμού των τομεακών πολιτικών με τον χωρικό και περιβαλλοντικό σχεδιασμό.

γ) Μητροπολιτική εμβέλεια, αλλά και σημαντικές χωρικές επιπτώσεις σε τοπικό επίπεδο.

δ) Πιλοτικό χαρακτήρα, ως προς την υιοθέτηση καινοτόμων μεθόδων σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων με έμφαση στη συμμετοχή και τη διαφάνεια στη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

2. Μητροπολιτικές Παρεμβάσεις προωθούνται σε επιλεγμένες περιοχές, των οποίων τα χαρακτηριστικά περιγράφονται στο Παράρτημα ΙV.

3. Για το σχεδιασμό και τη διαχείριση των Μητροπολιτικών Παρεμβάσεων εφαρμόζονται οι εξής εναλλακτικοί τρόποι θεσμοθέτησης ή και συνδυασμός τους, ανάλογα με τον χαρακτήρα της περιοχής και τους στόχους του προγράμματος:

α) Σχέδιο Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (Σ.Ο.Α.Π.), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 2742/1999 (Α'207). β) Ζώνη Ελεγχόμενης Ανάπτυξης (Ζ.Ε.Α.), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 99 του ν. 1892/1990, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

γ) Έκδοση προεδρικού διατάγματος για την εξειδίκευση του νέου ΡΣΑ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 1.

δ) Μέσω των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων.

Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις ακολουθείται η διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης.

4. Ως προγράμματα ειδικών παρεμβάσεων Μητροπολιτικού Χαρακτήρα για την Αττική στο παρόν ορίζονται οι παρεμβάσεις στα Μητροπολιτικά Πάρκα όπως εξειδικεύονται στο Παράρτημα VII, το πρόγραμμα για τον Ελαιώνα στις κατευθύνσεις του άρθρου 12 παράγραφος 4στ, τα Σχέδια

Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων της Αττικής, η παρέμβαση στην οδό Πανεπιστημίου, στην Ακαδημία Πλάτωνος, στα προσφυγικά της λεωφόρου Αλεξάνδρας σε συνδυασμό με τη «διπλή ανάπλαση», στην περιοχή της «Νότιας Πύλης» από το Γήπεδο Καραϊσκάκη μέχρι τον Άγιο Διονύσιο καθώς και στην περιοχή της «Λιμενοβιομηχανικής Ζώνης Δραπετσώνας- Κερασινίου» όπως εξειδικεύονται στο Παράρτημα IV.

Άρθρο 15

Προστασία και ανάδειξη των ιστορικών και πολιτιστικών πόρων και των πολιτιστικών υποδομών

Επιδιώκεται η εναρμόνιση της προστασίας ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, με την προστασία των φυσικών πόρων, την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Αναγνωρίζεται η σημασία του πολιτισμού ως πόρου ανάπτυξης και πεδίου προώθησης νέων μορφών επιχειρηματικής δραστηριότητας και απασχόλησης. Για τον σκοπό αυτό, αναφέρονται μέτρα για τη διαφύλαξη, την προστασία, την ανάδειξη και αξιοποίηση της φυσικής, ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και της φυσιογνωμίας της πόλης, ως σημαντικών πόρων για το σύνολο της κοινωνίας.

1. Προστασία και ανάδειξη των ιστορικών κέντρων στην Αττική.

α) Συμπληρώνεται η οριοθέτηση των ιστορικών κέντρων των οικισμών και προωθούνται μελέτες, προγράμματα και μέτρα για την προστασία και ανάδειξή τους.

β) Προβλέπονται, κυρίως, μελέτες προστασίας και ανάδειξης του φυσικού χώρου, του πολεοδομικού ιστού, των παραδοσιακών και ιστορικών δραστηριοτήτων, των ελεύθερων χώρων, των αξιόλογων κτισμάτων και κατασκευών, των μετώπων των κτηρίων σε ελεύθερους χώρους και των λοιπών στοιχείων που συνθέτουν την εικόνα κάθε ιστορικού κέντρου.

γ) Προσδιορίζεται η εφαρμογή των παραπάνω, για τα ιστορικά κέντρα Αθήνας, Πειραιά, Κηφισιάς, Λαυρίου, Μεγάρων, Ελευσίνας και Αίγινας, ενδεικτικά στο Παράρτημα V .

2. Προστασία και ανάδειξη συνόλων και μεμονωμένων διατηρητέων κτηρίων και εγκαταστάσεων με αξιόλογα αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά :

α) Προωθούνται μελέτες και προγράμματα για κάθε ιστορικό ή παραδοσιακό οικισμό ή τμήμα του ή αρχιτεκτονικό σύνολο και τα αξιολογούμενα στοιχεία προστατεύονται με κατάλληλες διατάξεις. Προγράμματα και προτεραιότητες αναφέρονται στο Παράρτημα V .

β) Προωθείται η καταγραφή, κήρυξη και ανάδειξη κτηρίων, χώρων ή εγκαταστάσεων, που αποτελούν σημαντικά στοιχεία αναφοράς από άποψη ιστορίας, τοπίου ή αρχιτεκτονικής συγκρότησης και χωροθετούνται σε αυτά οι επιθυμητές χρήσεις και δραστηριότητες. Αναδεικνύεται η περιοχή στην οποία εντάσσονται και θεσπίζονται κίνητρα για την ενεργοποίηση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

3. Ανάδειξη και διασύνδεση μνημείων και αρχαιολογικών χώρων.

α) Συμπληρώνεται η κήρυξη όλων των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, στα οποία περιλαμβάνονται όλα τα κτίσματα και οι υποδομές που έχουν ιστορική αρχιτεκτονική, καλλιτεχνική ή κατασκευαστική αξία.

β) Καθορίζονται ζώνες προστασίας αρχαιολογικών χώρων και μνημείων και προωθείται η συντήρηση, η ανάδειξη και η επισκεψιμότητά τους, με την ένταξή τους στη σύγχρονη ζωή, την αναβάθμιση της αντιληπτικής εικόνας τους και τη βελτίωση των συνθηκών περιβάλλοντος.

γ) Συμπληρώνεται το πρόγραμμα προστασίας και ανάδειξης των ιστορικών τοπίων.

δ) Προωθείται η ένταξη των προστατευόμενων μνημείων και περιοχών εντός ευρύτερων ενοτήτων – τοπίων, ώστε να αναδεικνύεται η σχέση τους με το λειτουργικό – πολιτιστικό και φυσικό χαρακτήρα των περιοχών στις οποίες εντάσσονται.

4. Χωροθέτηση πολιτιστικών χρήσεων και υποδομών

α) Συμπληρώνεται η πολιτιστική υποδομή με νέες εγκαταστάσεις διεθνούς εμβέλειας, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα V, για την ανάδειξη της Αθήνας- Αττικής ως πολιτιστικής μητρόπολης. Νέες μόνιμες εγκαταστάσεις χωροθετούνται κατά προτεραιότητα σε περιοχές συνδεδεμένες με τους πολιτιστικούς πόλους, σε κελύφη με ιδιαίτερα ιστορικά, μορφολογικά ή κατασκευαστικά χαρακτηριστικά, κατανέμονται δε σε όλες τις Χωρικές Ενότητες και συναρτώνται με τις «διαδρομές πολιτισμικής διαχρονικότητας».

β) Ενισχύονται οι πολιτιστικές εκδηλώσεις κλίμακας πόλης και γειτονιάς.

γ) Διευρύνεται η δυνατότητα οργάνωσης μη μόνιμων εκδηλώσεων εντός ή πλησίον αρχαιολογικών χώρων και μνημείων, με προϋπόθεση την ασφάλειά τους.

5. Ανάδειξη και δημιουργία «διαδρομών πολιτισμικής διαχρονικότητας»

α) Προωθούνται προγράμματα για την οργάνωση πολιτιστικών περιπάτων, σε συνάρτηση με το ίχνος των αρχαίων δρόμων και μονοπατιών και με ιστορικούς, πολιτιστικούς χώρους και εγκαταστάσεις. Οι διαδρομές αυτές συνδέονται με τον πολεοδομικό ιστό και συνδυάζονται με το αστικό και περιαστικό πράσινο. Τα προγράμματα αφορούν σε όλες τις συνδέσεις στοιχείων πολιτιστικού ενδιαφέροντος και

επικεντρώνονται στους βασικούς άξονες, που αποτελούν το κύριο πολιτιστικό δίκτυο της Αττικής, επιμερίζονται δε στα προγράμματα που αναφέρονται στο Παράρτημα V.

β) Ολοκληρώνεται το πρόγραμμα σύνδεσης και ενοποίησης αρχαιολογικών χώρων.

γ) Αναδεικνύονται ο Μεγάλος Αρχαιολογικός Περίπατος και οι άξονες όπου βρίσκονται οι σημαντικότεροι χώροι πολιτισμού της Αθήνας, όπως ενδεικτικά αναφέρονται στο Παράρτημα V.

δ) Ενισχύονται νέες «πολιτιστικές διαδρομές» με παρεμβάσεις βιώσιμης κινητικότητας. Οι διαδρομές αυτές και τα προβλεπόμενα έργα και μελέτες ενδεικτικά αναφέρονται στο Παράρτημα V .

Άρθρο 16

Ολοκληρωμένος σχεδιασμός και διαχείριση του παράκτιου χώρου

1. Ο παράκτιος χώρος της Αττικής αποτελεί συγκριτικό της πλεονέκτημα και ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός του πρόκειται να μεγιστοποιήσει τα οφέλη, οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά, που προκύπτουν από την αξιοποίησή του.

Η εγκαθίδρυση μιας πρακτικής ολοκληρωμένου σχεδιασμού και διαχείρισης των παράκτιων ζωνών, ακολουθεί τις κατευθύνσεις των ευρωπαϊκών οργάνων και άλλων διεθνών οργανισμών.

2. Οι στόχοι και κατευθύνσεις γενικά για τον παράκτιο χώρο είναι οι εξής :

α) Αξιοποίηση, προκειμένου να συμβάλλει στην ανάδειξη της Αθήνας Αττικής σε τουριστικό πόλο διεθνούς ακτινοβολίας, με δραστηριότητες τουρισμού και αναψυχής.

β) Προστασία, διατήρηση και αποκατάσταση του τοπίου, των αρχαιολογικών και ιστορικών τόπων και εξυγίανση των παράκτιων οικοσυστημάτων, θαλάσσιων και χερσαίων.

γ) Διεύρυνση και ενίσχυση του δημόσιου, κοινόχρηστου χαρακτήρα της παράκτιας ζώνης με ελεύθερη πρόσβαση στη ζώνη αιγιαλού και παραλίας, εξασφάλιση της συνέχειας και βελτίωση των προσβάσεων στην ακτή από την ενδοχώρα.

δ) Θεσμική και λειτουργική οργάνωση του συστήματος των λιμένων.

ε) Ενιαία διαχείριση της παράκτιας ζώνης στο θαλάσσιο και χερσαίο τμήμα της και τις λεκάνες απορροής που καταλήγουν σε αυτήν.

στ) Συντονισμός προγραμμάτων δράσεων των εμπλεκόμενων ανά ζώνη φορέων, με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους.

3. Εκπονείται από τον Οργανισμό Αθήνας Σχέδιο – Πλαίσιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης των Ακτών της Αττικής (ΣΟΔΑΑ), το οποίο μπορεί να αναφέρεται είτε στη στενή ζώνη δημόσιου χαρακτήρα (κρίσιμη ζώνη), είτε σε ευρύτερες ζώνες επιρροής του παράκτιου χώρου (δυναμική ζώνη), είτε και στις δύο. Τα ΣΟΔΑΑ εκπονούνται κατά Χωρικές Ενότητες, περιέχουν κατευθύνσεις προς τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού, το δε περιεχόμενό τους αναλύεται στο Παράρτημα VI .

4. Για την εξειδίκευση των στόχων, αρχών και κατευθύνσεων του ΣΟΔΑΑ, διακρίνονται κατ' ελάχιστον οι κατηγορίες περιοχών, που αναφέρονται στο Παράρτημα VI.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Άρθρο 17

Στόχοι για την προστασία του περιβάλλοντος

Η αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος επιδιώκεται με:

α) τη μείωση των περιβαλλοντικών πιέσεων,

β) τη διατήρηση, οικολογική διαχείριση και ανάδειξη των προστατευόμενων φυσικών περιοχών ως πυρήνων βιοποικιλότητας,

γ) τη δημιουργία συνεκτικής οικολογικής υποδομής,

δ) τη διαμόρφωση εντός του αστικού ιστού ενός δικτύου κοινόχρηστων χώρων πρασίνου.

ε) τη διασφάλιση της προστασίας και αειφόρου χρήσης των διαθέσιμων υδάτινων πόρων και την ανάδειξη της περιβαλλοντικής και πολιτιστικής διάστασης των υδάτινων οικοσυστημάτων ως αναπόσπαστου στοιχείου του αστικού και εξωαστικού χώρου, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο ν. 3199/2003 (Α' 280) όπως ισχύει και το π.δ. 51/2007 (Α' 54),

στ) την επίτευξη και διατήρηση καλής περιβαλλοντικής κατάστασης για το θαλάσσιο περιβάλλον της Αττικής, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στους νόμους 3199/2003 (Α' 280) και 3983/2011 (Α' 144) και στο π.δ. 51/2007 (ΦΕΚ Α' 54).

Άρθρο 18
Προστασία του φυσικού χώρου και της βιοποικιλότητας και προσαρμογή
στην κλιματική αλλαγή

1. Για την αποτελεσματική διατήρηση και διαχείριση της δασικής γης και την αποκατάσταση υποβαθμισμένων φυσικών περιοχών:

α) Καταρτίζεται, από τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, ειδικό πρόγραμμα για την αποκατάσταση των καμένων ή αποφυλωμένων δασών και δασικών εκτάσεων, στο πλαίσιο του οποίου γίνεται άμεση χαρτογράφησή τους. Η αποκατάστασή τους πραγματοποιείται με βάση τη βέλτιστη διαθέσιμη επιστημονική εμπειρία και με κατεύθυνση τη χρήση περισσότερο σύνθετων μορφών δάσωσης, ανάλογα με τις παραγωγικές δυνατότητες των εδαφών και την τελική μορφή της οικολογικής κλίμακας, ώστε να καθίστανται περισσότερο ανθεκτικά σε μελλοντικές πυρκαγιές, δίχως να παραγνωρίζεται ο παράγοντας της βιοποικιλότητας.

β) Δεν επιτρέπεται η αλλαγή χρήσης των δασών και δασικών εκτάσεων, με εξαίρεση λόγους δημόσιου συμφέροντος και με προϋπόθεση την εξέταση και τον τεκμηριωμένο αποκλεισμό εναλλακτικών λύσεων.

γ) Ολοκληρώνεται το πρόγραμμα ανάκτησης και διαχείρισης ανενεργών λατομείων και πρώην Χώροι Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ), με στόχο την αξιοποίησή τους με όρους βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης.

2. Για την ολοκλήρωση του προγράμματος προστασίας και διαχείρισης των ορεινών όγκων:

α) Ολοκληρώνεται η έκδοση προεδρικού διατάγματος για την εξειδίκευση της παρ. 5 του άρθρου 1, για τον καθορισμό των ορίων τους, καθώς και των ορίων ζωνών προστασίας, των χρήσεων γης και των όρων και περιορισμών δόμησης. Οι κυρίαρχες χρήσεις είναι η αναψυχή, ο αθλητισμός και ο πολιτισμός, όπως ενδεικτικά εξειδικεύονται στο Παράρτημα VII .

β) Με απόφαση του υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του τυχόν συναρμόδιου υπουργού εγκρίνονται ειδικές μελέτες εξειδίκευσης των προεδρικών διαταγμάτων της προηγούμενης παραγράφου για τη δημιουργία υπερτοπικών πόλων αναψυχής με βάση τον ιδιαίτερο χαρακτήρα κάθε περιοχής.

3. Προωθείται εξειδικευμένο πρόγραμμα προστασίας των ευαίσθητων υδροτοπικών και παράκτιων οικοσυστημάτων, όπως αυτά έχουν οριστεί στο άρθρο 20 και το Παράρτημα ΙΧ.

4. Για την ανάδειξη σημαντικών βιοτόπων και τοπίων, την ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και τη σύνδεση των κατοίκων με το φυσικό περιβάλλον:

α) Προωθείται το πρόγραμμα οργάνωσης υπερτοπικών πόλων αναψυχής και περιαστικών Μητροπολιτικών Πάρκων πρασίνου όπως ενδεικτικά αναφέρονται στο Παράρτημα VII .

β) Διαμορφώνεται ένα «πράσινο τόξο», όπως περιγράφεται στο Παράρτημα VII, το οποίο αποτελεί αδιάκοπη συνέχεια χώρων πρασίνου που ξεκινά από το Σαρωνικό και τον Κορινθιακό κόλπο και καταλήγει στον Ευβοϊκό. Με το «πράσινο τόξο», αλλά και μεταξύ τους συνδέονται οι λοιποί ορεινοί όγκοι και χώροι πρασίνου της Αττικής, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του άρθρου 19.

γ) Περιοχές πρασίνου, δασικού ή μη χαρακτήρα, εντός του αστικού ιστού, όπως ενδεικτικά αναφέρονται στο Παράρτημα VII , που διατηρούν σημαντικά χαρακτηριστικά φυσικότητας, οριοθετούνται, διατηρούνται και προστατεύονται από οποιαδήποτε πολεοδομική δραστηριότητα, ενώ ισχύουν οι προϋπάρχουσες πολεοδομικές ρυθμίσεις.

5. Για την αποτελεσματική και ολοκληρωμένη διαχείριση των Εθνικών και Περιφερειακών Πάρκων, των Ειδικών Ζωνών Διατήρησης και των Ζωνών Ειδικής Προστασίας, των Εθνικών Δρυμών και άλλων προστατευόμενων περιοχών της Αττικής, είναι δυνατή η ένταξη των περιοχών στην αρμοδιότητα του «Φορέα Διαχείρισης Οικοσυστημάτων Αττικής». Πόροι του φορέα είναι οι προβλεπόμενοι στην παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 2742/1999, όπως ισχύει.

6. Οι τόποι γεωμορφολογικού και τοπιακού ενδιαφέροντος, που ενδεικτικά καταγράφονται στο Παράρτημα VII , προστατεύονται, αναδεικνύονται και αποτελούν κομβικά σημεία του σχεδιασμού και της ενοποίησης των χώρων αναψυχής και πρασίνου.

7. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής συντάσσει και κοινοποιεί προς τον ΟΡΣΑ, ετησίως, πίνακες των τακτοποιημένων αυθαιρέτων της Περιφέρειας Αττικής. Σκοπός της παρούσας είναι η αξιολόγηση των δεδομένων κατά τη διαδικασία ολοκλήρωσης του υποκείμενου σχεδιασμού.

Άρθρο 19 **Οργάνωση πλέγματος πρασίνου**

Ο σχεδιασμός και η διαχείριση των κοινόχρηστων ή άλλων ελεύθερων χώρων πρασίνου στον αστικό και περιαστικό χώρο αποτελούν δομικό στοιχείο για την οργάνωση και ανασυγκρότηση του αστικού χώρου.

1. Η άρθρωση του αστικού πρασίνου αποτελεί οργανικό κομμάτι των συνδέσεων για την υλοποίηση του «πράσινου τόξου». Ειδικότερα η σύνδεση του κέντρου της Αθήνας με την Πάρνηθα, τον Υμηττό και το Αιγάλεω συνδυαζόμενη με κατάλληλες παρεμβάσεις, όπως φυτεύσεις, πεζοδρομήσεις, διευκολύνει την αναψυχή και τον περίπατο και συμβάλλει με τις αλλαγές του μικροκλίματος στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

2. Στο δίκτυο αστικού – περιαστικού πρασίνου, εντάσσονται κατά το δυνατόν όλοι οι αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι, ιστορικά κέντρα, μνημεία, τοπία, ευαίσθητες περιοχές, σημαντικά ρέματα, ακτές, μητροπολιτικά πάρκα και χώροι πολιτισμού και αθλητισμού.

3. Στο δίκτυο πρασίνου ενσωματώνονται υφιστάμενοι φυσικοί σχηματισμοί, αλλά και δυνάμει νέοι υπό διαμόρφωση χώροι, με την ανάδειξη υποβαθμισμένων φυσικών στοιχείων, με κατάλληλες παρεμβάσεις, όπως συμπληρωματικές φυτεύσεις, αλλαγή χρήσης, απομάκρυνση υπαίθριων καταλήψεων, αναδιαμορφώσεις με αλλαγή υλικών, παρουσία υγρού στοιχείου. Στο δίκτυο πρασίνου εντάσσονται οργανικά οι κοινόχρηστοι χώροι και οι ακάλυπτοι χώροι δημόσιων ή ιδιωτικών κτηρίων, των οποίων επιδιώκεται η φύτευση.

4. Για την υλοποίηση του «πράσινου τόξου» τα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού, καταγράφουν, αξιολογούν και προστατεύουν τις περιοχές και τα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος που μπορούν να αποτελέσουν δίκτυο κοινόχρηστων χώρων πρασίνου, τα οποία συνδέουν τους κοινόχρηστους ελεύθερους χώρους μητροπολιτικού ή υπερτοπικού επιπέδου, δασικού ή μη χαρακτήρα, με τους μικρότερους, δημοτικού ή συνοικιακού επιπέδου, κοινόχρηστους ή ιδιωτικούς ελεύθερους χώρους.

5. Προωθούνται ειδικότερες «μελέτες σχεδιασμού πλέγματος πρασίνου», που εντάσσονται σε ολοκληρωμένα προγράμματα ανάκτησης και διαχείρισης του δημόσιου χώρου, με βάση τα οποία εξειδικεύεται και ρυθμίζεται ο χαρακτήρας των κοινόχρηστων χώρων και επιδιώκεται η λειτουργική ενσωμάτωση και η διαχειριστική συνεργασία των δημόσιων και ιδιωτικών εκτάσεων πρασίνου. Το περιεχόμενο των μελετών προβλέπεται στο Παράρτημα VIII .

6. Κατά το σχεδιασμό του πλέγματος πρασίνου είναι δυνατή η ένταξη στο σχέδιο πόλεως περιοχών εκτός σχεδίου, με στόχο την ενσωμάτωσή τους στο πλέγμα πρασίνου, την κατοχύρωση του κοινόχρηστου ή δημοσίου χαρακτήρα τους, τη δημιουργία αναχώματος προς την αστική επέκταση και την αποσαφήνιση του πλαισίου χρήσεων γης και διαχείρισης.

7. Για την εξασφάλιση μεγάλων κοινόχρηστων χώρων, που εντάσσονται στο πλέγμα πρασίνου και έχουν δημοτική ή συνοικιακή εμβέλεια, εφαρμόζεται το άρθρο 16 του ν. 2508/1997.

8. Ο φορέας που συστάθηκε με τη διάταξη του άρθρου 59 του ν. 4002/2011 , μετονομάζεται σε «Φορέα Ανάπλασης και Διαχείρισης Μητροπολιτικών και Υπερτοπικών Πάρκων Αττικής». Η ρύθμιση των χρήσεων γης και των αρχών σχεδιασμού και διαχείρισης των περιοχών που υπάγονται σ' αυτόν, γίνεται με προεδρικό διάταγμα εξειδίκευσης του νέου ΡΣΑ, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται συμπληρωματικά θέματα εξειδίκευσης του σχεδιασμού, ιδίως σε επίπεδο Σχεδίου Γενικής Διάταξης και κανονισμού λειτουργίας, μετά από γνώμη της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡΣΑ, των οικείων ΟΤΑ και της Περιφέρειας Αττικής.

Άρθρο 20 **Διαχείριση υδάτων**

1. Οι αρχές διαχείρισης υδάτων της Αττικής προβλέπονται στο Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος (ΥΔ) Αττικής και συμπληρωματικά στα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων (ΥΔ) Ανατολικής Πελοποννήσου, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3199/2003 (Α'280) και του π.δ. 51/2007 (Α'54), με τις οποίες ενσωματώθηκε η Οδηγία 2000/60/ΕΚ (ΕΕ L 327 της 22.12.2000).

2. Για τη βέλτιστη διαχείριση των υδάτων, ο ΟΡΣΑ εισηγείται και υλοποιεί εξειδικευμένες δράσεις προστασίας και παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων καθώς και προγράμματα ειδικών μέτρων κατά της ρύπανσης στο πλαίσιο των οικείων Σχεδίων Διαχείρισης των Περιοχών Λεκανών Απορροής Ποταμών. Οι δράσεις αυτές εγκρίνονται από τις αρμόδιες διευθύνσεις υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από θετική γνώμη της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Στο πλαίσιο αυτό, με ευθύνη του Ο.Ρ.Σ.Α., εκπονούνται:

α. Ολοκληρωμένο Επιχειρησιακό Σχέδιο για το συντονισμό και την εναρμόνιση:

αα) του νέου ΡΣΑ με τα Σχέδια Διαχείρισης των Περιοχών Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Ανατολικής Πελοποννήσου αναφορικά με τα προγράμματα μέτρων και παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων, καθώς και τα προγράμματα ειδικών μέτρων κατά της ρύπανσης των λεκανών απορροής που ανήκουν γεωγραφικά στην Περιφέρεια Αττικής και

ββ) του νέου ΡΣΑ με τα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών Ανατολικής και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας για τα θέματα που σχετίζονται με το υδροδοτικό σύστημα της Αθήνας.

β. Πρόγραμμα ειδικών δράσεων για την προστασία και αποκατάσταση των υπόγειων υδάτων και τη δημιουργία στρατηγικών υδάτινων αποθεμάτων για την αντιμετώπιση συνθηκών λειψυδρίας.

γ. Ειδικό πρόγραμμα προστασίας και αποκατάστασης υγροτόπων. Σε αυτό εντάσσονται όλοι οι υγρότοποι της Αττικής και ιεραρχούνται για την οριοθέτησή τους, την εκπόνηση μελετών, τη χρηματοδότηση δράσεων και έργων προστασίας, αποκατάστασης, ανάδειξης και διαχείρισής τους, σε τρία (3) επίπεδα προτεραιότητας.

αα) Ως υγρότοποι Α΄ προτεραιότητας θεωρούνται τα πλέον σημαντικά από υδρολογική και οικολογική άποψη επιφανειακά υδάτινα οικοσυστήματα που περιλαμβάνονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών των σχεδίων διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Πελοποννήσου και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και εμπίπτουν στα διοικητικά όρια της Αττικής, οι υγρότοποι που αναφέρονται στην παρ. 1 του Παραρτήματος ΙΧ, οι οποίοι οριοθετούνται σύμφωνα με την υποπερ. δδ, οι προστατευόμενοι με το π.δ. της 22.6/3.7.2000 (Δ΄395) και την ΚΥΑ Α5/2280 /1983 (Β΄720), υγρότοποι Σχοινιά – Μαραθώνα και λίμνης Μαραθώνα, αντίστοιχα, και η λίμνη Ρειτών (Κουμουνοδούρου), σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΧ.

ββ) Ως υγρότοποι Β΄ προτεραιότητας θεωρούνται τα επιφανειακά υδάτινα οικοσυστήματα, τα οποία διατηρούν σημαντικά οικολογικά και υδρολογικά χαρακτηριστικά και χρήζουν προστασίας. Αυτοί αναφέρονται, καταρχήν, στο Παράρτημα ΙΧ και εντάσσονται σε πενταετές πρόγραμμα οριοθετήσεων. Αν συμπεριληφθούν στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Πελοποννήσου και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, οι υγρότοποι αυτοί θεωρείται ότι υπάγονται στους υγροτόπους Α΄ προτεραιότητας.

γγ) Ως υγρότοποι Γ΄ προτεραιότητας θεωρούνται τα επιφανειακά υδάτινα οικοσυστήματα, τα οποία έχουν υποστεί κρίσιμη υποβάθμιση και δεν παρουσιάζουν αξιόλογα οικολογικά και υδρολογικά χαρακτηριστικά που χρήζουν άμεσης προστασίας. Αυτοί αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΧ και εντάσσονται σε δεκαετές πρόγραμμα οριοθετήσεων. Αν συμπεριληφθούν στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Πελοποννήσου και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας οι υγρότοποι αυτοί θεωρείται ότι υπάγονται στους υγροτόπους Α΄ προτεραιότητας.

δδ) Οι οριοθετήσεις των παραπάνω υγροτόπων εγκρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 1650/1986 και 3937/2011 ή με προεδρικά διατάγματα εξειδίκευσης του νέου ΡΣΑ, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 1, με κριτήρια την υδρόβια, παρυδάτια, υγρόφιλη, παρόχθια ημι-χερσαία βλάστηση, τους υδάτινους σχηματισμούς και τα υγροτοπικά εδάφη. Στο Παράρτημα ΙΧ καθορίζονται οι γενικές διατάξεις που ισχύουν για το σύνολο των υγροτόπων.

δ. Πρόγραμμα σχεδιασμού και εφαρμογής συμπληρωματικών ειδικών δράσεων για την προστασία και αποκατάσταση των μεταβατικών υδάτων (περ. στ΄ της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3199/2003) της Αττικής, σύμφωνα με τα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Πελοποννήσου και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας.

ε. Πρόγραμμα εξειδικευμένων δράσεων για την επίτευξη και διατήρηση καλής περιβαλλοντικής κατάστασης για το θαλάσσιο περιβάλλον της Περιφέρειας, με ενιαία αντιμετώπιση παράκτιων και θαλάσσιων υδάτων, στα οποία περιλαμβάνονται ο πυθμένας και το υπέδαφός τους, στο πλαίσιο των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Πελοποννήσου και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και των διαδικασιών που προβλέπονται στον ν.3983/2011 και στην κοινή υπουργική απόφαση με αριθμό ΗΠ 8600/416/Ε103/2009 (Β΄356).

στ. Εξειδικευμένο πρόγραμμα δράσεων για την ελαχιστοποίηση κατανάλωσης υδατικών πόρων, την ελαχιστοποίηση αποβλήτων, την εξοικονόμηση, επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση υδάτων κατά την οικιακή, τη βιομηχανική και τη γεωργική χρήση των υδατικών πόρων, στο πλαίσιο των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Πελοποννήσου και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας. Οι δράσεις του προγράμματος περιλαμβάνουν τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΧ.

ζ. Για τα δίκτυα ύδρευσης προβλέπεται εξειδικευμένο πρόγραμμα εφαρμογής συνδυασμένων δράσεων και διαδικασιών για την ορθολογική χρήση και τη διαχείριση των υδατικών πόρων της Περιφέρειας,

επαρκές για την υγεία των κατοίκων καθεστώς επεξεργασίας και διανομής ύδατος για το σύνολο των δικτύων ύδρευσης, στο πλαίσιο των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Πελοποννήσου και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας. Οι ειδικότερες δράσεις του προγράμματος περιλαμβάνουν τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΧ.

η. Πρόγραμμα συνδυασμένης διαχείρισης των δικτύων ομβρίων και της απορροής των ομβρίων, με την επαναχρησιμοποίησή τους και με την αποτελεσματική αντιπλημμυρική και περιβαλλοντική λειτουργία των υδατορευμάτων, στο πλαίσιο των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Πελοποννήσου και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και των οικείων Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση 31822/1542/Ε103/2010 (Β'1108). Οι ειδικότερες δράσεις του προγράμματος περιλαμβάνουν τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΧ.

3. Για την προστασία και αποκατάσταση των υδατορευμάτων που αφορά στα ύδατα, στη φυσική κοίτη και στις παραρειακές περιοχές και για τη δημιουργία ανοικτών δημόσιων χώρων και πρασίνου, προβλέπεται ειδικό πρόγραμμα δράσεων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που αναφέρονται στο ν.3199/2003, στην κοινή υπουργική απόφαση 31822/1542/Ε103/2010 (Β'1108), στα σχετικά Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας και στις διατάξεις του ν. 3010/2003. Για τις ανάγκες του προγράμματος αυτού, τα υδατορεύματα ιεραρχούνται, καταρχήν, με σκοπό την ένταξή τους σε προγράμματα οριοθέτησης, εκπόνησης μελετών και χρηματοδότησης δράσεων και έργων προστασίας, αποκατάστασης, ανάδειξης, με βάση την έκταση, την υδρολογική και χωροταξική σημασία τους, την οικολογική κατάσταση και σημαντικότητα.

Τα καταγεγραμμένα από τον Οργανισμό Αθήνας υδατορεύματα ιεραρχούνται σε τρία (3) επίπεδα προτεραιότητας:

α) Ως υδατορεύματα Α' και Β' προτεραιότητας χαρακτηρίζονται αντίστοιχα τα υδατορεύματα και οι ποταμοί που έχουν στρατηγική και μεγάλη σημασία, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και αυτά που αναφέρονται στα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και στα Σχέδια Διαχείρισης πλημμυρικού κινδύνου.

β) Ως υδατορεύματα Γ' προτεραιότητας χαρακτηρίζονται τα λοιπά περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος ρέματα που αναφέρονται στην ΥΑ 9173/1642/1993 (Δ' 281).

γ) Τα μη καταγεγραμμένα υδατορεύματα της χερσαίας και νησιωτικής Αττικής χαρακτηρίζονται ως Δ' προτεραιότητας.

4. Τα κύρια υδατορεύματα Α' προτεραιότητας οριοθετούνται εντός τριετίας και είναι:

α) Κηφισός, στο βόρειο τμήμα του οποίου εφαρμόζεται το από 15-6-1994 π.δ. (Δ' 632).

β) Κηφισός, στις εκβολές του οποίου προωθείται προγραμματισμός για την απαλλαγή από τη ρύπανση και τα φορτία αποχέτευσης λυμάτων του παντορροϊκού συστήματος σε συνδυασμό με τη μεγάλη πολεοδομική παρέμβαση του Φαληρικού όρμου.

γ) Ασωπός, στον οποίο καθορίζονται εκατέρωθεν ζώνες προστασίας μέσω ΓΠΣ ή με ειδικό προεδρικό διάταγμα

δ) Χάραδρος.

ε) Κύριοι κλάδοι Πεντέλης και Μεσογείων του ρέματος Ραφήνας.

στ) Ρέμα Ερασίνο.

ζ) Ρέμα Κερατέας.

η) Πικροδάφνη.

θ) Ανοικτά τμήματα σε Υμηττό, Πάρκο Γουδή, Στύλοι Ολυμπίου Διός, εκβολές Ιλισού.

ι) Στο χώρο ανάπλασης Βοτανικού – Ελαιώνα το �έμα του Προφήτη Δανιήλ.

ια) Στο Θριάσιο Πεδίο το �έμα Γιαννούλας- Σαρανταπόταμου.

5. Τα καταγεγραμμένα υδατορεύματα Β' και Γ' προτεραιότητας οριοθετούνται εντός πενταετίας και αναφέρονται καταρχήν στο Παράρτημα ΙΧ.

6. Τα υδατορεύματα Δ' προτεραιότητας καταγράφονται και οριοθετούνται εντός δεκαετίας.

7. Για το σύνολο των υδατορευμάτων της γεωγραφικής έκτασης της Αττικής, ισχύουν οι γενικές διατάξεις που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ.

Άρθρο 21

Περιβαλλοντικές υποδομές και παρακολούθηση κατάστασης περιβάλλοντος

1. Αναφορικά με τη ρύπανση των εδαφών, συντάσσεται ειδικό επιχειρησιακό πρόγραμμα για την Αττική, το οποίο θα εστιάζει στον εντοπισμό των ρυπασμένων εδαφών, μετά από εδαφοχημικές και υδροχημικές μελέτες, των κύριων σημειακών πηγών παραγωγής επικίνδυνων αποβλήτων, των παράνομων αποθέσεων επικίνδυνων και τοξικών αποβλήτων, καθώς και στη συλλογή και μεταφορά τους σε χώρους ασφαλούς διάθεσης, απομάκρυνσης μπαζών και αποκατάστασης τοπίου.

2. Για τη βελτίωση της ποιότητας του ακουστικού περιβάλλοντος, υλοποιείται με ευθύνη του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σε συνεργασία με τον ΟΡΣΑ, πρόγραμμα στρατηγικής χαρτογράφησης θορύβου και χαρακτηρισμού «ήσυχων περιοχών», κατά το άρθρο 3 της κοινής υπουργικής απόφασης 13586/724/2006 (Β' 384) που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2002/49/ΕΚ. Τα αναγκαία μέτρα και παρεμβάσεις προσδιορίζονται στα Σχέδια Δράσης του Προγράμματος Δράσης του νέου ΡΣΑ, σύμφωνα με το άρθρο 36.

3. Για την περιβαλλοντικά ασφαλή διαχείριση των υγρών αποβλήτων:

α) Ολοκληρώνεται το προβλεπόμενο από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δίκτυο Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) με τη δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος λειτουργίας τους, με τριτοβάθμια επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων υδάτων, κατά προτεραιότητα στην Ψυτάλλεια και στη Μεταμόρφωση.

β) Προωθείται η διοχέτευση των λυμάτων των Δήμων που βρίσκονται εκτός της Χωρικής Ενότητας Αθήνας-Πειραιά σε υφιστάμενα ή νέα ΚΕΛ, σύμφωνα με τις μελέτες των αρμόδιων φορέων, καθώς και ο βαθμιαίος διαχωρισμός του παντοροϊκού συστήματος των κέντρων Αθήνας και Πειραιά, σε χωριστικό σύστημα.

γ) Δίνεται προτεραιότητα στην κάλυψη με αποχετευτικό δίκτυο όλων των εντός σχεδίου περιοχών.

δ) Προωθείται πρόγραμμα ασφαλούς χρήσης της λάσπης βιολογικού καθαρισμού, μετά από εργασίες ανάκτησης, όπως αυτές προσδιορίζονται στο Παράρτημα ΙΙ της ενότητας Β' του ν. 4042/2012 (Α'24), που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2008/98/ΕΚ (ΕΕ L312 της 22.11.2008).

ε) Προωθείται πρόγραμμα επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων αστικών λυμάτων, σύμφωνα με τη σύγχρονη διεθνή πρακτική, για τις κατάλληλες χρήσεις.

4. Κύριος στόχος της πολιτικής για τα στερεά απόβλητα είναι η μείωση της παραγωγής αποβλήτων μέσω της πρόληψης και η μείωση της χρήσης φυσικών πόρων μέσω της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης των αποβλήτων ως πρώτων ή βοηθητικών υλών. Για τη συνολική διαχείριση των στερεών αποβλήτων, έτσι όπως αυτά ορίζονται στις διατάξεις του ν. 4042/ 2012, εφαρμόζεται Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής, όπως αναφέρεται στο Παράρτημα Χ, με υιοθέτηση ειδικών ρυθμίσεων για τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων.

5. Σε ό,τι αφορά εγκαταστάσεις που συνδέονται με τη συλλογή, μεταφόρτωση, ανάκτηση και διάθεση στερεών αποβλήτων:

α) Εφαρμόζεται το Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής, σε εφαρμογή του άρθρου 33 του ν. 3164/2003 (Α' 176), του ν. 4042/2012 (Α'24) και της κοινής υπουργικής απόφασης με αριθμό 509010/2727/2003 (Β' 1909).

β) Λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίηση προϊόντων και οι δραστηριότητες προετοιμασίας της, καθώς και η προώθηση της ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας με δράσεις, όπως αυτές ενδεικτικά αναφέρονται στο Παράρτημα Χ.

γ) Η ίδρυση μονάδων εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών στερεών αποβλήτων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2939/2001, όπως ισχύει.

6. Το ενεργειακό σύστημα της Πρωτεύουσας οργανώνεται με στόχο την αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό, ενθαρρύνεται η χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), η επέκταση της χρήσης του φυσικού αερίου για την κάλυψη όλων των πόλεων και οικισμών της Αττικής, η κατά τουλάχιστον 20% εξοικονόμηση ενέργειας, ενώ προωθούνται μέτρα για την ανακαίνιση υφιστάμενων κτηρίων με στόχο την ενεργειακή τους αναβάθμιση και μέτρα για την κατασκευή κτηρίων χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης.

7. Ειδικότερα, για την εγκατάσταση μονάδων Α.Π.Ε. στην Αττική ισχύουν τα εξής :

α) Για την ηλιακή ενέργεια, εγκαθίστανται φωτοβολταϊκά συστήματα κατά προτεραιότητα:

αα) Σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια και στέγαστρα, εντός και εκτός εγκεκριμένων σχεδίων, με την προϋπόθεση ότι η χρήση των εγκαταστάσεων αυτών επιτρέπεται από τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις.

ββ) Σε ιδιοκτησίες εντός ή εκτός σχεδίου, που βρίσκονται σε επιχειρηματικές ζώνες και σε εμπορευματικά πάρκα. Στις παραπάνω περιοχές περιλαμβάνονται και τα υφιστάμενα Βιομηχανικά και Βιοτεχνικά Πάρκα (ΒΙΠΑ – ΒΙΟΠΑ), καθώς και οι ζώνες χονδρεμπορίου.

γγ) Σε εγκαταστάσεις αεροδρομίων και μεγάλων σιδηροδρομικών σταθμών, λιμανιών και γενικά σε εγκαταστάσεις συγκοινωνιακών υποδομών.

β) Για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων, δίνεται προτεραιότητα σε υποβαθμισμένες περιοχές και σε περιοχές αποκατάστασης ΧΑΔΑ.

γ) Δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ζώνες προστασίας ορεινών όγκων, ρεμάτων, υγροτόπων, δασών, ακτών, προστατευτέων ευαίσθητων περιοχών. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατόν να υποδειχθούν από τα προεδρικά διατάγματα προστασίας ορεινών όγκων, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 1, ζώνες υποδοχής μικρής έκτασης φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων, υπό τις εξής

προϋποθέσεις: δεν αποτελούν περιοχές ιδιαίτερης οικολογικής, ιστορικής και τοπιακής αξίας, δεν αντίκεινται στο χωροταξικό σχεδιασμό της ρυθμιζόμενης περιοχής, αξιοποιούν τα υφιστάμενα δίκτυα υποδομών, παρέχουν ανταποδοτικά οφέλη για την αναβάθμιση του περιβάλλοντος, η δε συνολική μελέτη ενσωματώνει και τη συνιστώσα του τοπίου

δ) Για την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας ισχύουν τα αναφερόμενα στην με αριθμό 49828/12.11.2008 ΚΥΑ (Β' 2464), που αφορά στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Άρθρο 22 Αττικό Τοπίο

1. Πρωθείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τον Οργανισμό Αθήνας σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής Στρατηγικό Πρόγραμμα Προστασίας και Διαχείρισης του Αττικού Τοπίου, το οποίο υπόκειται σε αναθεώρηση, ώστε να ενσωματώνει κατευθύνσεις που προκύπτουν από εξειδικεύσεις του εθνικών πολιτικών για το τοπίο, σύμφωνα με το ν. 3827/2010.

α) Αναγνωρίζονται «τοπία προτεραιότητας», για τα οποία εκπονούνται ειδικές μελέτες, με τις οποίες προωθούνται ολοκληρωμένες δράσεις διαχείρισης.

β) Οι ειδικές μελέτες στοχεύουν στην αναγνώριση και ανάδειξη των ιδιαίτερων στοιχείων του τοπίου και λειτουργούν ως διαχειριστικά σχέδια για τις περιοχές αναφοράς τους, και περιέχουν κατευθύνσεις για τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων.

2. Επιδιώκεται η ενεργός συμμετοχή των εμπλεκόμενων για την από κοινού κατάρτιση και διαμόρφωση των σχεδίων διαχείρισης. Πρωθείται η δημόσια διαβούλευση και η συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία αναγνώρισης και λήψης αποφάσεων. Η διαδικασία εφαρμόζεται καταρχήν πιλοτικά στα τοπία προτεραιότητας και αναπροσαρμόζεται για τα λοιπά τοπία με βάση ειδικές προδιαγραφές.

3. Πραγματοποιείται η καταγραφή και αξιολόγηση των τοπίων της Αττικής σε επίπεδο δήμων. Η υλοποίηση ξεκινά πιλοτικά από τα τοπία προτεραιότητας.

4. Μέρος του αναφερόμενου στην παρ. 1 προγράμματος είναι η ανάκτηση και διαχείριση ανενεργών λατομείων και πρώην ΧΑΔΑ, με την αποκατάσταση του τοπίου και την απορρύπανση του περιβάλλοντος, με στόχο την απόδοσή τους ως χώρων αναψυχής, πολιτισμού και αθλητισμού.

5. Αναγνωρίζονται, ενδεικτικά, τοπία προτεραιότητας, εκτός των ήδη θεσμοθετημένων και προστατευόμενων τοπίων, τα οποία αναφέρονται στο Παράρτημα XI.

6. Συμπληρώνεται ο κατάλογος αξιόλογων τοπίων προς ένταξη στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών (αρ. 3 του ν. 3937/2011, Α' 60), όπως αναφέρεται στο Παράρτημα XI, αφού ληφθεί υπόψη η ανάγκη ανάδειξης του φυσικού, σε συνδυασμό με τον πολιτιστικό, χαρακτήρα των περιοχών.

7. Πρωθείται η ένταξη των προστατευόμενων περιοχών και στοιχείων του τοπίου ως κομβικών σημείων στο δίκτυο πρασίνου και στο δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών της Αττικής.

8. Πρωθείται πρόγραμμα προστασίας και αποκατάστασης μνημείων και τοπίων υδατικού ενδιαφέροντος της Αττικής, για τους χαρακτηρισμένους ή μη χώρους πολιτιστικού, ιστορικού, αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Οι χώροι και τα προβλεπόμενα μέτρα του προγράμματος καθορίζονται στο Παράρτημα XI.

9. Δίδεται προτεραιότητα στην οριοθέτηση και προστασία των παράκτιων, νησιωτικών και θαλάσσιων τοπίων της Αττικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 23 Πρωτογενής Τομέας Παραγωγής

1. Διατηρείται και ενισχύεται ο πρωτογενής τομέας για λόγους συμβολής στην κάλυψη των αναγκών των κατοίκων της Αττικής και για περιβαλλοντικούς λόγους, που αναφέρονται στη διαφύλαξη του τοπίου, της βιοποικιλότητας και των αγροτοοικοσυστημάτων. Αναγνωρίζεται η σημασία του πρωτογενούς τομέα ως υποστηρικτικού και συμπληρωματικού στις παραγωγικές διαδικασίες του δευτερογενούς και του τριτογενούς τομέα.

2. Ειδικόι στόχοι για την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα στη μητροπολιτική περιφέρεια Αττικής, είναι οι εξής:

α) Η υποστήριξη, η ενίσχυση και ο εκσυγχρονισμός των δραστηριοτήτων που αφορούν στη γεωργία, στην κτηνοτροφία και στην αλιεία.

β) Η αναβάθμιση των δραστηριοτήτων του πρωτογενούς τομέα και η στήριξη μεθόδων παραγωγής που συμβάλλουν στην προώθηση και ενίσχυση πιστοποιήσιμων μορφών διαχείρισης, κυρίως βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, και ολοκληρωμένης διαχείρισης.

γ) Η ενίσχυση συμπληρωματικών προς τον πρωτογενή τομέα δραστηριοτήτων, όπως η χωροθέτηση συμπληρωματικών χρήσεων δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.

3. Η γεωργική γη αντιμετωπίζεται ως σημαντικός περιβαλλοντικός και παραγωγικός πόρος. Για την αποτελεσματικότερη προστασία της γεωργικής γης:

α) Καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων περιοχές γεωργίας πρώτης προτεραιότητας στην Περιφέρεια Αττικής.

β) Διατάξεις για τον καθορισμό και την οριοθέτηση γεωργικών περιοχών μπορούν να προβλέπονται με τα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού, με τα οποία καθορίζονται και οι επιτρεπόμενες δραστηριότητες και επιβάλλονται ειδικοί όροι δόμησης. Ενδεικτικά, κατηγοριοποιούνται οι γεωργικές περιοχές, όπως περιγράφονται στο Παράρτημα XII, όπου και διατυπώνονται οι σχετικές κατευθύνσεις.

4. Για τη χωροθέτηση μονάδων και ζωνών Υδατοκαλλιεργειών στην Αττική εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (ΑΠ 31722/4.11.2011 Β' 2505). Συντάσσονται ειδικές μελέτες, με τις οποίες αξιολογούνται οι συνθήκες λειτουργίας τους και οι δραστηριότητες των μονάδων στο θαλάσσιο και στο χερσαίο χώρο, όσον αφορά στις ίδιες και στην ανάπτυξη και στον ανταγωνισμό άλλων χρήσεων ή δραστηριοτήτων, με στόχο τον ακριβή προσδιορισμό και την οριοθέτηση των ζωνών καταλληλότητας υδατοκαλλιεργειών εντός των Περιοχών Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργιών ή τον καθορισμό νέων, εφόσον αποδειχθούν αναγκαίες.

Άρθρο 24

Δευτερογενής και Τριτογενής τομέας - Χωρική στρατηγική για την οικονομική ανάπτυξη της Περιφέρειας

1. Διατηρείται και ενισχύεται ο βιομηχανικός χαρακτήρας της Αττικής με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος και ενισχύεται ο ρόλος της ως τόπου εγκατάστασης δραστηριοτήτων, για τις οποίες η μητροπολιτική χωροθέτηση αποτελεί βασικό όρο της αποτελεσματικής λειτουργίας τους, ιδιαίτερα αυτών που έχουν στρατηγική σημασία για την αναπτυξιακή διαδικασία σε εθνική κλίμακα και το διεθνή ρόλο της χώρας.

2. Επιδιώκεται η ενίσχυση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας μέσω της εκσυγχρονισμένης κλαδικής εξειδίκευσής της, της σύζευξης βιομηχανίας και υπηρεσιών, τη δημιουργία υβριδικών επιχειρήσεων ή δικτύσεων.

3. Ενδυναμώνεται ο ρόλος της Αττικής ως τόπου συγκέντρωσης σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων διεθνούς εμβέλειας, όπως είναι το χρηματοπιστωτικό σύστημα, οι ασφάλειες και η ναυτιλία. Η Αττική αναδεικνύεται σε διεθνή κόμβο μεταφορών και διαμετακομιστικού εμπορίου, σε κέντρο έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, σε πολιτιστική μητρόπολη, σε κέντρο παροχής υπηρεσιών υγείας, σε προορισμό μεγάλων αθλητικών εκδηλώσεων, σε τουριστικό πόλο διεθνούς ακτινοβολίας με πολυσχιδή ταυτότητα, με έμφαση στον πολιτιστικό και συνεδριακό τουρισμό, καθώς και με δυνατότητες παραθεριστικού τουρισμού σε παράλιες περιοχές της Αττικής και τα πλησίον νησιά.

Άρθρο 25

Οργάνωση Δευτερογενούς Τομέα

1. Για την οργάνωση των δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα στην Αττική ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη βιομηχανία (ΑΠ 11508/2009, ΑΑΠ'151) με τις κατευθύνσεις για τη χωρική οργάνωση του δευτερογενούς τομέα να εξειδικεύονται ως εξής:

α) Στήριξη της βιομηχανίας και ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος. Ενθάρρυνση της παραμονής με βελτίωση των όρων λειτουργίας. Στήριξη της ίδρυσης νέων μεταποιητικών δραστηριοτήτων χαμηλής και μέσης όχλησης στις περιοχές μικτών χρήσεων και ιδιαίτερα όπου υπάρχει κατάλληλο κενό κτηριακό απόθεμα και ειδικότερα βιομηχανικό.

β) Χωροθέτηση μεταποιητικών δραστηριοτήτων σε οργανωμένους υποδοχείς με:

αα) Διαμόρφωση εξειδικευμένων ζωνών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για έναν ή περισσότερους κλάδους που ενισχύονται από τη χωρική εγγύτητα και τη συνεργασία και συγκρότησή τους σε δίκτυα αναπτυξιακών ζωνών με διακριτούς ρόλους και συμπληρωματικές λειτουργίες.

ββ) Σύζευξη βιομηχανίας και υπηρεσιών και δημιουργία υβριδικών επιχειρήσεων ή δικτύσεων.

γ) Δημιουργία κατάλληλων χωρικών συνθηκών για τη σύνδεση έρευνας και παραγωγής, την αξιοποίηση της τεχνογνωσίας και της καινοτομίας και την παραγωγή νέας γνώσης μέσω χωρικών οργανώσεων, όπως επιστημονικών-τεχνολογικών πάρκων, θερμοκοιτίδων νέων επιχειρήσεων, συνεργατικών σχηματισμών ομοειδών ή και συμπληρωματικών επιχειρήσεων με κοινές υψηλού επιπέδου υποδομές και προβολή.

δ) Μετεγκατάσταση των ασύμβατων ή και οχλουσών και ρυπαινοσών χρήσεων, ιδιαίτερα από περιοχές που υπόκεινται σε καθεστώς προστασίας ή που διαθέτουν ιδιαίτερη ή πολιτιστική σημασία.

ε) Βελτίωση των τεχνικών και περιβαλλοντικών υποδομών, προς εξυπηρέτηση του δευτερογενούς τομέα, ιδιαίτερα σε περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα αναπτυξιακής υστέρησης και περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

στ) Σύνδεση του δικτύου των «οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων» της παρ. 4 του αρ. 41 του ν. 3982/2011 με τη χωρική οργάνωση του χονδρεμπορίου, των αποθηκών και των συστημάτων εφοδιαστικής διαχείρισης (logistics), καθώς και με την πρόσβαση στις πύλες της Περιφέρειας. Συσχέτισή τους με τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς (MMM) και ιδιαίτερα με τα Μέσα Σταθερής Τροχιάς (ΜΣΤ), ιδίως δε με το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο.

2. Σε ό,τι αφορά στην οργάνωση των μεταποιητικών δραστηριοτήτων και υποδοχέων, οι μεταποιητικές δραστηριότητες αναπτύσσονται κατ' αρχήν μέσα στα όρια των ήδη θεσμοθετημένων υποδοχέων και στις περιοχές όπου προβλέπονται οι σχετικές χρήσεις. Ειδικότερα:

α) Προωθείται η πολεοδόμηση, κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με το ν. 3982/2011 των ήδη θεσμοθετημένων υποδοχέων μεταποιητικών δραστηριοτήτων, οι οποίοι περιλαμβάνουν Βιομηχανικά Πάρκα (ΒΙΠΑ), Βιοτεχνικά Πάρκα (ΒΙΟΠΑ) και περιοχές εντός Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ), για όσους υποδοχείς βρίσκονται εκτός σχεδίου, και η εξασφάλιση των αναγκαίων υποδομών. Για το σκοπό αυτό, καταρτίζεται σχετικό πρόγραμμα από τον ΟΡΣΑ σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής και τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

β) Επιδιώκεται η οργανωμένη ανάπτυξη των επιχειρηματικών και μεταποιητικών υποδοχέων και συγκεντρώσεων, με εφαρμογή των σχετικών θεσμικών εργαλείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3982/2011.

γ) Επιδιώκεται η στήριξη και ο εκσυγχρονισμός των μεταποιητικών μονάδων χαμηλής όχλησης εντός αστικού ιστού με την πρόβλεψη των απαραίτητων χώρων για τη φορτοεκφόρτωση εμπορευμάτων και κοινών δικτύων και υποδομών που είναι απαραίτητα για την λειτουργία τους, με κατεύθυνση τη δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών.

δ) Υποστηρίζεται η επανάχρηση και αναβάθμιση κτηριακών κελυφών που προκύπτουν από ανακατατάξεις στον αστικό ιστό και στους υποδοχείς για την ανάπτυξη μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, με βελτίωση της οργάνωσης και της πολεοδομικής ένταξής τους.

ε) Στον αναπτυξιακό πόλο Αθήνας - Πειραιά είναι δυνατή η κατάργηση των ΒΙΠΑ, στα οποία έχει εγκαταλειφθεί η βιομηχανική χρήση και ο καθορισμός νέων χρήσεων δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, κυρίως για την προσέλκυση δραστηριοτήτων που θα συμβάλλουν στην αναζωογόνηση και την τόνωση της κεντρικότητας των περιοχών αυτών, σύμφωνα με τις πολιτικές της προηγούμενης περίπτωσης.

στ) Προωθείται η περιβαλλοντική αναβάθμιση των υφιστάμενων Ατυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων της Αττικής (αρ. 41 παρ. 1 του ν. 3982/2011), με τη θεσμοθέτηση Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (ΕΠΕΒΟ) και Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης (ΕΠΕ) του ν. 3982/2011.

3. Η οριοθέτηση, ο καθορισμός χρήσεων γης, όρων και περιορισμών δόμησης, η πολεοδόμηση, καθώς επίσης και η επέκταση Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων υλοποιούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3982/2011.

4. Επιδιώκεται η δημιουργία υποδοχέων σε συνάρτηση με τους αναπτυξιακούς πόλους (άρθρο 11), με στόχο να λειτουργήσουν ως πρότυπα για την ανάπτυξη ανάλογων πρωτοβουλιών, με συνεργασία δημόσιου τομέα, εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων, ιδιωτικού τομέα και με την ενεργό συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι υποδοχείς αυτοί υλοποιούνται στο πλαίσιο των Επιχειρηματικών Πάρκων Ειδικού Τύπου που προβλέπουν οι διατάξεις του ν. 3982/2011 και εντοπίζονται κατά προτεραιότητα στις περιοχές:

α) του διεθνούς αερολιμένα, για τη δημιουργία συστάδων επιχειρήσεων (clusters) καινοτομίας, με τη συμμετοχή επιχειρήσεων κλάδων προηγμένης τεχνολογίας και εκπαιδευτικών και ερευνητικών φορέων,

β) στον αναπτυξιακό πόλο Θρασίου και της παράκτιας ζώνης Πειραιά (ευρύτερη ζώνη λιμένος), με προσανατολισμό σε τομείς της πράσινης επιχειρηματικότητας, με βάση την από κοινού ολοκληρωμένη

αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών παραμέτρων, τόσο ως προς τη διαχείριση των πόρων, όσο και ως προς τη μείωση των ρύπων και των αποβλήτων,

γ) του Ελαιώνα, με προσανατολισμό σε τομείς της καινοτομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας με συνδυασμό μεταποίησης, ανεπτυγμένου τριτογενούς τομέα, μεταφορών, εκπαίδευσης, έρευνας, τεχνολογίας, πολιτισμού, αθλητισμού και υγείας.

5. Σε όλους τους υποδοχείς και τις μονάδες του δευτερογενούς τομέα επιδιώκεται, με πολιτικές κινήτρων και αντικινήτρων που προωθούνται στο πλαίσιο ειδικών προγραμμάτων, η εισαγωγή περιβαλλοντικά φιλικών τεχνολογιών στις διαδικασίες παραγωγής, η εξοικονόμηση ενέργειας, η μείωση των εκπομπών του θερμοκηπίου και η συνολική μείωση του οικολογικού αποτυπώματος του τομέα.

Άρθρο 26 **Οργάνωση Δραστηριοτήτων Χονδρικού Εμπορίου και** **Εφοδιαστικής Αλυσίδας**

1. Για την ορθολογική οργάνωση των εμπορευματικών δραστηριοτήτων της Περιφέρειας συγκροτείται σύστημα Επιχειρηματικών Πάρκων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3982/2011, με προτεραιότητα στην εγκατάσταση επιχειρήσεων εφοδιαστικής, αποθήκευσης και εμπορίου. Το σύστημα αυτό συσχετίζεται με τους τόπους παραγωγής, τις εισόδους της Περιφέρειας, από και προς τον εθνικό αλλά και το διεθνή χώρο και τα σημαντικά κέντρα κατανάλωσης και εντάσσεται στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου συστήματος συνδυασμένων μεταφορών, με το οποίο επιδιώκεται η αποφόρτιση του οδικού δικτύου από την κυκλοφορία βαρέων οχημάτων.

2. Η χωροθέτηση των ως άνω Επιχειρηματικών Πάρκων αναζητείται κατά προτεραιότητα σε περιοχές με τα εξής χαρακτηριστικά:

α) Στις πύλες εισόδου της Περιφέρειας, κοντά στους κόμβους συνδυασμένων μεταφορών: στην από βορρά είσοδο του ΠΑΘΕ (όρια νομού Βοιωτίας - Αυλώνα), στη δυτική είσοδο του ΠΑΘΕ (Μέγαρο - Θριάσιο Πεδίο, Ασπρόπυργος, Μαγούλα, συμπεριλαμβανομένου του υπό ανάπτυξη εμπορευματικού κέντρου ΟΣΕ), στον Εμπορευματικό Λιμένα Ικονίου – Κερατσινίου και στην περιοχή του Διεθνούς Αερολιμένα, κυρίως για τις υπηρεσίες εμπορευματικών αερομεταφορών. Κομβικό ρόλο στο σύστημα Επιχειρηματικών Πάρκων της παρ.1 του παρόντος άρθρου αναλαμβάνει το Εμπορευματικό Κέντρο του Θριασίου, σε άμεση διασύνδεση με τον Εμπορικό Λιμένα Ικονίου, το οποίο ενισχύεται με προοπτική την ανάδειξή του σε διαμετακομιστικό σταθμό ισχυρής διεθνούς εμβέλειας. Η οργάνωση των ως άνω επιχειρηματικών πάρκων αποβλέπει στη λειτουργική διασύνδεση και στην ανάπτυξη συνεργιών μεταξύ των εγκατεστημένων επιχειρήσεων.

β) Στους αναπτυξιακούς πόλους και στα κέντρα, ιδιαίτερα στις παρυφές του Λεκανοπεδίου και των αστικών συγκεντρώσεων, σε θέσεις με άμεση πρόσβαση στο βασικό δίκτυο μεταφορών, για την εγκατάσταση εμπορικών αποθηκών και επιχειρήσεων υπηρεσιών εφοδιαστικής διαχείρισης, που λειτουργούν κυρίως ως κέντρα διανομής για την τροφοδοσία της μητροπολιτικής περιοχής.

γ) Σε κατάλληλες θέσεις μέσα στον αστικό ιστό, για την τοπική εξυπηρέτηση της εσωτερικής αγοράς του Πολεοδομικού Συγκροτήματος και των άλλων οικιστικών κέντρων, με οργάνωση και αναβάθμιση των παραμέτρων λειτουργίας τους και σχεδιασμό της ροής τροφοδοσίας και της διακίνησης των βαρέων οχημάτων. Μετεγκατάσταση σε αυτές τις θέσεις των διάσπαρτων αποθηκών που επιβαρύνουν τις αστικές λειτουργίες.

Άρθρο 27 **Οργάνωση Δραστηριοτήτων Λιανικού Εμπορίου - Εμπορικά Κέντρα**

Η στρατηγική για την οργάνωση και ανάπτυξη του λιανικού εμπορίου ακολουθεί τους παρακάτω βασικούς άξονες:

α) Η αναδιάρθρωση και ανάπτυξη του πλέγματος των εμπορικών δραστηριοτήτων γίνεται κατά προτεραιότητα εντός της πόλης, σε συνάρτηση με τους αναπτυξιακούς πόλους και τα κέντρα πόλεων όλων των βαθμίδων, με γνώμονα την ισόρροπη ανάπτυξη της Περιφέρειας και την υποστήριξη της πολυκεντρικότητας.

β) Σκοπός είναι η εξασφάλιση των προϋποθέσεων για τη διατήρηση και ανάπτυξη όλων των μορφών λιανικού εμπορίου και για την παροχή πολλαπλών επιλογών στους κατοίκους, αλλά και σε αυτούς που εξυπηρετούνται από την κάθε περιοχή.

γ) Η οργάνωση των εμπορικών δραστηριοτήτων στο χώρο και ιδιαίτερα η χωροθέτηση και κατασκευή των μεγάλων εμπορικών επιφανειών αναρμονίζεται με τις επιταγές της βιώσιμης ανάπτυξης, λαμβάνεται δε ιδιαίτερη μέριμνα για τον περιορισμό των μετακινήσεων και για τα θέματα εξοικονόμησης ενέργειας.

δ) Οι εμπορικές επιφάνειες -εμπορικά κέντρα μικτής επιφάνειας άνω των 5000 τμ, με συνυπολογισμό των χρήσεων εστίασης και αναψυχής, καθώς και των διαδρόμων κίνησης, θεωρούνται μητροπολιτικής ή διαδημοτικής εμβέλειας. Προτεραιότητα αποτελεί η χωροθέτηση τους:

αα) εντός αστικού ιστού και ειδικότερα στις περιοχές των πολεοδομικών κέντρων,

ββ) με ενθάρρυνση της επανάχρησης υφιστάμενων κελυφών,

γγ) σε περιοχές ανενεργών χρήσεων (brownfields) ή σε φθίνουσες και υποβαθμισμένες περιοχές, όπου μπορούν να λειτουργήσουν ως καταλύτης για την αναβάθμισή τους, με τον προσδιορισμό νέων κεντρικών χρήσεων, εφόσον εξυπηρετούνται από μέσα σταθερής τροχιάς ή εφόσον στα πλαίσια του ολοκληρωμένου προγράμματος αστικής ανασυγκρότησης περιληφθεί η επένδυση της επέκτασης του δικτύου μέσων σταθερής τροχιάς.

ε) Για την υποστήριξη του μικρού, τοπικού εμπορίου στον αστικό ιστό, προωθούνται συγκεκριμένα μέτρα ως εξής:

αα) Υποστήριξη της λειτουργίας «συστάδων εμπορικών επιχειρήσεων», σε συνδυασμό με προγράμματα αναβάθμισης του περιβάλλοντος αστικού ιστού, τα οποία προωθούνται σε συνεργασία με την αυτοδιοίκηση. Χωροθέτηση αυτών των συστάδων είτε στα πολεοδομικά κέντρα, είτε σε καθορισμένες τουριστικές περιοχές, είτε, τέλος, σε περιοχές πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

ββ) Στρατηγικές παρεμβάσεις αναβάθμισης κεντρικών περιοχών, με θεματικούς θύλακες εμπορίου ως εξής:

ααα) υποστήριξη δημιουργίας θυλάκων νέων επιχειρήσεων με επανάχρηση κτηριακού δυναμικού σε υποβαθμισμένες περιοχές,

βββ) ανάδειξη παραδοσιακών εμπορικών συγκεντρώσεων και χαρακτηρισμό τμημάτων δρόμων ή συνόλων ως αξόνων εξειδικευμένης εμπορικής δραστηριότητας και

γγγ) προώθηση μικτών επιχειρηματικών χρήσεων, όπως ο συνδυασμός της εμπορικής χρήσης με την εκμετάλλευση χώρων πολιτισμού και αναψυχής.

Άρθρο 28 **Τουρισμός**

1. Για την οργάνωση των δραστηριοτήτων του τουρισμού στην Αττική ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (ΑΠ 67659/2013, Β' 3155). Βασικοί στόχοι για την ανάπτυξη του τομέα τουρισμού είναι οι εξής:

α) Ενδυνάμωση της ελκυστικότητας της Αθήνας- Αττικής ως ευρωπαϊκού μητροπολιτικού τουριστικού προορισμού με διεθνή και εθνική ακτινοβολία.

β) Εδραίωση του ρόλου της Αθήνας-Αττικής ως «Πόλης - Πύλης» σε επίπεδο χώρας για τον τουρισμό και συγκράτηση κατά το δυνατόν της τουριστικής κίνησης με συγκρότηση αναγνωρίσιμης τουριστικής ταυτότητας.

γ) Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη με στόχους την οικονομική ευημερία, την κοινωνική και ενδοπεριφερειακή συνοχή και την περιβαλλοντική προστασία.

2. Επί μέρους στόχοι για την ανάπτυξη του τομέα τουρισμού είναι οι εξής:

α) Η εξασφάλιση της προστασίας και της βιωσιμότητας των φυσικών πόρων και περιβαλλοντική αναβάθμιση περιοχών τουριστικού ενδιαφέροντος.

β) Η ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και η προώθηση του εκσυγχρονισμού και της αναβάθμισης των υφιστάμενων καταλυμάτων, καθώς και της ανάπτυξης νέων με όρους «πράσινης ανάπτυξης».

γ) Η βελτίωση της απόδοσης και της ανταγωνιστικότητας του τομέα στην Αττική, με την προσαρμογή και τον εμπλουτισμό τού τουριστικού προϊόντος.

δ) Η διευκόλυνση της πρόσβασης στους τουριστικούς προορισμούς από το διεθνή και από τον εθνικό χώρο.

ε) Η ορθολογική οργάνωση και η ανάπτυξη του τομέα, βάσει των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και χαρακτηριστικών των περιοχών, στα πλαίσια των επί μέρους χωρικών ενότητων.

στ) Η αξιοποίηση των ολυμπιακών εγκαταστάσεων.

ζ) Η προώθηση της Αττικής, ως προορισμού συνεδριακού τουρισμού (MICE), και η ενίσχυση της τουριστικής έλξης της Αττικής, ως αυτόνομου προορισμού αστικού τουρισμού σύντομης διάρκειας (city break), με κατάλληλες επενδύσεις και εγκαταστάσεις που θα ενισχύσουν τη θέση της πόλης ως παγκόσμιου πόλου έλξης.

η) Η ανάπτυξη στην Αττική νέων μορφών τουρισμού. Οι νέες μορφές τουρισμού περιλαμβάνουν το συνεδριακό, τον ιατρικό, τον τουρισμό υγείας και τα κέντρα αποκατάστασης, τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα, την τουριστική κατοικία και το θαλάσσιο τουρισμό. Οι υποδομές για την ανάπτυξη των νέων μορφών τουρισμού αναφέρονται ενδεικτικά στο Παράρτημα XIII.

θ) Η διερεύνηση συμπληρωματικών θέσεων ελλιμενισμού με σκοπό τη μεγιστοποίηση των ωφελειών από την ανάπτυξη της κρουαζιέρας στην Αττική, καθώς επίσης και η πρόβλεψη για τις επιπτώσεις (Παρατήρηση: να διευκρινισθεί στις επιπτώσεις τίνος αναφέρεται) στους τόπους προορισμού και επισκέψεων. Κατευθύνσεις δίνονται στο Παράρτημα XIII.

3. Οι κατευθύνσεις χωρικού σχεδιασμού για την ανάπτυξη του τουρισμού είναι οι εξής:

α) Προωθείται η χωρική διαφοροποίηση της τουριστικής προσφοράς, ανάλογα με το χαρακτήρα και τις δυνατότητες κάθε χωροταξικής ενότητας και τις αλληλεξαρτήσεις με τις παρακείμενες Περιφέρειες Πελοποννήσου (Κορινθία, Αργολίδα) και Στερεάς Ελλάδας (Βοιωτία, Εύβοια, Φωκίδα), Κυκλάδων (Β-ΒΔ Κυκλάδες), με χωρική κατανομή των ανάλογων μέτρων τουριστικής πολιτικής για την ανάπτυξή της.

β) Ο κατεξοχήν τρόπος ανάπτυξης του τουρισμού είναι ο αστικός τουρισμός με τις υποκατηγορίες του.

γ) Σε περιοχές αστικού τουρισμού προωθείται η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός της υφιστάμενης τουριστικής υποδομής, καθώς και η δημιουργία νέων περιοχών οργανωμένης τουριστικής ανάπτυξης.

δ) Ειδικά για το κέντρο της Αθήνας, η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της υποβάθμισης του ιστορικού κέντρου της, πρόκειται να συμβάλει στην ανάδειξή του ως πυρήνα city break τουρισμού. Γι' αυτό, οι όποιες πολιτικές και παρεμβάσεις στο κέντρο της Αθήνας οφείλουν να λαμβάνουν ως σημαντική συνιστώσα του σχεδιασμού την πολιτική για ανάδειξη του κέντρου ως τουριστικού πόλου.

ε) Ο σχεδιασμός και η ανάδειξη ειδικών διαδρομών περιπάτου και επισκέψεων που αναδεικνύουν τα ιστορικά χαρακτηριστικά σε συνδυασμό με τα ενδιαφέροντα της σύγχρονης πόλης.

στ) Η δημιουργία και η ανάδειξη διαδρομών και δικτύων περιοχών που συγκεντρώνουν στοιχεία φυσικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Κυριότερες τέτοιες περιοχές είναι ο Μαραθώνας, το Τατόι, η Μακρόνησος, το Σούνιο, η ευρύτερη περιοχή της Λαυρεωτικής, η Ελευσίνα και το νησιωτικό σύμπλεγμα της Αττικής.

ζ) Ενθαρρύνεται η επανάχρηση του υφιστάμενου κτηριακού αποθέματος οποιασδήποτε χρήσης, για τη μετατροπή του σε τουριστικά καταλύματα.

η) Η κατασκευή νέων καταλυμάτων επιτρέπεται εντός των θεσμοθετημένων ζωνών των ΓΠΣ και ΖΟΕ και στις τουριστικές υποδομές μεγάλης κλίμακας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην επόμενη περίπτωση θ.

θ) Η χωροθέτηση των τουριστικών υποδομών μεγάλης κλίμακας γίνεται κατά προτεραιότητα εντός των θεσμοθετημένων ζωνών των ΓΠΣ και ΖΟΕ, όπου επιτρέπεται η χρήση ή με βάση τις διατάξεις για τους οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 4179/2013.

ι) Τα θεματικά πάρκα εξυπηρετούνται κατά προτεραιότητα από μέσα σταθερής τροχιάς και σε συνέργεια με αναπτυξιακούς πόλους και χώρους πρασίνου, αστικού και περιαστικού.

4. Η ελκυστικότητα της Αθήνας ως παγκόσμιου τουριστικού προορισμού επιδιώκεται και μέσω παρεμβάσεων που αφορούν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη δικτύωση της περιφέρειας, όπως:

α) Αναπλάσεις σε περιοχές ολόκληρου του πολεοδομικού συγκροτήματος και κατά προτεραιότητα των ιστορικών κέντρων και του παράκτιου μετώπου.

β) Σύνδεση του θαλάσσιου μετώπου με τον οικιστικό ιστό και απόδοσή του στους κατοίκους και τους επισκέπτες.

γ) Αναπλάσεις των πυλών - εισόδων της Περιφέρειας, όπως στα λιμάνια, στις εθνικές οδούς και στους τερματικούς σταθμούς του δικτύου σιδηροδρομικών και υπεραστικών λεωφορείων.

δ) Προστασία, ανάδειξη και συνδυασμένη προβολή των πόρων του ευρύτερου περιαστικού χώρου.

ε) Βελτίωση της εικόνας των δημόσιων χώρων και της εικόνας των κτηρίων.

στ) Δικτύωση με μέσα σταθερής τροχιάς του αστικού τουρισμού και των μεγάλων πόλων τουριστικής έλξης στον εξωαστικό χώρο.

ζ) Διευκόλυνση της πρόσβασης στους τουριστικούς προορισμούς από τις βασικές διεθνείς και εθνικές πύλες εισόδου. Διαμόρφωση προϋποθέσεων για τη διακίνηση μεγαλύτερου ποσοστού επισκεπτών με ήπιους τρόπους μετακίνησης.

η) Ο συγκοινωνιακός και κυκλοφοριακός σχεδιασμός, οφείλει να εξυπηρετεί και τις ανάγκες της τουριστικής δραστηριότητας. Προκειμένου η Αττική να καταστεί ελκυστικός προορισμός city break και κρουαζιέρας και λόγω των συγκεκριμένων απαιτήσεων των ως άνω μορφών τουρισμού, προβλέπεται η κατάρτιση ειδικού σχεδίου με κατευθύνσεις κυκλοφοριακής οργάνωσης και πολεοδομικών παρεμβάσεων προς ενσωμάτωση στον υποκείμενο σχεδιασμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ **ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ**

Άρθρο 29 **Μεταφορές, Μετακινήσεις**

1. Η πολιτική των μεταφορών της Αττικής σχεδιάζεται στη βάση τριών (3) συμπληρωματικών μεταξύ τους συστημάτων:

α) Υπεραστικά δίκτυα μαζικών μεταφορών (αεροδρόμια, λιμάνια, τερματικοί σταθμοί επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών).

β) Δημόσιες συγκοινωνίες μητροπολιτικής εξυπηρέτησης, με κορμό τα μέσα σταθερής τροχιάς, το βασικό δίκτυο λεωφορειακών γραμμών και τους σταθμούς μετεπιβίβασης.

γ) Κύριο οδικό δίκτυο Αττικής και δίκτυο υποδομής στάθμευσης.

2. Οι ειδικότεροι στόχοι της πολιτικής μεταφορών είναι:

α) Η ενίσχυση της συνεκτικής πόλης και της πολυκεντρικότητας μέσω της εφαρμογής των αρχών του ενιαίου χωροταξικού, πολεοδομικού, κυκλοφοριακού και κοινωνιακού σχεδιασμού.

β) Ο αναθεωρημένος και η πυκνωση του δικτύου δημόσιας συγκοινωνίας, με στόχο την αυξανόμενη συμμετοχή του στην εξυπηρέτηση των καθημερινών μετακινήσεων. Προτεραιότητα δίδεται στην εξυπηρέτηση των βασικών ροών καθημερινών μετακινήσεων από τα δίκτυα των μέσων σταθερής τροχιάς και από το βασικό δίκτυο λεωφορειακών γραμμών.

γ) Η εναρμόνιση της πολιτικής μεταφορών με την πολιτική εξοικονόμησης φυσικών και οικονομικών πόρων, στο πλαίσιο της βιωσιμότητας των δημόσιων συγκοινωνιών, της αναβάθμισης του περιβάλλοντος, της μείωσης των αρνητικών επιπτώσεων σε επίπεδο εθνικής οικονομίας, της ενσωμάτωσης του εξωτερικού κόστους στη χρήση ανά μεταφορικό μέσο, της βελτίωσης της ποιότητας ζωής στα αστικά κέντρα και της ανάσχεσης του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής. Σε αυτό το πλαίσιο εξετάζεται η περαιτέρω ανάπτυξη των μέσων σταθερής τροχιάς στην Αττική, σε συνδυασμό με ένα ιεραρχημένο και προσαρμοσμένο στους στόχους του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού σχέδιο συμπλήρωσης του δικτύου των αυτοκινητοδρόμων.

δ) Η οργάνωση της κυκλοφορίας σε επίπεδο δήμων και πολεοδομικών ενοτήτων, με βάση τις αρχές της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και έμφαση στις ήπιες μορφές μετακίνησης, όπως δημόσια συγκοινωνία, ποδήλατο, περπάτημα.

ε) Η ελαχιστοποίηση των διαμπερών μετακινήσεων με μέσα ιδιωτικής χρήσης στην ευρύτερη κεντρική περιοχή του Λεκανοπεδίου και η ενθάρρυνση των ήπιων μορφών μετακίνησης.

στ) Η ανάδειξη του ρόλου της Αθήνας ως ευρωπαϊκής μητρόπολης διεθνούς εμβέλειας, μέσω της ανάδειξης της ως εθνικού και διεθνούς κόμβου μεταφορών και, ειδικότερα, κόμβου συνδυασμένων μεταφορών.

3. Μέσα για την επίτευξη των παραπάνω στόχων είναι :

α) Η επέκταση και η αναβάθμιση της δημόσιας συγκοινωνίας μητροπολιτικής εξυπηρέτησης, με κορμό τα δίκτυα των μέσων σταθερής τροχιάς. Η ιεράρχηση, ο καθορισμός και η χωροθέτηση των επί μέρους δικτύων και μέσων με βάση τα ειδικά χαρακτηριστικά τους και τη δυνατότητα συμβολής τους στους στόχους του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.

β) Η αναδιάρθρωση και η ενίσχυση των τοπικών και διαδημοτικών γραμμών λεωφορείων και τρόλεϊ σε ρόλο συμπληρωματικό ή τροφοδοτικό των μέσων σταθερής τροχιάς και η δημιουργία κοινωνιακών κέντρων/ σταθμών μετεπιβίβασης σε κομβικά σημεία, σε συνδυασμό με την εφαρμογή πολιτικών διαλειτουργικότητας, όπως είναι το ενιαίο κόμιστρο και ο συνδυασμός κομίστρου και τελών στάθμευσης.

γ) Η ανάκτηση του δημόσιου χώρου, μέσω της αναβάθμισης και της επέκτασης του δικτύου κίνησης των πεζών και των ποδηλάτων και της χωροθέτησης θέσεων στάθμευσης ιδιωτικής χρήσης εκτός οδού σε περιοχές κατοικίας, σε συνδυασμό με προγράμματα αστικών αναπλάσεων.

δ) Η πολιτική στάθμευσης, ως συμπληρωματικό εργαλείο κυκλοφοριακής οργάνωσης, στην κατεύθυνση ενθάρρυνσης της χρήσης ήπιων μέσων μετακίνησης για προσπέλαση σε κορεσμένες κυκλοφοριακά περιοχές, σε περιοχές καλά εξυπηρετούμενες από μέσα μαζικής μεταφοράς και γενικά στις καθημερινές μετακινήσεις.

ε) Η αναβάθμιση των υπεραστικών μεταφορικών υποδομών και βασικών τερματικών σταθμών της Αττικής και η λειτουργική τους διασύνδεση και διεπαφή σε κομβικά σημεία με το αστικό σύστημα μεταφορών.

στ) Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και ιδιαίτερα της τηλεματικής με σκοπό, μεταξύ άλλων, την αποτελεσματικότερη διαχείριση της ζήτησης και των μετακινήσεων, μέσω της ενοποιημένης

πληροφόρησης των μετακινουμένων, της συλλογής και του ελέγχου κομίστρου, της διαχείρισης της κυκλοφορίας, του διατιθέμενου αποθέματος χώρων στάθμευσης και του στόλου των επιφανειακών μέσων μετακίνησης.

ζ) Η σύνταξη σύγχρονων προδιαγραφών, όσον αφορά στις κατευθύνσεις σχεδιασμού των μεταφορών, στην εκπόνηση μελετών, καθώς και στο φυσικό σχεδιασμό και στην πληροφοριακή σήμανση.

4. Γενικές ή τομεακές συγκοινωνιακές μελέτες, οι οποίες αξιολογούνται και επικαιροποιούνται ανά πενταετία, βάσει των οποίων αναθεωρείται και εξειδικεύεται σταδιακά ο σχεδιασμός του συστήματος μεταφορών στην Αττική.

Άρθρο 30 **Οργάνωση Συστήματος Μεταφορών**

1. Διευρωπαϊκά και Υπεραστικά Δίκτυα Μεταφορών: αεροδρόμια, λιμάνια και τερματικοί σταθμοί.

Οι κύριοι σταθμοί και τερματικές εγκαταστάσεις υπεραστικών και διεθνών επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών συγκροτούν το σύστημα εισόδων/ εξόδων – πυλών στην Αττική και διακρίνονται σε τέσσερα (4) υποσυστήματα:

- Επιβατικοί- Εμπορευματικοί Αερολιμένες

- Επιβατικοί- Εμπορευματικοί Λιμένες

- Επιβατικοί- Εμπορευματικοί Σιδηροδρομικοί Σταθμοί

- Τερματικοί Σταθμοί Υπεραστικών Λεωφορείων Εξωτερικού και Εσωτερικού

α) Κύριος επιβατικός- εμπορευματικός Αερολιμένας είναι ο διεθνής αερολιμένας «Ελευθέριος Βενιζέλος», ως κόμβος εθνικής, ευρωπαϊκής και διηπειρωτικής σημασίας. Στο πλαίσιο των συμβατικών τους υποχρεώσεων και των λειτουργικών τους χαρακτηριστικών, συμπληρωματικές υπηρεσίες μπορούν να παρέχουν σε έκτακτες περιπτώσεις οι αερολιμένες Ελευσίνας, Δεκελείας και Πάχης Μεγάρων.

β) Κύριοι επιβατικοί λιμένες είναι ο κεντρικός επιβατικός λιμένας Πειραιά και συμπληρωματικά οι επιβατικοί λιμένες Λαυρίου και Ραφήνας. Κύριος εμπορευματικός λιμένας είναι ο λιμένας Ικονίου – Κερατσινίου – Περάματος, ενώ συμπληρωματική λειτουργία παρέχουν οι λιμένες Ελευσίνας και Λαυρίου. Η εξειδίκευση του ρόλου τους περιλαμβάνεται στο Παράρτημα XIV.

γ) Κύριοι επιβατικοί σιδηροδρομικοί σταθμοί είναι οι Αθηνών - Πειραιά, καθώς και το σιδηροδρομικό κέντρο Αχαρνών (ΣΚΑ).

δ) Κύριοι εμπορευματικοί σιδηροδρομικοί σταθμοί είναι ο Σταθμός Διαλογής-Εμπορευματικός Σταθμός ΟΣΕ Θριασίου Πεδίου, ο επιλιμένος τερματικός σιδηροδρομικός σταθμός Ικονίου – Κερατσινίου και, συμπληρωματικά, ο σιδηροδρομικός σταθμός Ρουφ.

ε) Κύριοι σιδηροδρομικοί άξονες είναι ο κλάδος σιδηροδρομικού σταθμού Πειραιά, σιδηροδρομικού σταθμού Αθηνών ΣΚΑ – Βόρεια Ελλάδα, ο κλάδος ΣΚΑ – Κόρινθος – Κιάτο – Πάτρα στη νέα χάραξη Σιδηροδρομικής Γραμμής Υψηλής Ταχύτητας (ΣΓΥΤ).

Η εξειδίκευση του μεταφορικού έργου ανά σιδηροδρομικό σταθμό και σιδηροδρομικό άξονα- κλάδο, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα XIV .

στ) Νέος κεντρικός σταθμός υπεραστικών λεωφορείων εξωτερικού και εσωτερικού, όπως ΚΤΕΛ: πλησίον του σταθμού Μετρό Ελαιώνας και σε άμεση γειτνίαση με το εθνικό οδικό δίκτυο. Για τα ΚΤΕΛ Αττικής, προσδιορίζονται θέσεις τερματικών σταθμών σε περιφερειακούς σταθμούς του Μετρό και του Προαστιακού, επιμερισμένες γεωγραφικά για τις ενότητες Δυτικής Αττικής, Βόρειας Αττικής, Ανατολικής Αττικής- Μεσογείων, όπως περιγράφονται στο Παράρτημα XIV .

2. Δίκτυα Δημόσιας Συγκοινωνίας, Μέσα Σταθερής Τροχιάς

Οι δημόσιες συγκοινωνίες μητροπολιτικής εξυπηρέτησης οργανώνονται σε δύο (2) βασικά δίκτυα, το πρωτεύον και το δευτερεύον.

α) Το πρωτεύον δίκτυο δημόσιας συγκοινωνίας συνιστά τη σπονδυλική στήλη του ενιαίου συστήματος μεταφορών και έχει ως στόχο να διεκπεραιώνει το μεγαλύτερο όγκο συλλογικών μετακινήσεων στην Αττική. Αποτελείται από μέσα σταθερής τροχιάς, διαθέτει υψηλά λειτουργικά χαρακτηριστικά και έχει κυρίως ακτινικό ανάπτυγμα ως προς τα κέντρα Αθήνας και Πειραιά, υποστηρίζοντας παράλληλα τα διαδημοτικά κέντρα ευρείας ακτινοβολίας του Λεκανοπεδίου Αθήνας και της Αττικής. Το δίκτυο αυτό συγκροτείται από αστικές και προαστιακές γραμμές και λειτουργεί συμπληρωματικά, ως εργαλείο οργάνωσης του χώρου, για την υποστήριξη και τόνωση σχετικά υψηλών οικιστικών πυκνοτήτων και πόλων έλξης μαζικών μετακινήσεων, στην εμβέλεια επιλεγμένων σταθμών του συστήματος που ανταποκρίνονται στις επιλογές χωρικής ανάπτυξης του νέου ΡΣΑ.

β) Το δευτερεύον δίκτυο δημόσιας συγκοινωνίας έχει χαρακτήρα συμπληρωματικό και τροφοδοτικό ως προς το πρωτεύον και αποτελείται από γραμμές τρόλεϊ και λεωφορείων. Το δίκτυο αυτό αναδιαρθρώνεται σταδιακά, ανάλογα με την εξέλιξη του πρωτεύοντος δικτύου, ώστε να λειτουργεί τροφοδοτικά και συμπληρωματικά ως προς αυτό. Η συμπληρωματική λειτουργία του ως προς το

πρωτεύον δίκτυο αφορά και ένα βασικό δίκτυο λεωφορειακών γραμμών που καθορίζεται και επικαιροποιείται από τον ΟΑΣΑ, εξυπηρετώντας με γραμμές κορμού διαδρόμους που δεν καλύπτονται εισέτι από μέσα σταθερής τροχιάς. Το δευτερεύον δίκτυο επεκτείνεται, επίσης, με τοπικές ή διαδημοτικές γραμμές σύνδεσης γειτονικών πολεοδομικών ενότητων όπως συνοικίες και δήμοι.

γ) Το πρωτεύον δίκτυο τροφοδοτείται από ακτινικές και εγκάρσιες γραμμές του δευτερεύοντος δικτύου σε κομβικά σημεία – σταθμούς μετεπιβίβασης. Τα κυριότερα κέντρα ανταπόκρισης, τόσο μεταξύ γραμμών του πρωτεύοντος δικτύου, όσο και μεταξύ των τελευταίων με γραμμές του δευτερεύοντος δικτύου, καθώς και με τα υπεραστικά μέσα μαζικής μεταφοράς, αναπτύσσονται σε οργανωμένα συγκοινωνιακά κέντρα και σταθμούς μετεπιβίβασης.

δ) Για τις προαστιακές συνδέσεις της πρωτεύουσας και του λιμένα του Πειραιά με τα κυριότερα αστικά κέντρα εκτός Χωρικής Ενότητας Αθήνας-Πειραιά και το διεθνή αερολιμένα Αθηνών, βασικό μέσο είναι ο προαστιακός σιδηρόδρομος, που εκτείνεται μέχρι τα βασικά οικιστικά κέντρα των όμορων Περιφερειών εντός της εμβέλειας της Μητροπολιτικής Περιοχής Αθήνας (Θήβα - Λιβαδειά, Χαλκίδα, Κόρινθος- Λουτράκι).

ε) Το πρωτεύον δίκτυο μητροπολιτικής εξυπηρέτησης διακρίνεται σε τρία (3) επιμέρους δίκτυα όπως εξειδικεύονται στο Παράρτημα XIV:

αα) Δίκτυο προαστιακού σιδηροδρόμου

ββ) Δίκτυο μετρό

γγ) Δίκτυο τραμ και ελαφρού μετρό (LRT)

στ) Στην προοπτική επέκτασης του πρωτεύοντος δικτύου σε νέους άξονες, που παρουσιάζουν αρχικά ζήτηση χαμηλότερη των ορίων εφαρμογής μέσων σταθερής τροχιάς ή αντιμετωπίζουν προσωρινές δυσκολίες υλοποίησης, μπορεί εναλλακτικά να επιλεγεί η ανάπτυξή τους ως λεωφορειακών γραμμών ταχείας διέλευσης σε αποκλειστικό διάδρομο (ταχείς λεωφορειόδρομοι/ BRT), με δυνατότητα μετεξέλιξής τους σε μέσα σταθερής τροχιάς.

ζ) Η ανάπτυξη του πρωτεύοντος δικτύου είναι δυνατόν να διαφοροποιηθεί, κατόπιν συνδυασμένης πολεοδομικής και συγκοινωνιακής μελέτης μέσο-μακροπρόθεσμου ορίζοντα. Σε κάθε περίπτωση θα διασφαλίζεται η συμμόρφωση των επιλογών με τις βασικές αρχές και στόχους των μεταφορών. Οι μελλοντικές επεκτάσεις του μετρό θα αναπτύσσονται κατά προτεραιότητα προς πόλους ανάπτυξης μητροπολιτικής εμβέλειας, εντός του λεκανοπεδίου Αθηνών.

3. Συγκοινωνιακά κέντρα, σταθμοί μετεπιβίβασης και αμαξοστάσια

α) Για την ανταπόκριση των γραμμών του πρωτεύοντος δικτύου δημόσιας συγκοινωνίας μεταξύ τους, με το δευτερεύον δίκτυο, καθώς και με τα δίκτυα υπεραστικών μέσων μαζικής μεταφοράς, δημιουργούνται σε ορισμένα σημεία διεπαφής τους οργανωμένοι σταθμοί μετεπιβίβασης, που συμπεριλαμβάνουν απαραίτητα χώρους στάθμευσης μέσων ιδιωτικής χρήσης και δικύκλων. Οι σταθμοί αυτοί χωροθετούνται, κατά προτεραιότητα, σε κομβικές ή ακραίες και περιφερειακές θέσεις του συστήματος, όπως εξειδικεύονται στο Παράρτημα XIV .

β) Στους σταθμούς του πρωτεύοντος δικτύου δίνεται έμφαση στην ασφαλή προσπέλασή τους από πεζούς, ΑΜΕΑ και ποδηλάτες, μέσω διαδρομών που θα διεισδύουν ακτινικά στις γειτονικές περιοχές και, κατά το δυνατόν, θα τους συνδέουν με το Μητροπολιτικό Δίκτυο Ποδηλατικών Διαδρομών.

γ) Για την απαιτούμενη λειτουργική υποστήριξη των μέσων μαζικής μεταφοράς, λειτουργούν ή χωροθετούνται αμαξοστάσια (Α/Σ) και υποστηρικτικές επισκευαστικές βάσεις (Ε/Β) σε θέσεις ανά μεταφορικό δίκτυο, όπως εξειδικεύονται στο Παράρτημα XIV .

4. Κύριο Οδικό Δίκτυο Αττικής

α) Ως κύριο οδικό δίκτυο Αττικής ορίζεται ένα πλέγμα οδικών αξόνων που εξυπηρετεί τις βασικές ροές μετακινήσεων διαπεριφερειακής και μητροπολιτικής κλίμακας. Η ιεράρχησή τους βασίζεται πρωτίστως στη θέση και λειτουργία των αξόνων στον πολεοδομικό ιστό της Αττικής και, δευτερευόντως, στα γεωμετρικά και λειτουργικά τους χαρακτηριστικά. Οι άξονες που εντάσσονται στο κύριο οδικό δίκτυο Αττικής αποτελούν τμήμα του θεσμοθετημένου βασικού οδικού δικτύου της Περιφέρειας Αττικής. Για την εξυπηρέτηση των αναγκών οδικών μετακινήσεων, βασική προτεραιότητα δίνεται στην ορθολογική διαχείριση της υφιστάμενης υποδομής.

β) Οι άξονες που συγκροτούν το κύριο οδικό δίκτυο Αττικής ιεραρχούνται σε άξονες διαπεριφερειακής σημασίας και σε πρωτεύοντες και δευτερεύοντες άξονες μητροπολιτικής σημασίας, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα XIV.

γ) Οι άξονες διαπεριφερειακής σημασίας, οι οποίοι έχουν χαρακτηριστικά ελεύθερων και ταχείων λεωφόρων, διαχειρίζονται τις μεγαλύτερες ροές μετακινήσεων αγαθών και προσώπων μεταξύ των κύριων πυλών – εισόδων στην Αττική.

δ) Οι πρωτεύοντες άξονες μητροπολιτικής σημασίας λειτουργούν ως βασικοί διανεμητήριои για τις κυριότερες ροές εισόδου στον πυρήνα του πολεοδομικού συγκροτήματος. Στο σύνολό τους οι πρωτεύοντες άξονες μητροπολιτικής σημασίας, σε συνεργασία με τους άξονες διαπεριφερειακής

σημασίαςκαι, ιδιαίτερα, με την Αττική Οδό, συγκροτούν περιμετρικούς δακτυλίου, σε τρεις διαβαθμίσεις εγγύτητας ως προς την κεντρική περιοχή.

ε) Οι δευτερεύοντες άξονες μητροπολιτικής σημασίας συγκροτούν το βασικό δίκτυο περαιτέρω κατανομής των μετακινήσεων μεταξύ επιμέρους πολεοδομικών ενότητων και κέντρων της Χωρικής Ενότητας Αθήνας-Πειραιά.

στ) Ειδικότερα, εντός του υφιστάμενου Εσωτερικού Οδικού Δακτυλίου (ΕΟΔ), καθώς και στις κύριες ακτινικές αρτηρίες, δεν είναι επιθυμητές περαιτέρω δομικές παρεμβάσεις εξυπηρέτησης της ακτινικής κυκλοφορίας. Για την εξυπηρέτηση του στόχου ανάληψης μεγαλύτερου ποσοστού μετακινήσεων από τα μέσα μαζικής μεταφοράς, προωθούνται μέτρα εξορθολογισμού της διαχείρισης της οδικής κυκλοφορίας και απόδοσης προτεραιότητας στα μέσα μαζικής μεταφοράς.

ζ) Για τη βελτίωση προσβασιμότητας του πόλου ανάπτυξης του πρώην αεροδρομίου Ελληνικού και της Νοτιοανατολικής Περιοχής της Αθήνας και της σύνδεσής τους με το νέο διεθνή αερολιμένα «Ελ. Βενιζέλος» και την περιοχή των Μεσογείων, θα αξιολογηθούν εναλλακτικές λύσεις εξυπηρέτησης οδικών συνδέσεων υψηλών λειτουργικών χαρακτηριστικών, καθώς και μέσων σταθερής τροχιάς, ώστε να εξυπηρετούνται ταυτόχρονα οι στόχοι συμμετρικής κατανομής των μετακινήσεων στο αρτηριακό δίκτυο της πόλης, παράλληλα με την εξυπηρέτηση των πολεοδομικών στόχων αναδιάταξης του συστήματος εξυπηρέτησης των μετακινήσεων στην κεντρική περιοχή της, με αριστοποίηση των διαθέσιμων πόρων. Παράλληλα, η λύση που θα επιλεγεί, θα είναι συμβατή με τους πολεοδομικούς στόχους ανάσχεσης της αστικής διάχυσης στην περιοχή των Μεσογείων και αρμονικής πολεοδομικής ένταξης των συνδετήριων κλάδων με το κύριο οδικό δίκτυο στην νοτιοανατολική περιοχή του λεκανοπεδίου της Αττικής.

η) Στα διαγράμματα που συνοδεύουν το νέο ΡΣΑ και απεικονίζουν τις κατευθύνσεις και τις προτάσεις που περιλαμβάνονται στο κυρίως σώμα του Νόμου και στο Παράρτημα XIV, αποτυπώνονται οι ενδεικτικές χαράξεις των προβλεπόμενων έργων.

5. Πολιτική στάθμευσης

Βασικές κατευθύνσεις της πολιτικής στάθμευσης είναι :

α) Ελεγχόμενη στάθμευση στα κέντρα των δήμων και σε κρίσιμες περιοχές και περιορισμός της παρόδιας στάθμευσης. Κατά προτεραιότητα εξασφάλιση θέσεων στάθμευσης για τους κατοίκους των περιοχών.

β) Δημιουργία οργανωμένων χώρων στάθμευσης και μετεπιβίβασης σε περιφερειακούς και τερματικούς σταθμούς του πρωτεύοντος δικτύου δημοσίων συγκοινωνιών μητροπολιτικής εξυπηρέτησης.

γ) Δημιουργία συλλογικών χώρων στάθμευσης, για την κάλυψη των αναγκών σε στάθμευση της κατοικίας και των επαγγελματικών χρήσεων, κατά προτεραιότητα σε πυκνοδομημένες περιοχές. Αναπροσαρμογή του θεσμικού πλαισίου (ν. 4067/2012) στην κατεύθυνση διαμόρφωσης αντίστοιχων χώρων είτε σε ανωδομή, μέσω μετατροπής ή αντικατάστασης ακινήτων, είτε υπόγεια, με την εξαίρεση των υφιστάμενων κοινόχρηστων χώρων υψηλού πρασίνου.

δ) Συσχέτιση προσφοράς θέσεων οργανωμένης στάθμευσης με το βαθμό προσπελασιμότητας των μέσων μαζικής μεταφοράς ιδιαίτερα σε χρήσεις γης και πόλους έλξης σημαντικού αριθμού μετακινήσεων, προκειμένου να αυξηθεί η χρήση των μέσων αυτών στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

ε) Καθορισμός χώρων στάσης και στάθμευσης τουριστικών λεωφορείων, με πρωτοβουλία των εμπλεκόμενων Δήμων σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και τον Οργανισμό Αθήνας.

στ) Ανάπτυξη δικτύου φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης, καθώς και σε ανωδομές ή σε υπόγεια ακινήτων.

6.Παρεμβάσεις βιώσιμης κινητικότητας υπερτοπικού και τοπικού χαρακτήρα

Για την υποστήριξη της βιώσιμης κινητικότητας οι προτεραιότητες είναι οι εξής:

α) Ενίσχυση συλλογικών και ήπιων μορφών μετακίνησης, όπως είναι τα μέσα μαζικής μεταφοράς, το ποδήλατο, το περπάτημα και η μεταξύ τους συνέργεια.

β) Συγκρότηση ολοκληρωμένων δικτύων κίνησης για πεζούς και ποδηλάτες, μεταξύ σημαντικών πόλων φυσικού, πολεοδομικού, κοινωνιακού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

γ) Επέκταση πεζοδρομήσεων ή δημιουργία διαδρόμων αποκλειστικής ροής πεζών, ποδηλάτου και δημόσιας συγκοινωνίας σε εμπορικούς δρόμους, όπου ενδείκνυται, έπειτα από ειδικές κοινωνιακές μελέτες, καθώς και σε περιοχές αμιγούς κατοικίας, με δημιουργία ζωνών ήπιας κυκλοφορίας.

δ) Η ανάδειξη του θαλάσσιου μετώπου του Σαρωνικού, μέσω της λειτουργικής ανάπτυξης της παραλιακής λεωφόρου Ποσειδώνος, σε συνδυασμό με τη λειτουργία τραμ, πεζόδρομου και ποδηλατόδρομου.

ε) Η δημιουργία εκτεταμένου δικτύου ποδηλατικών διαδρομών μητροπολιτικής εμβέλειας, για τη διευκόλυνση των καθημερινών μετακινήσεων με ποδήλατο, σε συνδυασμό με τα τοπικά δίκτυα

ποδηλατοδρόμων και ποδηλατολωρίδων, καθώς και πεζοδρόμων σε επίπεδο δήμων και γειτονιάς, όπως ενδεικτικά αναφέρεται στο Παράρτημα XIV .

στ) Η προώθηση εκτός λεκανοπεδίου ποδηλατικών διαδρομών που εξυπηρετούν την πρόσβαση σε σημαντικές περιοχές πολιτιστικού και ψυχαγωγικού ενδιαφέροντος, όπως στην Ελευσίνα, στο Κτήμα Τατσίου, στο Μαραθώνα και στο Σούνιο.

Άρθρο 31

Ασφάλεια και Προστασία

1. Για την ασφάλεια και προστασία από σεισμούς και άλλους γεωλογικούς κινδύνους, εφαρμόζονται οι ισχύοντες κανονισμοί και σχεδιάζονται και προωθούνται ρυθμίσεις για προσεισμικές επεμβάσεις, με στόχο τη μείωση της σεισμικής τρωτότητας υφιστάμενων έργων και κτηρίων.

2. Για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των τεχνολογικών και βιομηχανικών ατυχημάτων, ρυθμίζεται η χωροθέτηση χρήσεων γης σε περιοχές παρακείμενες εγκαταστάσεων Seveso, κατηγοριοποιούνται οι χρήσεις γης, με βάση τα επίπεδα ευπάθειας του πληθυσμού, τις πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από ενδεχόμενο βιομηχανικό ατύχημα μεγάλης έκτασης και συνυπολογισμό οικονομικών κριτηρίων. Το Παράρτημα XV , περιλαμβάνει κατά προτεραιότητα κατευθύνσεις και μέτρα για τη διαχείριση κινδύνων από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, εγκρίνεται σχέδιο δράσης για αναπλάσεις περιοχών μεγάλης διακινδύνευσης από φυσικούς, τεχνολογικούς και άλλους κινδύνους. Προτεραιότητα δίνεται σε ζώνες πολεοδομικών κέντρων με ανεπαρκείς υποδομές, περιοχές με παλαιό κτηριακό απόθεμα, φθίνουσες χρήσεις του δευτερογενούς τομέα, με υψηλή πυκνότητα και έντονα προβλήματα κυκλοφορίας και στάθμευσης.

4. Σχεδιάζεται η προσαρμογή της λειτουργίας του συστήματος μεταφορών, στο οποίο περιλαμβάνονται και οι λιμένες και οι αερολιμένες, σε συνθήκες έκτακτης λειτουργίας λόγω καταστροφών και κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Παραρτήματος XV.

Άρθρο 32

Κοινωνικές εξυπηρετήσεις

1. Κοινωνικές Υποδομές

Σε όλες τις χωρικές ενότητες, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8, επιδιώκεται η εξασφάλιση της αναγκαίας κοινωνικής υποδομής, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις των ΓΠΣ, και τις προδιαγραφές καταλληλότητας, χωρίς να είναι αναγκαίος ο ακριβής, εκ των προτέρων, προσδιορισμός του χώρου.

2. Προτεραιότητα αποτελεί η ολοκλήρωση του δικτύου των υποδομών υγείας ανά χωρική ενότητα, της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, της δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας, της ψυχικής υγείας και των μονάδων υποστήριξης, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα XVI και σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζει το Υπουργείο Υγείας.

3. Οργανώνεται, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα XVI, το δίκτυο των προνοιακών δομών σε επίπεδο χωρικών ενότητων σε συσχετισμό και με το δίκτυο των υποδομών υγείας.

4. Προωθείται χωρική κατανομή των υποδομών υγείας του δημόσιου τομέα μείζονος σημασίας στο σύνολο της Αττικής, για την εξυπηρέτηση του πληθυσμού όλων των χωρικών ενότητων. Η ανάπτυξή τους γίνεται σε περιοχές, οι οποίες διαθέτουν τις πολεοδομικές προϋποθέσεις για να αναπτυχθούν και να οργανωθούν. Οι νέες υποδομές υγείας του δημόσιου τομέα και η ενίσχυση των υφιστάμενων αναφέρονται στο Παράρτημα XVI .

5. Νέα Θεραπευτήρια χωροθετούνται :

α) Εντός της Χωρικής Ενότητας Αθήνα-Πειραιά, σε επιλεγμένες περιοχές κυρίως αναπλάσεων, όπως στον Ελαιώνα.

β) Εκτός της Χωρικής Ενότητας Αθήνα-Πειραιά, και σε αναπτυξιακούς πόλους και διαδημοτικά κέντρα ευρείας ακτινοβολίας, εφόσον τεκμηριώνεται η καλή εξυπηρέτηση από το κύριο οδικό δίκτυο της Αττικής, το δίκτυο των μέσων μαζικής μεταφοράς και, ειδικότερα, τα μέσα σταθερής τροχιάς.

6. Για τη χωροθέτηση κοινωνικών υποδομών μεγάλης κλίμακας αναζητούνται τρόποι διαδημοτικής εξυπηρέτησης για τη βέλτιστη επιλογή θέσεων και την ενιαία διαχείρισή τους. Ειδικότερα:

α) Προωθείται κατά προτεραιότητα η χωροθέτηση διαδημοτικών κοιμητηρίων, για την ορθολογική εξυπηρέτηση των αναγκών των επιμέρους χωρικών ενότητων. Οι χώροι αυτοί οριοθετούνται ανάλογα με τις ανάγκες και τις δεσμεύσεις των εξειδικευμένων μελετών.

β) Εξειδικεύεται για την Αττική το «Ειδικό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Καταστημάτων Κράτησης» (ΑΠ 28704/4362/26.11.2001, Β'1575), ως εξής: Απομακρύνεται το κατάστημα κράτησης Κορυδαλλού και χωροθετείται νέο ολοκληρωμένο συγκρότημα δικαστικής φυλακής Αθηνών, με μονάδες θηλέων και αρρένων, νοσοκομείο και ψυχιατρείο κρατουμένων. Η ακριβής περιοχή χωροθέτησης αναζητείται εναλλακτικά στη δυτική ή βόρεια Αττική, με βάση τα κριτήρια που προβλέπονται στο παραπάνω Ειδικό Πλαίσιο. γ) Η χωροθέτηση και η δόμηση των πιο πάνω

υποδομών ρυθμίζεται είτε με τα ΓΠΣ είτε, εφόσον πρόκειται για εκτός σχεδίου περιοχή, με τοπικό ρυμοτομικό του ν. 1337/1983, μετά από γνώμη της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡΣΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η **ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΝΕΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΘΗΝΑΣ-ΑΤΤΙΚΗΣ**

Άρθρο 33

Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας.

1. Η εφαρμογή του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας- Αττικής υπάγεται στον Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας (ΟΡΣΑ), που ιδρύθηκε με το άρθρο 5 του ν. 1515/1985 (Α' 18).
2. Οι αρμοδιότητες, το έργο, το Συμβούλιο Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας- Αττικής, η Εκτελεστική Επιτροπή, οι πόροι και η διαχείριση, η οργάνωση και το προσωπικό του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας, διέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 5, 6, 7 , 8 και 9 του ν. 1561/1985, όπως ισχύουν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων του παρόντος νόμου.

Άρθρο 34

Συντονισμός και εναρμόνιση πολιτικών με το νέο ΡΣΑ και παρακολούθηση εφαρμογής.

1. Το νέο ΡΣΑ αποτελεί τη βάση αναφοράς για το συντονισμό και την εναρμόνιση των επιμέρους πολιτικών, πρωτοβουλιών, προγραμμάτων και επενδυτικών σχεδίων του Κράτους, των δημόσιων οργανισμών και επιχειρήσεων του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) πρώτου και δεύτερου βαθμού και του ιδιωτικού τομέα, η υλοποίηση των οποίων επηρεάζει τη συνοχή και ανάπτυξή του. Οι παραπάνω πολιτικές, πρωτοβουλίες, προγράμματα και σχέδια εναρμονίζονται με τους στόχους, κατευθύνσεις και προτεραιότητες του νέου ΡΣΑ. Στα αναπτυξιακά προγράμματα της Περιφέρειας περιλαμβάνονται κατά προτεραιότητα τα έργα και οι δράσεις, που προωθούν την εφαρμογή του νέου ΡΣΑ.

2. Για την παρακολούθηση της εφαρμογής του νέου ΡΣΑ:

α) Ο ΟΡΣΑ, σε συνεργασία με τους συναρμόδιους φορείς παρακολουθεί και αξιολογεί την τήρηση των βασικών επιλογών, κατευθύνσεων και προτεραιοτήτων του νέου ΡΣΑ, παρακολουθεί τις σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εφαρμογή του και εντοπίζει δυσλειτουργίες. Συντάσσει, ανά διετία, εκθέσεις, στις οποίες αναφέρεται ο βαθμός και ο τρόπος εφαρμογής του νέου ΡΣΑ και του προγράμματος δράσης, συσχετίζοντάς τα με τις ενέργειες των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων. Στις εκθέσεις υποδεικνύονται τα μέτρα, τα προγράμματα, οι πρωτοβουλίες, δράσεις και κάθε είδους ενέργειες που κατά περίπτωση απαιτούνται για την εφαρμογή του νέου ΡΣΑ, καθώς και οι ενέργειες που αντίκεινται ή δεν εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις του. Επίσης, προτείνεται η λήψη επανορθωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

β) Οι εκθέσεις υποβάλλονται στην Εκτελεστική Επιτροπή του ΟΡΣΑ για αξιολόγηση. Τα πορίσματα των εκθέσεων αποστέλλονται στους συναρμόδιους φορείς. Λαμβάνονται υπ' όψη από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, κατά την προώθηση μέτρων, προγραμμάτων, δράσεων και ρυθμίσεων, που αφορούν στην εφαρμογή του νέου ΡΣΑ.

γ) Για την περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΑ οι εκθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 της απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αριθμό 51949/2010 (Β' 1925) καταρτίζονται από τον ΟΡΣΑ, με ανάλογη εφαρμογή, κατά τα λοιπά, των διατάξεων των παρ.1,2,3,και 4 του άρθρου 3 και του άρθρου 4 της απόφασης.

3.α) Τα γενικά πολεοδομικά σχέδια, οι πολεοδομικές μελέτες, τα ειδικά τομεακά πλαίσια και σχέδια και όλα τα σχέδια και προγράμματα χωρικών ρυθμίσεων για οποιαδήποτε δραστηριότητα ή όσα έχουν σαφείς χωρικές επιπτώσεις, εναρμονίζονται με τους στόχους και τις ρυθμίσεις του νέου ΡΣΑ. Για την έγκριση των γενικών πολεοδομικών σχεδίων των δήμων και των λοιπών ως άνω αναφερόμενων σχεδίων από τον ΟΡΣΑ, θα πρέπει αυτά να συνοδεύονται από έκθεση τεκμηρίωσης το περιεχόμενο της οποίας θα τεκμηριώνει τον βαθμό εναρμονισμού και την εξυπηρέτηση των στόχων που θέτει το νέο ΡΣΑ.

β) Εγκεκριμένα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος σχέδια της περίπτωσης α, εφόσον αποκλίνουν από τις κατευθύνσεις και ρυθμίσεις του νέου ΡΣΑ, τροποποιούνται ή αναθεωρούνται, προκειμένου να εναρμονιστούν προς αυτές.

Άρθρο 35

Πρόγραμμα δράσης για την εφαρμογή του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας - Αττικής

1. Για την προώθηση των στρατηγικών στόχων και την εφαρμογή του νέου ΡΣΑ, ο ΟΡΣΑ καταρτίζει ολοκληρωμένο πρόγραμμα δράσης, με το οποίο εξειδικεύονται οι αναγκαίες ενέργειες του Οργανισμού και όλων των αρμόδιων φορέων για την επίτευξη των στόχων, ορίζονται τομείς προτεραιότητας και προσδιορίζονται για κάθε τομέα προτεραιότητας εξειδικευμένα σχέδια δράσης.
2. Το πρόγραμμα δράσης εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και των συναρμόδιων υπουργών, μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας-Αττικής του άρθρου 6 του ν. 1515/1985, σε διάστημα έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
3. Το πρόγραμμα δράσης περιλαμβάνει τους ακόλουθους τομείς προτεραιότητας:
  - (α) Χωροταξική οργάνωση στο σύνολο της περιοχής της Περιφέρειας Αττικής, κατά τις κατευθύνσεις των άρθρων 7 έως και 11.
  - (β) Οικιστική ανάπτυξη και πολεοδομική οργάνωση της περιοχής εφαρμογής του νέου ΡΣΑ, με εφαρμογή πολιτικών ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε αστικού κέντρου και διαχείριση του αστικού και του εξωαστικού χώρου ως ενιαίου λειτουργικού χώρου, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις των άρθρων 12 έως και 16.
  - (γ) Εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και της οικολογικής ισορροπίας και προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής εφαρμογής του νέου ΡΣΑ, κατά τις κατευθύνσεις των περιβαλλοντικών πολιτικών, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 17 έως και 22.
  - (δ) Υποστήριξη της ανάπτυξης, ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας και ενίσχυση της διεθνοποίησης, με την κατάλληλη χωρική οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών, κατά τις κατευθύνσεις των άρθρων 23 έως και 28.
  - (ε) Οργάνωση του συστήματος μεταφορών στο πλαίσιο ολοκληρωμένης πολιτικής μακροπρόθεσμου συγκοινωνιακού σχεδιασμού, κατά τις κατευθύνσεις των άρθρων 29 έως και 32.
4. Κατά τομέα προτεραιότητας, το πρόγραμμα περιλαμβάνει τους στόχους στον τομέα, τη στρατηγική επίτευξής τους, τα κριτήρια ιεράρχησης των παρεμβάσεων του, τις γενικές απαιτήσεις επιλεξιμότητας, σκοπιμότητας και ωριμότητας των παρεμβάσεων στον τομέα, τις συνέργειες με τις παράλληλες πολιτικές στο αντικείμενο του τομέα, τα αποτελέσματα και τις αναπτυξιακές, χωρικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις που αναμένονται, από το σύνολο των παρεμβάσεων, το σύστημα των εξειδικευμένων και γενικών δεικτών που αφορούν τον τομέα και παρακολουθούνται στο πλαίσιο του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης του νέου ΡΣΑ που ορίζεται στο άρθρο 37, τους κατά νόμο αρμόδιους για την επίστευση φορείς και όσους εμπλέκονται στην προώθηση των παρεμβάσεων, το κανονιστικό πλαίσιο για τον τομέα, τον αναγκαίο προϋπολογισμό για την επίτευξη των στόχων στον τομέα, και τα επιμέρους σχέδια δράσης για την επίτευξη των στόχων στον τομέα.
5. Για το πρόγραμμα δράσης καταρτίζονται από τον ΟΡΣΑ, ανά διετία, εκθέσεις εφαρμογής. Οι εκθέσεις λαμβάνονται υπόψη για τη συνολική αξιολόγηση της εφαρμογής του νέου ΡΣΑ και την κατάρτιση των πρόσθετων σχεδίων δράσης της παραγράφου 3 του άρθρου 36.

Άρθρο 36

Σχέδια δράσης για την εφαρμογή του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας - Αττικής

1. Τα σχέδια δράσης του προγράμματος δράσης για την εφαρμογή του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας - Αττικής έχουν ως αντικείμενο την παρέμβαση στη χωρική οργάνωση, στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, στα μέτρα πολιτικής και στις υποδομές που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος δράσης.
2. Τα σχέδια δράσης εντάσσονται στους τομείς προτεραιότητας του προγράμματος και αφορούν σε: εφαρμογή πολιτικής γης και κατοικίας, αναπλάσεις του δημόσιου χώρου, προστασία και ανάδειξη της ιστορικής, πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και προστασία των μνημείων και ιστορικών τόπων, εκσυγχρονισμό και ολοκλήρωση κοινωνικών εξυπηρετήσεων, προστασία και ανάδειξη αστικού και περιαστικού πρασίνου, ολοκληρωμένες αστικές παρεμβάσεις σε περιοχές με ειδικά προβλήματα, αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, προστασία της ατμόσφαιρας και αντιμετώπιση

του θορύβου, προστασία της βιοποικιλότητας, ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιας ζώνης, προστασία και διατήρηση των υδατικών πόρων, προστασία εδαφικών πόρων, εκσυγχρονισμό και ολοκλήρωση δικτύων και υποδομών προστασίας του περιβάλλοντος, ολοκληρωμένη διαχείριση κινδύνων, ασφάλεια, προστασία και οργάνωση περιοχών παραγωγικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών, εκσυγχρονισμό και ολοκλήρωση των δικτύων μεταφορών και του συστήματος στάθμευσης, εκσυγχρονισμό και ολοκλήρωση των δικτύων βασικών υποδομών.

3. Με απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡΣΑ είναι δυνατή η κατάρτιση και πρόσθετων σχεδίων δράσης, για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος δράσης, είτε λόγω αλλαγής συνθηκών κατά την εφαρμογή του Ρυθμιστικού Σχεδίου, είτε λόγω των αναγκών προσαρμογής στις επιταγές του εθνικού και περιφερειακού χωροταξικού σχεδιασμού και τις εθνικές – τομεακές πολιτικές και κατευθύνσεις, είτε ως συνέπεια των πορισμάτων της συνολικής αξιολόγησης της εφαρμογής του νέου ΡΣΑ, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 35. Επίσης, με απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡΣΑ καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία προώθησης της συνεργασίας με άλλους φορείς.

4. Σε κάθε σχέδιο δράσης ορίζονται οι στόχοι, το αντικείμενο των παρεμβάσεων, το χωρικό επίπεδο, ο φορέας που επισπεύδει και οι φορείς που υλοποιούν τις παρεμβάσεις, οι συνέργιες με τα λοιπά σχέδια δράσης ανά τομέα, οι απαιτήσεις επιλεξιμότητας, σκοπιμότητας και ωριμότητας των παρεμβάσεων τα αποτελέσματα και οι αναπτυξιακές, χωρικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις που αναμένονται από το σύνολο των παρεμβάσεων, σύμφωνα με τους δείκτες του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης του άρθρου 37, το ειδικότερο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, ο αναγκαίος προϋπολογισμός και οι πηγές χρηματοδότησης, καθώς και ο κατάλληλος χρονικός προγραμματισμός.

Άρθρο 37

Σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας - Αττικής

1. Η παρακολούθηση και αξιολόγηση του νέου ΡΣΑ υποστηρίζεται από το παρατηρητήριο περιβαλλοντικών, χωρικών και κοινωνικοοικονομικών εξελίξεων του ΟΡΣΑ.

2. Ρόλος του παρατηρητηρίου είναι η υποστήριξη της διαδικασίας παρακολούθησης και αξιολόγησης του νέου ΡΣΑ με τη δημιουργία βάσης δεδομένων και με την χρήση γεωχωρικής πληροφορίας, την επεξεργασία δεικτών παρακολούθησης και αξιολόγησης των χωρικών, κοινωνικοοικονομικών, αναπτυξιακών και περιβαλλοντικών δεδομένων της Αττικής και των στοιχείων της θεσμικής πορείας εφαρμογής του νέου ΡΣΑ από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να δίνονται οδηγίες προς τους φορείς αναφορικά με την τήρηση στοιχείων και τον τρόπο αρχειοθέτησης, έτσι ώστε να είναι συμβατά μεταξύ τους και να είναι ευχερής η αξιοποίησή τους από τους χρήστες του παρατηρητηρίου.

3. Το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης περιλαμβάνει:

α) το σύστημα εξειδικευμένων και γενικών δεικτών,

β) τις αναγκαίες και κατάλληλες διαδικασίες παρακολούθησης, συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων και πληροφοριών,

γ) τις διαδικασίες τροφοδότησης των δεικτών με τιμές και εξαγωγής πορισμάτων σχετικά με την εφαρμογή του νέου ΡΣΑ,

δ) τις ετήσιες εκθέσεις παρακολούθησης που τεκμηριώνονται με τη χρήση του συστήματος των δεικτών,

ε) τους φορείς που εμπλέκονται στην τήρηση και παροχή των αναγκαίων στοιχείων.

4. Το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης τροφοδοτεί με στοιχεία, πληροφορίες και πορίσματα το πρόγραμμα δράσης του νέου ΡΣΑ.

5. Το σύστημα δεικτών περιλαμβάνει: α) χωροταξικούς δείκτες που αναφέρονται στα ζητήματα χωροταξικής οργάνωσης που επηρεάζουν τις χρήσεις γης καθώς και στην εκτίμηση των αναγκών των επιμέρους χωροταξικών ενότητων, β) πολεοδομικούς δείκτες που αναφέρονται στα ζητήματα πολεοδομικής οργάνωσης που επηρεάζουν την αστική δομή και τις αστικές ροές καθώς και στις ανάγκες των επιμέρους πολεοδομικών ενότητων, γ) οικονομικούς δείκτες που αναφέρονται στην

εκτίμηση της οικονομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων, των επιπτώσεων στην απασχόληση, της πορείας κατά οικονομικό τομέα και των αλλαγών στο παραγωγικό σύστημα, δ) κοινωνικούς δείκτες που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση των κοινωνικών αλλαγών και επιδράσεων, ε) περιβαλλοντικούς δείκτες που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση της ποιότητας του περιβάλλοντος, στ) δείκτες μεταφορών που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση των βασικών κατευθύνσεων στον τομέα των εμπορευματικών μεταφορών, των συνδυασμένων μεταφορών, της δημόσιας συγκοινωνίας, των μετακινήσεων με εναλλακτικά μέσα και των χωρικών επιπτώσεων των δικτύων μεταφορών στην ποιότητα του περιβάλλοντος και στη λειτουργικότητα του αστικού συστήματος, ζ) κυκλοφοριακούς δείκτες που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση στοιχείων του οδικού δικτύου, η) ενεργειακούς δείκτες που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση της χρήσης κάθε μορφής ενέργειας από νοικοκυριά και επιχειρήσεις και ιδιαίτερα των εναλλακτικών μορφών ενέργειας.

Οι τιμές των δεικτών, όπου δεν ορίζονται από την οικεία νομοθεσία, καθορίζονται με σχετικές αποφάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡΣΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ´

ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΡΣΑ

Άρθρο 38

Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο νέο ΡΣΑ. Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος.

1. Κατά το σχεδιασμό των έργων και δράσεων για την υλοποίηση του νέου ΡΣΑ λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

α) Η βελτιστοποίηση του σχεδιασμού τους ώστε να διασφαλίζονται κατά το δυνατόν οι φυσικές διεργασίες, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και η εξέλιξη των οικοσυστημάτων καθώς και η ποικιλομορφία, ιδιαιτερότητα ή μοναδικότητά τους.

β) Η υποχρέωση της χώρας που απορρέει από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως η διατήρηση των οικοσυστημάτων και των φυσικών οικοτόπων καθώς και η διατήρηση και αποκατάσταση ζώντων πληθυσμών των διάφορων ειδών στο φυσικό τους περιβάλλον.

γ) Η αρχή της πρόληψης της περιβαλλοντικής ζημίας, προκειμένου να αποφεύγεται η υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

δ) Οι κατευθύνσεις των κανονιστικών διατάξεων των ειδικών περιβαλλοντικών μελετών (ΕΠΜ) που έχουν εκπονηθεί και εγκριθεί για προστατευόμενες φυσικές περιοχές εντός της περιοχής εφαρμογής του σχεδίου.

ε) Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί που προβλέπονται από προεδρικό διάταγμα ή υπουργική απόφαση για το χαρακτηρισμό περιοχών της περιοχής εφαρμογής του νέου ΡΣΑ, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

στ) Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί που προβλέπονται σε γενικά και ειδικά χωροταξικά σχέδια, καθώς και στα σχέδια διαχείρισης υδατικών πόρων των λεκανών απορροής ποταμών της περιοχής εφαρμογής του νέου ΡΣΑ.

ζ) Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί που προβλέπονται στη νομοθεσία σχετικά με την προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας.

2. Για τη βιώσιμη διαχείριση των περιοχών που προστατεύονται, όπως του δικτύου Natura 2000 και των στοιχείων που τις χαρακτηρίζουν, όπως είναι τα είδη χλωρίδας και πανίδας, οι οικοτόποι, τα οικοσυστήματα, στο στάδιο αξιολόγησης των προτάσεων σχεδιασμού των έργων του νέου ΡΣΑ, λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

α) Τα χαρακτηριστικά της καθεμιάς περιοχής, ώστε να διαπιστώνεται η οικολογική σημασία της ως προς το αν αποτελεί αυτή ενδιαίτημα για είδη πανίδας ιδιαίτερης σημασίας που τελούν υπό καθεστώς προστασίας [Οδηγία 79/409/ΕΟΚ (ΕΕ L103/25.4.1979), όπως κωδικοποιήθηκε με την Οδηγία 2009/147/ΕΚ (ΕΕ L 20/26.1.2010) και ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με την υπουργική απόφαση 414985/29.11.85 (Β' 757), την κοινή υπουργική απόφαση Η.Π.37338/

1807/Ε.103/01.09.2010 (Β'1495) και την κοινή υπουργική απόφαση 8353/276/Ε103/17.02.2012 (Β' 415)].

β) Οι όροι και οι περιορισμοί που προβλέπονται από ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις προστασίας και διαχείρισης των περιοχών που προστατεύονται.

3. Για την προστασία της βιοποικιλότητας, των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας ισχύουν τα εξής:

α) Τα κριτήρια επιλογής προτάσεων καθορισμού των ζωνών προστασίας περιλαμβάνουν σαφείς απαιτήσεις, ως προς τη συμβατότητα της πρότασης που αξιολογείται με τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στην περιοχή ανάπτυξής της. Δίνεται προτεραιότητα στην προώθηση των δράσεων που ενισχύουν την προστασία και ανάδειξη φυσικών ενδιαιτημάτων.

β) Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην ελαχιστοποίηση της κατάληψης αδόμητου χώρου για την επέκταση ή ανάπτυξη νέων οικιστικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων, η οποία γίνεται με επαρκή τεκμηρίωση και μετά από συνεκτίμηση των χωρικών και περιβαλλοντικών δεδομένων σε επίπεδο χωρικής ενότητας και δήμου.

γ) Στο πλαίσιο των υποκείμενων σχεδιασμών και για κάθε παρέμβαση ξεχωριστά, επιδιώκεται η από κοινού προώθηση των «σχεδίων πρασίνου και ανάκτησης του δημοσίου χώρου» με τις μελέτες ανάπλασης ή και η ένταξή τους στις μελέτες αυτές.

δ) Εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές σε έργα και δραστηριότητες, προκειμένου να ελαχιστοποιείται η περιβαλλοντική υποβάθμιση που προκαλείται.

ε) Εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

στ) Αξιοποιείται η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων του νέου ΡΣΑ για την αποφυγή ή τη μείωση επιπτώσεων σε φυσικές περιοχές και περιοχές του δικτύου Natura 2000.

4. Τα έργα, οι δράσεις και οι παρεμβάσεις που προβλέπονται στο νέο ΡΣΑ εναρμονίζονται με το καθεστώς προστασίας του εθνικού δρυμού Πάρνηθας.

5. Εφαρμόζονται πολιτικές ενίσχυσης της «συμπαγούς πόλης».

6. Στα έργα, δράσεις και παρεμβάσεις του νέου ΡΣΑ ενσωματώνονται κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

7. Για την προστασία των εδαφών σε προστατευόμενες ή μη περιοχές και την αποφυγή της απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους, ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:

α) Στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, καθώς και κατά την υλοποίηση και την περιβαλλοντική αδειοδότηση μεμονωμένων έργων, λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή της επιβάρυνσης του εδάφους, ιδιαίτερα στις περιοχές των αναπτυξιακών πόλων του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.

β) Η χωροθέτηση των έργων και δραστηριοτήτων, που θα προκύψουν από την εφαρμογή του νέου ΡΣΑ, πραγματοποιείται κατά προτεραιότητα σε ειδικά θεσμοθετημένες περιοχές, αντί σε φυσικές ή αγροτικές περιοχές γης υψηλής παραγωγικότητας.

γ) Κατά την επιλογή θέσεων για την εγκατάσταση νέων βιομηχανικών μονάδων, εξετάζεται ως προτεραιότητα η δυνατότητα εγκατάστασης σε οργανωμένους και θεσμοθετημένους χώρους ειδικής χρήσεως όπως είναι τα επιχειρηματικά πάρκα, προκειμένου να περιορίζεται σε μικρότερη γεωγραφική ζώνη ο κίνδυνος από πιθανά ατυχήματα και η διασπορά ρύπων.

δ) Προτεραιότητα αποτελεί η εξυγίανση του επιβαρυμένου Θριάσιου Πεδίου.

ε) Για τις προβλεπόμενες στο νέο ΡΣΑ χρήσεις, όπως οικιστικές, βιοτεχνικές-βιομηχανικές και τουριστικές, κατά τη χωροθέτησή τους λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να αποφεύγονται οποιοδήποτε είδους αστοχίες.

στ) Για τα θέματα που αφορούν στα στερεά απόβλητα:

αα) Οι δράσεις του νέου ΡΣΑ για την ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων προωθούνται κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τον εθνικό σχεδιασμό και τον αντίστοιχο περιφερειακό. Ενθαρρύνονται κατά το δυνατόν παρεμβάσεις ανακύκλωσης και εναλλακτικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

ββ) Προωθούνται έργα, δράσεις και παρεμβάσεις που ενθαρρύνουν τη χρήση καθαρών τεχνολογιών, πρακτικών μείωσης στερεών αποβλήτων και αποφυγής διάθεσης επικίνδυνων αποβλήτων, ελαιωδών ουσιών, αλάτων, ή άλλων ρύπων στο έδαφος.

γγ) Για τη συνολική διαχείριση των αποβλήτων, έτσι όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 11 του ν. 4042/2012 (Α' 24) που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2008 (ΕΕ L 312/3 της 22.11.2008), εφαρμόζεται το περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής.

δδ) Στις εγκαταστάσεις που συνδέονται με τη συλλογή, μεταφόρτωση, ανάκτηση και διάθεση στερεών αποβλήτων:

ααα) Εφαρμόζεται το Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής, όπως κάθε φορά αυτό ισχύει, σε εφαρμογή του άρθρου 33 του ν. 3164/2003 (Α' 176) του ν. 4042/2012 (και της κοινής υπουργικής απόφασης 509010/2727/2003 (Β' 1909).

βββ) Προωθούνται κατά προτεραιότητα οι υποδομές και οι εγκαταστάσεις που προβλέπονται από τον περιφερειακό σχεδιασμό διαχείρισης στερεών αποβλήτων, και λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων, καθώς και η προώθηση της ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας.

γγγ) Ακολουθείται η νομοθεσία που ισχύει για την ίδρυση μονάδων εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών στερεών αποβλήτων.

ζ) Εφαρμόζονται και προωθούνται προς υλοποίηση κατά προτεραιότητα όσα προβλέπονται από το ειδικό εθνικό σχέδιο διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων.

η) Για την περιβαλλοντικά ασφαλή διαχείριση των υγρών αποβλήτων:

αα) Ολοκληρώνεται το προβλεπόμενο δίκτυο κέντρων επεξεργασίας λυμάτων (ΚΕΛ) με τη δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος λειτουργίας τους, με τριτοβάθμια επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση κατά το δυνατό των αποβλήτων που έχουν επεξεργασθεί, με προτεραιότητα στα ΚΕΛ Ψυτάλλειας και Μεταμόρφωσης.

ββ) Προωθείται η διοχέτευση των λυμάτων των δήμων που βρίσκονται εκτός της χωρικής ενότητας Αθήνας-Πειραιά είτε σε νέα ΚΕΛ είτε σε υφιστάμενα, σύμφωνα με τις μελέτες των αρμόδιων φορέων, καθώς και η βαθμιαία σε βάθος χρόνου μετατροπή του παντοροϊκού συστήματος αποχέτευσης των κέντρων Αθήνας και Πειραιά, σε χωριστικό

γγ) Δίνεται προτεραιότητα στην κάλυψη με αποχετευτικό δίκτυο όλων των εντός σχεδίου περιοχών.

δδ) Προωθείται πρόγραμμα ασφαλούς χρήσης της λάσπης βιολογικών καθαρισμών, μετά από εργασίες ανάκτησης, όπως αυτές προσδιορίζονται στην κείμενη νομοθεσία.

εε) Εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων, καθώς και έργα ύδρευσης, μπορούν να υλοποιούνται εντός προστατευόμενων φυσικών περιοχών εφόσον δεν υφίσταται βιώσιμη εναλλακτική λύση εκτός αυτών.

θ) Ολοκληρώνεται το πρόγραμμα ανάκτησης και διαχείρισης ανενεργών λατομείων και πρώην χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων (ΧΑΔΑ) με στόχο την αξιοποίησή τους με όρους βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης.

ι) Για την άρση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων σε τοπικό επίπεδο από τα επιμέρους έργα και δραστηριότητες, επιβάλλεται η λήψη των κατάλληλων μέτρων μέσω της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, καθώς και κατά την υλοποίηση επιμέρους έργων.

8. Για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

α) Για τα υδατικά διαμερίσματα του πεδίου εφαρμογής του νέου ΡΣΑ καθώς και εκείνων που επηρεάζουν αυτό, οποιοδήποτε έργο αξιοποίησης υδατικών πόρων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα μέτρα για την προστασία και αποκατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος, πρέπει να είναι συμβατό με τα αντίστοιχα «Σχέδια Διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών των υδατικών διαμερισμάτων», σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000 (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 327/22.12.2000), κατ'εφαρμογή του ν. 3199/2003 (Α' 280) και του π.δ. 51/2007 (Α' 54).

β) Για την εφαρμογή του «ολοκληρωμένου επιχειρησιακού σχεδίου διαχείρισης των υδάτων» απαιτείται συντονισμός και εναρμόνιση μεταξύ του νέου ΡΣΑ και των σχεδίων διαχείρισης λεκανών απορροής,

σε συνδυασμό με τη διαχείριση των υδατικών διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Πελοποννήσου, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας.

γ) Τα έργα, οι δράσεις και οι παρεμβάσεις του νέου ΡΣΑ εναρμονίζονται με το σχέδιο διαχείρισης κινδύνου πλημμύρας που προβλέπεται στην κοινή υπουργική απόφαση 31822/1542/Ε103/2010 (Β'1108) που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 288/6.11.2007), όταν αυτό συνταχθεί.

δ) Μείωση της κατανάλωσης «φρέσκου νερού» με την ενθάρρυνση της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησής του, ύστερα από κατάλληλη επεξεργασία, στους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας.

ε) Ενθαρρύνονται οι δράσεις που αφορούν στη διαχείριση των υγρών αποβλήτων καθώς και σε πρακτικές μείωσής τους, κατάλληλης συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσής τους.

στ) Προωθούνται προτάσεις που ενσωματώνουν ιδίως τη χρήση τεχνολογιών ανακύκλωσης και εξοικονόμησης νερού, καθώς και περιορισμένης παραγωγής και διάθεσης υγρών αποβλήτων κ.α.

ζ) Ενθαρρύνονται οι δράσεις που στοχεύουν στην προστασία από τη σημειακή και διάχυτη ρύπανση από υγρά απόβλητα, για την πληρέστερη προστασία των υδάτινων πόρων.

η) Καταγράφονται τα υδατορέματα, καθώς και οι μελέτες που έχουν εκπονηθεί για αυτά, ώστε να υπάρξει συνολική θεώρηση των επεμβάσεων που απαιτούνται για την ανάδειξη και την προστασία τους.

θ) Καθορίζονται ζώνες προστασίας όλων των υδατορεμάτων που διασχίζουν την περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΑ.

ι) Λαμβάνονται υπόψη, κατά το σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων, ο ενιαίος χαρακτήρας του ρεμάτων, η προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή τους ως φυσικό στοιχείο, μέσα στους οικισμούς/πόλεις.

ια) Εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές σε έργα και δραστηριότητες για την ελαχιστοποίηση των υγρών αποβλήτων που παράγονται καθώς και για τη συλλογή και επεξεργασία τους.

ιβ) Παρακολουθείται η ποιότητα των υδάτινων φυσικών αποδεκτών που δέχονται απορροές υγρών αποβλήτων.

ιγ) Εντατικοποιούνται οι δράσεις που αφορούν στη δημιουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, όπου αυτές απαιτούνται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

ιδ) Απαιτείται η κατάρτιση προγράμματος για την αποκατάσταση του κόλπου Ελευσίνας-Ασπρόπυργου.

ιε) Κατά την ανάπτυξη αστικού πρασίνου, αλλά και στο σχεδιασμό των μητροπολιτικών πάρκων, εξετάζονται μέτρα για την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των υδάτων, προκειμένου να εξασφαλιστούν οι απαραίτητοι πόροι άρδευσης για τη συντήρηση του αστικού πρασίνου.

ιστ) Για την ανάπτυξη γηπέδων γκολφ, απαιτείται αυστηρή τήρηση της πρόβλεψης για εξασφάλιση των αναγκαίων υδάτινων πόρων από αφαλάτωση και επεξεργασία λυμάτων.

9. Διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι οι δράσεις του νέου ΡΣΑ δεν θα ενέχουν κινδύνους για την υποβάθμιση θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του, ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:

α) Η πραγματοποίηση έργων και η άσκηση δραστηριοτήτων σύμφωνα με το νέο ΡΣΑ γίνεται ύστερα από έγκριση των αρμοδίων οργάνων και υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις διατάξεις του ν.3028/2002 (Α'153).

β) Αποφεύγεται η εγκατάσταση μη συμβατών έργων και δραστηριοτήτων σε οριοθετημένες και θεσμοθετημένες περιοχές πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

γ) Αξιοποιούνται οι δυνατότητες που παρέχουν οι δράσεις του νέου ΡΣΑ για την ανάδειξη και την προστασία περιοχών και μνημείων πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

δ) Εξετάζονται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων από την εφαρμογή του νέου ΡΣΑ, οι αποστάσεις από αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και ιστορικούς τόπους, ως κριτήρια αποκλεισμού

περιοχών για την υποδοχή των αντίστοιχων έργων ή δραστηριοτήτων. Η εξέταση γίνεται κατά περίπτωση και σε συνδυασμό με την παράμετρο της οπτικής επαφής και της ενδεχόμενης υποβάθμισης περιοχών του πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού περιβάλλοντος.

ε)Αναλαμβάνονται δράσεις και παρεμβάσεις ανάδειξης και προστασίας των Αρχαιολογικών Χώρων της Σαλαμίνας, με έμφαση στις Ζώνες Α' και Β' Προστασίας των σημαντικών Αρχαιολογικών χώρων της Κυνόσουρας (περιοχή Τύμβου των Σαλαμινομάχων) και των Αμπελακίων της Σαλαμίνα.

10. Για την προστασία του τοπίου τηρούνται τα ακόλουθα :

α)Στις μελέτες διαχείρισης και αποκατάστασης τοπίων δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα σε όλες τις παραμέτρους του φυσικού περιβάλλοντος μέσω της ενεργοποίησης των μηχανισμών του ν.3937/2011 (Α' 60) για τη βιοποικιλότητα.

β)Για τις δράσεις που θα προκύψουν από το νέο ΡΣΑ , λαμβάνονται μέτρα αποκατάστασης του τοπίου, όπου αυτό απαιτείται.

γ)Στο πλαίσιο των προγραμμάτων αποκατάστασης τοπίου δίνεται προτεραιότητα στην αποκατάσταση υποβαθμισμένων τοπίων σε προβληματικές περιοχές της Αττικής. Οι αντίστοιχες παρεμβάσεις περιλαμβάνουν πρόγραμμα ουσιαστικής συμμετοχής των τοπικών κοινωνικών ομάδων, καθώς και ευρείας ενημέρωσης των κατοίκων της κάθε περιοχής.

δ)Μετά την ολοκλήρωση και την παύση της λειτουργίας τους, παρακολουθείται η αποκατάσταση των χώρων διαχείρισης αποβλήτων .

ε)Στο πλαίσιο του σχεδιασμού των Μητροπολιτικών Πάρκων γίνονται ειδικές ρυθμίσεις για τη δόμηση και τα χαρακτηριστικά του αρχιτεκτονικού έργου που συνάδουν με τη φυσιολογία του κάθε πάρκου.

στ)Ενθαρρύνονται προτάσεις για τη χωροθέτηση έργων και δραστηριοτήτων κατά προτεραιότητα σε ειδικά θεσμοθετημένες περιοχές, αντί για φυσικές ή αγροτικές περιοχές γης με υψηλή παραγωγικότητα.

ζ)Ενθαρρύνονται δράσεις και παρεμβάσεις που συμβάλλουν στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και στη βελτίωση του αστικού και αγροτικού χώρου. Ειδικότερα προωθούνται δράσεις που αφορούν στην αστική ανάπτυξη, στη δημιουργία και αξιοποίηση ελεύθερων χώρων, όπως αύξηση αστικού πρασίνου, στην αναβάθμιση των δημόσιων χώρων, καθώς και στην αξιοποίηση χώρων που υπόκεινται σε οργανωμένη αλλαγή χρήσεων.

η)Για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στο τοπίο από την υλοποίηση έργων και δραστηριοτήτων, λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα, όπως διαφοροποίηση σχεδιασμού και τεχνικών στοιχείων του έργου. καθώς και αποκατάστασης του τοπίου, μέσω κατάλληλων παρεμβάσεων υλοποίησής τους .

θ)Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δράσεων του νέου ΡΣΑ διασφαλίζονται , κατά το δυνατό, το τοπίο και οι συνιστώσες που το απαρτίζουν.

ι)Λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την προστασία του τοπίου στη χωρική ενότητα της νησιωτικής Αττικής.

11. Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας τηρούνται τα εξής:

α)Εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών σε έργα και δραστηριότητες για να ελαχιστοποιηθεί η περιβαλλοντική όχληση που προκαλείται από την παραγωγή κάθε είδους αποβλήτων.

β)Εφαρμογή συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης.

γ)Εκπόνηση προγραμμάτων για την πρόληψη ατυχημάτων και τη διαχείριση καταστάσεων που προκύπτουν από αυτά.

δ)Αποτελεί προτεραιότητα, ενόψει και της χωροθέτησης νέων υποδοχέων δραστηριοτήτων, η κατάρτιση νέου ή η επικαιροποίηση υφιστάμενου σχεδίου διαχείρισης τεχνολογικών ατυχημάτων στην περιοχή του Θριασίου.

ε)Κοινωνικός διάλογος προκειμένου να υπάρξει η μέγιστη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

στ)Ορθολογική χωροθέτηση του δικτύου των υποδομών, όπως έργων διαχείρισης αποβλήτων, ανακύκλωση, επεξεργασία, διάθεση, που θα αναπτυχθεί , λαμβάνοντας υπόψη το είδος, το κόστος και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους, καθώς και το δίκτυο μεταφορών που απαιτείται επιπλέον.

ζ) Κατά την εκπόνηση του σχεδίου-πλαισίου ολοκληρωμένης διαχείρισης των ακτών της Αττικής (ΣΟΔΑΑ) καταβάλλεται προσπάθεια για το διαχωρισμό των χρήσεων και την εξασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης στις ακτές.

12. Ενίσχυση του ρόλου των συνδυασμένων μεταφορών, για τα εμπορεύματα, τους κατοίκους και τους επισκέπτες της πόλης.

13. Για τα θέματα που αφορούν στα οδικά έργα:

α) Προωθείται, όπου απαιτείται, η συμπλήρωση του οδικού δικτύου, με βάση τους στόχους του νέου ΡΣΑ, με τη βέλτιστη αξιοποίηση και ορθολογική διαχείριση της οδικής υποδομής που υπάρχει καθώς και με την ανάπτυξη νέων υπεραστικών οδικών συνδέσεων.

β) Με γνώμονα την περιβαλλοντική και αισθητική προστασία, τη διατήρηση του τοπίου και του φυσικού περιβάλλοντος καθώς και των ιδιαίτερων οικοσυστημάτων των ορεινών όγκων, λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τα οδικά έργα, κυρίως από αυτά που διασχίζουν τους ορεινούς όγκους.

14. Ελέγχεται η αστική ανάπτυξη σε ευρύτερες ζώνες επιρροής των οδικών αξόνων και των σταθμών των μέσων σταθερής τροχιάς. Ειδικότερα:

α) Στις περιπτώσεις χάραξης των νέων υπεραστικών και περιαστικών οδικών αξόνων, γίνεται έλεγχος των χρήσεων γης στις ευρύτερες ζώνες επιρροής, μέσω εργαλείων του πολεοδομικού σχεδιασμού, ώστε να επιτυγχάνεται ο έλεγχος της αστικής διάχυσης και της εξάπλωσης της πόλης, όπως επίσης και η εξασφάλιση της αναγκαίας γης για τη λειτουργία του οδικού δικτύου.

β) Για την εύρυθμη λειτουργία της περιοχής επιρροής των σταθμών των μέσων σταθερής τροχιάς και την αποφυγή φαινομένων συγκρούσεων χρήσεων γης σε αυτές, προωθείται κατά προτεραιότητα ο κυκλοφοριακός σχεδιασμός και ο έλεγχος των χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης, μέσω εργαλείων του πολεοδομικού σχεδιασμού.

15. Προωθούνται όλες οι σχετικές ευκολίες πρόσβασης στις νέες και υφιστάμενες βιομηχανικές μονάδες, με συντήρηση και βελτίωση των υποδομών και δικτύων συγκοινωνιών και μεταφορών που ήδη υπάρχουν, όπως οδικών, σιδηροδρομικών, ακτοπλοϊκών, καθώς και με την κατασκευή νέων υποδομών και δικτύων όπου απαιτείται.

16. Αποτελούν συστηματική επιδίωξη, κατά την υλοποίηση αναπλάσεων και την επαναχρησιμοποίηση των κελυφών των κτηρίων, η προώθηση του βιοκλιματικού σχεδιασμού και της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των υποδομών και των κτηρίων, ιδιαίτερα του δημόσιου τομέα.

17. Προωθείται η ανάπτυξη του οδικού άξονα της Πανεπιστημίου με παράλληλη χρήση μέσων σταθερής τροχιάς, με λειτουργίες που ενθαρρύνουν συλλογικές δραστηριότητες καθώς και την πεζή μετακίνηση, στο πλαίσιο αναβάθμισης του κέντρου της μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας.

18. Ο σχεδιασμός και η χωροθέτηση των έργων και δραστηριοτήτων του νέου ΡΣΑ γίνονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις στα υλικά περιουσιακά στοιχεία.

19. Λαμβάνονται όλα τα μέτρα και οι δράσεις για την προστασία του κοινού από την έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες και στο θόρυβο, πάνω από τα όρια που έχουν θεσμοθετηθεί.

20. Λαμβάνονται όλα τα μέτρα για την αντιμετώπιση προβλημάτων που οφείλονται στην ισόπεδη διέλευση του προαστιακού σιδηροδρόμου μέσα από την κεντρική περιοχή της Αθήνας. Εξετάζεται η δυνατότητα αντιμετώπισης του ζητήματος στο πλαίσιο έργων αστικής ανάπτυξης κατά μήκος της διαδρομής, καθώς και η δυνατότητα μερικής υπογειοποίησης -ανισοπεδοποίησης της γραμμής στο τμήμα Ρουφ-Τρεις Γέφυρες

21. Οι δράσεις που αφορούν στην υλοποίηση λιμενικών υποδομών εντάσσονται αρμονικά στο περιβάλλον, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.

22. Εξετάζεται, στο πλαίσιο της λειτουργικής εξειδίκευσης του έργου των επιβατικών λιμένων της Αττικής, η δυνατότητα σταδιακής μεταφοράς ακτοπλοϊκών υπηρεσιών από το λιμάνι του Πειραιά σε εκείνο του Λαυρίου, σε άμεση συνάφεια με την επέκταση του προαστιακού σιδηροδρόμου, καθώς και η απόδοση ειδικού ρόλου στο λιμάνι της Ραφήνας.

23. Η υλοποίηση των κατευθύνσεων του νέου ΡΣΑ γίνεται κυρίως μέσω του υποκείμενου σχεδιασμού. Σε αυτό το πλαίσιο είναι αναγκαία η προώθηση - ολοκλήρωση των ΓΠΣ και των πολεοδομικών μελετών, καθώς και η αναθεώρηση των ΓΠΣ και των πολεοδομικών μελετών που ήδη υπάρχουν.

24. Στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, είναι αναγκαία η άμεση προώθηση των διαδικασιών για τον καθορισμό και την οριοθέτηση των υποδοχέων των διάφορων παραγωγικών δραστηριοτήτων. Ιδιαίτερη σημασία έχει η υλοποίηση του προγράμματος για την πολεοδόμηση των θεσμοθετημένων ζωνών, όπως ΒΙΠΑ - ΒΙΟΠΑ και περιοχές μεταποιητικών δραστηριοτήτων εντός ΖΟΕ, καθώς και επιχειρηματικών πάρκων που βρίσκονται σε καθεστώς εκτός σχεδίου, και η εξασφάλιση των αναγκαίων υποδομών.

25. Στη διαδικασία σχεδιασμού των μητροπολιτικών πάρκων εξειδικεύεται ο χαρακτήρας των χρήσεων που επιτρέπονται και προβλέπονται ρυθμίσεις για τη δόμηση που επιτρέπεται.

26. Το μητροπολιτικό πάρκο Ελληνικού, στο χώρο του μητροπολιτικού πόλου Ελληνικού-Αγίου Κοσμά, εμπλουτίζεται με τις χρήσεις και δραστηριότητες που προβλέπονται στο ν. 4062/2012 (Α'70).

27. Τα δημόσια ακίνητα του παράκτιου χώρου αναπτύσσονται κατά προτεραιότητα ως υποδοχείς σύνθετων χρήσεων τουρισμού, αναψυχής και κατοικίας.

Οι ειδικότεροι και κατευθύνσεις πολιτικής για τα δημόσια ακίνητα του παράκτιου χώρου περιλαμβάνουν :

α) την προώθηση προγραμμάτων αξιοποίησης με τη μορφή οργανωμένων υποδοχέων ανάπτυξης,
β) την ανάπλαση, εξυγίανση, αναβάθμιση, τον εκσυγχρονισμό και τη συμπλήρωση τουριστικών εγκαταστάσεων και υποδομών που ήδη υπάρχουν, με στόχο την προσέλκυση τουρισμού υψηλού επιπέδου και τη δημιουργία θυλάκων τουριστικής καινοτομίας και πρότυπης αναψυχής, σε συνδυασμό με κατοικία,

γ) την προώθηση νέων μορφών θεματικού τουρισμού με συνδυασμό υποδομών, εγκαταστάσεων και δράσεων τουρισμού, αναψυχής, αθλητισμού και πολιτισμού και την εξασφάλιση κατασκευών και εγκαταστάσεων υψηλής ποιότητας και αισθητικής που θα εντάσσονται στον περιβάλλοντα χώρο και το τοπίο, με ειδική πάντοτε μέριμνα για την ανάδειξη, την προβολή και τη διατήρηση του φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου.

28. Όλα τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που αναφέρονται στη στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Άρθρο 39

Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του προγράμματος

1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του νέου ΡΣΑ πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε υπηρεσίας Περιβάλλοντος με αρμοδιότητα την παρακολούθηση περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα τους, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εντοπιστούν έγκαιρα απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

2. Όπου υπάρχουν ήδη μέτρα παρακολούθησης του περιβάλλοντος, αυτά μπορούν να ενταχθούν στο σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του νέου ΡΣΑ, με στόχο την αποφυγή διπλού ελέγχου.

3. Η παραπάνω παρακολούθηση, στο στάδιο υλοποίησης του νέου ΡΣΑ, διεξάγεται μέσα από ετήσιες εκθέσεις που επιτρέπουν τη λήψη διορθωτικών ενεργειών αν αυτές αποδειχθούν απαραίτητες. Το περιεχόμενο των εκθέσεων αυτών συμμορφώνεται με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

α) Η ετήσια έκθεση παρακολούθησης έχει σκοπό την καταγραφή δεικτών που συνδέονται με τις δράσεις του νέου ΡΣΑ και αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες περιβαλλοντικές μεταβολές. Τέτοιοι δείκτες μπορούν να αντληθούν από τη ΣΜΠΕ. Η Αρχή Σχεδιασμού μεριμνά για τη συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών από τους τελικούς αποδέκτες των δράσεων του νέου ΡΣΑ. Η έκθεση για κάθε έτος συντάσσεται, υποβάλλεται και δημοσιοποιείται στο πρώτο εξάμηνο του επομένου έτους.

β) Η αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των στρατηγικών και περιβαλλοντικών στόχων του νέου ΡΣΑ γίνεται με συγκριτική αποτίμηση των στοιχείων των διαδοχικών ετησίων εκθέσεων. Σκοπός της σύγκρισης των παραπάνω στοιχείων είναι η ποσοτικοποίηση των περιβαλλοντικών μεταβολών που οφείλονται στο τμήμα του προγράμματος που υλοποιήθηκε, η σύγκριση με τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ και τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο για το περιβάλλον, καθώς και η διαπίστωση της αναγκαιότητας ανάληψης διορθωτικών ενεργειών. Σε περίπτωση διαπίστωσης είτε σημαντικών αποκλίσεων από τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ είτε νέων υποχρεώσεων από το θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος που κάθε φορά ισχύει, προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

4. Οι αρμόδιες ελεγκτικές περιβαλλοντικές αρχές, σε κεντρικό, αποκεντρωμένο και περιφερειακό επίπεδο, ελέγχουν την τήρηση των όρων, των περιορισμών και των κατευθύνσεων του παρόντος.

Άρθρο 40

Παραρτήματα – Διαγράμματα

1. Αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος νόμου αποτελούν τα εξής:

α) δεκαέξι (16) συνοδευτικά παραρτήματα, που περιλαμβάνουν ενδεικτικές ειδικές κατευθύνσεις και ρυθμίσεις, προγράμματα και έργα τα οποία προάγουν τη στρατηγική και τους στόχους του νέου ΡΣΑ σε χωρικό και τομεακό επίπεδο και

β) εννέα (9) διαγράμματα κλίμακας 1:100.000, που απεικονίζουν ενδεικτικά τις κατευθύνσεις και τις προτάσεις, που περιλαμβάνονται στο παρόν και τα παραρτήματα με τίτλο:

αα) Στρατηγικό Σχέδιο

ββ) Χωρικές Ενότητες

γγ) Χωροταξική Οργάνωση- Αναπτυξιακοί Πόλοι και Άξονες

δδ) Προστασία και Αναβάθμιση Περιβάλλοντος

εε) Πολιτισμός και Αττικό Τοπίο

στστ) Οργάνωση Παραγωγικών Δραστηριοτήτων

ζζ) Μέσα Σταθερής Τροχιάς

ηη) Κύριο Οδικό Δίκτυο

θθ) Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης

2. Τα παραρτήματα και τα διαγράμματα τροποποιούνται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κάθε φορά συναρμόδιου Υπουργού, μετά από γνωμοδότηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡΣΑ.

Άρθρο 41

Καταργούμενες και Μεταβατικές Διατάξεις

1. Μέχρι την έκδοση των νέων διοικητικών πράξεων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο διατηρούνται σε ισχύ οι αντίστοιχες πράξεις που έχουν εκδοθεί βάσει του ν.1515/1985 (Α' 18).

2. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις του ν.1515/1985, εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 5, 6, 7, 8 και 9, οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ.

ΜΕΡΟΣ 2^ο

Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΟΡΙΣΜΟΙ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Άρθρο 42

Ορισμοί και Περιεχόμενο του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης

1. Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης (εφεξής νέο ΡΣΘ) είναι το σύνολο των κατευθύνσεων πολιτικής, των στόχων, των προτεραιοτήτων, των προγραμμάτων και των μέτρων, που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο ως αναγκαίων για τη χωροταξική και οικιστική οργάνωση, την οικονομική ανασυγκρότηση και την περιβαλλοντική προστασία της περιοχής του νέου ΡΣΘ, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 2, σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.
2. Περιοχή Εφαρμογής του νέου ΡΣΘ, ως περιοχή αναφοράς για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, ορίζεται η γεωγραφική περιοχή εντός των διοικητικών ορίων των δήμων α) της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, β) της Περιφερειακής Ενότητας Χαλκιδικής, γ) της Περιφερειακής Ενότητας Κιλκίς, καθώς και δ) του δήμου Πέλλας της Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας, ε) του δήμου Αλεξάνδρειας της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας και στ) του δήμου Πύδνας – Κολινδρού της Περιφερειακής Ενότητας Πιερίας.
3. Χρονικό πλαίσιο για την προώθηση και υλοποίηση των στόχων και μέτρων που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, ορίζεται η δεκαπενταετία (έως το 2029), χωρίς να προβλέπονται ενδιάμεσες προγραμματικές περιόδους. Η συνολική αξιολόγηση της εφαρμογής του νέου ΡΣΘ και η δυνατότητα προσαρμοστικών επιλογών με βάση τις γενικότερες επιταγές του εθνικού και περιφερειακού χωροταξικού σχεδιασμού καθώς και των εθνικών - τομεακών πολιτικών και κατευθύνσεων γίνεται ανά πενταετία. Η διαδικασία αξιολόγησης της υλοποίησης και της πρότασης προσαρμοστικών ρυθμίσεων περιγράφεται ειδικότερα στο άρθρο 76.
4. Περιεχόμενο του νέου ΡΣΘ συνιστά το σύνολο των κειμένων του παρόντος στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα συνοδευτικά Παραρτήματα και Χάρτες που αναφέρονται: α) στις στρατηγικές επιλογές, τους μακροπρόθεσμους και μεσοπρόθεσμους στόχους και τα μέτρα για την περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ, και β) στην οργάνωση – διοίκηση - αρμοδιότητες του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης (ΟΡ.ΘΕ.), όπως αυτός έχει συσταθεί με το ν. 1561/1985 (Α' 148).
5. Περιοχή ευθύνης του ΟΡ.ΘΕ. αποτελεί το σύνολο της Περιοχής Εφαρμογής του νέου ΡΣΘ, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 2.
6. Το νέο ΡΣΘ οργανώνεται χωρικά, και εξειδικεύεται ως προς τους στόχους και τα μέτρα του, κατά Χωρικές Ενότητες, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 47, στα πλαίσια των επιταγών του εθνικού και του περιφερειακού χωροταξικού σχεδιασμού. Αντιστοίχως οργανώνονται και εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες του ΟΡ.ΘΕ. στην περιοχή ευθύνης του.

Άρθρο 43

Στρατηγικοί στόχοι του νέου ΡΣΘ

1. Συνολική στρατηγική του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης αποτελεί η επιδίωξη της βιώσιμης ανάπτυξης, στα πλαίσια της οποίας η οικονομική ανάπτυξη, η κοινωνική συνοχή και η

- προστασία του περιβάλλοντος οφείλουν να αποτελούν αναπόσπαστες, ισότιμες και αλληλοσυμπληρούμενες συνιστώσες.
2. Το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης, στα πλαίσια της εθνικής και ευρωπαϊκής αναπτυξιακής και χωρικής πολιτικής, έχει τους ακόλουθους στρατηγικούς στόχους.
    - (α) Προώθηση της ανάπτυξης, ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας και ενίσχυση της διεθνοποίησης.
    - (β) Προώθηση της χωρικής και της κοινωνικής συνοχής, και βελτίωση της ποιότητας ζωής.
    - (γ) Εξασφάλιση της οικολογικής ισορροπίας, και προστασία φυσικών και πολιτιστικών πόρων.

Άρθρο 44

Στρατηγική για την προώθηση της ανάπτυξης, ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας και την ενίσχυση της διεθνοποίησης

1. Οι γενικοί στόχοι για την προώθηση της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας, και την ενίσχυση της διεθνοποίησης είναι οι ακόλουθοι:
  - (α) Ενίσχυση του ρόλου της Θεσσαλονίκης ως πύλης της Ευρώπης και της χώρας, και ως περιφερειακού μητροπολιτικού πόλου της Ευρώπης.
  - (β) Αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και πόρων, διατήρηση και ενίσχυση της πολυτομεακής παραγωγικής βάσης, ανταγωνιστική και καινοτόμος αναδιάρθρωση του παραγωγικού και οικονομικού ιστού.
2. Οι ειδικοί στόχοι είναι οι ακόλουθοι:
  - (α) Ενίσχυση του ρόλου της Θεσσαλονίκης ως διεθνούς κόμβου μεταφορών, διαμετακόμισης και ενέργειας με βελτίωση της προσπελασιμότητας, επέκταση και ολοκλήρωση των μεταφορικών και επικοινωνιακών υποδομών και λειτουργική ένταξή τους στα διευρωπαϊκά δίκτυα.
  - (β) Προσέλκυση και ενίσχυση δραστηριοτήτων διεθνούς εμβέλειας και βελτίωση της ελκυστικότητας της Θεσσαλονίκης και των αστικών κέντρων της περιοχής εφαρμογής, με δημιουργία υψηλής ποιότητας περιβάλλοντος και συγκρότηση πόλων καινοτομίας για την προσέλκυση επενδύσεων έντασης γνώσης και την ανάδειξη της Θεσσαλονίκης ως πόλου έρευνας και καινοτομίας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
  - (γ) Προώθηση του ρόλου της Θεσσαλονίκης ως πολιτιστικής μητρόπολης και ως πόλου τουρισμού, με ακτινοβολία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και τις χώρες του Εύξεινου Πόντου, αναβάθμιση της τουριστικής υποδομής ανάλογα με τις δυνατότητες κάθε χωρικής ενότητας και την φέρουσα ικανότητά τους και υποστήριξη της διαφοροποίησης και ολοκλήρωσης του τουριστικού προϊόντος.
  - (δ) Ολοκλήρωση των βασικών αξόνων μεταφορικών υποδομών μητροπολιτικής εμβέλειας και προώθηση της συνδυασμένης λειτουργίας τους, υποστήριξη του χονδρεμπορίου και του διαμετακομιστικού εμπορίου μέσω της ανάπτυξης οργανωμένων ζωνών με σύνθετες λειτουργίες στους στρατηγικούς κόμβους συνδυασμένων μεταφορών.
  - (ε) Ενίσχυση των εξωτερικών οικονομιών των παραγωγικών τομέων και ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα, με βελτίωση και εκσυγχρονισμό των υποδομών, σχεδιασμό και πολεοδομική οργάνωση των περιοχών ανάπτυξής τους.

Άρθρο 45

Στρατηγική για την προώθηση της χωρικής και της κοινωνικής συνοχής και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής

1. Οι γενικοί στόχοι για την προώθηση της χωρικής και της κοινωνικής συνοχής και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής είναι οι ακόλουθοι:
  - (α) Άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων από περιοχή σε περιοχή και καταπολέμηση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού που έχουν χωρική διάσταση.
  - (β) Διεύρυνση των ευκαιριών απασχόλησης και προσανατολισμός της αγοράς εργασίας σε επιλεγμένους δυναμικούς κλάδους, ιδίως σε έρευνα και καινοτομία, υψηλή τεχνολογία, χρηματοπιστωτικό σύστημα, ναυτιλία, τουρισμό και πολιτισμό.
  - (γ) Προώθηση της αστικής αειφορίας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την κοινωνική ευημερία των πολιτών.
2. Οι ειδικοί στόχοι είναι οι ακόλουθοι:
  - (α) Σχεδιασμός και προγραμματισμός της πολεοδομικής και οικιστικής ανάπτυξης, με προτεραιότητες την αναβάθμιση του αστικού τοπίου και της ποιότητας κατοικίας, τη βελτίωση των συνθηκών στις μειονεκτικές περιοχές, την εφαρμογή κοινωνικής πολιτικής κατοικίας και την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών εκπαίδευσης, υγείας, πρόνοιας, πολιτισμού, αναψυχής, επικοινωνίας και μετακίνησης.
  - (β) Στοχευμένη αντιμετώπιση των υποβαθμισμένων περιοχών και των θυλάκων κοινωνικού αποκλεισμού με επεξεργασία και εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων αστικής ανασυγκρότησης.
  - (γ) Προώθηση προγραμμάτων στρατηγικών παρεμβάσεων στο εσωτερικό του οικιστικού ιστού σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από έντονα εντοπισμένα προβλήματα, έχουν στρατηγική θέση στην αστική δομή ή μπορούν να λειτουργήσουν ως εστίες βελτίωσης ευρύτερων ζωνών.

Άρθρο 46

Στρατηγική για την εξασφάλιση οικολογικής ισορροπίας και την προστασία φυσικών και πολιτιστικών πόρων

1. Οι γενικοί στόχοι για την εξασφάλιση οικολογικής ισορροπίας και την προστασία των φυσικών και πολιτιστικών πόρων είναι οι ακόλουθοι:
  - (α) Προώθηση ενός προτύπου βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης, με βασικούς άξονες την αναδιάρθρωση και τη βελτιστοποίηση της χρήσης και αξιοποίησης της πολεοδομημένης γης, την ανάσχεση της εξάπλωσης και διάχυσης του οικιστικού ιστού και την αντιμετώπιση του μη δομημένου περιβάλλοντος ως κρίσιμου παράγοντα για τη βιωσιμότητα.
  - (β) Θεώρηση του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος ως αναντικατάστατου οικολογικού, πολιτιστικού και κοινωνικού αποθέματος. Προστασία της φυσικής, ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και αντιμετώπισή τους ως αναπτυξιακού πλεονεκτήματος και ως σημαντικής υπηρεσίας για το σύνολο της κοινωνίας.
  - (γ) Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης και των αρχών της αειφορίας στο σύνολο των πολιτικών και εναρμόνιση της προστασίας της φύσης με την οικονομική ανάπτυξη και τη χωρική συνοχή.
2. Οι ειδικοί στόχοι είναι οι ακόλουθοι:
  - (α) Κάλυψη της πληθυσμιακής και οικονομικής ανάπτυξης κατά προτεραιότητα μέσα στην θεσμοθετημένη αστική πολεοδομημένη γη (αρχή της «συμπαγούς πόλης») με παράλληλη ανάδειξη της φυσιογνωμίας των αστικών κέντρων της περιοχής του νέου ΡΣΘ και επιστροφή των κατοίκων στα κέντρα των πόλεων.

(β) Καθορισμός των χρήσεων γης στον εξωαστικό χώρο, ανάσχεση και περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης, προστασία των οικολογικών λειτουργιών και της γεωργικής δραστηριότητας έναντι της εξάπλωσης των αστικών χρήσεων.

(γ) Ανάδειξη της φυσιογνωμίας των αστικών κέντρων της περιοχής του νέου ΡΣΘ μέσα από την προστασία και βιώσιμη διαχείριση μνημείων και ιστορικών τόπων, την ενθάρρυνση της νέας δημιουργίας και την ενίσχυση της διεθνούς προβολής τους.

(δ) Προστασία των ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών των εδαφικών και υδάτινων πόρων και της ατμόσφαιρας μέσω ενεργειών πρόληψης και μείωσης εκπομπών και της αλόγιστης κατανάλωσης πεπερασμένων πόρων από οικιστικές και παραγωγικές χρήσεις.

(ε) Οργάνωση υποδοχέων συγκέντρωσης της μεταποίησης και του χονδρεμπορίου και απομάκρυνση των οχλουσών δραστηριοτήτων από την κατοικία και τα ευαίσθητα οικοσυστήματα. Εξυγίανση των βιομηχανικών και επαγγελματικών συγκεντρώσεων, επανάχρηση κελυφών και ομαλή σύνδεσή τους με άλλες χρήσεις γης.

(στ) Οργάνωση ενός βιώσιμου συστήματος μεταφοράς που καλύπτει τις λειτουργίες του χώρου, συμβάλλει στη συνοχή, την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα, ελαχιστοποιώντας τις αρνητικές επιπτώσεις στην κοινωνία, το περιβάλλον και την οικονομία.

(ζ) Συμβολή στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέσα από τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας που προέρχεται από οποιαδήποτε πηγή καύσης και την προετοιμασία για αντιμετώπιση των συνεπειών της.

(η) Ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων και απορριμμάτων βάσει των αρχών της πρόληψης (μείωσης των ποσοτήτων) και της δίκαιης κατανομής του κόστους.

(θ) Δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πλέγματος προστασίας της ζωής, της υγείας, της περιουσίας των κατοίκων και του φυσικού περιβάλλοντος από φυσικούς και τεχνολογικούς κινδύνους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΧΩΡΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΡΣΘ

Άρθρο 47

Χωρική οργάνωση στην περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ

1. Η περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ οργανώνεται σε επιμέρους Χωρικές Ενότητες, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα της διοικητικής οργάνωσης με βάση τα ιδιαίτερα γεωγραφικά, παραγωγικά, αναπτυξιακά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της.

2. Οι Χωρικές Ενότητες ορίζονται ως εξής:

Χωρική Ενότητα Μητροπολιτικού Κέντρου: ορίζεται η περιοχή που περιλαμβάνεται εντός των εδαφικών – διοικητικών ορίων των δήμων α) Θεσσαλονίκης, β) Καλαμαριάς, γ) Κορδελιού – Ευόσμου, δ) Νεάπολης – Συκεών, ε) Παύλου Μελά, στ) Αμπελοκήπων - Μενεμένης, ζ) Πυλαίας – Χορτιάτη, η) Χαλκηδόνος, θ) Δέλτα, ι) Θέρμης και ια) Θερμαϊκού, και των δημοτικών ενότητων Καλλιθέας και Ωραιοκάστρου του δήμου Ωραιοκάστρου.

3. Στην υπόλοιπη Περιοχή Εφαρμογής του νέου ΡΣΘ ορίζονται:

(α) Χωρική Ενότητα Ευρύτερης Ζώνης Λιμνών: ορίζεται η περιοχή που περιλαμβάνεται εντός των εδαφικών διοικητικών ορίων των δήμων Λαγκαδά, Βόλβης, και της δημοτικής ενότητας Μυγδονίας του δήμου Ωραιοκάστρου, της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης.

(β) Χωρική Ενότητα Χαλκιδικής: ορίζεται η περιοχή που περιλαμβάνεται εντός των εδαφικών διοικητικών ορίων των δήμων Πολυγύρου, Σιθωνίας, Κασσάνδρας, Νέας Προποντίδας και Αριστοτέλη της Περιφερειακής Ενότητας Χαλκιδικής.

(γ) Χωρική Ενότητα Κιλκίς: ορίζεται η περιοχή που περιλαμβάνεται εντός των εδαφικών διοικητικών ορίων των δήμων Κιλκίς και Παιονίας της Περιφερειακής Ενότητας Κιλκίς.

(δ) Χωρική Ενότητα Δυτικής Ζώνης Αξιού: ορίζεται η περιοχή που περιλαμβάνεται εντός των εδαφικών διοικητικών ορίων του δήμου Πέλλας της Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας, του δήμου Αλεξάνδρειας της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας και του δήμου Πύδνας - Κολινδρού της Περιφερειακής Ενότητας Πιερίας.

4. Εντός της Χωρικής Ενότητας του Μητροπολιτικού Κέντρου, διακρίνονται και ορίζονται οι εξής χωρικές Υποενότητες, με σκοπό την αναλυτικότερη εξειδίκευση του χωροταξικού – πολεοδομικού σχεδιασμού και προγραμματισμού:

(α) Χωρική Υποενότητα Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ) και Περιαστικής Ζώνης Θεσσαλονίκης (ΠΖΘ): ορίζεται η περιοχή που περιλαμβάνεται εντός των εδαφικών – διοικητικών ορίων των δήμων: α) Θεσσαλονίκης, β) Κορδελιού – Ευόσμου, γ) Νεάπολης – Συκεών, δ) Παύλου Μελά, ε) Αμπελοκήπων – Μενεμένης, στ) Καλαμαριάς, ζ) Πυλαίας – Χορτιάτη, καθώς και των δημοτικών ενοτήτων: α) Ωραιοκάστρου και Καλλιθέας του δήμου Ωραιοκάστρου, β) Εχεδώρου του δήμου Δέλτα και γ) Θέρμης του δήμου Θέρμης.

(β) Χωρική Υποενότητα Λοιπής Περιοχής: ορίζεται η περιοχή που περιλαμβάνεται εντός των εδαφικών – διοικητικών ορίων των λοιπών δήμων και δημοτικών ενοτήτων, δηλαδή: των δήμων α) Χαλκηδόνας, β) Θερμαϊκού και των δημοτικών ενοτήτων, γ) Αξιού και Χαλάστρας του δήμου Δέλτα και δ) Μίκρας και Βασιλικών του δήμου Θέρμης.

5. Το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης ορίζεται ως η κυρίως αστική περιοχή και ως προνομιακό πεδίο άσκησης αστικής πολιτικής. Με βάση τη σημερινή διοικητική διάρθρωση, ως ΠΣΘ ορίζεται η περιοχή που περιλαμβάνεται εντός των εδαφικών – διοικητικών ορίων των δήμων: α) Θεσσαλονίκης, β) Κορδελιού – Ευόσμου, γ) Νεάπολης – Συκεών, δ) Παύλου Μελά, ε) Αμπελοκήπων – Μενεμένης, στ) Καλαμαριάς, καθώς και των δημοτικών ενοτήτων Πανοράματος και Πυλαίας του δήμου Πυλαίας –Χορτιάτη. Ως Περιαστική Ζώνη Θεσσαλονίκης (ΠΖΘ) ορίζεται η περιοχή που περιλαμβάνεται εντός των εδαφικών – διοικητικών ορίων των δήμων: α) δημοτική ενότητα Εχεδώρου του δήμου Δέλτα, β) δημοτικές ενότητες Καλλιθέας και Ωραιοκάστρου του δήμου Ωραιοκάστρου, γ) δημοτική ενότητα Χορτιάτη του δήμου Πυλαίας- Χορτιάτη και δ) δημοτική ενότητα Θέρμης του δήμου Θέρμης.

6. Εντός των λοιπών Χωρικών Ενοτήτων ορίζονται ιδιαίτερες Χωρικές Υπο-Ενότητες (άρθρο 49) στη βάση της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας και δυναμικής κάθε Χωρικής Ενότητας.

7. Όλες οι τομεακές και οι χωροταξικές κατευθύνσεις, οι στόχοι και τα μέτρα, που διατυπώνονται στον παρόντα νόμο για τη Χωρική Ενότητα του Μητροπολιτικού Κέντρου λαμβάνουν υπόψη τις λειτουργικές εξαρτήσεις και επιρροές που αναπτύσσονται μεταξύ του Μητροπολιτικού Κέντρου και των λοιπών Χωρικών Ενοτήτων. Ο προγραμματισμός και φυσικός σχεδιασμός στη συνολική περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ στοχεύει στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του Μητροπολιτικού Κέντρου, ταυτόχρονα με την προστασία των πλουτοπαραγωγικών πόρων, την εξασφάλιση τοπικών συνθηκών ανάπτυξης, την προστασία της τοπικής παραγωγικής δομής και της ποιότητας ζωής σε όλες τις περιοχές των λοιπών Χωρικών Ενοτήτων.

Άρθρο 48

Πλαίσιο και γενικοί στόχοι της χωρικής οργάνωσης του νέου ΡΣΘ

1. Με βάση τον ορισμό της περιοχής εφαρμογής του νέου ΡΣΘ, καθώς και τον ορισμό των Χωρικών Ενοτήτων και Υποενοτήτων εντός αυτής, επιδιώκεται:

(α) Η ρύθμιση των λειτουργικών εξαρτήσεων και επιρροών μεταξύ της Χωρικής Ενότητας του Μητροπολιτικού Κέντρου, και των λοιπών Χωρικών Ενοτήτων της περιοχής εφαρμογής του νέου ΡΣΘ.

(β) Η ενίσχυση της πολυκεντρικότητας και η εξισορρόπηση των σχέσεων μεταξύ του Μητροπολιτικού Κέντρου και των κέντρων των λοιπών Χωρικών Ενοτήτων.

(γ) Η διατήρηση των τοπικών παραγωγικών πλεονεκτημάτων στις Χωρικές Ενότητες εκτός Μητροπολιτικού Κέντρου, σε κάθε τομέα παραγωγής.

(δ) Η ενίσχυση της συνοχής, της λειτουργικότητας και της ελκυστικότητας όλων των αστικών και οικιστικών συγκεντρώσεων, και η υιοθέτηση της αρχής της «συμπαγούς πόλης».

(ε) Η επιβολή κατάλληλων ρυθμίσεων χρήσεων γης, η ανάσχεση της εξάπλωσης – διάχυσης αστικών χρήσεων σε εκτός σχεδίου περιοχές, και η κατά το δυνατόν διατήρηση του αγροτικού και οικολογικού χαρακτήρα της μη αστικοποιημένης γης.

(στ) Η δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων για μεταποιητικές, εμπορικές – διαμετακομιστικές και επιχειρηματικές χρήσεις.

(ζ) Ο ενιαίος σχεδιασμός και προστασία των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος, και η διασφάλιση της συνέχειας των οικοσυστημάτων.

(η) Ο ενιαίος σχεδιασμός και προστασία των στοιχείων του ιστορικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Άρθρο 49

Στόχοι και κατευθύνσεις και περιοχές στρατηγικής αναπτυξιακής σημασίας ανά Χωρική Ενότητα

1. Οι στόχοι και οι επιλογές χωρικής οργάνωσης για τη Χωρική Ενότητα του Μητροπολιτικού Κέντρου, ορίζονται ως ακολούθως:

(α) Ενίσχυση των δικτυώσεων στους τομείς των μεταφορών, τηλεπικοινωνιών, διαμετακόμισης και ενέργειας, και λειτουργική ένταξή τους στα δίκτυα της νοτιοανατολικής Ευρώπης και των παραδουνάβιων και παρευξείνιων χωρών.

(β) Ενθάρρυνση της δημιουργίας πόλων έρευνας και καινοτομίας.

(γ) Προσέλκυση ανταγωνιστικών και εξωστρεφών επενδύσεων καθώς και δραστηριοτήτων έντασης γνώσης, μέσω της προσφοράς εξειδικευμένων και υψηλής ποιότητας υποδομών και υπηρεσιών.

(δ) Συμπλήρωση – αναβάθμιση διοικητικών και κοινωνικών υπηρεσιών μητροπολιτικής εμβέλειας.

(ε) Συμπλήρωση – αναβάθμιση πολιτιστικών υποδομών μητροπολιτικής εμβέλειας και δικτύωσή τους με αντίστοιχες υποδομές στις λοιπές Χωρικές Ενότητες.

(στ) Ενθάρρυνση υποδομών και νέων μορφών τουριστικών υπηρεσιών και δικτύωσή τους στο σύνολο της Περιοχής Εφαρμογής.

(ζ) Βελτίωση της ελκυστικότητας του οικιστικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης, μέσω της λήψης μέτρων ανασυγκρότησης του αστικού ιστού, με προτεραιότητα τις περιοχές κεντρικών λειτουργιών και τις πολεοδομικά υποβαθμισμένες περιοχές.

(η) Έλεγχος των τάσεων αστικοποίησης και διοχέτευσή τους εντός των εγκεκριμένων ορίων των οικισμών.

(θ) Άμεση προστασία του μη αστικοποιημένου χώρου, δημιουργία ζωνών προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, της γεωργικής γης και του τοπίου.

(ι) Δημιουργία νέων και εξυγίανση των υφιστάμενων υποδοχέων για την εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων, μονάδων υψηλής τεχνολογίας, δραστηριοτήτων καινοτομίας και έρευνας, εκθεσιακών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα και του χονδρεμπορίου, στη Λοιπή Περιοχή.

(ια) Εντός της Χωρικής Ενότητας του Μητροπολιτικού Κέντρου:

αα) Το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ) προγραμματίζεται ως ο κυρίως πόλος μητροπολιτικής, περιφερειακής και διεθνούς εμβέλειας. Ο ρόλος του ο οποίος πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω είναι: κέντρο υπηρεσιών, λειτουργιών και αποφάσεων, επιχειρηματικό κέντρο, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό κέντρο, πόλος θαλάσσιων μεταφορών, κεντρικός προορισμός τουρισμού πόλης.

ββ) Η περιοχή ανατολικά του ΠΣΘ, προγραμματίζεται ως πόλος έλξης μονάδων καινοτομίας, έρευνας και μεταποίησης, και ταυτόχρονα υπηρεσιών κλίμακας του αστικού πληθυσμού, όπως είναι εμπορικές και εκθεσιακές εγκαταστάσεις, ξενοδοχειακά συγκροτήματα, νοσηλευτικά ιδρύματα, δραστηριότητες αναψυχής, μέσω και της αξιοποίησης της εγγύτητας της περιοχής με τον αερολιμένα Μακεδονία.

γγ) Η περιοχή δυτικά του ΠΣΘ προγραμματίζεται ως πόλος συγκέντρωσης δραστηριοτήτων της μεταποίησης, του χονδρεμπορίου, της διαμετακόμισης και εκθεσιακών κέντρων, αξιοποιώντας την προνομιακή του θέση ως προς το εθνικό και διεθνές μεταφορικό δίκτυο. Για το σκοπό αυτό απαιτείται η συγκέντρωση των δραστηριοτήτων σε οργανωμένους υποδοχείς και η εξυγίανση των ήδη υφιστάμενων υποδοχέων ταυτόχρονα με την αντιμετώπιση του θέματος του βιομηχανικού κινδύνου. Επιπλέον, ο πόλος αυτός μπορεί να ενισχύεται είναι επιθυμητή η ενίσχυσή του με δραστηριότητες ερευνητικές και επιχειρηματικές, όπως με ξενοδοχειακές και νοσηλευτικές εγκαταστάσεις και με εγκαταστάσεις αναψυχής.

2. Οι στόχοι και οι επιλογές χωρικής οργάνωσης για τη Χωρική Ενότητα Ευρύτερης Ζώνης Λιμνών προσδιορίζονται ως ακολούθως:

(α) Διατήρηση και ενίσχυση της παραγωγικής δυναμικής του πρωτογενή τομέα, ενθάρρυνση νέων καλλιεργειών, στήριξη της πρώτης επεξεργασίας και μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων.

(β) Ρύθμιση και αποκατάσταση της οικολογικής ισορροπίας των υδάτινων οικοσυστημάτων των λιμνών.

(γ) Βιώσιμη διαχείριση και δικτύωση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων και δημιουργία υπερτοπικών πόλων αναψυχής και πολιτισμού.

(δ) Οργάνωση σε ζώνες της αναμενόμενης ζήτησης επιχειρηματικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων, με σκοπό την προστασία του ευαίσθητου περιβάλλοντος και της γεωργικής γης.

(ε) Τόνωση των υποδομών και των λειτουργιών των τοπικών αστικών κέντρων. Ειδικότερα:

(στ)

αα) Έλεγχος της οικιστικής ανάπτυξης σε συνδυασμό με την προστασία των ακτών και των παράκτιων περιοχών καθώς και των δασικών οικοσυστημάτων.

ββ) Έλεγχος και οργάνωση των χρήσεων και δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται γραμμικά ως προς τους οδικούς άξονες.

γγ) Ενίσχυση των υποδομών και της λειτουργικότητας των οικισμών.

3. Η Χωρική Ενότητα Χαλκιδικής αποτελεί το σύνολο της Περιφερειακής Ενότητας Χαλκιδικής και προγραμματίζεται σε δύο διακριτές Υποενότητες:

(α) Χωρική Υποενότητα Νοτιοδυτικής Χαλκιδικής: ορίζεται η περιοχή που περιλαμβάνεται εντός των εδαφικών – διοικητικών ορίων των δήμων αα) Νέας Προποντίδας, ββ) Κασσάνδρας, γγ) Σιθωνίας και δδ) Πολυγύρου, εξαιρουμένης της δημοτικής ενότητας Ζερβοχωρίων. Χαρακτηριστικό της είναι η ύπαρξη έντονων ροών και εξαρτήσεων με τη Χωρική Ενότητα του Μητροπολιτικού Κέντρου, με επίκεντρο τον παραθερισμό, τον τουρισμό και την αναψυχή. Για τη Χωρική οργάνωση της Υποενότητας καθορίζονται οι εξής κατευθύνσεις: αα) Οργάνωση χρήσεων γης και δραστηριοτήτων για τη ρύθμιση των συγκρούσεων που υπάρχουν. ββ) Λήψη ισχυρών μέτρων προστασίας των φυσικών πόρων, με προτεραιότητα στις παράκτιες περιοχές. γγ) Ενθάρρυνση ειδικών μορφών τουρισμού, ανάδειξη των στοιχείων ιστορικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, και προώθηση τουριστικών δικτύων σε σύνδεση με τον ανεπτυγμένο παραθαλάσσιο τουρισμό. δδ) Διερεύνηση της σκοπιμότητας δημιουργίας οργανωμένων ζωνών επαγγελματικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων στον Πολύγυρο και στα Μουδανιά, σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 2742/1999, 2545/1997 και 3892/2011, όπως ισχύουν, καθώς και οργάνωσης των ήδη υφιστάμενων συγκεντρώσεων στην περιοχή Λάκκωμα. εε) Ενίσχυση του Πρωτογενούς Τομέα.

(β) Χωρική Υποενότητα Βορειοανατολικής Χαλκιδικής: ορίζεται η περιοχή που περιλαμβάνεται εντός των εδαφικών – διοικητικών ορίων του δήμου Αριστοτέλη, συμπεριλαμβανομένης και της δημοτικής ενότητας Ζερβοχωρίων του δήμου Πολυγύρου. Για τη Χωρική οργάνωση της Υποενότητας καθορίζονται οι εξής κατευθύνσεις: αα) Προώθηση του τουρισμού και εναλλακτικών μορφών του σε συνδυασμό με δημιουργία τουριστικών δικτύων. ββ) Δημιουργία πάρκων μεταλλευτικών δραστηριοτήτων για την αξιοποίηση των μεταλλευτικών πόρων σε αρμονία με την προστασία του περιβάλλοντος. γγ) Προστασία των πλούσιων φυσικών πόρων, του τοπίου και του ανθρωπογενούς

περιβάλλοντος. δδ) Τόνωση των υποδομών και των λειτουργιών των οικιστικών κέντρων. εε) Ενίσχυση του Πρωτογενούς Τομέα.

(γ) Εντός της Χωρικής Ενότητας Χαλκιδικής, τα αστικά κέντρα Πολυγύρου – Ν. Μουδανιών συνιστούν δίπολο, το οποίο αναπτυξιακά οργανώνεται και προγραμματίζεται με κύρια κατεύθυνση τις διοικητικές και τις λοιπές υπηρεσίες, τον τουρισμό και την αναψυχή.

4. Η Χωρική Ενότητα Κιλκίς συνιστά τη συνολική εδαφική περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Κιλκίς, με χαρακτηριστικά την πολύ καλή υπερτοπική προσπελασιμότητα και την υφιστάμενη μεταποιητική και εμπορική δραστηριότητα.

(α) Ως στόχοι και επιλογές χωρικής οργάνωσης για τη Χωρική Ενότητα Κιλκίς, ορίζονται: αα) Η δημιουργία νέων και εξυγίανση των υφιστάμενων υποδοχέων για χρήσεις μεταποιητικές, χονδρεμπορίου και διαμετακόμισης, σε σύνδεση με αντίστοιχες δραστηριότητες του Μητροπολιτικού Κέντρου και με σκοπό την αποφόρτισή του, και ββ) Η ενίσχυση των αστικών κέντρων της Ενότητας με τις κατάλληλες υποδομές και λειτουργίες, σε μία ιεραρχημένη διάρθρωση εξυπηρετήσεων του πληθυσμού.

(β) Εντός της Χωρική Ενότητας Κιλκίς και μέσω της παροχής νέων υποδομών και υπηρεσιών επιδιώκεται η δημιουργία ισχυρού πόλου συγκέντρωσης δραστηριοτήτων του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.

γ) Δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τη διατήρηση και ενίσχυση της πρωτογενούς παραγωγής μέσω της κατάλληλης οργάνωσης χρήσεων γης, μέτρων προστασίας των πόρων και δημιουργία συμπληρωματικών υποδομών και εξυπηρετήσεων.

5. Η Χωρική Ενότητα Δυτικής Ζώνης Αξιού περιλαμβάνει τους δήμους Πέλλας, Αλεξάνδρειας και Πύδνας-Κολινδρού των Περιφερειακών Ενοτήτων Πέλλας, Ημαθίας και Πιερίας αντίστοιχα, τα οποία χαρακτηρίζονται από ευνοϊκή προσπελασιμότητα και διατηρούν ισχυρή αλληλεξάρτηση με το Μητροπολιτικό Κέντρο, κυρίως μέσω της εμπορίας και διακίνησης μεταποιητικών και αγροτικών προϊόντων.

(α) Οι στόχοι και οι επιλογές χωρικής οργάνωσης για τη Χωρική Ενότητα Δυτικής Ζώνης Αξιού, προσδιορίζονται ως ακολούθως: αα) Αξιοποίηση της καλής προσπελασιμότητας για τη δημιουργία και οργάνωση ζωνών μεταποιητικής και εμπορευματικής δραστηριότητας. ββ) Δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τη διατήρηση και ενίσχυση της πρωτογενούς παραγωγής, μέσω της κατάλληλης οργάνωσης χρήσεων γης, μέτρων προστασίας των πόρων και δημιουργίας συμπληρωματικών υποδομών και εξυπηρετήσεων. γγ) Ενίσχυση των υποδομών και της λειτουργικότητας των οικισμών.

(β) Εντός της Χωρικής Ενότητας Δυτικής Ζώνης Αξιού, διακρίνονται: αα) η στρατηγικής σημασίας περιοχή Αλεξάνδρειας – Γιαννιτσών, με κύριο χαρακτηριστικό τη συνδυασμένη ανάπτυξη γεωργικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων, και ββ) ο μείζονος σημασίας αρχαιολογικός τόπος της Πέλλας, για τον οποίο επιδίωξη είναι η ισχυρότερη ανάδειξη, προβολή και δικτύωση με μορφές κυρίως ιστορικού και πολιτιστικού τουρισμού καθώς και άλλων μορφών τουρισμού της περιοχής εφαρμογής του νέου ΡΣΘ.

Άρθρο 50

Χωροταξική διάρθρωση – ιεράρχηση αστικών κέντρων

1. Στη συνολική περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ προωθείται η οργάνωση ενός ιεραρχημένου συστήματος αστικών κέντρων, μέσω της οποίας επιδιώκεται:

(α) Η ενίσχυση της εσωτερικής συνοχής και της λειτουργικότητας της περιοχής εφαρμογής και της κάθε Χωρικής Ενότητας και Υποενότητας.

(β) Η εξισορρόπηση των σχέσεων και συνδέσεων μεταξύ της Χωρικής Ενότητας του Μητροπολιτικού Κέντρου και των λοιπών Χωρικών Ενοτήτων, με βάση τα ιδιαίτερα συγκριτικά πλεονεκτήματα της καθεμιάς.

(γ) Η διασφάλιση συμπληρωματικότητας στους ρόλους και τις λειτουργίες μεταξύ των αστικών κέντρων.

2. Τα αστικά κέντρα της περιοχής εφαρμογής ιεραρχούνται ως προς το ρόλο τους και την εμβέλειά τους ως εξής:
  - (α) Χωρική Ενότητα Μητροπολιτικού Κέντρου: Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης ως κέντρο μητροπολιτικής εμβέλειας, και δευτερεύοντα κέντρα: Θέρμη και Σίνδος.
  - (β) Κέντρα Χωρικών Ενοτήτων: αα) Λαγκαδάς, Ασπροβάλτα στην Ενότητα Λιμνών, ββ) Πολύγυρος, Αρναία, Μουδανιά, Μαρμαράς και Κασσάνδρεια στην Ενότητα Χαλκιδικής, γγ) Κιλκίς, Πολύκαστρο, Αξιούπολη, Γουμένισσα στην Ενότητα Κιλκίς, δδ) Γιαννισά, Αλεξάνδρεια, Αιγίνιο στη Χωρική Ενότητα Δυτικής Ζώνης Αξιού.
3. Ενισχύεται ο διευρυμένος, πολυλειτουργικός, ρόλος των παραπάνω κέντρων, με υποδομές και κοινωνικό εξοπλισμό που να ανταποκρίνεται και να καλύπτει τις ανάγκες της περιοχής εμβέλειάς τους. Ο σχεδιασμός των αναγκών σε εξοπλισμό των εξαρτώμενων οικισμών πρέπει να είναι ενιαίος και ισόρροπος, με στόχο τη βέλτιστη δυνατή εξυπηρέτηση του πληθυσμού.
4. Για την ενίσχυση του ρόλου των αστικών κέντρων του δικτύου, απαιτείται η κατάλληλη πολεοδομική και λειτουργική τους οργάνωση. Προτεραιότητα θα δοθεί στην ενίσχυση και αναζωογόνηση των κεντρικών περιοχών τους, μέσω της χρήσης των κατάλληλων πολεοδομικών εργαλείων και μηχανισμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ

Άρθρο 51

Αναπτυξιακές κατευθύνσεις και προτεραιότητες για την περιοχή

- 1 Στόχος του νέου ΡΣΘ είναι η συμβολή στη βιώσιμη και συμβατή με τις αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος ανάπτυξη και ανασυγκρότηση της οικονομίας της περιοχής μέσω της κατάλληλης χωρικής οργάνωσης όλων των σχετικών πολιτικών και παρεμβάσεων της ελληνικής Πολιτείας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό ορίζονται οι εξής αναπτυξιακές κατευθύνσεις και προτεραιότητες:
  - (α) Η στήριξη του αγροτικού τομέα για τον εκσυγχρονισμό, την αναδιάρθρωση και τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων του, την προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τη βελτίωση της συνολικής τους επίδοσης, τη στροφή προς την ποιότητα και τα βιολογικά προϊόντα και τη συμμόρφωσή τους προς τις αρχές περιβαλλοντικής προστασίας, ασφάλειας και υγιεινής, την ενίσχυση των διατομεακών διασυνδέσεων με την ολοκλήρωση και εκσυγχρονισμό του αγροδιατροφικού κυκλώματος, τη στήριξη της εγχώριας κτηνοτροφίας και την αξιοποίηση του παραγωγικού δυναμικού των βοσκοτόπων, την ανάπτυξη της παράκτιας αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών στο πλαίσιο των αρχών της αειφορίας, με προστασία των περιοχών στις οποίες αναπτύσσονται και με έλεγχο της υπεραλίευσης, την ορθολογική διαχείριση και εξοικονόμηση των υδάτων, και την οργάνωση όλων των χρήσεων του τομέα σε συμβατότητα με τις λοιπές χρήσεις στην περιοχή.
  - (β) Η στήριξη του δευτερογενούς τομέα, η ενίσχυση της βιομηχανικής και βιοτεχνικής ανάπτυξης στην περιοχή και ο εξορθολογισμός της χωροθέτησής της, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας των βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων, η προώθηση της παραγωγικής καινοτομίας και έρευνας, η πολυκλαδική ανάπτυξη με έμφαση στα συγκριτικά πλεονεκτήματα και η διαφοροποίηση της εξειδίκευσης σε τομείς έντασης γνώσης, η προσέλκυση εξωτερικών επενδύσεων και καινοτόμων λειτουργιών, η προώθηση των επιχειρηματικών δικτυώσεων.
  - (γ) Η στήριξη του τριτογενούς τομέα και ειδικότερα των πιο δυναμικών και εξειδικευμένων τομέων του, όπως χρηματοοικονομικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, έρευνα, δικτυώσεις, και ειδικότερα σε ό,τι αφορά τον τουρισμό, η επέκταση και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος για ενίσχυση της βιωσιμότητας των τουριστικών επιχειρήσεων, η βελτίωση της ποιότητας και ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος, η διάχυση της τουριστικής ζήτησης μέσω περιφερειακών και θεματικών

δικτύων και η ενίσχυση της τοπικότητας με σεβασμό στις ανάγκες ανάδειξης και προστασίας του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και με συμμόρφωση προς τις αρχές της φέρουσας ικανότητας και βιωσιμότητας.

(δ) Η δημιουργία των αναγκαίων υποδομών με στόχους τη χωρική ολοκλήρωση της οικονομίας της περιοχής, την ενίσχυση των οικονομικών συνδέσεων μεταξύ των Χωρικών Ενοτήτων και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στο σύνολο της περιοχής εφαρμογής.

(ε) Η στήριξη της εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής για πλήρη απασχόληση και αντιμετώπιση της ανεργίας, ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, βελτίωση της ποιότητας και παραγωγικότητας της εργασίας, αντιμετώπιση των διακρίσεων και των χωρικών ανισοτήτων στην απασχόληση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού ως κινητήρα ανάπτυξης της παραγωγής και της οικονομίας στην περιοχή.

Άρθρο 52

Χωρική οργάνωση, διευθέτηση και ρύθμιση παραγωγικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών

1. Ως προς τη χωρική οργάνωση του πρωτογενούς τομέα, σε συνάφεια με τους στρατηγικούς στόχους του, το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης:

(α) Επιδιώκει την οργάνωση των χρήσεων γης κατά τρόπον ώστε να προωθούνται ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, η βελτίωση της συνολικής τους επίδοσης, η στρόφη προς την ποιότητα και τα βιολογικά προϊόντα και η συμμόρφωσή τους προς τις αρχές της περιβαλλοντικής προστασίας, ασφάλειας και υγιεινής, η στήριξη της εγχώριας κτηνοτροφίας και η αξιοποίηση του παραγωγικού δυναμικού των βοσκοτόπων, η ανάπτυξη της παράκτιας αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών στο πλαίσιο των αρχών της αειφορίας με προστασία των περιοχών στις οποίες αναπτύσσονται, η ορθολογική διαχείριση και εξοικονόμηση των υδάτων.

(β) Συμβάλλει στην εξασφάλιση των κατάλληλων υποδομών για την υποβοήθηση και αύξηση της παραγωγής σε συνάφεια με τη Χωρική δομή και οργάνωση, και ορίζει τους κατάλληλους στόχους και μέτρα περιβαλλοντικής πολιτικής. Ειδικότερα επιδιώκει τη θέσπιση: ζωνών με συγκεκριμένες επιτρεπόμενες χρήσεις γεωργικές και συναφείς για την προστασία των γεωργικών εκτάσεων, περιοχών οργανωμένων παραγωγικών δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 2742/1999, Α'207) του πρωτογενούς τομέα, οικολογικών πάρκων για τη στήριξη της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας και πάρκων παραδοσιακών καλλιεργειών, ζωνών αποδοτικών καλλιεργειών και εκτροφών, περιοχών μετεγκατάστασης κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων σε περιπτώσεις που η αναγκαιότητα μετεγκατάστασης προκύπτει για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος και δημόσιας υγείας ή βοηθά στην καλύτερη και αποδοτικότερη λειτουργία τους, καθώς και περιοχών οργανωμένης ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.), σύμφωνα τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες (κοινή υπουργική απόφαση με αριθμ. 31722/4.11.2011, Β'2505).

2. Ως προς τη χωρική οργάνωση του δευτερογενούς τομέα, σε συνάφεια με τους στρατηγικούς στόχους του, το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης:

(α) Επιδιώκει πολυκεντρικό πρότυπο χωρικής οργάνωσης της βιομηχανίας, με σκοπό την αύξηση της συμβολής της στην αστική και περιφερειακή ανάπτυξη και την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων διάφορων περιοχών.

(β) Στοχεύει στην οργάνωση των χρήσεων γης κατά τρόπον ώστε να προωθείται ο εξορθολογισμός της διαδικασίας χωροθέτησης της βιομηχανίας, με οργάνωση υποδοχέων για τη μεταποίηση σε κατάλληλες θέσεις και στήριξή τους με αποτελεσματικά κίνητρα, με κλαδικές ρυθμίσεις για τις μονάδες με συγκεκριμένες απαιτήσεις χωροθέτησης, με διασφάλιση των όρων γειτνίασης με άλλες δραστηριότητες, ειδικά τις μη συμβατές, με διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας που ενσωματώνει τεχνολογίες αιχμής στους τομείς της πληροφορικής, των επικοινωνιών και της καινοτομίας προϊόντων και διαδικασιών.

(γ) Προωθεί την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις δραστηριότητες του βιομηχανικού τομέα.

(δ) Επιδιώκει τη δημιουργία ιεραρχημένου δικτύου επιχειρηματικών ζωνών, με χαρακτηριστικά και

λειτουργίες που μπορούν να ανταποκρίνονται στους διαφορετικούς τύπους ζήτησης. Στο δίκτυο αυτό εντάσσονται οι ήδη θεσμοθετημένες ζώνες και καθορίζονται νέες, εφόσον η διαμορφωμένη κατάσταση στις εν λειτουργία ζώνες δεν επιτρέπει την κάλυψη των αναγκών, ιδιαίτερα σε σύγχρονους στρατηγικούς κλάδους. Οι επιχειρηματικές ζώνες ιεραρχούνται στις παρακάτω κατηγορίες:

αα) Στρατηγικές ζώνες, προσανατολισμένες σε στρατηγικούς τομείς της οικονομίας, που φιλοξενούν δραστηριότητες αιχμής, υπερεθνικής ή εθνικής εμβέλειας και χωροθετούνται ιδιαίτερα στις πύλες της Περιοχής Μητροπολιτικού Κέντρου και του Πολεοδομικού Συγκροτήματος. Οι ζώνες αυτές επιδιώκεται να αποτελέσουν καθοριστικούς παράγοντες του ρόλου της Θεσσαλονίκης ως ευρωπαϊκής μητρόπολης, και παράλληλα να λειτουργήσουν ως προωθητικοί μηχανισμοί για την οικονομική της ανασυγκρότηση.

ββ) Ζώνες περιφερειακής εμβέλειας που συνδέονται με την ανάπτυξη των κύριων αστικών κέντρων της Περιοχής Εφαρμογής, με τις οποίες επιδιώκεται να λειτουργήσουν ως καθοριστικές νησίδες για τη συγκρότηση ισχυρών περιφερειακών πόλων οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης.

γγ) Ζώνες τοπικής εμβέλειας και μεταποιητικοί θύλακες που αφορούν σε αγορές μικρής και μεσαίας κλίμακας, ανταποκρίνονται κυρίως σε τοπική ζήτηση, κυριαρχούνται από τη βιοτεχνία και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και συμβάλλουν στην ισόρροπη κατανομή της απασχόλησης και στη διασφάλιση λειτουργικής αυτοτέλειας των Ενοτήτων και Υποενοτήτων.

δδ) Ζώνες μεμονωμένων μεγάλων μονάδων, που είναι δυνατόν να καθορίζονται για σημαντικές παραγωγικές εγκαταστάσεις στρατηγικής σημασίας για την εθνική οικονομία.

(ε) Επιδιώκει την οργανωμένη ανάπτυξη των επιχειρηματικών ζωνών με εφαρμογή των σχετικών θεσμικών εργαλείων: Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές του ν. 2545/1997 (Α' 254) και ΠΟΑΠΔ του ν. 2742/1999 (Α' 207). Η ίδρυση νέων επιχειρηματικών ζωνών γίνεται μόνον με το καθεστώς των ως άνω οργανωμένων ζωνών. Για τις θεσμοθετημένες και ήδη διαμορφωμένες ζώνες μεταποιητικών δραστηριοτήτων που βρίσκονται σε καθεστώς εκτός σχεδίου προωθείται η πολεοδόμησή τους, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία. Ζώνες με αυξημένη συγκέντρωση μεταποιητικών δραστηριοτήτων που παρουσιάζουν υποβάθμιση των συνθηκών λειτουργίας και περιβάλλοντος και έλλειψη υποδομών, χαρακτηρίζονται ως περιοχές περιβαλλοντικής εξυγίανσης (επιχειρηματικά πάρκα εξυγίανσης), κατά το άρθρο 56 του ν. 3982/2011 (Α' 143).

(στ) Μεριμνά για τον ορισμό τμημάτων των περιοχών γενικής κατοικίας που παρουσιάζουν υπερσυγκέντρωση μεταποιητικών μονάδων και προκαλούν περιβαλλοντικά προβλήματα στον αστικό ιστό, ως ζωνών αναβάθμισης όπου εφαρμόζονται προγράμματα περιβαλλοντικής αποκατάστασης με στόχο τον περιορισμό των οχλήσεων και την προώθηση μετεγκατάστασης των μονάδων των οποίων η παραμονή κρίνεται μη συμβατή με το αστικό περιβάλλον.

(ζ) Για τις κατηγορίες βιομηχανικών δραστηριοτήτων που έχουν ανάγκη χωροθέτησης σε άμεση επαφή με θαλάσσιο μέτωπο, ισχύουν οι διατάξεις περί παραχώρησης αιγιαλού και παραλίας που προβλέπουν για τις Β.Ε.Π.Ε. οι διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2545/1997 (Α' 254), πλην αυτών που αναφέρονται στην αναγκαστική απαλλοτρίωση.

(η) Επιδιώκει τον ορισμό περιοχών με ειδικές απαιτήσεις και περιορισμούς προκειμένου για τη χωροθέτηση βιομηχανιών – βιοτεχνιών με σημαντικά προβλήματα ρύπανσης και επικινδυνότητας.

(θ) Κατά τα λοιπά, για τις ρυθμίσεις που αφορούν τη χωρική οργάνωση του δευτερογενούς τομέα, εντός και εκτός αστικών περιοχών, εφαρμόζονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (νόμοι 2545/1997, (Α' 254), 3325/2005 (Α' 68) και 3982/2011 (Α' 143), όπως εκάστοτε ισχύουν).

3. Ως προς τη χωρική οργάνωση του τριτογενούς τομέα, σε συνάφεια με τους στρατηγικούς στόχους του, το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης:

(α) Προωθεί τη συγκρότηση ιεραρχημένου συστήματος Εμπορευματικών Κέντρων και Ζωνών Χονδρεμπορίου κατά την κείμενη νομοθεσία (νόμοι 2545/1997, Α' 254 και 3333/2005, Α' 91), για την ορθολογική οργάνωση των εμπορευματικών δραστηριοτήτων της Περιοχής Εφαρμογής, σε συναρμογή με το ολοκληρωμένο σύστημα συνδυασμένων μεταφορών ώστε να αποφεύγεται η φόρτιση του οδικού δικτύου από την κυκλοφορία βαρέων οχημάτων.

(β) Προωθεί την ιεράρχηση της χωρικής οργάνωσης χονδρεμπορίου, αποθηκών και συστημάτων εφοδιαστικής διαχείρισης σε τρία επίπεδα, ανάλογα με την κλίμακα των εγκαταστάσεων και το ρόλο τους στο δίκτυο των εμπορευματικών ροών, ως εξής:

αα) Ζώνες χονδρεμπορίου – αποθηκών μικρής κλίμακας σε κατάλληλες θέσεις μέσα στον αστικό ιστό για την τοπική εξυπηρέτηση της εσωτερικής αγοράς, με οργάνωση και αναβάθμιση των παραμέτρων λειτουργίας τους και σχεδιασμό της ροής τροφοδοσίας, προς το σκοπό της μετεγκατάστασης των διάσπαρτων αποθηκών που επιβαρύνουν τις αστικές λειτουργίες.

ββ) Εμπορευματικά Κέντρα μεσαίας κλίμακας για εγκατάσταση εμπορικών αποθηκών και επιχειρήσεων υπηρεσιών εφοδιαστικής διαχείρισης που λειτουργούν κυρίως ως κέντρα διανομής, χωροθετούνται κατά προτεραιότητα στις παρυφές του Πολεοδομικού Συγκροτήματος και των σημαντικών αστικών κέντρων των Χωρικών Ενοτήτων, σε θέσεις με άμεση πρόσβαση στο βασικό δίκτυο μεταφορών.

γγ) Εμπορευματικά Κέντρα μεγάλης κλίμακας για την εγκατάσταση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών διαμεταφοράς και εφοδιαστικής διαχείρισης που καλύπτουν τις πολλαπλές λειτουργίες της εφοδιαστικής αλυσίδας, όπως αποθήκευση, συναρμολόγηση και συσκευασία προϊόντων, οργάνωση, ομαδοποίηση και αναδιανομή φορτίων και διαμετακόμιση.

(γ) Καθορίζει τις χρήσεις λιανικού εμπορίου με γνώμονα την ισόρροπη κατανομή τους σε όλα τα χωρικά επίπεδα, την υποστήριξη της πολυκεντρικής δομής και την ενίσχυση των πολεοδομικών κέντρων, την αποφυγή της γραμμικής ανάπτυξης εκτός κέντρων και ιδιαίτερα κατά μήκος των αξόνων του βασικού οδικού δικτύου. Συγκεκριμένα:

αα) Οι μεγάλες εμπορικές επιφάνειες - εμπορικά κέντρα άνω των 5.000 τ.μ., συνυπολογιζόμενων των χρήσεων εστίασης και αναψυχής, θεωρούνται μητροπολιτικής εμβέλειας και εγκρίνονται μετά από γνωμοδότηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ.

ββ) Οι μεγάλες εμπορικές επιφάνειες και τα εμπορικά κέντρα μικτών χρήσεων εμπορίου – αναψυχής καθώς και οι επιχειρηματικές ζώνες μικτών χρήσεων που περιλαμβάνουν σημαντικό ποσοστό χώρων λιανικού εμπορίου, επιδιώκεται να συσχετίζονται χωροθετικά με χρήσεις μητροπολιτικής σημασίας ή και διεθνούς προσανατολισμού, όπως οι ειδικές τουριστικές υποδομές, όπως εκθεσιακοί χώροι, συνεδριακοί χώροι, μαρίνες, αλλά και οι μεγάλες ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, οι σημαντικοί χώροι πολιτιστικού ενδιαφέροντος, οι σταθμοί και τα τερματικά κέντρα μεταφορών, ως περιοχές κύριας έλξης επισκεπτών. Η έγκριση χωροθέτησης παρέχεται μετά από γνωμοδότηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ.

(δ) Υποστηρίζει τη δημιουργία και συμπλήρωση κέντρων καινοτομίας, θερμοκοιτίδων, τεχνολογικών πάρκων και συναφών εγκαταστάσεων σε ειδικές ζώνες, τη δημιουργία και συμπλήρωση επιχειρηματικών ζωνών με την εφαρμογή των σχετικών θεσμικών εργαλείων ΠΟΑΠΔ, ΒΕΠΕ ή επιχειρηματικών πάρκων του εδαφίου (ε) της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, τη δημιουργία του νέου εκθεσιακού χώρου της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ) και τη χρησιμοποίηση πολεοδομικών κινήτρων και αντικινήτρων, με σκοπό την παροχή υποδομών για την ολοκλήρωση, εκσυγχρονισμό και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τριτογενούς τομέα.

(ε) Με στόχο τη βιώσιμη και συμβατή με τις αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος ανάπτυξη και ανασυγκρότηση του τουρισμού, ορίζονται περιοχές με υπερσυγκέντρωση τουριστικής δραστηριότητας στις οποίες δεν επιτρέπονται νέες τουριστικές μονάδες, υποστηρίζει τη συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών καθώς και την ανάπτυξη κτιρίων ή περιοχών με σκοπό τη δημιουργία ελκυστικού περιβάλλοντος για την προσέλκυση τουρισμού και καταρτίζει σχέδια δράσης για τη δημιουργία έργων υποστήριξης νέων μορφών τουρισμού, για τη συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών, και για τη βελτίωση της πρόσβασης στους δυσπρόσιτους τουριστικούς πόρους.

4. Για το σχεδιασμό, την οργάνωση των αναπτυξιακών υποδομών, καθώς και για τον έλεγχο των επιπτώσεών τους στο περιβάλλον, τόσο για τον πρωτογενή όσο και για το δευτερογενή και τον τριτογενή τομέα, συντάσσονται σχέδια δράσης στα πλαίσια του προγράμματος δράσεων του ΟΡ.ΘΕ., σύμφωνα με τα άρθρα 72 και 73. Στα σχέδια δράσης είναι δυνατόν να περιλαμβάνεται η χρήση πολεοδομικών κινήτρων ή αντικινήτρων, καθώς και η υποστήριξη κάθε έργου ή υποδομής απαραίτητου για την ικανοποίηση των τεθέντων στόχων ανά τομέα, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς του, και τη βελτίωση της προσβασιμότητας.

Άρθρο 53

Μεταφορές και δημόσια συγκοινωνία

1. Το νέο ΡΣΘ προωθεί την κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παροχή «βιώσιμης κινητικότητας», με έμφαση στην περιβαλλοντικά συμβατή αυξημένη κινητικότητα με όλα τα μεταφορικά μέσα (ισόρροπη ανάπτυξη συστημάτων μεταφορών). Οι επιλογές του νέου ΡΣΘ επιδιώκουν ένα νέο πλαίσιο στρατηγικού κυκλοφοριακού σχεδιασμού και σχεδιασμού μεταφορών για τη Θεσσαλονίκη, εναρμονισμένο με τον αστικό και χωροταξικό σχεδιασμό, με όρους περιβαλλοντικής προστασίας και πρακτικής του 21^{ου} αιώνα.
2. Η οργάνωση του συστήματος μεταφορών βασίζεται στη διαμόρφωση ολοκληρωμένης πολιτικής μακροπρόθεσμου συγκοινωνιακού σχεδιασμού και εξειδικεύεται χωρικά μέσω μεσοπρόθεσμων σχεδίων και πολιτικών. Η διερεύνηση σκοπιμότητας, η προώθηση υλοποίησης των έργων μεταφορικής υποδομής και η ανάπτυξη πολιτικών για τις μεταφορές στη Θεσσαλονίκη αποτελούν βασικό στρατηγικό εργαλείο σχεδιασμού.
3. Οι βασικές αρχές και οι στόχοι της πολιτικής για την οργάνωση του συστήματος μεταφορών διαμορφώνονται σε συνέργεια με τους πολεοδομικούς, χωροταξικούς και περιβαλλοντικούς στόχους, και λαμβάνονται υπόψη τόσο κατά το σχεδιασμό των μεταφορικών δικτύων όσο και των χρήσεων γης. Στόχοι είναι:
  - (α) Η εξασφάλιση της ασφαλούς και βιώσιμης μετακίνησης για την επίτευξη των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων του νέου ΡΣΘ και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.
  - (β) Η ενίσχυση του μεριδίου μεταφορικού έργου και του ρόλου των μέσων μαζικής μεταφοράς (MMM) και η εξασφάλιση συνθηκών βιωσιμότητας της λειτουργίας τους.
  - (γ) Η μείωση του αρνητικού εξωτερικού κόστους που προκαλούν οι μεταφορές, η δίκαιη κατανομή του στους παραγωγούς του και η δέσμευση της πολιτικής των μεταφορών στην επίτευξη των στόχων για την ανάσχεση της κλιματικής αλλαγής.
  - (δ) Η ισότιμη πρόσβαση των κατοίκων στα δίκτυα και τη δημόσια υποδομή και η δημιουργία συστήματος τιμολόγησης του μεταφορικού έργου με κοινωνικά κριτήρια.
  - (ε) Η αύξηση του διαθέσιμου χώρου και η πύκνωση του δικτύου για ήπιους τρόπους μετακίνησης.
  - (στ) Η προώθηση της πολυτροπικότητας και της διατροπικότητας στις μετακινήσεις με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας, της ασφάλειας και την αποδοτικότητα των μεταφορών, προς όφελος της ανταγωνιστικότητας του παραγωγικού συστήματος και της ενίσχυσης του ρόλου της Θεσσαλονίκης ως διεθνούς κόμβου συνδυασμένων μεταφορών.
4. Το σύστημα μεταφορών στην περιοχή ευθύνης του ΟΡ.ΘΕ. απαρτίζεται από τέσσερα (4) βασικά Υποσυστήματα τα οποία περιλαμβάνουν τα κατά περίπτωση μεταφορικά μέσα και την υποδομή εξυπηρέτησής τους:
  - (α) Υποσύστημα Μαζικών Συγκοινωνιών (ΥΜΣ) προσώπων, το οποίο απαρτίζεται από όλα τα υπάρχοντα και σχεδιαζόμενα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς (MMM), όπως το δίκτυο, τα οχήματα, το τροχαίο υλικό και τους τερματικούς σταθμούς τους.
  - (β) Υποσύστημα Ατομικών Επιβατικών Μεταφορών (ΥΑΕΜ), το οποίο απαρτίζεται από όλων των ειδών τα επιβατηγά οχήματα ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, τους χώρους στάθμευσής τους, καθώς και το σύνολο των αστικών και υπεραστικών οδικών δικτύων που διατίθενται για τα μέσα αυτά.
  - (γ) Υποσύστημα Ήπιων Τρόπων Μετακίνησης προσώπων, το οποίο λειτουργεί συμπληρωματικά ως προς το ΥΜΣ και το ΥΑΕΜ, και
  - (δ) Υποσύστημα Εμπορευματικών Μεταφορών (ΥΕΜ), το οποίο απαρτίζεται από όλα τα οχήματα μεταφοράς και διανομής εμπορευμάτων, τους εμπορευματικούς σταθμούς και το οδικό δίκτυο που διατίθεται για την κίνηση των οχημάτων αυτών.
5. Υποσύστημα Μαζικών Συγκοινωνιών (ΥΜΣ) προσώπων: Αποτελείται από τα μέσα και την υποδομή, όπως αυτή περιγράφεται και ιεραρχείται στην παράγραφο 1, του Παραρτήματος XVII. Κύριες κατευθύνσεις σχεδιασμού, υλοποίησης και λειτουργίας του (ΥΜΣ) είναι:

(α) Ο «συγκοινωνιακός χάρτης» του ΥΜΣ είναι ενιαίος και μετεξελίσσεται για να καλύψει τις ανάγκες της βιώσιμης μετακίνησης. Επιδιώκεται η πύκνωση: αα) των αποκλειστικής χρήσης υποδομών του πρωτεύοντος και δευτερεύοντος δικτύου μαζικών συγκοινωνιών, που εξυπηρετεί ημερήσιες μετακινήσεις μεταξύ χώρων κατοικίας, εργασίας, εκπαίδευσης και λοιπών αστικών λειτουργιών στο ΠΣΘ, την ΠΖΘ και τη Λοιπή Περιοχή, ββ) του δικτύου που εξυπηρετεί τη σύνδεση των αστικών κέντρων και οικισμών των λοιπών Ενοτήτων με την Ενότητα Μητροπολιτικού Κέντρου. Ενισχύεται η διατροπικότητα, και ταυτόχρονα εξασφαλίζονται επαρκείς και ασφαλείς οδικές συνδέσεις για την εξυπηρέτηση των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.

(β) Η ανάπτυξη του δικτύου Μαζικών Συγκοινωνιών πρέπει να είναι ομοιόμορφη για να εξυπηρετεί πυκνοκατοικημένες περιοχές και σημαντικούς πόλους γένεσης μετακινήσεων. Η βιωσιμότητά του πρέπει να υποστηρίζεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό. Το σύνολο των μερών του ΥΜΣ πρέπει να είναι προσβάσιμο και να μπορεί να παρέχει ισότιμης ποιότητας υπηρεσίες στα άτομα με αναπηρίες (ΑμεΑ) και άτομα με μειωμένη κινητικότητα (ΑΜΚ).

(γ) Για την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών και υποδομών εξυπηρέτησης των χρηστών σε όλους τους κόμβους του δικτύου, οργανώνεται με ευθύνη των δήμων η λειτουργία «Κέντρων Κινητικότητας» ή info-point.

(δ) Η ανάπτυξη των μέσων σταθερής τροχιάς βασίζεται σε ολοκληρωμένες μελέτες σκοπιμότητας που συντάσσονται από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και την Αττικό Μετρό ΑΕ, στις οποίες εξετάζονται οι επιπτώσεις στις χρήσεις γης και στις μετακινήσεις πληθυσμού και προτείνονται ρυθμίσεις πολεοδομικού χαρακτήρα για τον έλεγχο της αστικής διάχυσης. Επιπλέον αναπτύσσονται βρόγχοι μέσων σταθερής τροχιάς σε περιοχές με αυξημένη ζήτηση μετακινήσεων.

(ε) Διευκολύνεται η μετεπιβίβαση στα μέσα μαζικής μεταφοράς. Οι δημόσιες συγκοινωνίες υποστηρίζουν την απρόσκοπτη συνέχεια του Υποσυστήματος των Ήπιων Τρόπων Μετακίνησης παρέχοντας εξυπηρετήσεις προς αυτό.

(στ) Ο Αερολιμένας Θεσσαλονίκης «Μακεδονία» προγραμματίζεται ως κύριος κόμβος διεθνών επιβατικών μεταφορών, κατά τρόπο ώστε να διατηρεί ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά κατάλληλα για τη συνεχή και ικανή εξυπηρέτηση των φόρτων. Λαμβάνονται παράλληλα όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου η λειτουργία του να μην προκαλεί επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων και στο φυσικό περιβάλλον.

(ζ) Ο χώρος του Επιβατικού Τερματικού Σταθμού στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης ενοποιείται λειτουργικά με τον αστικό χώρο της πόλης, βελτιώνεται και αξιοποιείται η οδική σύνδεσή του με τον οδικό άξονα ΠΑΘΕ.

(η) Ο επιβατικός σιδηροδρομικός σταθμός της Θεσσαλονίκης και ο μείζων τερματικός σταθμός λεωφορείων ΚΤΕΛ στην περιοχή Δενδροποτάμου εξυπηρετούν τοπικές, υπερτοπικές και διεθνείς ανάγκες ως «πολυτροπικά κέντρα».

(θ) Η έρευνα, μεταφορά και εγκατάσταση πρακτικών και τεχνολογιών χρήσης καθαρών και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας στις μαζικές συγκοινωνίες αποτελεί προτεραιότητα και ενθαρρύνεται με κίνητρα.

6. Υποσύστημα Ατομικών Επιβατικών Μεταφορών (ΥΑΕΜ): απαρτίζεται από το ιεραρχημένο οδικό δίκτυο, όπως αυτό περιγράφεται στην παράγραφο 2α του Παραρτήματος XVII, καθώς και το σύνολο των οχημάτων, όπως ιδιωτικής χρήσης, ταξί, μηχανοκίνητα δίκυκλα και τους χώρους στάθμευσης και τις λοιπές υποδομές τους. Κύριες κατευθύνσεις σχεδιασμού, υλοποίησης και λειτουργίας του ΥΑΕΜ είναι:

(α) Επιδιώκεται η εκτροπή της διαμπερούς κυκλοφορίας από τις αστικές περιοχές μέσω της λειτουργίας αστικών αυτοκινητοδρόμων που παρέχουν επαρκή εξυπηρέτηση, ειδικά σε περιοχές όπου δεν υπάρχει εναλλακτική αξιοποίησης μέσων σταθερής τροχιάς. Στο αστικό δίκτυο του ΠΣΘ λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για τη βελτίωση της λειτουργικής του ικανότητας, τη μείωση των φαινομένων κορεσμού και τη διασφάλιση της ομαλής ροής του. Στους οδικούς άξονες που εξυπηρετούν υψηλές ενδοαστικές ροές καθημερινών μετακινήσεων επιβάλλεται η δέσμευση μέρους της υποδομής για την ανάπτυξη ΜΜΜ.

(β) Οι χώροι στάθμευσης θα πρέπει να σχεδιάζονται ως προς την επάρκεια και το μέγεθός τους, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών αναγκών κάθε περιοχής και των θεσμοθετημένων χρήσεων γης. Για τα κέντρα πόλεων και οικισμών προτιμούνται οι

μεσαίου και μικρού μεγέθους σταθμοί. Ο σχεδιασμός χώρων στάθμευσης ενθαρρύνεται στην ευρύτερη περιοχή των κόμβων του πρωτεύοντος δικτύου του ΥΜΣ. Η τιμολογιακή πολιτική στάθμευσης σε δημόσιους χώρους χρησιμοποιείται ως μέσο ρύθμισης της ζήτησης και της κατανομής του μεταφορικού έργου στα υποσύστημα μεταφοράς.

(γ) Επιδιώκεται η αύξηση των οδών ήπιας κυκλοφορίας όπου συνυπάρχουν οχήματα και πεζοί με στόχο τη δημιουργία συνθηκών γειτονιάς και την αποθάρρυνση διέλευσης οχημάτων που δεν έχουν προέλευση ή προορισμό τη συγκεκριμένη περιοχή.

(δ) Για την έγκριση χωροθέτησης εγκαταστάσεων και εξυπηρετήσεων μητροπολιτικής κλίμακας, όπως είναι τα εμπορικά, συνεδριακά κέντρα, ξενοδοχεία, θεραπευτήρια, νοσοκομεία, είναι αναγκαία η σύνταξη ειδικής μελέτης κυκλοφοριακών επιπτώσεων, στο πλαίσιο της διαδικασίας γνωμοδότησης της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ. Οι δραστηριότητες για τις οποίες είναι υποχρεωτικό να υποβληθεί μελέτη κυκλοφοριακών επιπτώσεων καθορίζονται στην παρ. 3 του Παραρτήματος ΧVII.

(ε) Είναι δυνατή η επιβολή συγκεκριμένων οδηγιών και κανόνων στις υποδομές του ΥΑΕΜ, σε σχέση με την ελάχιστη πληρότητα των Ι.Χ. αυτοκινήτων ή άλλων αντίστοιχων κανόνων, μετά από τεκμηρίωση για τη σκοπιμότητα και αξιολόγηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων.

(στ) Στον εξωαστικό χώρο υλοποιούνται όλα τα απαραίτητα έργα, λαμβάνονται μέτρα και εφαρμόζονται συστήματα διαχείρισης κυκλοφορίας που ενισχύουν την ασφάλεια και εξασφαλίζουν την απρόσκοπτη μετακίνηση μεταξύ των περιοχών του νέου ΡΣΘ.

(ζ) Επιδιώκεται η ενδυνάμωση, βελτίωση, ολοκλήρωση οδικών αξόνων που εξυπηρετούν δευτερογενείς και τριτογενείς δραστηριότητες.

7. Υποσύστημα Ήπιων Τρόπων Μετακίνησης: απαρτίζεται από το αστικό ή υπεραστικό δίκτυο στο οποίο μπορούν να κινηθούν άτομα χωρίς μηχανοκίνητα μέσα. Κατευθύνσεις αποτελούν:

(α) Η μελέτη και δημιουργία ολοκληρωμένου, διαδημοτικού συστήματος ποδηλατοδρόμων, κατά προτεραιότητα στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης. Η δημιουργία του δικτύου θα στοχεύει στην εξυπηρέτηση σημαντικού μεριδίου των ημερήσιων μετακινήσεων, συνδέοντας χώρους, ιδίως κατοικίας, εργασίας, εκπαίδευσης, αθλητισμού, με ασφάλεια και υψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης.

(β) Η δημιουργία ή επέκταση, μετά από εκπόνηση ολοκληρωμένων κυκλοφοριακών μελετών και ταυτόχρονη εκτίμηση και εξασφάλιση των αναγκαίων χώρων στάθμευσης, συνδυασμένων δικτύων πεζοδρόμων σε όλα τα αστικά κέντρα και ιδιαίτερα στους ιστορικούς και εμπορικούς τους πυρήνες, και στους τουριστικούς και παραθεριστικούς οικισμούς.

8. Υποσύστημα Εμπορευματικών Μεταφορών (ΥΕΜ): απαρτίζεται από όλα τα οχήματα μεταφοράς και διανομής εμπορευμάτων, τους εμπορευματικούς σταθμούς, τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης φύλαξης και φόρτωσης - μεταφόρτωσης και τα αστικά και υπεραστικά δίκτυα μεταφοράς. Το υποσύστημα υποδιαιρείται περαιτέρω αναλόγως του επικρατούντος μέσου μεταφοράς, όπως είναι οι οδικές, αεροπορικές, θαλάσσιες εμπορευματικές μεταφορές. Συνδέεται και τροφοδοτεί τα υπόλοιπα Υποσύστημα μέσω πολυτροπικών τερματικών σταθμών. Ως κατευθύνσεις ορίζονται:

(α) Οι Εμπορευματικές Μεταφορές στο σύνολο της περιοχής του νέου ΡΣΘ, χωρίς να προκαλούν επιπτώσεις στο περιβάλλον και στο επίπεδο διαβίωσης των κατοίκων, εξυπηρετούν την εκτέλεση του μεταφορικού έργου συμβάλλοντας στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του παραγωγικού συστήματος και παρέχοντας ασφάλεια και ταχύτητα με μικρό κόστος για τη διακίνηση αγαθών.

(β) Σε σχέση με τη μεταφορά εμπορευμάτων μεσαίων και μεγάλων αποστάσεων, επιδιώκεται η λήψη μέτρων για την αύξηση της χρήσης του σιδηροδρόμου, των θαλάσσιων και των συνδυασμένων μεταφορών. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν: αα) ενίσχυση των χερσαίων συνδέσεων του εμπορικού λιμένα της Θεσσαλονίκης με τους διευρωπαϊκούς οδικούς και σιδηροδρομικούς άξονες και τους κύριους κόμβους των κέντρων πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής. ββ) χωροθέτηση σε νέο χώρο του σιδηροδρομικού εμπορευματικού σταθμού και του σταθμού διαλογής ύστερα από πρόταση του ΟΡ.ΘΕ προς τα αρμόδια υπουργεία. γγ) ανάπτυξη βρόγχων μέσων σταθερής τροχιάς για εμπορικούς σκοπούς.

(γ) Σε σχέση με τη μεταφορά εμπορευμάτων μικρών αποστάσεων και τον ανεφοδιασμό των αγορών προβλέπεται ο καθορισμός μέσω των διαδικασιών χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού χώρων εξυπηρέτησης φορτηγών οχημάτων περιφερειακά των αστικών περιοχών με δυνατότητες προσπέλασης και διατροπικότητας.

- (δ) Με προτάσεις των δήμων και απόφαση της Περιφέρειας καθορίζονται ωράρια φορτοεκφορτώσεων εκτός των ωρών αιχμής.
9. Η εφαρμογή των κατευθύνσεων οργάνωσης του συστήματος μεταφορών στηρίζεται στη συνεχή παρακολούθηση και μελέτη των κυκλοφοριακών φαινομένων και συντονίζεται από τον ΟΡ.ΘΕ.
- (α) Ο ΟΡ.ΘΕ. συνεργάζεται με λοιπούς αρμόδιους κατά το νόμο φορείς για την οργάνωση, παρακολούθηση (monitoring) και τήρηση δεδομένων που αφορούν την καταγραφή ποιοτικών και ποσοτικών στοιχείων της κυκλοφορίας και των επιπτώσεών της στο χώρο, την οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον. Στοιχεία, μελέτες και έρευνες που αφορούν τις κυκλοφοριακές συνθήκες και τις επιπτώσεις των μεταφορών είναι διαθέσιμα προς το σύνολο των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, ερευνητικών φορέων και προσβάσιμα από τους πολίτες. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να αξιοποιηθούν για την εξειδίκευση και τη διαμόρφωση σχεδίων οργάνωσης και διαχείρισης των μεταφορών σε τοπικό επίπεδο.
- (β) Η εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για τις βιώσιμες μεταφορές περιλαμβάνει και ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών με συγκεκριμένους στόχους, όπως τη μείωση της χρήσης του Ι.Χ. αυτοκινήτου και αύξηση της χρήσης των μέσων μαζικής μεταφοράς, προστασία του περιβάλλοντος, βελτίωσης της οδικής συμπεριφοράς.
- γ) Εκπόνηση κυκλοφοριακής μελέτης σε κάθε Καλλικρατικό Δήμο, σε συνεργασία με τον ΟΡ.ΘΕ.

Άρθρο 54

Ενεργειακά Δίκτυα και Τηλεπικοινωνίες

1. Η διασφάλιση επαρκών αποθεμάτων και τροφοδότησης ενέργειας αποτελεί βασικό παράγοντα υποστήριξης του επιπέδου διαβίωσης και οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής. Συνδυάζεται με τη λήψη των πλέον κατάλληλων μέτρων για περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και την υγεία των κατοίκων, και προσανατολίζεται προς την κατά το δυνατό μείωση της εξάρτησης από τη χρήση ορυκτών καυσίμων.
2. Δίκτυο ηλεκτροδότησης: Βασική κατεύθυνση, για λόγους οικονομίας αλλά και προστασίας του περιβάλλοντος, αποτελεί η μείωση στο ελάχιστο των απωλειών ενέργειας μέσω του Εναέριου Δικτύου Μεταφοράς. Η υπογειοποίηση και μόνωση του δικτύου αποτελεί προτεραιότητα, εξετάζεται και ενσωματώνεται ως εργασία κατά την υλοποίηση πολεοδομικών και συγκοινωνιακών έργων. Παράλληλα, επεκτείνεται και ενισχύεται το δίκτυο προς περιοχές συγκέντρωσης μονάδων παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), σύμφωνα με τις εκάστοτε κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΠΧΣΑΑ) για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), (κοινή υπουργική απόφαση με αριθμ. 11508/2009, ΑΑΠ 151).
3. Φυσικό Αέριο (ΦΑ): Στόχος είναι η επέκταση του δικτύου ΦΑ στο σύνολο του μητροπολιτικού κέντρου και προς τις περιοχές υψηλής συγκέντρωσης μεταποιητικών μονάδων. Κατά την οργάνωση - πολεοδόμηση περιοχών επαγγελματικών χρήσεων, πρέπει να προβλέπεται η ταυτόχρονη ή η μελλοντική εγκατάσταση εσωτερικών δικτύων ΦΑ.
4. Τηλεπικοινωνίες: στόχος είναι η ανάπτυξη δικτύων υψηλών ταχυτήτων τα οποία να καλύπτουν το σύνολο των οικισμών, των περιοχών συγκέντρωσης δραστηριοτήτων και των τουριστικών εγκαταστάσεων της περιοχής εφαρμογής. Η ενίσχυση, η επέκταση, ο συνεχής εκσυγχρονισμός των ενσύρματων και ασύρματων δικτύων λαμβάνεται υπόψη κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό και εφαρμογή.

Άρθρο 55

Αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων και ατυχημάτων

1. Η πολιτική προστασίας και ασφάλειας του νέου ΡΣΘ εστιάζει σε τρεις κατευθύνσεις:

(α) Τη συνεργασία των αρμόδιων φορέων κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας και Ασφάλειας, καθώς και τη βελτίωση της πληροφόρησης, ενημέρωσης και της

τεκμηρίωσης, που αφορούν αρμόδιους φορείς ή και πολίτες, για τους κινδύνους, τις απειλές και τις πολιτικές που σχετίζονται με την προστασία και ασφάλεια.

(β) Το σχεδιασμό και τη διαχείριση εξειδικευμένων δράσεων, μελετών, ερευνών και προγραμμάτων στον τομέα της πολιτικής προστασίας και ασφάλειας, που αφορούν την πρόληψη των καταστροφών, τον περιορισμό των επιπτώσεών τους και την επιτυχή αποκατάσταση των ζημιών και απωλειών που επιφέρουν.

(γ) Τη χρήση εργαλείων του χωροταξικού, πολεοδομικού και περιβαλλοντικού σχεδιασμού για την λήψη επιπρόσθετων προληπτικών και περιοριστικών μέτρων προστασίας και ασφάλειας.

2. Ως ειδικότερες πολιτικές και μέτρα ανά τομέα, ορίζονται:

(α) Για την ασφάλεια και προστασία από σεισμούς:

αα) Προωθείται η συνεργασία μεταξύ της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, των δήμων και του ΟΡ.ΘΕ. για τη διαμόρφωση και την εφαρμογή ολοκληρωμένης πολιτικής για την αντισεισμική προστασία και δράση, με προτεραιότητα στην περιοχή του ΠΣΘ και της ΠΖΘ.

ββ) Ο ΟΡ.ΘΕ. με απόφαση της Εκτελεστικής του Επιτροπής, είναι δυνατόν να εισηγείται την κατά προτεραιότητα αναθεώρηση ή τροποποίηση εγκεκριμένων Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων, προς το σκοπό της διασφάλισης χώρων και οδών διαφυγής σε περίπτωση σεισμού ή τροποποίησης χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης, για λόγους πρόληψης και προστασίας,

γγ) Για την έγκριση χωροθέτησης εγκαταστάσεων και εξυπηρέτησεων μητροπολιτικής κλίμακας, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΟΡ.ΘΕ, στο πλαίσιο της διαδικασίας γνωμοδότησής της, μπορεί να θέτει ως προϋπόθεση την ύπαρξη ειδικής εδαφοτεχνικής και γεωλογικής μελέτης.

δδ) Κατά τις διαδικασίες χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού στην Περιοχή Εφαρμογής του νέου ΡΣΘ, λαμβάνεται μέριμνα για τη διασφάλιση και σήμανση επαρκών χώρων συγκέντρωσης του πληθυσμού σε περίπτωση σεισμών. Οι σχετικές προβλέψεις ενσωματώνονται στις προς έγκριση Πολεοδομικές Μελέτες Επέκτασης και Αναθεώρησης και σε κάθε πολεοδομική μελέτη ή σχέδιο.

(β) Για την ασφάλεια και προστασία από πλημμυρικά φαινόμενα:

αα) Οι κατευθύνσεις και τα μέτρα που αφορούν την προστασία της υδραυλικής ικανότητας ρεμάτων και λοιπών στοιχείων του υδρογραφικού δικτύου περιγράφονται ειδικότερα στο άρθρο 68 του παρόντος.

ββ) Η λήψη αποφάσεων για μελλοντικές χρήσεις γης, κτίρια και υποδομές, οφείλει να λαμβάνει υπόψη της τους κινδύνους που συνδέονται με πλημμυρικά φαινόμενα.

(γ) Για την ασφάλεια και προστασία από βιομηχανικά ατυχήματα, και με βάση την ανάγκη για πρόληψη, ενημέρωση και συντονισμένη δράση, ορίζονται τα παρακάτω:

αα) Η πρόληψη βασίζεται στον έλεγχο της χωροθέτησης νέων «εγκαταστάσεων» και «μονάδων» και στη μετεγκατάσταση του συνόλου των υφισταμένων «εγκαταστάσεων» και «μονάδων» που βρίσκονται εντός σχεδίου πόλεως και εμπίπτουν στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (κοινή υπουργική απόφαση με αριθμ. 12044/613/2007, Β'376, όπως αυτή εκάστοτε ισχύει), σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλης. Ειδικά αφορά εγκαταστάσεις στις οποίες υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες σε ποσότητες ίσες ή ανώτερες από τις αναφερόμενες στο Παράρτημα Ι (μέρη 1 και 2, στήλη 2) του άρθρου 20 της κοινής υπουργικής απόφασης (εγκαταστάσεις κάτω ορίου), όσο και για αυτές στις οποίες οι ποσότητες των επικινδύνων ουσιών είναι ίσες ή ανώτερες από τις αναφερόμενες στο Παράρτημα Ι (μέρη 1 και 2, στήλη 3) του άρθρου 20 (εγκαταστάσεις άνω ορίου) της κοινής υπουργικής απόφασης.

ββ) Η χωροθέτηση υπόχρεων εγκαταστάσεων πρέπει να στηρίζεται στις εκάστοτε ειδικές απαιτήσεις αντιμετώπισης του κινδύνου, δεδομένου ότι τα βιομηχανικά ατυχήματα έχουν ποικίλες επιπτώσεις και διαφορετικούς τρόπους αντιμετώπισης αναλόγως του είδους της εγκατάστασης,

γγ) Για την υλοποίηση των κατευθύνσεων των παραγράφων (γ) αα) και (γ) ββ) του παρόντος, ο ΟΡ.ΘΕ. εγκρίνει τη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων και εποπτεύει την τήρηση των ρυθμίσεων χωροθέτησης χρήσεων γης σε παρακείμενες περιοχές.

δδ) Τα δεδομένα που αφορούν την ανάλυση επικινδυνότητας και τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποφυγή τεχνολογικών και φυσικών καταστροφών από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στην περιοχή του νέου ΡΣΘ, πρέπει να είναι προσβάσιμα από τους κατοίκους μέσω του διαδικτύου και σε

μορφή κατάλληλη ώστε να είναι κατανοητά από άτομα χωρίς εξειδικευμένες γνώσεις.

εε) Η συντονισμένη δράση εξασφαλίζεται και ασκείται μέσα από την εγκατάσταση δικτύου συνεργασίας στο πλαίσιο των σχεδίων αντιμετώπισης φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων.

στστ) Απαγορεύεται η εγκατάσταση οποιασδήποτε νέας «εγκατάστασης» και «μονάδας», που εμπεριέχεται στις ρυθμίσεις της κοινής υπουργικής απόφασης με αριθ. 12044/613/2007 (Β'376), στη Χωρική Ενότητα Μητροπολιτικού Κέντρου, εκτός των περιπτώσεων εκσυγχρονισμού.

Επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός των υπαρχουσών «εγκαταστάσεων» και «μονάδων» Seveso, όταν ο εκσυγχρονισμός αυτός δεν αυξάνει την επικινδυνότητα της εγκατάστασης.

Επιβάλλεται η βελτίωση της ασφάλειας για όλες τις υφιστάμενες «εγκαταστάσεις» και «μονάδες» Seveso εντός δεκαετίας από την ισχύ του παρόντος, η οποία αποδεικνύεται με μελέτη ασφαλείας, όπως αυτή καταχωρίζεται. Σε αντίθετη περίπτωση δεν χορηγείται καμία άδεια έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή άδεια παράτασης λειτουργίας.

(δ) Για την ασφάλεια και προστασία από πυρκαγιές:

Δεδομένου ότι η κλιματική αλλαγή αναμένεται να επιτείνει τον κίνδυνο εκδήλωσης δασικών πυρκαγιών και την έντασή τους, ενώ παράλληλα θα δυσχεράνει τη φυσική αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, στην περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ απαιτείται:

αα) Η εκπόνηση Ειδικών Σχεδίων Αντιπυρικής Προστασίας περιμετρικά των σημαντικών οικιστικών περιοχών, αρχαιολογικών χώρων, δασών και προστατευόμενων περιοχών. Ο σχεδιασμός της αντιπυρικής προστασίας βασίζεται στις σύγχρονες και καινοτόμες τεχνολογίες παρακολούθησης, ελέγχου, συστημάτων έγκαιρης ειδοποίησης, τις οποίες και αξιοποιεί και στα μέσα άμεσης επέμβασης. Η δράση συνδυάζεται με τα μέτρα προστασίας των δασικών οικοσυστημάτων του άρθρου 64.

ββ) Με ευθύνη των δήμων και σε συνεργασία με τις Δασικές Υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και το Πυροσβεστικό Σώμα, λαμβάνεται πρόνοια καθαρισμού της συσσωρευμένης βιομάζας από δάση και δασικές εκτάσεις.

γγ) Σε εφαρμογή του παρόντος, οι δήμοι καλούνται να συντάσσουν, εντός διετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σχέδια εκκένωσης και ασφαλούς απομάκρυνσης του πληθυσμού σε περίπτωση εξάπλωσης πυρκαγιών από γειτνιάζουσες δασικές εκτάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ

Άρθρο 56

Πλαίσιο και άξονες αστικής πολιτικής και πολεοδομικού σχεδιασμού

1. Σε ολόκληρη την περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ, ο σχεδιασμός, η διαχείριση και κάθε ρυθμιστική παρέμβαση που αφορά στην αστική ανάπτυξη, οφείλει να συνδέει τις περιβαλλοντικές πολιτικές με τις οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές και με την πολιτική των μεταφορών, σε μία ολοκληρωμένη και ενεργό αντιμετώπιση της αστικής ανάπτυξης.
2. Τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΓΠΣ) και Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) των πόλεων και οικισμών της περιοχής εφαρμογής, του ν. 2508/97 (Α' 124), όπως εκάστοτε ισχύει καθώς και κάθε άλλη πολεοδομική ρύθμιση, σχέδιο ή παρέμβαση, εναρμονίζονται και ενσωματώνουν τις αρχές της αειφορίας στη διαχείριση της αστικής ανάπτυξης.
3. Η εφαρμογή της αειφόρου αστικής πολιτικής αναφέρεται: στον ίδιο τον πολεοδομικό σχεδιασμό, στις αστικές μεταφορές, στην πολιτική πρασίνου, στην πολιτική χρήσεων γης, στο σχεδιασμό και τη χρήση των πολιτιστικών πόρων, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε αστικού κέντρου και της περιοχής όπου αυτό εντάσσεται.
4. Ως γενικές κατευθύνσεις πολιτικής αστικής ανάπτυξης στις πόλεις και στους οικισμούς της περιοχής εφαρμογής, ορίζονται:

(α) Η επιδίωξη ανάσχεσης των τάσεων κατάληψης αγροτικής και αδόμητης γης από αστικές χρήσεις, η υιοθέτηση της αρχής της «συμπαγούς» πόλης και η αποτροπή της συνεχούς οικιστικής και αστικής εξάπλωσης.

(β) Η επιδίωξη διατήρησης επαρκών αποθεμάτων γης, κατάλληλων για κάλυψη μελλοντικών αναγκών, εντός και εκτός του οριοθετημένου, πολεοδομημένου ή προς πολεοδόμηση, αστικού χώρου.

(γ) Η απαγόρευση της κατάτμησης και ο περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης, τόσο ως προς τους όρους της όσο και ως προς τις προβλεπόμενες χρήσεις της, με σκοπό την προστασία της περιαστικής γης και των ενδιαφερόντων στοιχείων του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, την αποφυγή μίξης ασύμβατων χρήσεων, καθώς και την αποφυγή της απαξίωσης υποδομών και δικτύων.

(δ) Η ενίσχυση της πολεοδομικής συνοχής και η βελτίωση της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων, μέσω μέτρων αναζωογόνησης των κέντρων των πόλεων και αποφυγής της ανάπτυξης κεντρικών λειτουργιών κατά μήκος των αξόνων.

(ε) Η κατά το δυνατόν επέκταση της εφαρμογής στις οικιστικές περιοχές της γενικής κατοικίας αντί της αμοιούς, μετά από μελέτη των περιβαλλοντικών φόρτων και οχλήσεων.

(στ) Η προστασία, αναβάθμιση και λειτουργική αξιοποίηση των ιστορικών κέντρων των πόλεων. Για την αντιμετώπιση του φαινομένου της υποβάθμισης στην περιοχή του ιστορικού κέντρου της Θεσσαλονίκης και των παρυφών του καθώς και άλλων κέντρων του Πολεοδομικού Συγκροτήματος, καταρτίζονται Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 2742/99 με στόχο:

αα) Την προώθηση της ανάδειξης του πολυδιάστατου χαρακτήρα του αστικού χώρου με έμφαση στην ενίσχυση και αναβάθμιση της κατοικίας, υποστηρίζοντας την επίτευξη της χωρικής συνοχής μέσω της κοινωνικής διαστρωμάτωσης, την ανάδειξή τους ως τουριστικού προορισμού διεθνούς εμβέλειας και την ανάκτηση του δημόσιου χώρου.

ββ) Τη διατήρηση της πολυδιάστατης λειτουργικότητας, μέσω συνδυασμένων ενεργειών ενίσχυσης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που φθίνουν και προσέκλυσης νέας επιχειρηματικότητας που θα υποστηρίξει το εμπόριο τον τουρισμό, την αναψυχή, την καλλιτεχνική δημιουργία και τη φιλοξενία χειροτεχνικών εργαστηρίων.

γγ) Τον καθορισμό ειδικών περιοχών-πόλων που προσφέρονται για την εφαρμογή προγραμμάτων υπερτοπικού χαρακτήρα με πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη της μητροπολιτικής περιοχής.

(ζ) Ο καθορισμός των ορίων και των τρόπων προστασίας των παραδοσιακών οικισμών και των προστατευόμενων γενικότερα οικισμών και ζωνών.

(η) Η αναγνώριση, ανάδειξη και λειτουργική ενσωμάτωση στον πολεοδομικό ιστό συνόλων ή μεμονωμένων στοιχείων του τοπίου, η αναβάθμιση των υποβαθμισμένων στοιχείων του αστικού Τοπίου, και γενικότερα η εφαρμογή του ν. 3827/2010 (Α' 30), όπως εκάστοτε ισχύει.

(θ) Η ενσωμάτωση στους όρους και περιορισμούς του πολεοδομικού σχεδιασμού συνοδευτικών όρων και κανόνων δόμησης και αρχιτεκτονικής.

5. Ως ειδικότερες κατευθύνσεις για την πολεοδομική οργάνωση των αστικών κέντρων και οικισμών άνω των 2.000 κατοίκων, ορίζονται:

(α) Η υιοθέτηση της αρχής της πολυκεντρικής δομής του αστικού χώρου.

(β) Η ενίσχυση των τοπικών κέντρων επιπέδου Πολεοδομικής Ενότητας με εξυπηρετήσεις σε υπηρεσίες και αγαθά ώστε να μειώνονται οι μετακινήσεις και να αποφεύγεται η κυκλοφοριακή φόρτιση.

(γ) Η υλοποίηση αστικών αναπλάσεων μέσω της ενεργοποίησης και χρήσης όλων των διαθέσιμων από την κείμενη νομοθεσία πολεοδομικών εργαλείων και μηχανισμών.

(δ) Η οργάνωση του εσωτερικού κυκλοφοριακού δικτύου, η διασφάλιση της απρόσκοπτης κυκλοφορίας μέσω μαζικής μεταφοράς, πεζών, ποδηλάτων και ΑμεΑ, και η δημιουργία επαρκών χώρων στάθμευσης.

6. Στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ) και την Περιαστική Ζώνη Θεσσαλονίκης (ΠΖΘ), συμπληρωματικά και κατ' εξειδίκευση των κατευθύνσεων αυτού του άρθρου, εφαρμόζεται ολοκληρωμένη αστική – μητροπολιτική πολιτική, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 60.

Άρθρο 57

Πλαίσιο για την πολιτιστική ανάπτυξη, την ανάδειξη και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς

1. Το πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής, υλικό και άυλο, διαθέτει διεθνή ελκυστικότητα, θεωρείται παγκοσμίως μοναδικό, και έχει δυναμικό χαρακτήρα καθώς εμπλουτίζεται συνέχεια με νέα στοιχεία σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας.
2. Ο πολιτισμός, τα μνημεία, η ιστορία και η σύγχρονη δημιουργία αποτελούν κύριο προσδιοριστικό παράγοντα της ταυτότητας της περιοχής, πόρο και συγκριτικό πλεονέκτημα για την ανάπτυξή της και παράγοντα καθοριστικής σημασίας για την άνοδο του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων της. Κύριες πολιτικές που προωθεί το νέο ΡΣΘ είναι:
  - (α) Η ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων, των μνημείων όλων των εποχών, των αρχαιολογικών χώρων, των αρχιτεκτονικών συνόλων και της ιστορίας. Η ενσωμάτωση των παραπάνω στοιχείων στις λειτουργίες του αστικού και περιαστικού χώρου με τη δημιουργία ενός χωρικού και χρονικού συνεχούς.
  - (β) Η προστασία, διατήρηση, προβολή και ανάδειξη της πολιτιστικής ποικιλότητας και η άμεση σύνδεσή της με το κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον το οποίο τη δημιούργησε και στο οποίο δραστηριοποιείται.
  - (γ) Η υποστήριξη της σύγχρονης έκφρασης και δημιουργίας, η ενίσχυση της προσβασιμότητας του πληθυσμού στους πολιτιστικούς πόρους και υποδομές και η υποστήριξη της ανάπτυξης εγκατεστημένων ή νέων πολιτιστικών θεσμών.
  - (δ) Η ανάδειξη του πολιτισμού και της ιστορίας ως σημαντικών για την οικονομία κλάδων απασχόλησης και επιχειρηματικότητας και ως πόρων που συμβάλουν στην ανταγωνιστικότητα τομέων, όπως ο τουρισμός κάθε μορφής.
3. Η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς συνδέεται ενεργά με άλλα προγραμματικού – επιχειρησιακού και πολεοδομικού χαρακτήρα μέτρα, με στόχο τη σύνδεση της πολιτιστικής κληρονομιάς με τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και την αειφορία της πόλης. Προωθούνται πολεοδομικές μελέτες ειδικού χαρακτήρα και επεμβάσεων που συνδυάζουν περισσότερους από ένα τρόπους και θεσμικά εργαλεία, όπως Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων, Αναπλάσεις, εφαρμογή των ζωνών προστασίας Α' και Β' σε ευαίσθητες περιοχές, προστασία του τοπίου και των στοιχείων του.
4. Οι αρχαιολογικοί χώροι, τα μνημεία, οι παραδοσιακοί οικισμοί, τα σύνολα αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος, τα σημεία ιστορικής αναφοράς και πολιτισμικής παραγωγής, συνδέονται σε δίκτυα πολιτιστικών πόρων που εντάσσονται στα δεδομένα του πολεοδομικού ιστού όταν βρίσκονται εντός πόλεων. Όταν αναπτύσσονται σε περιφερειακή κλίμακα ενσωματώνονται κατά το δυνατόν σε περιοχές της φύσης και διαμορφώνουν οικομουσειά με ενότητες μνημείων και τεκμηρίων της ίδιας ιστορικής περιόδου ή με συνδυασμό μνημείων και τεκμηρίων πολλαπλών ιστορικών περιόδων.
5. Τα ιστορικά κέντρα των πόλεων της περιοχής εφαρμογής οριοθετούνται μετά από μελέτη και κατάρτιση σχεδίων δράσης, κατά τα άρθρα 72 και 73, με σκοπό τη ρύθμιση, προστασία και ανάδειξή τους. Κύριες κατευθύνσεις είναι: (α) η ανάδειξη - ενίσχυση των στοιχείων που συνθέτουν τη φυσιογνωμία και εικόνα κάθε ιστορικού κέντρου, όπως ιστοί, τοπίο και σύνολα, (β) η ανάπλαση ελεύθερων χώρων, (γ) η λήψη μέτρων αποτροπής φαινομένων ερήμωσης και εξόδου της κατοικίας, (δ) η θέσπιση και εφαρμογή ειδικών όρων, περιορισμών και κανόνων δόμησης, που κατά περίπτωση κρίνονται απαραίτητα προκειμένου να προστατευτεί η μορφή του ιστορικού κέντρου, η πυκνότητα της δόμησης αλλά και στοιχεία που είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την ιδιομορφία κάθε περιοχής.
6. Σύνολα με ιδιαίτερα πολεοδομικά και αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά αναδεικνύονται και προστατεύονται ύστερα από θέσπιση κατάλληλων διατάξεων και αξιολόγηση για τα στοιχεία που απαρτίζουν το χαρακτήρα και το αρχιτεκτονικό ύφος κάθε παραδοσιακού οικισμού, ή παραδοσιακού τμήματος οικισμού ή αρχιτεκτονικού συνόλου.
7. Καταγράφονται και αναδεικνύονται μεμονωμένα μνημεία, κτίρια, χώροι ή εγκαταστάσεις που συνιστούν πολεοδομικά στοιχεία αναφοράς ή σημαντικά στοιχεία του τοπίου, ή συνδέονται με την

ιστορία, ή αποτελούν σημαντικά αρχιτεκτονικά, κατασκευαστικά, βιομηχανικά ή καλλιτεχνικά δείγματα. Τα στοιχεία αυτά τίθενται σε καθεστώς προστασίας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και εξετάζεται η δυνατότητα αξιοποίησής τους με νέες συμβατές χρήσεις κατά τρόπο ώστε να ενσωματώνονται στις σύγχρονες λειτουργίες και ανάγκες της ευρύτερης περιοχής τους και να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητά τους.

8. Για την προστασία των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων καθορίζονται ζώνες προστασίας. Ο ΟΡ.ΘΕ. κατά τις διαδικασίες μελέτης και έγκρισης σχεδίων χρήσεων γης, ενσωματώνει μέτρα προστασίας του άμεσου και του ευρύτερου περιβάλλοντος μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, ώστε να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη θέα από και προς τα μνημεία, η απομάκρυνση ασύμβατων χρήσεων καθώς και περιβάλλοντος χώρου αναψυχής που θα επιτρέπει την εύκολη πρόσβαση σ' αυτά και την απόλαυσή τους.
9. Η ενσωμάτωση πολιτιστικών στοιχείων, μνημείων και αρχαιολογικών χώρων εξασφαλίζεται με τη χωρική και θεματική οργάνωση δικτύων και διαδρομών και τη λήψη μέτρων που στοχεύουν στην ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας και της αντιληπτικής εικόνας τους, όπως θέσπιση μορφολογικών επεμβάσεων στις όψεις των πέριξ κτιρίων και γενικά βελτίωση των συνθηκών του περιβάλλοντος χώρου τους.
10. Για τη σύνδεση, ενοποίηση και ανάδειξη χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος και χώρων πολιτιστικών δραστηριοτήτων, συντάσσονται σχέδια θεματικών διαδρομών και περιπάτων που συνδέουν χωρικά και θεματικά τα παραπάνω στοιχεία. Ο σχεδιασμός των διαδρομών είναι σκόπιμο να εντάσσει πέρα από στοιχεία πολιτιστικής κληρονομιάς και πολιτιστικές υποδομές, μνημεία της φύσης, αστικούς και περαστικούς χώρους πρασίνου.
11. Η ανάδειξη και αξιοποίηση των πολιτιστικών και ιστορικών πόρων εξειδικεύεται κατά περιοχές του νέου ΡΣΘ σύμφωνα με τις αναλυτικές κατευθύνσεις του Παραρτήματος XVΙΙΙ.

Άρθρο 58

Πλαίσιο για την οργάνωση Αστικού και Περιαστικού Πρασίνου

1. Στρατηγικοί στόχοι του νέου ΡΣΘ για την ενίσχυση και την οργάνωση Αστικού και Περιαστικού Πρασίνου είναι: (α) Η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και η βελτίωση των περιβαλλοντικών συνιστωσών του αστικού περιβάλλοντος, μέσω της βελτίωσης του μικροκλίματος, της ενίσχυσης του φυσικού καθαρισμού των αερίων μαζών και του περιορισμού της ρύπανσης. (β) Η εξασφάλιση επαρκών χώρων και δικτύων αστικού και περιαστικού πρασίνου σε όλα τα αστικά κέντρα, η ισομερής χωρική κατανομή τους και η εξασφάλιση της προσπελασιμότητάς τους, (γ) Η διασύνδεση των χώρων πρασίνου μεταξύ τους και η δημιουργία πράσινων, οικολογικών, διαδρομών, (δ) Η αναβάθμιση της αισθητικής των δημόσιων χώρων, (ε) Η σύνδεση του πρασίνου με λειτουργίες αναψυχής, ελεύθερου χρόνου και πολιτισμού, (στ) Η ενσωμάτωση στο δίκτυο πρασίνου φυσικών υδρολογικών στοιχείων ή άλλων οικολογικού ενδιαφέροντος στοιχείων του αστικού και περιαστικού χώρου, (ζ) Η συνολική αναβάθμιση του πράσινου αποθέματος των πόλεων, με αλλαγή των εδαφοκαλύψεων (διαπερατές επιφάνειες) και των φυτοκαλύψεων (υψηλό πράσινο), (η) Η εφαρμογή των αρχών της οικολογικής δόμησης και του βιοκλιματικού σχεδιασμού στα κτίρια και στα έργα διαμόρφωσης δημόσιων χώρων.
2. Με τη συνεργασία του ΟΡ.ΘΕ. και δήμων, εκπονούνται για όλα τα αστικά κέντρα της Περιοχής Ευθύνης του, στρατηγικά και επιχειρησιακά σχέδια «για τη δημιουργία και αναβάθμιση των αστικών και περιαστικών πράσινων υποδομών». Με απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ., στο πλαίσιο των σχεδίων αυτών προτείνονται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής χώροι για τους οποίους κρίνεται σκόπιμος ο χαρακτηρισμός τους ως Περιφερειακά Πάρκα της περίπτωσης β της παραγράφου 3.2. του άρθρου 5 του ν. 3937/2011 (Α' 60).
3. Ως μέρη των δικτύων πρασίνου μπορούν κατά περίπτωση να είναι το σύνολο των αλσών και δασικών εκτάσεων εντός των οριοθετημένων αστικών περιοχών, δάση και δασικές περιοχές που εφάπτονται στα όρια οικισμών, αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία, τοπία, ρέματα, ακτές και παράκτια αστικά μέτωπα, χώροι πολιτισμού και αθλητισμού, παλαιά στρατόπεδα.
4. Ρέματα που διέρχονται από οικισμούς ή βρίσκονται εκτός αυτών και εξυπηρετούν την αντιπλημμυρική προστασία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 68, χαρακτηρίζονται ως

ελεύθεροι χώροι πρασίνου. Κατά την εκπόνηση και εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων θα προβλέπονται εφεξής γύρω από τα στοιχεία αυτά μεταβατικές ζώνες περιορισμού των χρήσεων γης και της δόμησης, κατά τρόπο τέτοιο ώστε να εξασφαλίζεται η υδραυλική τους ικανότητα και η λειτουργία τους ως οικολογικών διαδρόμων σύνδεσης του πρασίνου.

5. Στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ) και την Περιαστική Ζώνη Θεσσαλονίκης (ΠΖΘ), εφαρμόζονται συμπληρωματικά ειδικότερες κατευθύνσεις για το Αστικό και Περιαστικό Πράσινο, όπως αυτές εξειδικεύονται και ενσωματώνονται στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης αστικής – μητροπολιτικής πολιτικής του άρθρου 60.

Άρθρο 59

Πλαίσιο για τις λοιπές κοινωνικές υποδομές και εξυπηρετήσεις

1. Στο πλαίσιο εφαρμογής της αστικής πολιτικής, πέραν των όσων ορίζονται για τις υποδομές πολιτισμού και πρασίνου (άρθρα 57 και 58), ορίζονται κατευθύνσεις σχεδιασμού και για τις λοιπές κοινωνικές υποδομές: τη διοίκηση, την εκπαίδευση, την υγεία – πρόνοια και τον αθλητισμό.
2. Ως προς τις υποδομές της δημόσιας διοίκησης, κύριες κατευθύνσεις σχεδιασμού αποτελούν η προσαρμογή και χωρική κατανομή τους σύμφωνα με την ισχύουσα διοικητική οργάνωση, καθώς και η εξασφάλιση των αναγκαίων υποδομών, όπως κτίρια, εξοπλισμός, ώστε να εκπληρώνεται κατά τον καλλίτερο τρόπο η αποστολή των υπηρεσιών και φορέων δημόσιας διοίκησης, να παρέχονται υψηλού επιπέδου υπηρεσίες προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις σε όλη τη γεωγραφική περιοχή αναφοράς τους και να ελαχιστοποιείται το κόστος λειτουργίας τους.
3. Ως προς τις υποδομές εκπαίδευσης, κύρια κατεύθυνση σχεδιασμού αποτελεί η επίλυση των ποσοτικών και ποιοτικών προβλημάτων στέγασης και εξοπλισμού όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης. Ειδικότερα:
  - (α) Οι υποδομές εκπαίδευσης επιπέδου πολεοδομικής ενότητας, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια, αντιμετωπίζονται και επιλύονται στο πλαίσιο της σύνταξης και αναθεώρησης των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων του ν. 2508/97 (Α' 124), όπως αυτός εκάστοτε ισχύει.
  - (β) Οι υποδομές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και ειδικότερα τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Θεσσαλονίκης, επιλύουν τις ανάγκες τους για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, με σχεδιασμό μητροπολιτικού επιπέδου. Οι επιλογές στηρίζονται σε σχεδιασμό των ίδιων των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, και για την υλοποίησή του απαιτείται η γνώμη της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ.
  - (γ) Οι υποδομές εφαρμοσμένης έρευνας υπόκεινται επίσης σε σχεδιασμό μητροπολιτικού επιπέδου και σε ανάλογες διαδικασίες, ενώ ως κατάλληλη μορφή εγκατάστασης είναι αυτή των οργανωμένων τεχνολογικών πάρκων και τεχνοπόλεων του ν. 2545/1997 (Α' 254).
4. Ως προς τις υποδομές υγείας και πρόνοιας, κύρια κατεύθυνση σχεδιασμού τους αποτελεί η εξασφάλιση ικανής προσβασιμότητας από το σύνολο των κατοίκων και των επισκεπτών των αστικών κέντρων και οικισμών της περιοχής εφαρμογής. Αναλυτικότερα επιδιώκεται:
  - (α) Η εξασφάλιση κατά το σχεδιασμό ικανοποιητικού χρόνου προσπέλασης, μικρότερου του ημίωρου, προς μονάδες πρωτοβάθμιας υγείας αστικού ή μη τύπου, από τους κατοίκους οργανωμένων οικισμών.
  - (β) Η διατήρηση της απρόσκοπτης προσπέλασης ασθενών και ασθενοφόρων οχημάτων των δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων δομών υγείας και των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του δημόσιου τομέα, μέσω κατάλληλων συγκοινωνιακών και πολεοδομικών ρυθμίσεων. Η χωροθέτηση νέων δομών αυτού του επιπέδου συνδυάζεται απαραίτητα με το σχεδιασμό και την υλοποίηση αστικών και υπεραστικών μεταφορικών υποδομών.
  - (γ) Η χωροθέτηση νέων ιδιωτικών θεραπευτηρίων είναι δυνατή, εφόσον αυτό επιτρέπεται από τις ισχύουσες χρήσεις γης, σε περιοχές, εντός ή εκτός σχεδίου. Κατά τη χωροθέτηση μονάδων που κατατάσσονται στην κατηγορία Α2 και άνω, σύμφωνα με το ν.4014/2011 (Α' 209), όπως αυτός εκάστοτε ισχύει, ελέγχονται με ευθύνη του ΟΡ.ΘΕ. οι αναμενόμενες επιπτώσεις στις χρήσεις γης της ευρύτερης περιοχής και στο κυκλοφοριακό δίκτυο και επιβάλλονται κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων με ευθύνη του επενδυτή. Σε κάθε περίπτωση, θετική γνωμοδότηση του ΟΡ.ΘΕ. για την αδειοδότηση αυτών των μονάδων, τεκμηριώνεται επαρκώς βάσει της ικανότητας του ευρύτερου

μεταφορικού δικτύου να διαχειριστεί και να εξυπηρετήσει τη ζήτηση μεταφορικού έργου που θα προκληθεί άμεσα ή έμμεσα.

(δ) Μονάδες ενδιάμεσης περίθαλψης, όπως ειδικές μονάδες αποθεραπείας – αποκατάστασης, άσυλα, δομές ψυχικής υγείας, κέντρα πρόληψης και καταπολέμησης ναρκωτικών, μονάδες χρόνιων παθήσεων αναπτύσσονται σε δίκτυα σύμφωνα με τον εθνικό και περιφερειακό σχεδιασμό και τις προδιαγραφές του αρμόδιου Υπουργείου Υγείας και χωροθετούνται σε περιοχές εντός και εκτός ορίων οικισμών.

5. Ως προς τις υποδομές αθλητισμού, κατεύθυνση αποτελεί η κάλυψη του συνόλου των οικισμών με πυρήνες αθλητικών κέντρων Α' τάξεως καθώς και η κατασκευή – αναβάθμιση αθλητικών πυρήνων Β' τάξεως στα αστικά κέντρα των Γιαννιτσών, Κιλκίς, Αλεξάνδρειας, Πολυγύρου, Μουδανιών καθώς και στις έδρες όλων των δήμων της Χωρικής Ενότητας του Μητροπολιτικού Κέντρου. Ειδικότερα ορίζεται:

(α) Η χωροθέτηση αθλητικών πυρήνων, Α' τάξεως ή Β' τάξεως, συνδυάζεται σε κάθε περίπτωση με χώρους πρασίνου, ενώ υπάρχει μέριμνα για εξυπηρέτηση με φιλικά προς το περιβάλλον μέσα μετακίνησης.

(β) Περιμετρικά του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης, είναι δυνατή η δημιουργία υπερτοπικών πόλων αθλητισμού. Επίσης είναι δυνατή η χωροθέτηση νέων αθλητικών εγκαταστάσεων μεγάλης δυναμικότητας, όπως στάδια και γήπεδα, μικτής χρήσης, προς το σκοπό της μετεγκατάστασης υποδομών αθλητικών σωματείων, οι οποίες λειτουργούν σήμερα εντός περιοχών κατοικίας και δεν ανταποκρίνονται σε προδιαγραφές και απαιτήσεις εξυπηρέτησης.

(γ) Η χωροθέτηση των παραπάνω νέων εγκαταστάσεων υπόκειται στις εξής προϋποθέσεις: αα) της απρόσκοπτης πρόσβασης από το αστικό και υπεραστικό οδικό δίκτυο και αποτροπής της πρόκλησης κυκλοφοριακών επιπτώσεων και ββ) της επάρκειας σε χώρους στάθμευσης και λοιπές εξυπηρετήσεις.

(δ) Η έγκριση χωροθέτησης των νέων εγκαταστάσεων απαιτεί τη σύμφωνη γνώμη της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ., ώστε να διασφαλίζονται οι τεθείσες προϋποθέσεις και η λήψη των αναγκαίων μέτρων ελέγχου και αντιμετώπισης των χωρικών επιπτώσεων. Για να πραγματοποιηθεί η μετεγκατάσταση, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΟΡ.ΘΕ. γνωμοδοτεί προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για την έκδοση προεδρικού διατάγματος για τη θέσπιση ειδικών πολεοδομικών κινήτρων για το νέο χώρο εγκατάστασης, με ταυτόχρονη εξασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος στο χώρο από τον οποίο μετεγκαθίστανται οι σχετικές υποδομές και λειτουργίες. Έως τη μετεγκατάστασή τους, τα υφιστάμενα στάδια μπορούν να εκσυγχρονίζονται και να επισκευάζονται προκειμένου να τηρούν τους όρους ασφαλείας και τα εκάστοτε διεθνή πρότυπα τέλεσης αγωνισμάτων, χωρίς να δύνανται να αυξήσουν τη δυναμικότητά τους.

Άρθρο 60

Εφαρμογή ολοκληρωμένης αστικής πολιτικής στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ) και στην Περιαστική Ζώνη Θεσσαλονίκης (ΠΖΘ)

1. Στο σύνολο της περιοχής του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ) και της Περιαστικής Ζώνης Θεσσαλονίκης (ΠΖΘ), εφαρμόζεται με ευθύνη του ΟΡ.ΘΕ. ενιαία και συνεκτική αστική πολιτική, φυσικός σχεδιασμός και σχετικά σχέδια δράσης, κατά τα άρθρα 72 και 73.
2. Η ενιαία αστική πολιτική αναφέρεται στη ρύθμιση του συνόλου της περιοχής υψηλής συγκέντρωσης αστικών – μητροπολιτικών χρήσεων, προς την κατεύθυνση της διασφάλισης συνοχής, λειτουργικότητας, οργάνωσης και υψηλής ποιότητας φυσικού περιβάλλοντος και περιβάλλοντος ζωής.
3. Στο πλαίσιο της ενιαίας αστικής πολιτικής, οριοθετείται και ρυθμίζεται η εξάπλωση των αστικών χρήσεων γης ως προς τις περιοχές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος (ορεινοί περιαστικοί όγκοι, παράκτιες περιοχές Θερμαϊκού κόλπου, ρέματα και ποταμοί).
4. Η αστική – μητροπολιτική πολιτική και τα προγράμματα και σχέδια δράσης βάσει των οποίων αυτή διατυπώνεται και συγκροτείται, μπορεί να εφαρμόζεται στο σύνολο της Ενότητας ΠΣΘ και ΠΖΘ, όπως και σε ιδιαίτερες εδαφικές ενότητες εντός του ΠΣΘ και της ΠΖΘ, ανεξαρτήτως ορίων

δήμων και δημοτικών ενοτήτων, και με ενδεχόμενη χρησιμοποίηση φυσικών ή/και τεχνητών ορίων.

5. Η ενιαία αστική – μητροπολιτική πολιτική συγκροτείται γύρω από τους εξής κύριους άξονες: α) αστική και πολεοδομική ανασυγκρότηση, β) αστικές μεταφορές, γ) αστικό και περιαστικό πράσινο, δ) σχεδιασμός, ανάδειξη και χρήση πολιτιστικών και ιστορικών πόρων. Προγράμματα, παρεμβάσεις και σχέδια δράσης είναι δυνατόν να συντάσσονται ανά άξονα ή σε συνδυασμό μεταξύ τους.
6. Στις ειδικότερες κατευθύνσεις της ενιαίας αστικής πολιτικής ως προς την αστική και πολεοδομική ανασυγκρότηση, περιλαμβάνονται:

(α) Η ενιαία αντιμετώπιση, ο προγραμματισμός και φυσικός σχεδιασμός του συνόλου της περιοχής του ΠΣΘ και της ΠΖΘ, ως προς τις αστικές και περιαστικές λειτουργίες και ανάγκες της.

(β) Η εκ νέου οριοθέτηση του ήδη διαμορφωμένου αστικού συνεχούς και ο ενιαίος πολεοδομικός ανασχεδιασμός του.

(γ) Η εφαρμογή πλήρους κανονιστικού πλαισίου για τη ρύθμιση των αστικών δραστηριοτήτων και χρήσεων και για την εξασφάλιση των αναγκών υποδομών στις εκτός σχεδίου περιοχές του ΠΣΘ και της ΠΖΘ, με την κατάλληλη κατά περίπτωση επιλογή: α) είτε της επιβολής ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης, με χρήση των εκάστοτε ισχυόντων εργαλείων και μηχανισμών, β) είτε της άμεσης πολεοδόμησης, γ) είτε της πολεοδόμησης ιδιωτικού ενδιαφέροντος.

(δ) Η ενίσχυση της πολυκεντρικής δομής στη Χωρική Ενότητα ΠΣΘ και ΠΖΘ, μέσω της ανακατανομής υφιστάμενων ή/και χωροθέτησης νέων ειδικών λειτουργιών μητροπολιτικής ή υπερτοπικής κλίμακας ή κλίμακας επιπέδου δήμου. Στο πλαίσιο αυτό, ενισχύεται κατά προτεραιότητα η δημιουργία κέντρων – πόλων υπερτοπικής ή/και μητροπολιτικής κλίμακας στο δυτικό τομέα του ΠΣΘ και της ΠΖΘ, προς το σκοπό της συνολικής αναβάθμισης των λειτουργιών και της εικόνας του.

(ε) Η προώθηση ειδικών παρεμβάσεων, όπως αναπλάσεις και αναβαθμίσεις δημόσιου χώρου, με σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας και της εικόνας της πόλης και με προτεραιότητα στις κεντρικές περιοχές.

7. Στις ειδικότερες κατευθύνσεις της ενιαίας αστικής πολιτικής ως προς την ανάπτυξη αστικού – περιαστικού πρασίνου, περιλαμβάνονται:

(α) Η χάραξη διόδων κυκλοφορίας αέρα, ύδατος και πρασίνου στον μητροπολιτικό αστικό χώρο, μέσω της προστασίας – ανάδειξης στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος.

(β) Η δημιουργία εντός του ΠΣΘ και της ΠΖΘ ενός ολοκληρωμένου και προστατευόμενου συστήματος πράσινων δημόσιων χώρων, μέσω του οποίου να εξασφαλίζεται η φυσική συνέχεια μεταξύ των γύρω περιοχών οικολογικής αξίας, των ορεινών περιαστικών όγκων και της παράκτιας ζώνης.

(γ) Η εκπόνηση και η εφαρμογή, με ευθύνη του ΟΡ.ΘΕ., Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδίου για το πράσινο στην περιοχή του ΠΣΘ και της ΠΖΘ, με στόχο τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και αυστηρά προστατευόμενου συστήματος πράσινων δημόσιων χώρων, συμβατού με την ανάπτυξη των διάφορων άλλων αστικών χρήσεων στο πλαίσιο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

(δ) Η προώθηση και πιλοτική εφαρμογή παρεμβάσεων αναβάθμισης του πράσινου αποθέματος, διάδοσης των διαπερατών επιφανειών και του υψηλού πρασίνου, ανασχεδιασμού μικρών χώρων πρασίνου, βιοκλιματικού σχεδιασμού των ανοικτών χώρων.

Για την υλοποίηση των παραπάνω κατευθύνσεων λαμβάνονται τα παρακάτω μέτρα:

αα) Εφαρμόζεται ολοκληρωμένο πρόγραμμα προστασίας και διαχείρισης του περιαστικού δάσους Θεσσαλονίκης (Σείχ-Σου), το οποίο περιλαμβάνει: α) τη σύνταξη προεδρικού διατάγματος για το χαρακτηρισμό του ως Περιφερειακού Πάρκου, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, β) τη σύνταξη και εφαρμογή διαχειριστικού σχεδίου για τη φύλαξη, παρακολούθηση και διαχείριση της επισκεψιμότητάς του, γ) σχέδιο ενεργειών και έργων για την ενοποίηση του περιαστικού δάσους στον άξονα των δασικών εκτάσεων Χορτιάτη – Θέρμης – Πανοράματος – Φιλύρου – Πολίχνης – Ωραιοκάστρου – Νεοχωρούδας – Πενταλόφου, ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαία συνέχεια του ευρύτερου δασικού οικοσυστήματος.

ββ) Ορίζεται το Μητροπολιτικό Πάρκο πολιτισμού και πρασίνου Θεσσαλονίκης (ΜΠΘ) το οποίο εκτείνεται στις περιοχές Λευκού Πύργου, πάρκου ΧΑΝΘ - Θεάτρου Κήπου – Βασιλικού Θεάτρου, Αρχαιολογικού Μουσείου, χώρου ΔΕΘ, Πανεπιστημίων, Γ' Σώματος Στρατού, Πεδίου του Άρεως, με εκτόνωση στην περιοχή της Ευαγγελίστριας και τους Κήπους του Πασά. Ο περιβαλλοντικός σχεδιασμός του ΜΠΘ στοχεύει στη διασφάλιση της συνέχειας μεταξύ της ακτής και του περιαστικού δάσους, μέσω διαδρόμων πρασίνου και αδόμητων ή αραιοδομημένων περιοχών, ώστε να εξασφαλιστεί ο αερισμός του κέντρου της Θεσσαλονίκης, να εκτονώνεται το φαινόμενο της αστικής νησίδας θερμότητας και να προστατεύεται η αστική οικολογία.

γγ) Αναβαθμίζεται καθ' όλο το μήκος της ακτογραμμής το τοπίο, η προσβασιμότητα και η ανάδειξη του Παραλιακού μετώπου, σύμφωνα με τις αρχές της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της Παράκτιας Ζώνης, που παρουσιάζονται στο άρθρο 69, με επιμέρους παρεμβάσεις που αφορούν (α) την περιβαλλοντική αποκατάσταση των εκβολών του Δενδροποτάμου και της παραποτάμιας ζώνης του Γαλλικού ποταμού, (β) την ανάδειξη και διατήρηση της οικολογικής αξίας της παραλιακής ζώνης της Καλαμαριάς, (γ) την εξυγίανση, αποκατάσταση της συνέχειας και ενίσχυση της προσβασιμότητας για την ανάπτυξη ήπιων χρήσεων αναψυχής στο παραλιακό μέτωπο των δήμων Πυλαίας, Χορτιάτη και Θέρμης.

δδ) Ανασυντάσσονται οι ελεύθεροι χώροι του ΠΣΘ μέσα από: (α) Την τοπιακή, περιβαλλοντική εξυγίανση, διευθέτηση και διαμόρφωση της Ανατολικής Περιφερειακής Τάφρου και των χειμάρρων που απορρέουν σε αυτή και διασχίζουν το ΠΣΘ (Κωνσταντινίδη, Τούμπας, Μαλακοπής, Ελαιόρεμα, Χαλίλ Ντερέ και Αλλατίνη) και την ένταξή της μέσα από μια οικολογική προσέγγιση ως στοιχείου της πόλης και διατήρησης της αστικής οικολογίας. (β) Την προώθηση προγράμματος αστικής και τοπιακής ανάπλασης στα πλαίσια των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αστικής ανάπτυξης στο δυτικό τόξο (από το δήμο Συκεών μέχρι και τις εκβολές του Δενδροποτάμου). (γ) Την ένταξη των στρατοπέδων που βρίσκονται εντός ή στις παρυφές του ΠΣΘ στο δίκτυο ελεύθερων χώρων με κύρια και κατά προτεραιότητα χρήση το αστικό πράσινο.

8. Στις ειδικότερες κατευθύνσεις της ενιαίας αστικής πολιτικής ως προς τις αστικές μεταφορές, περιλαμβάνονται:

(α) Η επιδίωξη, μέσω ολοκληρωμένου σχεδιασμού και κατάλληλων παρεμβάσεων, της μείωσης της χρήσης του Ι.Χ. αυτοκινήτου και της αύξησης της χρήσης των μέσων μαζικής μεταφοράς και των εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης.

(β) Ο αποτελεσματικός συντονισμός των αρμόδιων υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς την επίτευξη των παραπάνω στόχων.

(γ) Η εκπόνηση και υλοποίηση επικαιροποιημένης γενικής μελέτης κυκλοφοριακής και συγκοινωνιακής αναδιοργάνωσης.

(δ) Η κατάστρωση και προώθηση ειδικού σχεδίου για τη βιώσιμη αστική κινητικότητα που θα στοχεύει στη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την κίνηση των πεζών και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα, καθώς και την ενθάρρυνση των Ήπιων Τρόπων Μετακίνησης, σε συνάρτηση με τα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 53.

9. Στις ειδικότερες κατευθύνσεις της ενιαίας αστικής πολιτικής ως προς την ανάδειξη και αξιοποίηση των πολιτιστικών και ιστορικών πόρων, περιλαμβάνονται:

(α) Η ανάδειξη, ενίσχυση και λειτουργική ένταξη στον αστικό ιστό όλων των ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων, των μνημείων και των αρχιτεκτονικών συνόλων.

(β) Η εκ νέου οριοθέτηση και ανάδειξη της φυσιογνωμίας του ιστορικού κέντρου της Θεσσαλονίκης.

(γ) Η εκπόνηση και εφαρμογή ειδικών μελετών για τους παραπάνω σκοπούς, με τους οποίους προτείνονται τα εξής, κατά περίπτωση, μέτρα: αα) ελέγχου και προσαρμογής των συντελεστών δόμησης, ββ) ελέγχου των επιτρεπόμενων χρήσεων γης, γγ) αναθεώρησης του ισχύοντος ρυμοτομικού σχεδίου, δδ) επιβολής ειδικών όρων δόμησης ή ειδικών μορφολογικών κανόνων. Η ανάδειξη, αξιοποίηση και ένταξη των πολιτιστικών και ιστορικών πόρων, συνδυάζεται με παρεμβάσεις αστικής ανασυγκρότησης, πρασίνου και ελεύθερων χώρων, κυκλοφορίας και μεταφορών, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 6, 7, και 8.

(δ) Η ανάδειξη και αξιοποίηση των πολιτιστικών και ιστορικών πόρων εξειδικεύεται κατά περιοχές του ΠΣΘ και της ΠΖΘ, σύμφωνα με τις αναλυτικές κατευθύνσεις του Παραρτήματος XVIII.

10. Για την υλοποίηση των παραπάνω κατευθύνσεων της ενιαίας αστικής πολιτικής συντάσσονται και προωθούνται σχέδια, παρεμβάσεις και έργα στρατηγικής σημασίας και μητροπολιτικής κλίμακας. Με ευθύνη του ΟΡ.ΘΕ., οι στρατηγικές παρεμβάσεις εναρμονίζονται με όλα τα σχετικά προγράμματα και παρεμβάσεις της κεντρικής διοίκησης τα οποία έχουν αναφορά στην περιοχή του ΡΣΘ και της ΠΖΘ. Οι προτεραιότητες που τίθενται είναι:
- (α) Η προστασία, ο στρατηγικός πολεοδομικός ανασχεδιασμός του θαλάσσιου μετώπου και η απόδοσή του στους κατοίκους της πόλης.
  - (β) Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της μετεγκατάστασης της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ) στη Δυτική Περιοχή Θεσσαλονίκης.
  - (γ) Η σχεδιασμός και η υλοποίηση Μητροπολιτικού Πάρκου πρασίνου και πολιτισμού στον υφιστάμενο χώρο της ΔΕΘ και η σύνδεσή του με το δίκτυο αστικού – περιαστικού πρασίνου και τις λειτουργίες της πόλης.
  - (δ) Ο σχεδιασμός της απόδοσης και χρήσης και η αξιοποίηση των ζωτικών για την πόλη χώρων των στρατοπέδων.
  - (ε) Η δημιουργία ζώνης καινοτομίας μέσω δράσεων πολεοδομικού ανασχεδιασμού και οργάνωσης των αναγκαίων υποδομών.
  - (στ) Η δημιουργία κέντρων – πόλων υπερτοπικής ή/και μητροπολιτικής κλίμακας, μέσω της αναδιοργάνωσης και επανάχρησης διαθέσιμων εκτάσεων, τόσο στο δυτικό όσο και στον ανατολικό τομέα του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης.
11. Όλες οι παραπάνω κατευθύνσεις, ανά άξονα ή συνδυαστικά, αποτελούν αντικείμενο του προγράμματος δράσης και των σχεδίων δράσης των άρθρων 72 και 73.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Άρθρο 61

Πλαίσιο και στόχοι περιβαλλοντικής πολιτικής

1. Η πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος που εφαρμόζεται στην περιοχή του νέου ΡΣΘ αποσκοπεί στην εξασφάλιση συνθηκών βιώσιμης ανάπτυξης, στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στην άσκηση των οικονομικών, κοινωνικών και εν γένει των αναπτυξιακών δραστηριοτήτων καθώς και στην πρόβλεψη της απρόσκοπτης εξυπηρέτησης των φυσικών λειτουργιών και αναγκών στο σύνολο των χωρικών και τομεακών σχεδιασμών. Η πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος οργανώνεται βάσει του Προγράμματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (ΠΠΠ). Βασική αρχή σχεδιασμού είναι η διαφύλαξη του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος ως αναντικατάστατου κεφαλαίου και αποθέματος στο οποίο στηρίζεται η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και η ευημερία των πολιτών και των κατοίκων της Περιοχής του νέου ΡΣΘ.
2. Γενικοί στόχοι του Προγράμματος Προστασίας Περιβάλλοντος είναι:
  - α) Η διασφάλιση της ανθρώπινης υγείας από τις αρνητικές επιπτώσεις που προκαλεί η εκπομπή στο περιβάλλον, πέραν των αποδεκτών ορίων, ουσιών ή ενέργειας που παράγονται ή μεταφέρονται στην περιοχή, μεμονωμένα ή σωρευτικά.
  - β) Η διαφύλαξη της ποιότητας της ατμόσφαιρας, των εδαφικών πόρων και των υδατικών πόρων, ταυτόχρονα με την ανάσχεση της περαιτέρω υποβάθμισής τους, και η διαμόρφωση πολιτικών για την αποκατάσταση των ποιοτικών ή ποσοτικών τους χαρακτηριστικών σε περιοχές στις οποίες εντοπίζονται φαινόμενα υποβάθμισης.
  - γ) Η προστασία της λειτουργίας του συνόλου των οικοσυστημάτων, φυσικών ή τροποποιημένων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα αστικά οικοσυστήματα, η διατήρηση της βιολογικής ποικιλότητας, η

αποτελεσματική προστασία και διαχείριση των οικολογικά σημαντικών περιοχών και η αποκατάσταση φαινομένων υποβάθμισής τους.

δ) Η προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών, καθώς και των ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών των οικοσυστημάτων, από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές.

ε) Η μείωση του οικολογικού αποτυπώματος λόγω οικιστικής και οικονομικής ανάπτυξης μέσω της υιοθέτησης καινοτόμων τεχνολογιών και πρακτικών, που υποστηρίζουν την αντικατάσταση ενεργοβόρων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης, την πρόληψη, τη μείωση της σπατάλης πόρων και ενέργειας, την εξοικονόμηση και τη βελτίωση της απόδοσης της χρήσης πόρων και τη μείωση της παραγωγής ρύπων.

στ) Η αποτελεσματική και ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων και των απορριμμάτων, με τη λήψη μέτρων και έργων που στοχεύουν ιεραρχημένα και κατά σειρά προτεραιότητας στη μείωση των ποσοτήτων τους και της επικινδυνότητάς τους, στην εκμετάλλευση κάθε δυνατότητας επανάχρησης, ανακύκλωσης και ανάκτησης και τέλος στην ασφαλή διάθεση των υπολειμμάτων τους.

ζ) Η προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών για την προστασία του περιβάλλοντος (φυσικού, αστικού, δομημένου), την αιφορική ανάπτυξη και την αλλαγή αντιλήψεων και συμπεριφορών.

3. Η εφαρμογή του νέου ΡΣΘ αποτιμάται ως προς το περιβαλλοντικό της αποτέλεσμα και την επιτυχία εκπλήρωσης των ανωτέρω στόχων βάσει συστήματος παρακολούθησης το οποίο στηρίζεται στη μέτρηση και αξιολόγηση συγκεκριμένων δεικτών, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 74.

Άρθρο 62

Άξονες του Προγράμματος Προστασίας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ)

1. Οι πολιτικές του Προγράμματος Προστασίας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) ομαδοποιούνται στις ακόλουθες θεματικές ενότητες που αντιστοιχούν στους κύριους άξονες περιβαλλοντικής παρέμβασης του νέου ΡΣΘ: (α) πρόληψη και περιορισμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, (β) προστασία της ποιότητας της ατμόσφαιρας και του πληθυσμού από την έκθεση στο θόρυβο, τις ακτινοβολίες και τα αεροαλλεργιογόνα, (γ) προστασία της βιοποικιλότητας, (δ) προστασία και διατήρηση των εδαφικών και υδατικών πόρων, (ε) ολοκληρωμένη διαχείριση της παράκτιας ζώνης.
2. Η εφαρμογή του ΠΠΠ στηρίζεται στην υλοποίηση στόχων ανά θεματική ενότητα. Η λήψη των απαραίτητων μέτρων και δράσεων για την εκπλήρωση των στόχων τεκμηριώνεται μέσω εργασιών που περιλαμβάνουν έρευνες, καταγραφές, επεξεργασία, αξιολόγηση, εκτίμηση και μελέτη των περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών παραμέτρων, στοιχείων και φαινομένων. Κύρια αρχή για το σχεδιασμό των μέτρων αποτελεί η αρχή της πρόληψης.
3. Σε συμφωνία με το πρότυπο της συμπαγούς πόλης, κατά τις διαδικασίες χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού επιδιώκεται ο κατά το δυνατόν περιορισμός της πληθυσμιακής και οικονομικής ανάπτυξης και συνακόλουθα της αστικής ανάπτυξης, στην ήδη θεσμοθετημένη αστική γη, καθώς και η αποφυγή της κατάληψης του εξωαστικού χώρου από αστικού τύπου χρήσεις. Κατ' αντιστοιχία, σε περιοχές εξωαστικού χώρου υψηλής αστικής διάχυσης, επιδιώκεται η λήψη κατάλληλων μέτρων πολεοδομικής οργάνωσης, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούνται οι ανεξέλεγκτες επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Άρθρο 63

Πρόληψη και περιορισμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής

1. Στόχοι για την πρόληψη και τον περιορισμό των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή είναι: (α) η πρόληψη και ο περιορισμός των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στην κλιματική αλλαγή με την υιοθέτηση καινοτόμων πολιτικών και πρακτικών, (β) η έγκαιρη και αποτελεσματική προετοιμασία για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, (γ) Η συνεισφορά στους στόχους του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, όπως εκάστοτε ισχύει. Οι στόχοι αυτοί ενσωματώνονται στις διαδικασίες σχεδιασμού των χρήσεων γης και διαχείρισης του αστικού

πρασίνου και λαμβάνονται υπόψη στο σχεδιασμό και στην άσκηση τομεακών και οικιστικών πολιτικών καθώς και στο σχεδιασμό της διαχείρισης των φυσικών πόρων και των οικοσυστημάτων στην περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ.

2. Στην περιοχή του νέου ΡΣΘ, με τη συνεργασία του ΟΡ.ΘΕ. και των αρμόδιων υπουργείων, υπηρεσιών και φορέων, εφαρμόζονται γενικά ή ειδικά προγράμματα και μέτρα που στοχεύουν στον περιορισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά την παραγωγή ή κατανάλωση ενέργειας από οικιακές ή παραγωγικές χρήσεις και από τις μεταφορές. Τα μέτρα αφορούν: τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας ιδιωτικών ή δημόσιων κτιρίων, την εγκατάσταση ΑΠΕ, την εφαρμογή ειδικών προδιαγραφών εκπομπής ρύπων και κατανάλωσης ενέργειας από οικιακά συστήματα θέρμανσης και ψύξης, την ενίσχυση συστημάτων συμπαραγωγής ενέργειας στη βιομηχανία, την εγκατάσταση κοινόχρηστων - έξυπνων δικτύων ενέργειας (energy smart grids) στον αστικό χώρο, την προώθηση «καθαρών μεταφορών», τη λήψη μέτρων περιορισμού της χρήσης Ι.Χ. αυτοκινήτου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 53, την ολοκληρωμένη διαχείριση των αερίων που παράγονται από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών αποβλήτων, την ορθή διαχείριση (μη καύση) των γεωργικών υπολειμμάτων, τον περιορισμό των εκπομπών που προκαλούνται από τη χρήση λιπασμάτων και από την κτηνοτροφία. Τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν ειδικούς για την περιοχή του νέου ΡΣΘ κανονισμούς, οικονομικά ή φορολογικά κίνητρα, δράσεις ενημέρωσης, ειδικούς πολεοδομικούς ή περιβαλλοντικούς όρους, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Η θέσπιση των μέτρων τεκμηριώνεται από σχετικές εκθέσεις όπου θα καταγράφονται τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή, το κόστος και το όφελος καθώς και ο τρόπος επιμερισμού του στο κράτος και στους χρήστες.
3. Για τη λήψη ή τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, εκπονούνται με ευθύνη του ΟΡ.ΘΕ. έρευνες και μελέτες συνολικά για την περιοχή ευθύνης του ή για επιμέρους τμήματά της ή για συγκεκριμένα οικοσυστήματα όπως παράκτια ζώνη, δασικές περιοχές, αστικός χώρος ή για συγκεκριμένα προβλήματα, όπως ερημοποίηση, διάβρωση ακτών. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, ύστερα από σχετική εισήγηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ., σε εφαρμογή των μελετών αυτών, εφαρμόζονται ειδικά προγράμματα και δράσεις που στοχεύουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Μέτρα που εφαρμόζονται στην περιοχή του νέου ΡΣΘ περιλαμβάνουν: α) την υλοποίηση έργων βελτίωσης των συνθηκών του μικροκλίματος σε αστικές περιοχές μέσα από παρεμβάσεις ποσοτικής και ποιοτικής αύξησης του ενδοαστικού και περιαστικού πρασίνου, β) εφαρμογή κανόνων βιοκλιματικής δόμησης σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους και κτίρια, γ) έργα προφύλαξης των ακτών κατά της διάβρωσης, δ) έργα εμπλουτισμού και βελτίωσης της διαχείρισης των φυσικών πόρων, κυρίως υπόγειων υδάτων, ε) προγράμματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης πολιτών, κοινωνικών φορέων και επαγγελματικών ομάδων και στ) μέτρα ή κίνητρα για την ενσωμάτωση ή την αποφυγή συγκεκριμένων πρακτικών στην άσκηση δραστηριοτήτων όπως η γεωργία, η κτηνοτροφία και η βιομηχανία.
4. Η χωροθέτηση εγκαταστάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στην περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ γίνεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3851/2010 (Α' 85) και τις ρυθμίσεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΠΧΣΑΑ) για τις ΑΠΕ (κοινή υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 49828/2008, Β' 2464), όπως αυτό εκάστοτε ισχύει. Θέματα ενισχύσεων για την εγκατάσταση ΑΠΕ στον εξωαστικό χώρο ρυθμίζονται από τις διατάξεις του ΕΧΠΣΑΑ για τις ΑΠΕ, όπως αυτό ισχύει.
5. Ο αστικός δημόσιος και ιδιωτικός χώρος και οι χώροι οργάνωσης παραγωγικών και εμπορικών δραστηριοτήτων αποτελούν προτεραιότητα για την εγκατάσταση μικρών μονάδων ΑΠΕ και την εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας. Με αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, μετά από εισήγηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ., είναι δυνατή η εφαρμογή στην περιοχή ειδικών προγραμμάτων, μέτρων και κινήτρων για την εγκατάσταση ΑΠΕ και τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4122/2013 (Α' 42), όπως ισχύει, με τον οποίο ενσωματώνεται η Οδηγία 2010/31/ΕΕ (ΕΕ L153 της 18.6.2010). Ειδικά για τις αστικές περιοχές και τις θεσμοθετημένες επεκτάσεις τους όπου υπάρχουν ικανά αποθέματα γεωθερμίας, πρέπει να προωθείται η χρήση τους για την εγκατάσταση οικιακών συστημάτων κλιματισμού.

Άρθρο 64

Προστασία της ποιότητας της ατμόσφαιρας και του πληθυσμού από την έκθεση στο θόρυβο, τις ακτινοβολίες και τα αεροαλλεργιογόνα

1. Η βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού και του ηχητικού περιβάλλοντος και η προστασία της υγείας των κατοίκων από τις επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου, αποτελούν γενικό στόχο του ΠΠΠ. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, λαμβάνονται μέτρα και δράσεις που αποσκοπούν: (α) στη μείωση της έκθεσης του πληθυσμού σε αιωρούμενα σωματίδια, στην αποφυγή της παραγωγής τους, την πρόληψη της έκθεσης και την απομάκρυνση παραγόμενων επικίνδυνων ατμοσφαιρικών ρύπων, (β) στη μείωση του θορύβου στις αστικές περιοχές και την λήψη διαχειριστικών και τεχνικών μέτρων μείωσης της έκθεσης του πληθυσμού, (γ) στη βελτίωση της ενημέρωσης των κατοίκων μέσω της πρόσβασης σε πραγματικό χρόνο σε στοιχεία ποιότητας αέρα, από το δίκτυο παρακολούθησης.
2. Λαμβάνονται μέτρα πρόληψης, περιορισμού, παρακολούθησης και καταγραφής της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου σε όλη την περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ, με τον καθορισμό σχεδίων μεσοπρόθεσμου ή βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα για συγκεκριμένες ζώνες, οικισμούς ή περιοχές, ανάλογα με τα κατά τόπους ειδικά χαρακτηριστικά, συνθήκες και ανάγκες. Ειδικά μέτρα δράσεις ορίζονται στο σημείο 1 του Παραρτήματος ΧΙΧ.
3. Για την ολοκληρωμένη θεώρηση, τη λήψη των κατάλληλων αποφάσεων και μέτρων προστασίας του πληθυσμού και την καλύτερη ενημέρωση των κατοίκων, τα συστήματα παρακολούθησης και καταγραφής της ποιότητας του αέρα και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, που λειτουργούν από διάφορους δημόσιους φορείς στην περιοχή του νέου ΡΣΘ, επιδιώκεται να ενοποιηθούν. Ο ΟΡ.ΘΕ. σε συνεργασία με τις λοιπές αρμόδιες υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας- Θράκης, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, των δήμων και των ερευνητικών φορέων, λαμβάνει μέριμνα για τη δημιουργία στην Περιοχή του νέου ΡΣΘ ενός ενιαίου ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού συστήματος παρακολούθησης και επεξεργασίας δεδομένων ποιότητας του αέρα.
4. Σε συνεργασία με την κατά το νόμο αρμόδια για τη λήψη έκτακτων, προσωρινών ή μόνιμων μέτρων Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ο ΟΡ.ΘΕ. διαμορφώνει συγκεκριμένα σχέδια παρακολούθησης και αντιμετώπισης φαινομένων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
5. Με ευθύνη των δήμων, επιδιώκεται ο συνεχής έλεγχος του ηχητικού περιβάλλοντος στις περιοχές κατοικίας και η λήψη μέτρων αντιμετώπισης, είτε με κυκλοφοριακές εκτροπές και ρυθμίσεις, είτε με τη χρήση φυσικών ή τεχνητών επιφανειών απομείωσης. Μετά την ολοκλήρωση της Αξιολόγησης Περιβαλλοντικού Θορύβου για το ΠΣΘ και την Περιαστική Ζώνη Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση 13586/724/2006 (Β' 384) με την οποία ενσωματώνεται η Οδηγία 2002/49/ΕΚ (ΕΕ L 189 της 18.7.2002) εκδίδονται, με απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ., γενικές κατευθύνσεις προς τους δήμους για την προστασία του πληθυσμού από την υπέρβαση των ορίων περιβαλλοντικού θορύβου. Με την έκδοση των κατευθύνσεων αυτών, οι δήμοι υποχρεούνται να εξειδικεύσουν συγκεκριμένα μέτρα και έργα προστασίας του πληθυσμού.
6. Ο ΟΡ.ΘΕ. σε συνεργασία με συναρμόδιους φορείς και ερευνητικά ιδρύματα, σχεδιάζει και υλοποιεί μελέτες και έρευνες για τη μέτρηση και χαρτογράφηση της ιοντίζουσας ακτινοβολίας σε οικιστικές περιοχές καθώς και σε περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος, όπως σχολεία, εκπαιδευτήρια. Σε περίπτωση υπερβάσεων προτείνει τα κατάλληλα γενικά ή σημειακά μέτρα αντιμετώπισης, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν και επείγουσες εισηγήσεις προς τις αρμόδιες αρχές για αναστολή της λειτουργίας πηγών εκπομπής ακτινοβολιών.
7. Ο ΟΡ.ΘΕ. σε συνεργασία με συναρμόδιους φορείς και ερευνητικά ιδρύματα, σχεδιάζει και υλοποιεί μελέτες και έρευνες για τη μέτρηση, χαρτογράφηση, αναγνώριση περιοχών με υψηλή επιβάρυνση, ιδίως για τις ευπαθείς ομάδες και σε θέσεις με μεγάλη επισκεψιμότητα καθώς και για την παρακολούθηση της ποιότητας της ατμόσφαιρας στη Θεσσαλονίκη, ως προς την κυκλοφορία αλλεργιογόνων παραγόντων βιολογικής προέλευσης (αεροαλλεργιογόνα). Προτείνονται μέτρα αντιμετώπισης ή προφύλαξης καθώς και διαχειριστικές πρακτικές μέσω των κατάλληλων επιλογών ειδών φυτεύσεων από τις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 65

Προστασία της βιοποικιλότητας

1. Στόχος του νέου ΡΣΘ είναι η προστασία και διατήρηση των βιολογικών πόρων, η αειφορική διαχείριση των υδροτοπικών, αγροτικών, δασικών και ορεινών οικοσυστημάτων, η αποτελεσματική και κατ' απόλυτη προτεραιότητα προστασία των οικολογικά σημαντικών περιοχών, η διασφάλιση της οικολογικής ισορροπίας του αστικού χώρου και η αποκατάσταση των υποβαθμισμένων από τον άνθρωπο φυσικών σχηματισμών και συστημάτων.
2. Οι προστατευόμενες περιοχές του νέου ΡΣΘ εντάσσονται στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3937/2011 (Α' 60). Στις περιοχές που είναι ενταγμένες στο δίκτυο NATURA 2000 βάσει του Εθνικού Καταλόγου και βρίσκονται εντός της Περιοχής Ευθύνης του νέου ΡΣΘ, ισχύουν, έως την εκπόνηση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ) και την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων που ορίζει η κείμενη νομοθεσία, οι ρυθμίσεις του άρθρου 9 του ίδιου νόμου. Μέχρι την εκπόνηση των ΕΠΜ, μπορούν να εξειδικευτούν μόνον αυστηρότεροι όροι και περιορισμοί μέσω των αποφάσεων έγκρισης των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων που περιλαμβάνουν τις περιοχές αυτές ή τμήματά τους.
3. Για την επίτευξη των στόχων προστασίας της βιοποικιλότητας, αλλά και για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, το νέο ΡΣΘ εξειδικεύει τον ορισμό περιοχών ως Περιφερειακών Πάρκων, σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α), β), γ) και δ) της παραγράφου 3.2. του άρθρου 19 του ν. 1650/1986, όπως ισχύει (Α' 160). Η Εκτελεστική Επιτροπή του ΟΡ.ΘΕ. γνωμοδοτεί προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σε εφαρμογή σχετικής Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης, για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ίδιου νόμου.
4. Τα χαρακτηρισμένα ως τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλους της περιοχής εφαρμογής του νέου ΡΣΘ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται το περιαστικό δάσος Θεσσαλονίκης, επανεξετάζονται και επανασχεδιάζονται ως προς τα όριά τους και τα μέτρα προστασίας τους, σύμφωνα με τις διαδικασίες που θεσπίζονται με το ν. 3937/2011 (Α' 60).
5. Ολοκληρώνεται, εντός πέντε (5) ετών από την ψήφιση του παρόντος, η καταγραφή και δημιουργία βάσης δεδομένων και η εγκατάσταση συστήματος παρακολούθησης των σημαντικών ειδών χλωρίδας και πανίδας στην περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ. Ο ΟΡ.ΘΕ. συνεργάζεται με τις αρμόδιες σε τοπικό, περιφερειακό ή κεντρικό επίπεδο υπηρεσίες, για την εγκατάσταση, λειτουργία, διαχείριση και συντήρηση συστημάτων παρακολούθησης της βιοποικιλότητας. Έχει πρόσβαση και συμμετέχει στην επεξεργασία δεδομένων, τα οποία χρησιμοποιεί για την υλοποίηση των στόχων του και την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων του. Αναλαμβάνει συντονιστικό ρόλο μεταξύ των φορέων που εμπλέκονται άμεσα και έμμεσα σε θέματα προστασίας και διαχείρισης, και επικουρεί, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, υποστηρίζοντας τεχνικά, συμβουλευτικά και διαχειριστικά την εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων και σχεδίων που αυτοί εφαρμόζουν.
6. Για τη διασφάλιση επαρκών συνθηκών διατήρησης ειδών και οικοσυστημάτων, για τα οποία προκύπτει αντικείμενο προστασίας κατά τις διαδικασίες της προηγούμενης παραγράφου και σύμφωνα με την κείμενη εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, ο ΟΡ.ΘΕ. αναλαμβάνει αμέσως την κίνηση διαδικασίας οριοθέτησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, νέων ζωνών προστασίας των κρίσιμων ενδιαιτημάτων που ενδεχομένως δεν περιλαμβάνονται σε υφιστάμενες προστατευόμενες περιοχές.
7. Ως ειδικά μέτρα ανά αντικείμενο προστασίας ή είδος οικοσυστήματος ορίζονται:
  - (α) Για τα δάση και τις δασικές εκτάσεις:
    - αα) Η διαδικασία κατάρτισης, θεώρησης και ανάρτησης των δασικών χαρτών υλοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 του ν. 3889/2010 (Α' 182) και ολοκληρώνεται κατά προτεραιότητα για τη Χωρική Ενότητα Μητροπολιτικού Κέντρου και τη Χωρική Ενότητα Χαλκιδικής.
    - ββ) Με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου το σύνολο των δασών της Περιοχής του νέου ΡΣΘ να ενταχθεί σε καθεστώς διαχείρισης. Εκπονούνται ή επικαιροποιούνται οι ειδικές διαχειριστικές μελέτες υφιστάμενων ή εντασσόμενων δασών, με στόχο την αειφορική διαχείριση και ανόρθωση των δασών ώστε να ενσωματώνεται η ανάγκη διατήρησης της

βιοποικιλότητας. Προς την κατεύθυνση αυτήν είναι δυνατή η πρόταση έργων ορεινής υδρονομίας για την εξοικονόμηση νερού προς όφελος της βιοποικιλότητας και της προστασίας των δασών. Με την επιφύλαξη περαιτέρω ρυθμίσεων για περιοχές που υπάγονται ή θα υπαχθούν στα άρθρα 19 του ν. 1650/1986, όπως ισχύει και 9 του ν.3937/2011 (Α' 60), χρήσεις όπως η βόσκηση, η υλοτομία, η αναψυχή, οι ήπιες τουριστικές δραστηριότητες ασκούνται μόνο σε καθορισμένες ζώνες και με καθορισμένη ένταση, μετά την έγκριση των σχετικών μελετών.

(β) Για τα υδροτοπικά οικοσυστήματα:

αα) Στην ευρύτερη περιοχή του Εθνικού Πάρκου Αξιού – Λουδία – Αλιάκμονα επιδιώκεται η λήψη μέτρων για τη διατήρηση των οικοτόπων και την ανάσχεση των απειλών που προκαλεί η ανύψωση της στάθμης της θάλασσας, η ανάληψη έργων και κατάλληλων διαχειριστικών μέτρων για την αποκατάσταση εντοπισμένων χαρακτηριστικών του οικοσυστήματος και των ζωνών που δέχονται πιέσεις παρουσιάζοντας σημαντική υποβάθμιση, όπως η λιμνοθάλασσα Καλοχωρίου, η απορρύπανση Λουδία καθώς και η ρύθμιση των αγροτικών και οστρακοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων, κατά τρόπο ώστε η άσκησή τους να συμβάλλει στους στόχους της προστασίας, και η ενθάρρυνση του οικοτουρισμού.

ββ) Στην ευρύτερη περιοχή του Εθνικού Πάρκου Λιμνών Κορώνειας – Βόλβης επιδιώκεται η ισορρόπηση των τάσεων υποβάθμισης των λιμνών και η αποκατάσταση του υδατικού ισοζυγίου μέσα από ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και εξοικονόμησης υδατικών πόρων, η λήψη μέτρων για την αποφυγή εκδήλωσης και την έγκαιρη αντιμετώπιση τοξικών φαινομένων στη λίμνη Κορώνεια, και η ανάδειξη και ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή.

γγ) Ο ΟΡ.ΘΕ., σε συνεργασία με την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, προβαίνει στην καταγραφή, οριοθέτηση και εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης των υδροτόπων που δεν εντάσσονται στον Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών και εισηγείται προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής την εκπόνηση ΕΠΜ και την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων οριοθέτησης, προστασίας και αποκατάστασης, όπου αυτό απαιτείται.

(γ) Για τα αγροτικά οικοσυστήματα:

αα) Προωθείται, με συνεργασία ΟΡ.ΘΕ. και αρμόδιων υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, η σύνταξη σχεδίων εφαρμογής γεωργικών πρακτικών για την προστασία της άγριας ζωής. Τα σχέδια αυτά εκπονούνται κατά προτεραιότητα στις περιφερειακές ζώνες προστασίας των προστατευόμενων περιοχών. Στην προστασία των αγροτικών οικοσυστημάτων συμβάλλει και η παρακολούθηση και αξιολόγησή τους, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 67.

ββ) Επιτρέπεται ο χαρακτηρισμός αγροτικών περιοχών ως Περιφερειακών Πάρκων Προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3.2 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986, μετά από εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ., η οποία βασίζεται σε ειδική έκθεση που τεκμηριώνει την οικολογική σημασία και τις προστατευτέες αξίες της.

Άρθρο 66

Προστασία και διατήρηση των υδατικών πόρων

1. Στρατηγικός στόχος για την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων είναι η αειφορική χρήση των διαθέσιμων υδατικών αποθεμάτων και η αποτελεσματική προστασία των υδάτινων οικοσυστημάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3199/2003 (Α'280) και του π.δ. 51/2007 (Α'54) με τις οποίες ενσωματώνεται η Οδηγία 60/2000/ΕΚ (ΕΕ L327 της 22.12.2000).
2. Στην περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ λαμβάνονται τα πλέον κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη της καλής οικολογικής και χημικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων και της καλής χημικής και ποσοτικής κατάστασης των υπόγειων υδάτων. Το ΠΠΠ ενσωματώνει τις προβλέψεις και συμβάλλει στην επίτευξη των ποσοτικών και ποιοτικών στόχων του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών της Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3199/2003 (Α'280) και του π.δ. 51/2007 (Α'54) με τις οποίες ενσωματώνεται η Οδηγία 60/2000/ΕΚ (ΕΕ L327 της 22.12.2000). Η πολιτική διαχείρισης των υδατικών πόρων που

εφαρμόζεται, λαμβάνεται υπόψη κατά τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, τη χωροθέτηση και την αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων.

3. Ειδικά για τα διασυνοριακά ποτάμια και τους θαλάσσιους αποδέκτες τους, που βρίσκονται στην περιοχή εφαρμογής (Αξιός – Θερμαϊκός, Στρυμονικός), εκπονούνται σχέδια για την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και έγκαιρης προειδοποίησης ατυχημάτων διασυνοριακής ρύπανσης.
4. Κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης δραστηριοτήτων, προβλέπονται όλα τα απαραίτητα μέτρα επεξεργασίας –και διαχείρισης των αποβλήτων προκειμένου να διασφαλίζεται η μη αλλοίωση της ποιοτικής κατάταξης των υδατικών αποδεκτών από άμεσες ή έμμεσες απορρίψεις ρύπων ή άλλων παραπροϊόντων.
5. Ο ΟΡ.ΘΕ. συμβάλλει στη συγκέντρωση, διαχείριση και επεξεργασία της πληροφορίας που αφορά τη διαχείριση των υδάτων και την παρακολούθηση της ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασής τους από τους αρμόδιους και περιφερειακούς και εθνικούς φορείς, και έχει άμεση πρόσβαση στη διαθέσιμη πληροφορία προκειμένου να μπορεί να ασκεί τον προληπτικό και ελεγκτικό του ρόλο.

Άρθρο 67

Προστασία εδαφικών πόρων και υπόγειων υδάτων

1. Επιδιώκεται η πρόληψη της περαιτέρω υποβάθμισης του εδάφους και η διατήρηση των λειτουργιών του ως συντελεστή παραγωγής και αποδέκτη, και η αποκατάσταση υποβαθμισμένων εδαφών σε βαθμό λειτουργικότητας τέτοιο ώστε να εξυπηρετούνται τρέχουσες και μελλοντικές χρήσεις. Οι άξονες της πολιτικής που στοχεύουν στην αειφορική διαχείριση των εδαφικών πόρων είναι:
  - (α) Η ζωνοποίηση των εδαφικών οικοσυστημάτων, με βάση την ιεράρχηση των εδαφικών λειτουργιών και υπηρεσιών και την αξιολόγηση της κατάστασης κάθε ζώνης.
  - (β) Η δημιουργία συστήματος αποτύπωσης και παρακολούθησης της ποιότητας, των λειτουργιών και της διαχρονικής εξέλιξης των ποιοτικών χαρακτηριστικών και των προβλημάτων υποβάθμισης των εδαφών.
  - (γ) Η προσαρμογή των επιλογών του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού ως προς την αξιολόγηση των εδαφικών λειτουργιών ανά ζώνη ειδικού ενδιαφέροντος.
2. Για την προστασία του εδάφους και των υπόγειων υδάτων από τις επιπτώσεις της χρόνιας απόρριψης και εναπόθεσης αποβλήτων και για τον έλεγχο αυτών, στην περιοχή του νέου ΡΣΘ τηρείται μητρώο αποκατάστασης και αξιολόγησης Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ), αλλά και άλλων ρυπασμένων ή υποβαθμισμένων χώρων που πρέπει να αποκατασταθούν. Η κατάσταση, η επικινδυνότητα καθώς και η τήρηση των όρων και των σχεδίων αποκατάστασης, ελέγχονται περιοδικά. Σε περιπτώσεις διαπίστωσης αστοχιών ή παραβάσεων, οι υπεύθυνοι δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς υποχρεούνται στη λήψη άμεσων μέτρων, πριν την κίνηση των διαδικασιών του ν. 4042/2012 (Α' 24).
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συστήνεται ειδική επιτροπή για την παρακολούθηση και αξιολόγηση των εδαφικών πόρων και τη λήψη των απαραίτητων μέτρων, σύμφωνα με το σημείο 2 του Παραρτήματος ΧΙΧ.

Άρθρο 68

Δίκτυα υποδομών προστασίας περιβάλλοντος

1. Για τα δίκτυα ύδρευσης ισχύουν οι ακόλουθες κατευθύνσεις, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη κατά το σχεδιασμό προγραμμάτων, σχεδίων οικιστικής και οικονομικής ανάπτυξης, χωροθέτησης και αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων:
  - (α) Το σύνολο των οικιστικών υποδοχέων οφείλει να διαθέτει δίκτυα παροχής πόσιμου ύδατος που εξασφαλίζουν ποσοτική επάρκεια για την κάλυψη τουλάχιστον των βασικών αναγκών κατοικίας,

καθώς και χημικοφυσικά και βιολογικά χαρακτηριστικά που πληρούν απαρέγκλιτα τα ποιοτικά πρότυπα της κείμενης νομοθεσίας.

(β) Ο περιορισμός διαρροών υφιστάμενων δικτύων ύδρευσης, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα οικιακά δίκτυα, μέσω της ορθής συντήρησής τους, της αντικατάστασης ή βελτίωσης παλαιών ή κατεστραμμένων τμημάτων τους και της εγκατάστασης συστημάτων παρακολούθησής τους, ιεραρχείται ως η κυριότερη ενέργεια για την εξοικονόμηση ύδατος.

(γ) Στον αγροτικό χώρο, κατά την αδειοδότηση της χωροθέτησης εγκαταστάσεων λοιπών δραστηριοτήτων σε περιοχές από τις οποίες διέρχονται αρδευτικά δίκτυα, εξασφαλίζεται η διατήρηση της καλής λειτουργίας των δικτύων και η μη αλλοίωση της ποιότητας των υδάτων του αρδευτικού δικτύου από άμεσες ή έμμεσες απορρίψεις αποβλήτων.

(δ) Η επανάχρηση και ανακύκλωση υδάτων, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η λύση του εμπλουτισμού των υδροφορέων, πρέπει να εξετάζεται κατά το σχεδιασμό συστημάτων επεξεργασίας λυμάτων που αφορούν οικισμούς ή δραστηριότητες, εφόσον είναι δυνατή η τήρηση των ποιοτικών προδιαγραφών που ορίζει η κείμενη νομοθεσία. Η πρακτική αυτή εφαρμόζεται κατά προτεραιότητα σε περιοχές που παρουσιάζουν ελλειμματικό ισοζύγιο υδατικών πόρων, όπως οι τουριστικές παράκτιες περιοχές, για την κάλυψη αναγκών σε μη πόσιμο γλυκό νερό των τουριστικών και παραθεριστικών χρήσεων.

(ε) Η πρακτική της συλλογής και αποταμίευσης των ομβρίων υδάτων και της χρήσης τους για κατάλληλες δραστηριότητες υποστηρίζεται από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης νέων δημοσίων ή ιδιωτικών έργων.

2. Για τα δίκτυα αποχέτευσης ισχύουν οι ακόλουθες κατευθύνσεις, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη κατά το σχεδιασμό προγραμμάτων, σχεδίων οικιστικής και οικονομικής ανάπτυξης, χωροθέτησης και αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων:

(α) Όλοι οι οικιστικοί υποδοχείς οφείλουν να διαθέτουν δίκτυα αποχέτευσης, τα απόβλητα των οποίων οδηγούνται προς Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και της κοινής υπουργικής απόφασης 5673/400/5.3.1997 (Β'192), όπως ισχύει, με την οποία ενσωματώνεται η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ (ΕΕ L 135 της 30.5.1991).

(β) Επιπροσθέτως, επιβάλλεται η τριτοβάθμια επεξεργασία των υγρών αποβλήτων οικισμών που έχουν ως τελικούς αποδέκτες τον Όρμο της Θεσσαλονίκης, τον εσωτερικό Θερμαϊκό Κόλπο, και τις λίμνες Κορώνεια και Βόλβη.

(γ) Σε περιοχές εντός των υπολεκανών απορροής των παραπάνω αποδεκτών, ισοδύναμη επεξεργασία απαιτείται για τουριστικές εγκαταστάσεις άνω των 200 κλινών, που δε συνδέονται με αστικά δίκτυα αποχέτευσης, για υφιστάμενες ή μελλοντικές περιοχές οργανωμένης εγκατάστασης παραγωγικών δραστηριοτήτων του δευτερογενή τομέα, όπως ΒΕΠΕ και ΠΟΑΠΔ, καθώς και για μεμονωμένες εγκαταστάσεις δραστηριοτήτων που υπάρχουν εκτός σχεδίου, οι οποίες υπόκεινται στην υποχρέωση επεξεργασίας αποβλήτων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

(δ) Για τη διαφύλαξη της ποιότητας και της προστασίας των υδάτινων πόρων, πέραν των οριζόμενων στα άρθρα 66 και 67, λαμβάνεται πρόνοια για την εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών προστασίας, την ορθολογική χρήση, την ορθή και δίκαιη τιμολόγηση και την περιβαλλοντικά βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων.

3. Για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων ισχύουν οι ακόλουθες κατευθύνσεις:

(α) Στην Περιοχή Εφαρμογής του νέου ΡΣΘ εφαρμόζεται το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Κεντρικής Μακεδονίας, όπως εκάστοτε εξειδικεύεται και ισχύει, με φορέα διαχείρισης τον Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, (ΦοΔΣΑ) Κεντρικής Μακεδονίας. Για τη σύνταξη νέου, την αναθεώρηση ή την τροποποίηση του ΠΕΣΔΑ Κεντρικής Μακεδονίας, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ.

(β) Προβλέψεις και ρυθμίσεις των Εθνικού Σχεδίου και των Ειδικών Εθνικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων που θα εκπονηθούν κατ' εφαρμογή του νόμου πλαίσιο για τη διαχείριση αποβλήτων, (ν. 4042/2012 που ενσωματώνει την οδηγία 2008/98/ΕΕ), όπως αυτές θα διαμορφωθούν και εξειδικευτούν, ενσωματώνονται στις κατευθύνσεις για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων του παρόντος.

(γ) Για τη χωροθέτηση και αδειοδότηση κάθε εγκατάστασης διαχείρισης ή επεξεργασίας αποβλήτων στην περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ, που προκύπτει κατά τις διαδικασίες αναθεώρησης ή εξειδίκευσης του ΠΕΣΔΑ Κεντρικής Μακεδονίας και των ΕΕΣΔΑ, απαιτείται η γνωμοδότηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ.

4. Για τα δίκτυα απορροής ομβρίων υδάτων και την αντιπλημμυρική προστασία, ισχύουν οι ακόλουθες κατευθύνσεις:

(α) Η αποφυγή σωματικών και υλικών βλαβών και απωλειών από πλημμύρες βασίζεται στη λήψη των αναγκαίων μέτρων πρόληψης, η οποία εφαρμόζεται προς τις εξής δύο κατευθύνσεις: αα) την εξασφάλιση της αντιπλημμυρικής ικανότητας του φυσικού, τροποποιημένου ή τεχνητού υδρολογικού δικτύου, ββ) τον έλεγχο των χρήσεων γης και την ενσωμάτωση της εκτίμησης επικινδυνότητας κατά τις διαδικασίες πολεοδομικού σχεδιασμού και χωροθέτησης δραστηριοτήτων σε εκτός σχεδίου περιοχές.

(β) Για την εξασφάλιση της αντιπλημμυρικής λειτουργίας του υδρολογικού δικτύου, ισχύουν οι εξής κατευθύνσεις: αα) Το σύνολο των ρεμάτων οριοθετούνται μετά την εκπόνηση σχετικών μελετών, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. ββ) Η διευθέτηση τμημάτων τους είναι δυνατή μόνο στις περιπτώσεις που έχει οριοθετηθεί ο κατάντη ρους τους, έχει διασφαλιστεί η αντιπλημμυρική τους ικανότητα και η εκβολή τους. γγ) Κατασκευή συλλεκτριών με κλειστή διατομή και διευθετήσεις με ευθυγράμμιση και εγκιβωτισμό της κοίτης είναι δυνατή μόνο σε περιπτώσεις όπου αποδεδειγμένα δεν μπορεί να υιοθετηθεί άλλη τεχνική λύση. δδ) Φυσικές κοίτες ρεμάτων οφείλουν να διατηρούνται, να αποφορτίζονται από τεχνικά στοιχεία και φερτά υλικά, ενώ είναι απαραίτητη, με ευθύνη των δήμων, η επιθεώρηση και συντήρηση όλου του δικτύου σε περιοδική βάση και μετά από πλημμυρικά φαινόμενα.

(γ) Επιδίωξη αποτελεί, μέσω του πολεοδομικού σχεδιασμού και της εφαρμογής πολεοδομικών σχεδίων, ανάσχεση της μείωσης και η αύξηση των διαπερατών επιφανειών, όπου αυτό είναι δυνατό. Προς το σκοπό αυτό συμβάλλουν οι γενικές κατευθύνσεις για συνεκτικές πόλεις και για δημιουργία νέων πράσινων και ελεύθερων χώρων, καθώς και η ειδικότερη επιταγή για έλεγχο της τήρησης των προβλέψεων των οικοδομικών αδειών αναφορικά με το ποσοστό φυτεύσεων επί του γηπέδου. Προκειμένου για αναπλάσεις, ανακατασκευές και διαμορφώσεις ελεύθερων δημόσιων χώρων, πεζοδρομίων, ανοικτών δημόσιων ή ιδιωτικών χώρων στάθμευσης, υιοθετείται κατά προτεραιότητα η χρήση διαπερατών και ημιδιαπερατών επιφανειών.

(δ) Απαιτείται η ανάληψη από τον αρμόδιο κατά περίπτωση φορέα διαχειριστικών μέτρων και τεχνικών έργων για την αντιμετώπιση διαπιστωμένων κινδύνων εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με το σημείο 3 του Παραρτήματος ΧΙΧ.

(ε) Στο πλαίσιο της εξοικονόμησης υδατικών πόρων σε αστικές περιοχές, όπου υπάρχει διακριτό ή εγκαθίσταται νέο δίκτυο ομβρίων, είναι δυνατή η κατασκευή ταμειυτήρων συλλογής ύδατος για την εξυπηρέτηση αναγκών άρδευσης, πυρόσβεσης, καθαριότητας, χωρίς να περιλαμβάνεται και η ανάγκη για ύδρευση πόσιμου νερού.

Άρθρο 69

Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας Ζώνης (ΟΔΠΖ)

1. Στόχος για την παράκτια ζώνη είναι η εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης πρακτικής διαχείρισης του πολυσύνθετου βιολογικού, γεωφυσικού, αισθητικού, κοινωνικού, πολιτισμικού και οικονομικού πλούτου, κεφαλαίου και αποθέματος για την εξασφάλιση της αιφορίας.
2. Ο ΟΡ.ΘΕ. αναλαμβάνει συντονιστικό ρόλο μεταξύ των αρμόδιων διοικητικών φορέων σε όλα τα επίπεδα και τομείς διοίκησης, ώστε να εξασφαλίζεται ο βέλτιστος συντονισμός και η συμπληρωματικότητα των εφαρμοζόμενων πολιτικών. Με ευθύνη του ΟΡ.ΘΕ. εκπονούνται σχέδια για ΟΔΠΖ των παράκτιων περιοχών του νέου ΡΣΘ και ΠΠΠ ανά ζώνη, βάσει των αρχών και κατευθύνσεων της Ε.Ε., του Πρωτοκόλλου για την ΟΔΠΖ, της Σύμβασης της Βαρκελώνης και του εθνικού σχεδιασμού. Τα μέτρα και οι προτάσεις, που καθορίζονται από τα σχέδια αυτά, λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη κατά τις διαδικασίες χωροθέτησης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων στην περιοχή ευθύνης. Προτεραιότητα δίνεται στην εκπόνηση του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της Παράκτιας Ζώνης, χερσαίας όσο και θαλάσσιας, του Θερμαϊκού κόλπου.

3. Για τις παράκτιες τουριστικές ζώνες οι οποίες ανήκουν στην περιοχή του νέου ΡΣΘ και χαρακτηρίζονται ως ανεπτυγμένες από το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΠΧΣΑΑ) του Τουρισμού, σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση 24208/4.6.2009 (Β'1138), όπως αυτό εκάστοτε ισχύει, επιδιώκεται η εκπόνηση μελετών προσδιορισμού της «φέρουσας ικανότητας». Σε περιπτώσεις υπέρβασης αυτής: (α) τροποποιούνται αμέσως και βάσει των πορισμάτων των μελετών, τα ισχύοντα διατάγματα καθορισμού των χρήσεων γης της εκάστοτε περιοχής, (β) με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ύστερα από εισήγηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ., εκδίδονται προεδρικά διατάγματα που περιλαμβάνουν τα κατά περίπτωση κατάλληλα χωροταξικά, πολεοδομικά και περιβαλλοντικά μέτρα εξυγίανσης και αποκατάστασης.
4. Οι αρμοδιότητες της εκπόνησης, επεξεργασίας και διαχείρισης προγραμμάτων, σχεδίων και μέτρων βιώσιμης ανάπτυξης και προστασίας του Θερμαϊκού κόλπου από τη Διεύθυνση Προστασίας και Ανάπτυξης του Θερμαϊκού Κόλπου του Υπουργείου Μακεδονίας-Θράκης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 18 του ν. 3480/2006 (Α' 205), όπως ισχύει, ασκούνται σε συνεργασία και απαιτούν τη γνώμη του ΟΡ.ΘΕ.
5. Για τη Δυτική Παράκτια Ζώνη του Θερμαϊκού, ορίζονται οι εξής κύριες κατευθύνσεις: (α) Η περιβαλλοντική αναβάθμιση και διαμόρφωση του θαλάσσιου μετώπου από το Καλοχώρι μέχρι τον ΣΤ' προβλήτα, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται οι εκβολές του Δενδροποτάμου, μέσω ρυθμίσεων θεσμικής προστασίας και χαρακτηρισμού της Ζώνης ως ζώνης περιβαλλοντικής εξυγίανσης, εκπόνησης μελετών διαχείρισης, οικολογικής αναβάθμισης, αναβάθμισης και τοπιακής οργάνωσης και υλοποίησης παρεμβάσεων περιβαλλοντικής εξυγίανσης- αναβάθμισης και διαμόρφωσης χώρων για δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου και αναψυχής, με δυνατότητα ανάπτυξης του αγροτουρισμού, χωρίς όμως να θίγεται η λειτουργία των νομίμως υφιστάμενων βιομηχανικών και εμπορικών εγκαταστάσεων της περιοχής. (β) Η αποκατάσταση της Λιμνοθάλασσας του Καλοχωρίου και η υποστήριξη των στόχων διατήρησης του Εθνικού Πάρκου Αξιού – Λουδία - Αλιάκμονα.
6. Για την Ανατολική Παράκτια Ζώνη του Θερμαϊκού, ορίζονται οι εξής κύριες κατευθύνσεις: (α) Η υλοποίηση παρεμβάσεων περιβαλλοντικής εξυγίανσης και διαμορφώσεων αναψυχής ήπιου χαρακτήρα στην παραλιακή ζώνη της Καλαμαριάς - Πυλαίας - Θέρμης, με στόχο την αποκατάσταση της συνέχειας του θαλάσσιου μετώπου και τη διαμόρφωση ενός συνεχούς παραθαλάσσιου χώρου πρασίνου και αναψυχής. (β) Η δημιουργία ενός αποτελεσματικού πλαισίου προστασίας των παράκτιων υγροβιοτόπων (Λιμνοθάλασσες Επανομής, Αγγελοχωρίου, υγρότοποι Νέας Φώκας – Ακρωτήριο Πύργος).
7. Η διαχείριση του παράκτιου χώρου περιλαμβάνει και τη μεταβατική παράκτια θαλάσσια ζώνη, η οποία αναφέρεται στα θαλάσσια ύδατα, τον πυθμένα και το υπέδαφος, προκειμένου να είναι ολοκληρωμένη. Στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης διαχείρισης:
  - (α) Οριοθετούνται και χαρτογραφούνται οι περιοχές των θαλάσσιων λειμώνων Ποσειδωνίας (*Posidonia oceanica*) στο Θερμαϊκό κόλπο και στη θαλάσσια παράκτια ζώνη της Χαλκιδικής και εκπονείται Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΜ) για την αξιολόγηση της οικολογικής σημασίας και της προστατευτέας αξίας τους. Το περιεχόμενο της ΕΠΜ περιλαμβάνει την καταγραφή της βιοποικιλότητας, με έμφαση στην καταγραφή των χωροκατακτητικών ειδών που ασκούν, λόγω της κλιματικής αλλαγής, πιέσεις στα ενδημικά είδη, και περιέχει σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση της εξάπλωσής τους και τη διατήρηση των ενδημικών χαρακτηριστικών του οικοσυστήματος.
  - (β) Στην περιοχή του όρμου της Θεσσαλονίκης, για την υλοποίηση οποιασδήποτε κατηγορίας και κατάταξης έργων που περιλαμβάνουν εργασίες κατά τις οποίες ενδέχεται να διαταραχθεί το επιφανειακό ίζημα του πυθμένα ή το υπέδαφος της θάλασσας, προτείνονται ειδικά μέτρα πρόληψης και περιορισμού της ρύπανσης από την ανακυκλοφορία ρύπων που έχουν καθιζάνει σε αυτό.
8. Ενισχύονται οι χερσαίοι και θαλάσσιοι μηχανισμοί ελέγχου των αρμοδίων υπηρεσιών για την εξάλειψη παράνομων δραστηριοτήτων που απειλούν τα παράκτια οικοσυστήματα, όπως είναι: ανεξέλεγκτη διάθεση αποβλήτων, αυθαίρετη δόμηση, επιχωματώσεις παράκτιων υγροτόπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Άρθρο 70

Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης

1. Η εφαρμογή του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης υπάγεται στον Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης, που ιδρύθηκε με το άρθρο 5 του ν. 1561/1985 (Α' 148).
2. Οι αρμοδιότητες, η λειτουργία, η Εκτελεστική Επιτροπή, οι πόροι και η διαχείριση, η οργάνωση και το προσωπικό του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης, διέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 5, 7, 8 και 9 του ν. 1561/1985, όπως ισχύουν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων του παρόντος νόμου.

Άρθρο 71

Συμβούλιο Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης

1. Το Συμβούλιο Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης αποτελεί το όργανο για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της πραγματοποίησης των στόχων του Ρυθμιστικού Σχεδίου.
2. Το Συμβούλιο συγκροτείται από:
  - (α) Τον Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας, ως Πρόεδρο.
  - β) Τον Πρόεδρο της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης, ως Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο.
  - (γ) Έναν εκπρόσωπο από τους Υπουργούς: αα) Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ββ) Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, γγ) Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, δδ) Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εε) Μακεδονίας – Θράκης.
  - (δ) Το Δήμαρχο Θεσσαλονίκης
  - (ε) Τους Δημάρχους Αμπελοκήπων - Μενεμένης, Δέλτα, Θέρμης, Καλαμαριάς, Κορδελιού - Ευόσμου, Νεάπολης - Συκεών, Παύλου Μελά, Πυλαίας-Χορτιάτη, Ωραιοκαστρου.
  - (στ) Έναν από τους Δημάρχους Βόλβης, Θερμαϊκού, Λαγκαδά, Χαλκηδόνος.
  - (ζ) Έναν από τους Δημάρχους Κιλκίς, Παιονίας.
  - (η) Έναν από τους Δημάρχους Πέλλας, Πύδνας-Κολινδρού, Αλεξάνδρειας.
  - (θ) Έναν από τους Δημάρχους Αριστοτέλη, Κασσάνδρας, Νέας Προποντίδας, Πολυγύρου, Σιθωνίας.
  - (ι) Έναν εκπρόσωπο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης.
  - (ια) Από έναν εκπρόσωπο καθενός από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, Οικονομικό Επιμελητήριο, Εργατικό Κέντρο Θεσσαλονίκης, Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος – Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας.
3. Τα υπό τα στοιχεία (στ) έως (θ) μέλη του Συμβουλίου ορίζονται από την Περιφερειακή Ένωση Δήμων Κεντρικής Μακεδονίας. Το Συμβούλιο έχει νόμιμη σύνθεση και απαρτία ακόμα και αν δεν οριστούν ορισμένα από τα παραπάνω μέλη, εφόσον τα μέλη αυτά δεν υποδειχθούν μέσα σε ένα μήνα από τότε που το αντίστοιχο υπουργείο ή φορέας έλαβε τη σχετική πρόσκληση. Το Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Με την ίδια απόφαση ανατίθενται χρέη γραμματέα του Συμβουλίου σε υπάλληλο του ΟΡ.ΘΕ. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται. Η ανάκληση των μελών κατά τη διάρκεια της θητείας γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από πρόταση των αντίστοιχων φορέων, που ορίζουν ταυτόχρονα και τα νέα μέλη για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας. Σε περίπτωση

θανάτου ή παραίτησης μέλους, το Συμβούλιο συγκροτείται νόμιμα με τα υπόλοιπα μέλη έως το διορισμό του αντικαταστάτη.

4. Το Συμβούλιο:

(α) Παρακολουθεί την εφαρμογή του Ρυθμιστικού Σχεδίου και την πορεία του έργου του ΟΡ.ΘΕ και αξιολογεί την επίδοση των υπηρεσιών και δημόσιων οργανισμών ως προς την πραγματοποίηση των στόχων του Ρυθμιστικού Σχεδίου.

(β) Υποβάλλει προτάσεις, εκθέσεις και παρατηρήσεις προς τον ΟΡ.ΘΕ για τα παραπάνω θέματα.

(γ) Γνωμοδοτεί με έγγραφες εκθέσεις προς τα Υπουργεία Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας για θέματα που αφορούν στο νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ανάπτυξη της περιοχής.

(δ) Εγκρίνει το κατά το άρθρο 72 πρόγραμμα δράσης για το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης, αξιολογεί την ετήσια έκθεση εφαρμογής του και υποβάλλει συστάσεις στους εμπλεκόμενους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες.

(ε) Εγκρίνει την κατά το άρθρο 76 περιοδική συνολική αξιολόγηση της εφαρμογής του νέου ΡΣΘ.

(στ) Γνωμοδοτεί για θέματα μείζονος σημασίας που σχετίζονται με ειδικές χρήσεις και έργα στην περιοχή και εισηγείται σχετικώς προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

5. Το Συμβούλιο συνέρχεται τακτικώς μία φορά ετησίως και εκτάκτως κατά την κρίση του Προέδρου του ή εφόσον το ζητήσει: (α) η Εκτελεστική Επιτροπή του Οργανισμού Θεσσαλονίκης, (β) ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, (γ) το ένα τρίτο των μελών του. Τη σύγκληση και την ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου ορίζει ο Πρόεδρός του.

6. Το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις κατόπιν εισηγήσεων που υποβάλλει ο Εκτελεστικός του Αντιπρόεδρος, ο οποίος είναι και ο υπεύθυνος έναντι του Συμβουλίου για την υλοποίησή τους δια των υπηρεσιών του Οργανισμού. Η λήψη των αποφάσεων διενεργείται με κοινή πλειοψηφία των παρόντων μελών του. Με πρόταση του Προέδρου του Συμβουλίου, καταρτίζεται και εγκρίνεται εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Συμβουλίου.

7. Με απόφαση του Προέδρου του καλούνται στη συνεδρίαση του Συμβουλίου με δικαίωμα διατύπωσης γνώμης αλλά χωρίς δικαίωμα ψήφου, συλλογικοί φορείς, παραγωγικές και συνδικαλιστικές ενώσεις, μη κυβερνητικοί οργανισμοί που έχουν ως αποστολή την προώθηση στόχων του νέου ΡΣΘ.

Άρθρο 72

Πρόγραμμα Δράσης για την εφαρμογή του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης

1. Για την προώθηση των στρατηγικών στόχων και για την εφαρμογή του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης, ο ΟΡ.ΘΕ. καταρτίζει ανά πενταετία ολοκληρωμένο πρόγραμμα δράσης το οποίο εξειδικεύει τις αναγκαίες ενέργειες του Οργανισμού και όλων των αρμόδιων φορέων για την επίτευξη των στόχων, ορίζει τομείς προτεραιότητας και προσδιορίζει για κάθε τομέα προτεραιότητας εξειδικευμένα σχέδια δράσης.
2. Το πρόγραμμα δράσης καταρτίζεται από τις υπηρεσίες του ΟΡ.ΘΕ. και εγκρίνεται από το Συμβούλιο Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης μετά από εισήγηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού σε διάστημα έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
3. Το πρόγραμμα δράσης περιλαμβάνει τους ακόλουθους τομείς προτεραιότητας:
  - (α) Ενιαία και συνεκτική αστική πολιτική και φυσικός σχεδιασμός στο σύνολο της περιοχής του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ) και της Περιφερειακής Ζώνης Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του άρθρου 60.
  - (β) Διαχείριση της αστικής ανάπτυξης και εφαρμογή της αειφόρου αστικής πολιτικής ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε αστικού κέντρου της περιοχής εφαρμογής του νέου ΡΣΘ, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις των άρθρων 56 έως 59.

- (γ) Εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και της οικολογικής ισορροπίας και προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής εφαρμογής του νέου ΡΣΘ, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του προγράμματος προστασίας περιβάλλοντος, όπως αυτό περιγράφεται στα άρθρα 62 έως και 69.
  - (δ) Υποστήριξη της ανάπτυξης, ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας και ενίσχυση της διεθνοποίησης, με την κατάλληλη χωρική οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του άρθρου 52.
  - (ε) Οργάνωση του Συστήματος Μεταφορών στα πλαίσια ολοκληρωμένης πολιτικής μακροπρόθεσμου συγκοινωνιακού σχεδιασμού, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του άρθρου 53 και λαμβάνοντας υπόψη και το «Ενιαίο Στρατηγικό Σχέδιο Υποδομών – Μεταφορών Θεσσαλονίκης 2020»
4. Κατά τομέα προτεραιότητας το πρόγραμμα περιλαμβάνει τους στόχους στον τομέα, τη στρατηγική επίτευξής τους, τα κριτήρια ιεράρχησης των παρεμβάσεων του, τις γενικές απαιτήσεις επιλεξιμότητας, σκοπιμότητας και ωριμότητας των παρεμβάσεων στον τομέα, τις συνέργιες με τις παράλληλες πολιτικές στο αντικείμενο του τομέα, τα αναμενόμενα από το σύνολο των παρεμβάσεων αποτελέσματα και τις αναμενόμενες αναπτυξιακές, χωρικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, το σύστημα των εξειδικευμένων και γενικών δεικτών που αφορούν τον τομέα και θα παρακολουθούνται στα πλαίσια του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης του νέου ΡΣΘ και του προγράμματος προστασίας περιβάλλοντος που ορίζεται στο άρθρο 74, τους κατά νόμο αρμόδιους για την επίτευξη φορείς και τους εμπλεκόμενους στην προώθηση των παρεμβάσεων, το κανονιστικό πλαίσιο για τον τομέα, τον εκτιμώμενο αναγκαίο προϋπολογισμό για την επίτευξη των στόχων στον τομέα, και τα επιμέρους σχέδια δράσης για την επίτευξη των στόχων του.
  5. Για το πρόγραμμα δράσης καταρτίζονται από τον Οργανισμό Θεσσαλονίκης ετήσιες εκθέσεις εφαρμογής. Οι εκθέσεις λαμβάνονται υπόψη για την περιοδική συνολική αξιολόγηση της εφαρμογής του νέου ΡΣΘ και την εκτέλεση προσαρμοστικών επιλογών στην περίπτωση του άρθρου 76.

Άρθρο 73

Σχέδια Δράσης για την εφαρμογή του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης

1. Τα σχέδια δράσης του προγράμματος δράσης για την εφαρμογή του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης έχουν ως αντικείμενο την παρέμβαση στη χωρική οργάνωση, στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, στα μέτρα πολιτικής και στις υποδομές που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος δράσης.
2. Τα σχέδια δράσης εντάσσονται στους τομείς προτεραιότητας του προγράμματος και αφορούν σε εφαρμογή πολιτικής γης και κατοικίας, αναπλάσεις του δημόσιου χώρου, προστασία και ανάδειξη της ιστορικής, πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και προστασία των μνημείων και ιστορικών τόπων, εκσυγχρονισμό – ολοκλήρωση κοινωνικών εξυπηρετήσεων, προστασία και ανάδειξη αστικού και περιαστικού πρασίνου, αναγέννηση περιοχών με ειδικά προβλήματα, αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, προστασία της ατμόσφαιρας και αντιμετώπιση του θορύβου, προστασία της βιοποικιλότητας, ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιας ζώνης, προστασία και διατήρηση των υδατικών πόρων, προστασία εδαφικών πόρων, εκσυγχρονισμό – ολοκλήρωση δικτύων και υποδομών προστασίας του περιβάλλοντος, ολοκληρωμένη διαχείριση κινδύνων, ασφάλεια και προστασία, οργάνωση περιοχών παραγωγικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών, εκσυγχρονισμό και ολοκλήρωση των δικτύων μεταφορών, εκσυγχρονισμό και ολοκλήρωση των δικτύων μεταφορών και του συστήματος στάθμευσης, εκσυγχρονισμό και ολοκλήρωση των δικτύων βασικών υποδομών, εκσυγχρονισμό και ολοκλήρωση των άλλων δικτύων.
3. Με απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ. είναι δυνατή η κατάρτιση και πρόσθετων Σχεδίων Δράσης, τα οποία κρίνονται αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος Δράσης είτε λόγω αλλαγής συνθηκών κατά την εφαρμογή του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου είτε λόγω των αναγκαίων προσαρμοστικών επιλογών με βάση γενικότερες επιταγές του εθνικού και περιφερειακού χωροταξικού σχεδιασμού καθώς και εθνικών - τομεακών πολιτικών και κατευθύνσεων είτε ως συνέπεια των πορισμάτων της ανά πενταετία συνολικής αξιολόγησης της εφαρμογής του νέου ΡΣΘ, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 76. Επίσης, με απόφαση της

Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Θεσσαλονίκης καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία προώθησης της συνεργασίας με άλλους φορείς.

4. Σε κάθε σχέδιο δράσης ορίζονται οι στόχοι, το αντικείμενο των παρεμβάσεων, το χωρικό επίπεδο, ο επισπεύδων φορέας και οι φορείς υλοποίησης των παρεμβάσεων, οι συνέργειες με τα λοιπά σχέδια δράσης ανά τομέα, οι απαιτήσεις επιλεξιμότητας, σκοπιμότητας και ωριμότητας των παρεμβάσεων, τα αναμενόμενα από το σύνολο των παρεμβάσεων αποτελέσματα και οι αναμενόμενες αναπτυξιακές, χωρικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, σύμφωνα με τους δείκτες του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης του άρθρου 74, το ειδικότερο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, ο εκτιμώμενος αναγκαίος προϋπολογισμός και οι δυνατές πηγές χρηματοδότησης, καθώς και ο εκτιμώμενος κατάλληλος χρονικός προγραμματισμός.

Άρθρο 74

Σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης και του Προγράμματος Προστασίας Περιβάλλοντος

1. Για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του νέου ΡΣΘ και του προγράμματος προστασίας περιβάλλοντος, με στόχο την αποτελεσματικότερη εφαρμογή τους και την υλοποίηση των αναγκαίων προσαρμοστικών επιλογών ή την ανά πενταετία συνολική αξιολόγηση, θεσπίζεται σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης.
2. Το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης περιλαμβάνει το σύστημα εξειδικευμένων και γενικών δεικτών, τις αναγκαίες κατάλληλες διαδικασίες παρακολούθησης, συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων και πληροφοριών, τροφοδότησης των δεικτών με τιμές και εξαγωγής πορισμάτων από την εφαρμογή του νέου ΡΣΘ και του προγράμματος προστασίας περιβάλλοντος, τις ετήσιες εκθέσεις παρακολούθησης που τεκμηριώνονται με τη χρήση του συστήματος των δεικτών, τους φορείς που εμπλέκονται στην τήρηση και παροχή των αναγκαίων στοιχείων.
3. Το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης τροφοδοτεί με στοιχεία, πληροφορίες και πορίσματα το κατά το άρθρο 72 πρόγραμμα δράσης του νέου ΡΣΘ.
4. Το σύστημα δεικτών περιλαμβάνει: (α) χωροταξικούς δείκτες, που αναφέρονται στα ζητήματα χωροταξικής οργάνωσης που επηρεάζουν τις χρήσεις γης καθώς και στην εκτίμηση των αναγκών των επιμέρους χωροταξικών ενοτήτων, (β) πολεοδομικούς δείκτες, που αναφέρονται στα ζητήματα πολεοδομικής οργάνωσης που επηρεάζουν την αστική δομή και τις αστικές ροές καθώς και στις ανάγκες των επιμέρους πολεοδομικών ενοτήτων, (γ) οικονομικούς δείκτες, που αναφέρονται στην εκτίμηση της οικονομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων, στις επιπτώσεις στην απασχόληση, στην πορεία κατά οικονομικό τομέα, στις αλλαγές στο παραγωγικό σύστημα, (δ) κοινωνικούς δείκτες, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση των κοινωνικών αλλαγών και των επιδράσεων, (ε) περιβαλλοντικούς δείκτες, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση της ποιότητας του περιβάλλοντος, (στ) δείκτες μεταφορών, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση των βασικών κατευθύνσεων στον τομέα των εμπορευματικών μεταφορών, των συνδυασμένων μεταφορών, της δημόσιας συγκοινωνίας, των μετακινήσεων με εναλλακτικά μέσα και στις επιπτώσεις στην ποιότητα του περιβάλλοντος και στη λειτουργικότητα του αστικού συστήματος, (ζ) κυκλοφοριακούς δείκτες, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση στοιχείων του οδικού δικτύου, (η) ενεργειακούς δείκτες, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση της χρήσης κάθε μορφής ενέργειας από νοικοκυριά και επιχειρήσεις και ιδιαίτερα των εναλλακτικών μορφών ενέργειας.

Οι τιμές των δεικτών, όπου δεν ορίζονται από την οικεία νομοθεσία, καθορίζονται με σχετικές αποφάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ.

5. Ειδικά για την παρακολούθηση του προγράμματος προστασίας περιβάλλοντος, το σύστημα δεικτών περιλαμβάνει ενδεικτικά δείκτες που αναφέρονται στην ατμοσφαιρική ρύπανση και κλιματική αλλαγή (εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων, αποσύνδεση εκπομπών από την οικονομία, μέσες τιμές και υπερβάσεις ορίων, τομεακή ανάλυση εκπομπών, εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, τομεακή ανάλυση τους), θόρυβο (έκθεση πληθυσμού σε θόρυβο), βιοποικιλότητα (αριθμός ασικών πυρκαγιών, καμένη έκταση, αναδασωθείσες εκτάσεις,

απειλούμενα είδη, ενδημικά είδη, αγραναπαύσεις), υδατικούς πόρους (ποιότητα πόσιμο νερού, τομεακή σύνθεση ζήτησης, ποιότητα θαλάσσιων υδάτων), εδαφικούς πόρους (κίνδυνος οξίνισης εδαφών, διάβρωση), αστικό και περιαστικό πράσινο.

Άρθρο 75

Αποφάσεις- Αρμοδιότητες

1. Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια, Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης, σχέδια ανάπτυξης περιοχών δεύτερης κατοικίας, ζώνες οικιστικού ελέγχου, περιοχές του άρθρου 24 του ν. 1650/1986 (Α' 160) και των άρθρων 10, 11 και 12 του ν. 2742/1999 (Α' 207) ή άλλα υποκείμενα σχέδια χρήσεων γης ή πολεοδομικής οργάνωσης, τα οποία εγκρίνονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθώς και οι διοικητικές πράξεις με τις οποίες επιχειρείται ρύθμιση του χώρου, οφείλουν να εναρμονίζονται προς τις επιλογές του νέου ΡΣΘ.
2. Εγκεκριμένα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σχέδια από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, εφόσον αποκλίνουν από τις κατευθύνσεις του νέου ΡΣΘ, τροποποιούνται ή αναθεωρούνται με τη διαδικασία που ορίζεται στις διατάξεις που τα διέπουν, προκειμένου να εναρμονιστούν προς αυτές.
3. Για την εκπόνηση και έγκριση Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΓΠΣ) και Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) στην περιοχή ευθύνης του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης τηρούνται οι σχετικές διατάξεις των ν. 1337/1983 (Α' 33) και 2508/1997 (Α' 124). Η έγκρισή τους γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από σχετική γνωμοδότηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ.
4. Στις περιπτώσεις που, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, απαιτείται γνωμοδότηση του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, όπως αντικαταστάθηκε από το Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (άρθρα 35, 36 και 37 του ν. 4030/2011 (Α' 249) και απόφαση Υπ.ΠΕ.Κ.Α. 4543/26-1-2012 (Υ.Ο.Δ.Δ. 49) για την περιοχή ευθύνης του νέου ΡΣΘ νοείται γνωμοδότηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ.

Άρθρο 76

Περιοδική συνολική αξιολόγηση της εφαρμογής του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης

1. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 42, παρ. 3, διενεργείται ανά πενταετία συνολική αξιολόγηση της εφαρμογής του νέου ΡΣΘ. Η αξιολόγηση στοχεύει στην εκτέλεση προσαρμοστικών επιλογών που καθίστανται αναγκαίες με βάση τις γενικότερες επιταγές του εθνικού και περιφερειακού χωροταξικού σχεδιασμού και των εθνικών - τομεακών πολιτικών και κατευθύνσεων καθώς και των πορισμάτων από την πορεία εφαρμογής του προγράμματος δράσης του άρθρου 72.
2. Η αξιολόγηση διενεργείται από τις υπηρεσίες του ΟΡ.ΘΕ με δικά του μέσα ή με την ανάθεση έργου σε εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες, κατόπιν απόφασης της Εκτελεστικής Επιτροπής, στην οποία ορίζονται οι διαδικασίες, οι προδιαγραφές και οι ρόλοι των εμπλεκόμενων φορέων.
3. Η Εκτελεστική Επιτροπή εξετάζει την αξιολόγηση, γνωμοδοτεί επ' αυτής και την εισηγείται δια του Προέδρου της στο Συμβούλιο Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης, το οποίο και την εγκρίνει σε ειδική προς τούτο συνεδρίασή του, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 εδ. ε) του άρθρου 71 και εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής τις αναγκαίες εξειδικεύσεις, τροποποιήσεις ή προσθήκες στον παρόντα νόμο και στη λοιπή νομοθεσία.
4. Η Εκτελεστική Επιτροπή, με βάση την ως άνω αξιολόγηση και μετά τη λήψη των σχετικών αποφάσεων του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, τροποποιεί αντιστοίχως το πρόγραμμα δράσης για το νέο ΡΣΘ καθώς και το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης του νέου ΡΣΘ και του Προγράμματος Προστασίας Περιβάλλοντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ

ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΡΣΘ

Άρθρο 77

Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο νέο ΡΣΘ. Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος.

1. Κατά το σχεδιασμό των έργων και των δράσεων για την υλοποίηση του νέου ΡΣΘ λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:
  - α) Η βελτιστοποίηση του σχεδιασμού τους ώστε να διασφαλίζονται κατά το δυνατόν οι φυσικές διεργασίες, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και η εξέλιξη των οικοσυστημάτων καθώς και η ποικιλομορφία, ιδιαιτερότητα ή μοναδικότητά τους.
  - β) Η υποχρέωση της χώρας που απορρέει από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την προστασία και διατήρηση της βιολογικής ποικιλότητας, ιδίως η διατήρηση των οικοσυστημάτων και των φυσικών οικοτόπων καθώς και η διατήρηση και αποκατάσταση ζώντων πληθυσμών των διαφόρων ειδών στο φυσικό τους περιβάλλον.
  - γ) Η αρχή της πρόληψης.
  - δ) Οι κατευθύνσεις των εκδοθεισών κανονιστικών διατάξεων των εγκεκριμένων και θεσμοθετημένων Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ) που έχουν εκπονηθεί για την περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ.
  - ε) Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί των τυχόν θεσμοθετημένων διοικητικών πράξεων περί χαρακτηρισμού περιοχών της περιοχής εφαρμογής του σχεδίου σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, όπως ισχύει.
  - στ) Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί των θεσμοθετημένων γενικών και ειδικών χωροταξικών σχεδίων.
  - ζ) Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας.
2. Για την προστασία των προστατευόμενων φυσικών περιοχών, ιδίως του Δικτύου Natura 2000 και κατ' επέκταση των στοιχείων που τις χαρακτηρίζουν, όπως είδη χλωρίδας και πανίδας, οικοτόποι, οικοσυστήματα, στο στάδιο αξιολόγησης των προτάσεων σχεδιασμού των έργων του νέου ΡΣΘ εφαρμόζονται τα εξής:
  - α) Λαμβάνονται υπόψη τα χαρακτηριστικά της εκάστοτε περιοχής, ώστε να διαπιστώνεται η οικολογική σημασία της ως προς το αν αποτελούν ενδιαιτήματα για είδη πανίδας ιδιαίτερης σημασίας που τελούν υπό καθεστώς προστασίας [Οδηγία 79/409/ΕΟΚ (ΕΕ L103/25.4.1979), όπως κωδικοποιήθηκε με την Οδηγία 2009/147/ΕΚ (ΕΕ L 20/26.1.2010) και ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με την υπουργική απόφαση 414985/29.11.85 (Β' 757), την κοινή υπουργική απόφαση Η.Π.37338/ 1807/Ε.103/01.09.2010 (Β'1495) και την κοινή υπουργική απόφαση 8353/276/Ε103/17.02.2012 (Β' 415)].
  - β) Λαμβάνονται υπόψη οι όροι και περιορισμοί που θεσμοθετούνται με βάση στοιχεία των εξειδικευμένων και θεσμοθετημένων Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών.
3. Για την προστασία της βιοποικιλότητας, των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας τηρούνται τα ακόλουθα:
  - α) Τα κριτήρια επιλογής προτάσεων και καθορισμού των ζωνών προστασίας να περιλαμβάνουν σαφείς απαιτήσεις ως προς τη συμβατότητα της αξιολογούμενης πρότασης με τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στην περιοχή ανάπτυξής της. Επίσης δίνεται προτεραιότητα στην προώθηση εκείνων των δράσεων που ενισχύουν την προστασία και ανάδειξη των φυσικών ενδιαιτημάτων.
  - β) Αξιοποιείται η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων του νέου ΡΣΘ για την αποφυγή ή κατά το δυνατόν μείωση επιπτώσεων σε φυσικές περιοχές, περιοχές του δικτύου Natura 2000 και βιοτόπους.

- γ) Γίνεται εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για την ελαχιστοποίηση της προκαλούμενης περιβαλλοντικής υποβάθμισης.
- δ) Εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.
4. Για την προστασία των εδαφών σε προστατευόμενες ή μη περιοχές και την αποφυγή απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους, ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:
- α) Η χωροθέτηση των έργων και δραστηριοτήτων που θα προκύψουν από την εφαρμογή του νέου ΡΣΘ πραγματοποιείται κατά προτεραιότητα σε ειδικά θεσμοθετημένες περιοχές, αντί φυσικών ή αγροτικών περιοχών, όπως γη υψηλής παραγωγικότητας. Ειδικά, κατά την επιλογή θέσεων για την εγκατάσταση νέων βιομηχανικών μονάδων, ως προτεραιότητα εξετάζεται η δυνατότητα εγκατάστασης σε οργανωμένους και θεσμοθετημένους χώρους ειδικής χρήσεως, όπως ΒΙΠΕ προκειμένου να περιορίζεται σε μικρότερη γεωγραφική ζώνη ο κίνδυνος από πιθανά ατυχήματα και η διασπορά τυχόν ρύπανσης.
- β) Για τις προβλεπόμενες στο νέο ΡΣΘ χρήσεις, όπως οικιστικές, βιοτεχνικές-βιομηχανικές και τουριστικές κατά τη χωροθέτησή τους λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να αποφεύγονται οποιοδήποτε είδους αστοχίες.
- γ) Οι δράσεις του νέου ΡΣΘ για την ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων προωθούνται κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τον Εθνικό Σχεδιασμό και τον αντίστοιχο Περιφερειακό. Ενθαρρύνονται κατά το δυνατόν παρεμβάσεις ανακύκλωσης και εναλλακτικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.
- δ) Προωθούνται έργα ή προτάσεις που ενθαρρύνουν τη χρήση καθαρών τεχνολογιών, πρακτικών μείωσης στερεών αποβλήτων και αποφυγής διάθεσης επικίνδυνων αποβλήτων, ελαιωδών ουσιών, αλάτων, ή άλλων ρύπων στο έδαφος.
5. Για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:
- α) Για το Υδατικό Διαμέρισμα Κεντρικής Μακεδονίας οποιοδήποτε έργο αξιοποίησης υδατικών πόρων, στα οποία περιλαμβάνονται και τα μέτρα για την προστασία και αποκατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος θα πρέπει να είναι συμβατό με το «Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3199/2003 και του π.δ. 51/2007, με τις οποίες ενσωματώνεται η Οδηγία 2000/60/ΕΚ (ΕΕ L327 της 22.12.2000).
- β) Τα έργα, δράσεις και παρεμβάσεις του νέου ΡΣΘ πρέπει να εναρμονίζονται με το Σχέδιο Διαχείρισης κινδύνου πλημμύρας σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ.
- γ) Ενθαρρύνονται οι δράσεις που αφορούν στη διαχείριση των υγρών αποβλήτων καθώς και σε πρακτικές μείωσής τους, κατάλληλης συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσής τους.
- δ) Προωθούνται εκείνες οι προτάσεις που ενσωματώνουν κατά το δυνατόν ιδίως τη χρήση τεχνολογιών ανακύκλωσης και εξοικονόμησης νερού και την περιορισμένη παραγωγή και διάθεση υγρών αποβλήτων.
- ε) Για την πληρέστερη προστασία των υδάτινων πόρων, πρέπει να ενθαρρύνονται δράσεις που στοχεύουν στην προστασία από την σημειακή και διάχυτη ρύπανση από υγρά απόβλητα.
- στ) Καθορίζονται ζώνες προστασίας όλων των υδατορεμάτων που διασχίζουν την περιοχή εφαρμογής του νέου ΡΣΘ.
- ζ) Κατά το σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων λαμβάνονται υπόψη ο ενιαίος χαρακτήρας του ρεμάτων, η προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή του, ως φυσικό στοιχείο μέσα στους οικισμούς ή τις πόλεις.
- η) Εφαρμόζονται βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για την ελαχιστοποίηση των παραγόμενων υγρών αποβλήτων καθώς και για την συλλογή και επεξεργασία τους.
- θ) Παρακολουθείται η ποιότητα των υδάτινων φυσικών αποδεκτών που τυχόν δέχονται απορροές υγρών αποβλήτων.

- ι) Εντατικοποιούνται οι δράσεις που αφορούν στη δημιουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, όπου αυτές απαιτούνται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
6. Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι οι δράσεις του νέου ΡΣΘ δεν ενέχουν κινδύνους για την υποβάθμιση θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του νέου ΡΣΘ, ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:
- α) Η υλοποίηση έργων και η άσκηση δραστηριοτήτων σύμφωνα με το νέο ΡΣΘ θα πρέπει να γίνεται κατόπιν έγκρισης των απαιτούμενων σχετικών μελετών από τα αρμόδια όργανα και υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.
- β) Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, να αποφεύγεται η εγκατάσταση μη συμβατών έργων και δραστηριοτήτων εντός οριοθετημένων περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
- γ) Αξιοποιούνται οι δυνατότητες που παρέχουν οι δράσεις του νέου ΡΣΘ για την ανάδειξη και προστασία περιοχών και μνημείων πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
- δ) Οι αποστάσεις από αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, ιστορικούς τόπους, ως κριτήρια αποκλεισμού περιοχών για την υποδοχή έργων ή δραστηριοτήτων από την εφαρμογή του νέου ΡΣΘ, εξετάζονται κατά περίπτωση και σε συνδυασμό με την παράμετρο της οπτικής επαφής και την τυχόν υποβάθμιση περιοχών του πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού περιβάλλοντος, από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των αντίστοιχων έργων και δραστηριοτήτων.
7. Για την προστασία του τοπίου θα πρέπει να τηρούνται τα ακόλουθα :
- α) Λαμβάνονται μέτρα αποκατάστασης του τοπίου, όπου αυτό απαιτείται για τις δράσεις που θα προκύψουν από το νέο ΡΣΘ.
- β) Ενθαρρύνονται οι προτάσεις για χωροθέτηση έργων και δραστηριοτήτων κατά προτεραιότητα σε ειδικά θεσμοθετημένες περιοχές, αντί φυσικών ή αγροτικών περιοχών, ιδίως της γης υψηλής παραγωγικότητας.
- γ) Ενθαρρύνονται δράσεις και παρεμβάσεις που συμβάλλουν στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και βελτίωση του αστικού και αγροτικού χώρου. Ειδικότερα, προωθούνται δράσεις που αφορούν στην αστική ανάπτυξη, στη δημιουργία και αξιοποίηση ελεύθερων χώρων, όπως αύξηση αστικού πρασίνου, στην αναβάθμιση των δημόσιων χώρων, καθώς και στην αξιοποίηση χώρων που υπόκεινται σε οργανωμένη αλλαγή χρήσεων.
- δ) Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δράσεων του νέου ΡΣΘ διασφαλίζεται κατά το δυνατόν το τοπίο και οι συνιστώσες που το απαρτίζουν.
- ε) Παρακολουθείται η αποκατάσταση των χώρων διαχείρισης αποβλήτων μετά την ολοκλήρωση και την παύση της λειτουργίας τους.
8. Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας εφαρμόζονται τα ακόλουθα:
- α) Εφαρμογή βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για να ελαχιστοποιηθεί η προκαλούμενη περιβαλλοντική όχληση από την παραγωγή κάθε είδους αποβλήτων.
- β) Εφαρμογή συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης
- γ) Εκπόνηση προγραμμάτων για την πρόληψη και τη διαχείριση ατυχηματικών καταστάσεων.
- δ) Κοινωνικός διάλογος προκειμένου να υπάρξει η μέγιστη δυνατή κοινωνική συναίνεση.
- ε) Ορθολογική χωροθέτηση του δικτύου των υποδομών, όπως έργων διαχείρισης αποβλήτων, ανακύκλωσης, επεξεργασίας, διάθεσης, που αναπτύσσονται, αφού ληφθούν υπόψη το είδος, το κόστος και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους καθώς και το απαιτούμενο επιπλέον δίκτυο μεταφορών.
9. Λαμβάνεται μέριμνα να προβλεφθούν όλες οι σχετικές ευκολίες πρόσβασης στις νέες και υφιστάμενες βιομηχανικές μονάδες, με συντήρηση και βελτίωση των ήδη υπαρχόντων υποδομών και δικτύων συγκοινωνιών και μεταφορών, όπως οδικών, σιδηροδρομικών, ακτοπλοϊκών καθώς και με την κατασκευή νέων υποδομών και δικτύων, όπου απαιτείται.
10. Λαμβάνεται μέριμνα να ενταχθούν τα προβλεπόμενα από το Στρατηγικό Σχέδιο Υποδομών και Μεταφορών για την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης (ΣΣΥΜ-Θ) στο νέο ΡΣΘ καθώς και η

οργάνωση του οδικού δικτύου του νομού Χαλκιδικής σύμφωνα με τις προτάσεις του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

11. Ο σχεδιασμός και η χωροθέτηση των έργων και δραστηριοτήτων του νέου ΡΣΘ γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις στα υλικά περιουσιακά στοιχεία.

12. Λαμβάνονται όλα τα μέτρα και οι δράσεις για την προστασία του κοινού από την έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες και στο θόρυβο πάνω από τα θεσμοθετημένα όρια.

13. Οι δράσεις που αφορούν σε λιμενικά έργα εντάσσονται αρμονικά στο περιβάλλον σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.

14. Όλα τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που αναφέρονται στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (εφεξής ΣΜΠΕ) του νέου ΡΣΘ, ισχύουν εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Άρθρο 78

Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του νέου ΡΣΘ.

1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του νέου ΡΣΘ πραγματοποιείται με ευθύνη του ΟΡ.ΘΕ και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας Περιβάλλοντος με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα τους, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εντοπίζονται εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να λαμβάνονται τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.
2. Όπου υπάρχουν υφιστάμενα μέτρα παρακολούθησης του περιβάλλοντος μπορούν να εντάσσονται στο σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του νέου ΡΣΘ με στόχο την αποφυγή διπλού ελέγχου.
3. Η ως άνω παρακολούθηση διεξάγεται μέσω ετήσιων εκθέσεων στο στάδιο υλοποίησης του νέου ΡΣΘ που επιτρέπουν τη λήψη διορθωτικών ενεργειών αν τέτοιες αποδειχθούν απαραίτητες. Το περιεχόμενο των εκθέσεων αυτών συμμορφώνεται με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:
  - α) Η ετήσια έκθεση παρακολούθησης έχει σκοπό την καταγραφή δεικτών που συνδέονται με τις δράσεις του νέου ΡΣΘ και αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες περιβαλλοντικές μεταβολές. Τέτοιοι δείκτες μπορούν να αντληθούν από τη ΣΜΠΕ. Ο ΟΡ.ΘΕ. μεριμνά για τη συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών από τους τελικούς αποδέκτες των δράσεων του νέου ΡΣΘ. Η έκθεση για κάθε έτος συντάσσεται, υποβάλλεται και δημοσιοποιείται εντός του πρώτου εξαμήνου του επόμενου έτους.
  - β) Η αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των στρατηγικών και περιβαλλοντικών στόχων του νέου ΡΣΘ γίνεται με συγκριτική αποτίμηση των στοιχείων των διαδοχικών ετήσιων εκθέσεων. Σκοπός της σύγκρισης των παραπάνω στοιχείων αποτελεί η ποσοτικοποίηση των περιβαλλοντικών μεταβολών που οφείλονται στο υλοποιηθέν τμήμα του προγράμματος, η σύγκριση με τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ και τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο για το περιβάλλον, καθώς και η διαπίστωση της αναγκαιότητας ή μη για την ανάληψη διορθωτικών ενεργειών. Σε περίπτωση διαπίστωσης είτε σημαντικών αποκλίσεων από τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ είτε νέων υποχρεώσεων από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος, προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.
4. Οι αρμόδιες ελεγκτικές περιβαλλοντικές αρχές σε κεντρικό, αποκεντρωμένο και περιφερειακό επίπεδο, ελέγχουν την τήρηση των όρων, περιορισμών και κατευθύνσεων του άρθρου 77.

Άρθρο 79

Παραρτήματα – Διάγραμμα

1. Αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος νόμου αποτελούν τα τρία (3) συνοδευτικά παραρτήματα και το διάγραμμα με τίτλο "Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης", κλίμακας 1 : 200.000.

2. Τα παραρτήματα και το διάγραμμα τροποποιούνται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του εκάστοτε συναρμόδιου Υπουργού, μετά από γνωμοδότηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Θεσσαλονίκης.

Άρθρο 80

Καταργούμενες και Μεταβατικές Διατάξεις

1. Μέχρι την έκδοση των νέων κανονιστικών και διοικητικών πράξεων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο διατηρούνται σε ισχύ οι αντίστοιχες πράξεις που έχουν εκδοθεί βάσει του ν.1561/1985 (Α' 148), όπως ισχύει.
2. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται όλες οι διατάξεις του ν. 1561/1985 (Α'148), εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 5, 7, 8, 9 και 15, όπως ισχύουν.

ΜΕΡΟΣ 3^ο

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 81

Στο τέλος της περιπτώσεως 1στ της παραγράφου 1 του άρθρου 49 του ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ισχύει, προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«α) Επιτρέπεται, επίσης, κατ' εξαίρεση, η παραχώρηση κατά χρήση τμήματος άλσους ή πάρκου στην Γενική Γραμματεία Αθλητισμού ή σε εποπτευόμενα από αυτή νομικά πρόσωπα ή σε όσα έλκουν από αυτά δικαιώματα, καθώς και η αλλαγή χρήσης τμήματος άλσους ή πάρκου, το οποίο κρίνεται απολύτως αναγκαίο για τον εκσυγχρονισμό, βελτίωση, συμπλήρωση και ασφαλή λειτουργία νομίμως υφισταμένων ή για την ανέγερση νέων αθλητικών εγκαταστάσεων, υπό τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

αα) Το παραχωρούμενο τμήμα του άλσους ή του πάρκου δεν διασπά τη συνοχή και τη συνέχειά του, ως δασικού οικοσυστήματος και δεν αναιρεί τη λειτουργία του,

ββ) Οι εγκαταστάσεις ή τα κτίρια στο σύνολο της επιφάνειας του άλσους ή του πάρκου (συμπεριλαμβανομένου και του παραχωρούμενου κατά χρήση τμήματος) δεν μπορούν να υπερβαίνουν συνολικά το 5% της επιφάνειας του άλσους ή του πάρκου,

γγ) Στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων των αθλητικών εγκαταστάσεων θα προβλεφθούν πρόσφορα και κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα και ειδικοί όροι περιβαλλοντικής προστασίας που αντισταθμίζουν περιβαλλοντικά την αλλαγή της χρήσης του τμήματος του άλσους ή πάρκου.

β) Η εξαίρεση του εδαφίου α) δεν εφαρμόζεται για τα πάρκα και άλση των δήμων Αθήνας, Πειραιά και Θεσσαλονίκης».

Άρθρο 82

Έναρξη Ισχύος

Ο νόμος αυτός αρχίζει να ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΚΤΥΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ
ΠΟΛΙΤΗ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ- ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ